

ΕΚΛΟΓΗ

ΤΟΜΟΣ Η'

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

ΤΕΥΧΟΣ 84

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Τὰ νέα όπλα	R. Cartier	17
Έβραιοι και Έβραϊσμός	M. Kertzer	29
Ντεξινέ Κλαρύ	A. Bondu	36
Τό σάκι στά γραμματόσημα	Δ. Κουμονδούρος	42
Σφουγγαράδες (διήγημα)	A. Καρκαβίτσας	44
Βασιληάδες του κόσμου	B. Berg	54
Η νέα αίθουσα του Βυζαντινού Μουσείου	M. Χατζηδάκης	61
Τό άτομο στην ύπηρεσία της ειρήνης	Sir. J. Cockroft	69
Ο Θεοδοσίον	K. Καιροφύλας	73
Τι είναι ή τηλεπάθεια	N. & M. Carlisle	76
Στιγμές ευτυχίας	B. Wickstead	84
Καμουφλαρισμένες φωτογραφικές μηχανές	«Photog. Magazine»	89
Η μάχη του χιούμορ		92
Τὰ πρώτα βήματα της Σκώτλαντ Γυάρντ		94
Πόσο θά ψηλώσει τό παιδί σας	A. Hamilton	97
Η Έλληνική Φωτογραφική Έταιρεία	Π. Μυλάφ	102
Η νέα μόδα του 1953	Μαρίνα	104

«Μωσαϊκό της Ζωής» 52. «Ποιός θά βρή τα περισσότερα» 88. «Τι ακριβώς εννοείτε όταν λέτε;» 35. «Κουίζ» 101.

Άνθολογία ξένων διηγημάτων, 16 σελίδες εκτός κειμένου
«Τα γενέθλια της Ίνφάντας» του OSCAR WILDE.

Τό εξώφυλλό μας : «Μύκονος», από έγχρωμη φωτογραφία
του κ. Μιχ. Σινάνου.

Άπαγορεύεται ή αναδημοσίευσις άρθρων και εικόνων της «Έκλογής»
χωρίς την άδεια των συγγραφέων και των έκδοτών.

“Έκλογή”

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ : ΕΛΕΝΗ Γ. ΒΛΑΧΟΥ, Μουρούζη 1

Υπεύθυνος τυπογραφείου : Κ. ΖΑΓΟΡΙΑΝΙΤΗΣ, Νεοπολέμου 14

ΓΡΑΦΕΙΑ : ΖΗΝΩΝΟΣ 4, ΑΘΗΝΑΙ, ΤΗΛ. 54.873

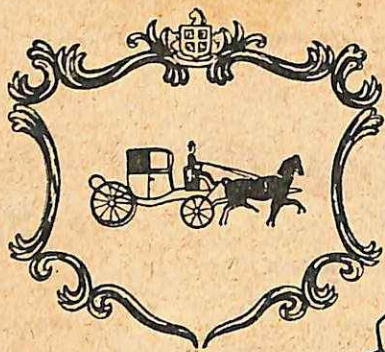
ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ :

Έσωτ. Έτησ. 50.000

Έσωτ. Έξάμ. 25.000

Έξωτ. Έτησ. \$ 4

Έξωτ. Έτησ. £ 1.10.0

Τὸ σῆμα
τῶν ἐκλεκτῶν
ἀδιαβρόχων

υ.λ.ερχιου

≡ ΦΙΛΕΛΛΗΝΩΝ 7 - ΑΘΗΝΑΙ ≡

Τὰ βήματά σας
σᾶς ὀδηγήσουν σὲ ὅποιοδήποτε
Κατάστημα Ἀνδρικῶν εἰδῶν,
ΕΛΑΤΕ ΣΤΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ

Π. ΓΟΥΤΑΚΗΣ

ΟΠΟΥ ΘΑ ΒΡΗΤΕ ΟΛΑ ΤΑ ΑΝΔΡΙΚΑ ΣΑΣ ΕΙΔΗ
ΣΕ ΑΡΙΣΤΗ ΠΟΙΟΤΑΤΑ ΚΑΙ ΠΟΛΥ ΧΑΜΗΛΕΣ ΤΙΜΕΣ
ΣΤΑΔΙΟΥ 49

"ΑΛΕΚΤΩΡ."

ΓΙΑΔΟΥΡΤΙ

ΚΑΣΑΤΑ

Τὰ προϊόντα

ἀγνά
ὕγιεινά
εὐχάριστα
ικανοποιούν ὅλες
τὶς ἡλικίες

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΓΑΛΑΚΤΟΣ Α.Ε.

ΤΙ ΣΑΣ ΕΝΟΧΛΕΙ

σ' αὐτὴν

τὴν εἰκόνα;

Πολλὰ πρέπει νὰ σὰς ἐνοχλοῦν ἂν ἀγαπᾶτε τὰ ζῶα. Τὸ στενόχωρο κλουβί, ἡ ἀσυγχώρητα κοντὴ ἀλυσίδα, τὸ νερὸ τοποθετημένο ἔτσι ὥστε τὸ ζῶο νὰ μὴν τὸ φθάνη.

Ἐνῶ ὑπάρχει ἕνας τρόπος ἀπλὸς νὰ φτιάσετε μιὰ κινητὴ ἀλυσίδα με ἕνα κρίκο πού νὰ περνᾷ σὲ ἕνα σωλήνα, καὶ νὰ ἔχετε τὸ ζῶο σας δεμένο, χωρὶς νὰ παρῶσιάζη αὐτὸ τὸ θλιθερὸ θέαμα.

Τὴ σελίδα αὐτὴ τὴν ἔχει παρῶσιν ἡ «Ἐκλογὴ» στὴν Ἑταιρεία Προστασίας τῶν Ζῶων,

πού ἐπανέλαβε τὴ δρᾶσι τῆς καὶ ἐγκατέστησε τὸ πρῶτο Ἰατρεῖον Μικρῶν Ζῶων, ὁδὸς Ἀγγέλου Πύρρη ἀρ. 3 (Παραπλεύρως τοῦ Ἱπποκρατείου Νοσοκομείου ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Βασ. Σοφίας 114).

Ὅσοι ἀγαπᾶτε τὰ ζῶα βοηθήστε τα, ἐγγραφόμενοι μέλη στὴν Ε. Π. Ζ. Θὰ ἔχετε τὸ προνόμιο νὰ ἐξετάζωνται τὰ ζῶα σας με πληρωμὴ μόνον 5.000 δραχ., καὶ τὸ δικαίωμα νὰ τὰ προστατεύετε ὅταν τυχὸν δῆτε νὰ τὰ κακοποιοῦν δημοσίᾳ.

Ἐνισχύσειε τὸ ἔργον ἡς

Ἑταιρίας Προστασίας Ζῶων

Ἐγγράφεσ στὴν Τράπεζα Ἀθηνῶν, θυρίς 68 & 69

ΜΕ ΚΛΕΙΣΤΑ ΜΑΤΙΑ

γίνεται τὸ φαγη-
τό, ὅταν μαγειρεύ-
εται μὲ τὸ συ-
σκευασμένο Ἑλ-
ληνικὸ καθαρὸ
ΡΥΖΙ "ΒΕ Ο"

Γ.Ι.ΡΙΖΟΣ & ΣΙΑ
ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 41·ΑΘΗΝΑΙ·ΤΗΛ 33.195

ΑΦΟΙ ΒΑΛΑΣΑΚΗ

ΣΤΑΥΡΟΛΕΙΞΟ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ :

1. «... σσραντάγνωμο», λέγει μία παροιμία μας.
2. Είναι ὁ πλοῦτος πολλῶν μαχα-ραγιᾶδων.
3. Γίνεται καμμιά φορά καὶ στὰ δημόσια ταμεῖα (δημ.). — Περ-νάει ἀπὸ τὸ Τουρίνον.
4. Βαθμοφόροι ἐνόπλων δυνάμεων (δοτ.).
5. Τελικὸς σύνδεσμος. — Λίμνη τῆς Ρωσίας εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Λέ-νινγκραντ.
6. Ὅπου προστεθῇ πολ-λαπλασιάζει ὥρισμέ-νες φορές. — Τρίστη-λον ἐμπορικὸν πλοῖον. — Ἀνήκει εἰς τὰ ἀρ-πακτικὰ πτηνά.
7. Πόλις τοῦ Βελγίου εἰς τὸν νομὸν τοῦ Αἰνώ. — Θὰ τὸν βρῇτε ἐκβάλ-λοντα εἰς τὴν Νεκρὰν Θάλασσαν (αἰτ. δη-μοτική).
8. Ἐγεννήθη ἐκ τοῦ αἵ-ματος τῆς Μεδούσης (γεν.). — Νοήμων, ἀλλὰ πεισματάρης.
9. Είναι οἱ δρόμοι τῶν Ἀθηναϊκῶν προστί-ων. — Γνωστὸς Γερ-μανὸς Ἑλληνιστῆς (1831 - 1906).
10. Βασίλεὺς τῆς Τύρου, φίλος τοῦ Δαυὶδ καὶ Σολομώντος. — Ἐ-να χωριὸ τῆς Μαντινείας τοῦ νο-μοῦ Ἀρκαδίας (ἀντιστρ.).
11. Ἡ αἰτιατικὴ ἐνὸς φυτοῦ. — Ἐ-πιφανὴς Γάλλος κληρικὸς διπλω-μάτης καὶ φιλόλογος (1661 - 1742).
12. Ἐνας ἑλληνικὸς νομός. — Ἐ-πομένως.

ΚΑΘΕΤΩΣ :

1. Θερινὸς συνοικισμὸς τῆς Κοριν-θίας.
2. Μία ἐβδομαδιαία ἐφημερίς τῶν Ἀθηνῶν.
3. Ὅρος τοῦ σκακιοῦ. — Προ-στακτική, σχετικὴ μὲ ἐπίστρο-φὴν (δημ.).
4. Αἱ τῶν λαγῶν εἶναι ὀξείαι (γε-

- νική). — Δῆθεν.
5. Γάλλος γλύπτης κατασκευάσας τὸ ἐπὶ τῆς περιφήμου στήλης τῆς Βανδώμης ἀγαλμα τοῦ Να-πολέοντος. — Διατελεῖ ἐν ἀ-χρηστία τὸ καλοκαίρι.
6. Ἀρχαῖος Θρακικὸς λαός. — Ἄρθρον.
7. Λίμνη καὶ ὁμώνυμο χωριὸ τῆς Μακεδονίας. — Τροπικόν, ξε-

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

1				P				M	E	S	O	
2				I				H	T	O	S	
3				N				E		P	O	
4	A	E	I	R	M	A	T	I	K	O	I	S
5	N	A		N				E	P	O		
6										G	Y	P
7					T		I	O	P	A	N	H
8				A		O	S		O	N	O	S
9				X	O	I			P	I	S	T
10				A			A		A	A		I
11								L		N	I	A
12								I	A	S		A

νικόν.

8. Ἀποτρέπει. — Ποταμὸς τῆς Βαυαρίας, παραπόταμος τοῦ Δουνάβητος. — Ἐνας γνωστό-τατος Ἀγγλος, ὁ «Εὐάγγελος Χρήστου» τοῦ ΕΔΕΣ.
9. Ἐγέννησε. — Τομάρι (αἰτ.).
10. Ἡ γράφῃ τοῦ ἑκατὸν ἐβδομήν-τα. — Τὰ διακεκριμένα μέρη τοῦ σώματος τῶν μονοκυττάρων ὁργανισμῶν (ζῶολ.).
11. Αὐτὸς δρᾷ κυρίως ἐν καιρῷ πο-λέμου, καὶ καταχωρεῖται ἐνάρ-θως (δημ.). — Ξενικὸν μέτρον ἐπιφανείων.
12. Ἀναφορικὴ ἀντωνυμία. — Τὰ εἰσπράττουν οἱ φοῦρνοι.

I. X.

(Λύσις στὴ σελίδα 114)

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

ΑΘΗΝΑΪΚΑ

ΘΕΑΤΡΟ

ΕΘΝΙΚΟ

Αγ. Κωνσταντίνου
Τηλ. 53-242

Είς τὰς 5
τοῦ μηνὸς
Δύο ἔργα:

Ἐντὸς
τοῦ μηνὸς
Δύο ἔργα:

ΡΕΕ

Πανεπιστημίου 48
Τηλ. 21-492

"Ἡλέκτρα"

Παίζουν: Κατίνα Παξινού, Ρίτα Μυράτ, Κωτσόπουλος, Ν. Χατζίσκος, Γ. Ἀποστολίδης, Ἄννα Ραφτοπούλου, Κορυφαία: Ν. Ζαφειρίου. Σκηνοθεσία: Δημ. Ροντήρη.

"Οιδίπους"

Παίζουν: Ἀλέξ. Μινωτή, Κατίνα Παξινού, Ν. Χατζίσκος, Ν. Παρασκευᾶς, Στ. Βακοβίτης, Π. Ζερβός, Γ. Ἀποστολίδης, Κορυφαίος: Θ. Κωτσόπουλος. Σκηνοθεσία: Ἀλέξ. Μινωτή. Ἡ πρώτη παράστασις τῆς «Ἡλέκτρας» ὀρίσθη διὰ τὴν 13ην Ὀκτωβρίου. Ἡ «Ἡλέκτρα» θὰ συνεχισθῇ ἐπὶ μίαν ἐβδομάδα καὶ θὰ τὴν διαδεχθῇ, ἐπίσης διὰ μίαν ἐβδομάδα, ὁ «Οιδίπους». Διὰ μίαν τρίτην ἐβδομάδα τὰ δύο ἔργα θὰ δίδονται ἐναλλάξ.

ΜΟΥΣΟΥΡΗ

Πλατεία Καρύστη
Τηλ. 27-248

Είς τὰς 5
τοῦ μηνὸς
Πρώτη ..

"Ὁ Ἀρχισιδηρουεργὸς"

τοῦ Ζωῆς Ὁνέ

Κατὰ θεατρικὴ δισκευὴ Κ. Μουσαύρη—Ι. Καμπανέλη. Παίζουν: Κ. Μουσαύρης, Ἑλένη Χατζηαργυρίου. Σκηνοθεσία: Κ. Μουσαύρη. Σκηνογραφία: Δημ. Κεντάκα.

INTEAA

Πανεπιστημίου 36
Τηλ. 32-396

Συνεχίζει
τὸ ἔργο:

"Ἡ πιστὴ σύζυγος"

τοῦ Σώμερσετ Μάμ

Παίζουν: Ἡ κ. Κατερίνα, κ. Μηλιάδου, Δ. Κωνσταντάρης, Μ. Κατράκης, Ἑλένη Ξανθάκη.

"Τὸ ἔκτο πάτωμα"

Ἐπανάληψις τῆς γνωστῆς κωμωδίας καὶ

"Ἐρωτικὴ τραγωδία"

τοῦ Λέσλυ Στρόγκ

Παίζουν: Ἀλᾶκα Κατσέλη, Δημ. Μυράτ, Ἄννα Συναδινού, Δέσπω Διαμαντίδου, Ντόλλη Γαρμπή. Σκηνοθεσία: Δημ. Μουστάκης.

Είς τὰς 10
τοῦ μηνὸς
Πρώτη

ΚΥΒΕΛΗ

Πλ. Συντάγματος

"Ἡ θαθεῖα γαλάζια θάλασσα"

τοῦ Τέρενς Ράττιγκαν

Παίζουν: Ἑλλη Λαμπέτη, Γιώργος Παπαῖς, Δημήτρης Χόρν, Ἀθανασία Μουστακᾶ, Λυκούργος Καλλέργης, Μαίρη Λαζαροπούλου, Γ. Μιχαλόπουλος. Μετάφρασις καὶ σκηνοθεσία: Μάριου Πλωρίτη. Σκηνικὰ: Γιάννη Τσαρουχῆ.

Συνεχίζει μέχρι
15 Ὀκτωβρίου

"ἈΚΡΟΠΟΛ"

Ἰπποκράτους 7
Τηλ. 22-332

"Νὰ τι θὰ πῇ Ἀθήνα"

Ἐπιθεώρησις

Παίζουν: Β. Αὐλωνίτης, Ρένα Ντόρ, Β. Λεωδιδίτης, Ρένα Βλαχοπούλου, Ντιντὰ Μανουῆλα. (Τὸ ἴδιο ἔργο θὰ μεταφερθῇ μετὰ τὴν 15ην Ὀκτωβρίου εἰς τὸ χειμερινὸ θέατρο Παπαϊωάννου, Πατησίων καὶ Καποδιστρίου, τηλ. 55.262).

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ

ΣΑΜΑΡΤΖΗ

Ὁδὸς Καρόλου
Τηλ. 59-775

Συνεχίζει μέχρι
15 Ὀκτωβρίου

"Οὐδὲν ἀξιοσημείωτον"

τῶν Σακελλάρου—Γιαννακοπούλου
Παίζουν: Μίμης Φωτόπουλος, Δάφνη Σκούρα, Ν. Τζόγιας.

KENTRIKON

Πλ. Κολοκοτρώνη
Τηλ. 21-559

Συνεχίζει
τὸ ἔργο:

"Ἡ ζωὴ εἶναι ὄραία"

τοῦ κ. Δημ. Ψαθᾶ

Παίζουν: Βασ. Λογοθετίδης, Λία Λιβυκού, Σ. Στεφανίδου.

ΜΟΥΣΙΚΗ

Γιὰ τὸν μῆνα Ὀκτώβριο ἀναγγέλλονται οἱ ἑξῆς συναυλίες:

KENTRIKON: 13 Ὀκτωβρίου, ὁ Γερμανὸς πιανίστας Οὐίλλυ Πίλλε. (Ἐκτακτος συναυλία).

22 Ὀκτωβρίου. Ἡ Βελγίς πιανίστα κ. Σόνια Ἀνσουτς. (Ἐκτακτος συναυλία).

24 Ὀκτωβρίου. Ὁ Τσέχος βιολιστὴς Χένρυκ Σβέριγκ με συνοδὸ τὸν Ἕλληνα πιανίστα Τάσο Γιαννόπουλο. (Πρώτη τακτικὴ Συναυλία τῶν Συνδρομητῶν).

ΧΟΡΟΣ

Τὸ μπαλέτο τῆς Κρατικῆς Ὀπερας τοῦ Βελιγραδίου φθάνει εἰς τὰς Ἀθήνας εἰς τὰς 6 Ὀκτωβρίου. Θὰ παρουσιάσῃ ἕνα τρίων καὶ μίαν ὀρχήστρα ἀποτελούμενη ἀπὸ τῆς ὀρχήστρας εἶναι ὁ κ. Ντάνου καὶ μαέστρος ὁ συνθέτης κ. Κρίστιτις.

Αἱ παραστάσεις θὰ φιλοξενηθοῦν εἰς τὰ «Ὀλύμπια» καὶ θὰ εἶναι αἱ ἑξῆς:

«Ρωμᾶιὸς καὶ Ἰουλιέττα» τοῦ Προκόφιου.

«Λίμνη τῶν Κύκνων» τοῦ Τσαϊκόφσκυ.

«Θρύλος τῆς Ἀχρίδος» τοῦ Στέφαν Κρίστιτις.

«Πανηγύρι τῆς καρδιάς».

Κορυφαῖοι χορευταί: Μπογιάννα Πετρίτς καὶ Μιλάν Μορτσιλόβιτς.

ΚΟΣΜΙΚΑ

ΑΘΛΗΤΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ ΚΗΦΙΣΙΑΣ: Ὁ ἐτήσιος χορὸς πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν Ἀθλητικῶν Τμημάτων τοῦ Ὀμίλου, θὰ δοθῇ τὸ Σάββατον 4ην Ὀκτωβρίου, ὥρα 7ην μ.μ. εἰς τὸ περίπτερον Στροφυλίου (Τηλ. 018.100).

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΑ

ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΓΑΛΛΙΚΩΝ ΦΙΛΜ: Ἐντὸς τοῦ Ὀκτωβρίου ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς

Γαλλικῆς Πρεσβείας, διοργανοῦνται μίαι «Ἐβδομάς Γαλλικοῦ Κινηματογράφου». Ἐπιτὰ διαλεκτὰ γαλλικὰ ἔργα θὰ προβληθοῦν ἐντὸς μίας ἐβδομάδος εἰς τὸ «Παλάς» καὶ κάθε ἔργο θὰ παρουσιάζεται ἀπὸ Γάλλους ἀστέρας τῆς ὁδοῦ, οἱ ὅποιοι θὰ τὸ προλογίζουν με λίγα λόγια. Μεταξὺ τῶν Γάλλων ἡθοποιῶν, τῶν ὁποίων ἀναγγέλλεται ἡ συμμετοχή: ἡ Μαρτὶν Καρόλ, ἡ Μισέλ Μοργγκάν, ὁ Ζεράρ Φιλίπ. Ἐπίσης οἱ διδάσχοι σκηνοθεταὶ Ρενέ Κλαίρ καὶ Κριστιάν Ζάκ.

ΕΚΘΕΣΕΙΣ

ΖΑΠΠΕΙΟ

2—25 Ὀκτωβρίου: Ἐκθεσίς Φαρμακευτικῶν Προϊόντων (ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τοῦ Διεθνoῦς Ἰατρικοῦ Συνεδρίου).

15 Ὀκτωβρίου—15 Νοεμβρίου: Ἐκθεσίς ὑπὲρ τὴν προστασίαν τῆς Ἑλβετικῆς Πρεσβείας.

Ἐκθέματα:

α) Μικρὴ συλλογὴ ἀπὸ ἑλβετικὰ βιβλία, φωτογραφίες τουριστικοῦ περιεχομένου, περὶ τῆς ἑξήτα ὁρίσσεως διαφόρων ἑλβετικῶν τοπιῶν.

6) Ἔργα τοῦ Ἑλβετοῦ ζωγράφου κ. Χέρμαν Ἀλφρεντ Σίγκ.

ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ

2—11 Ὀκτωβρίου: Ἐκθεσίς τοῦ Πανελληνίου Ὀφθαλμολογικοῦ Συνεδρίου.

16 Ὀκτωβρίου—5 Νοεμβρίου: Ἐκθεσίς Ἑλληνικῆς Θαλασσίνης Ἐνώσεως.

ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ

ΑΘΗΝΑΙΟΝ

Κατὰ τὸ τέλος Ὀκτωβρίου θὰ ἀρχίσουν τὰ μαθήματα τοῦ «Ἀθηναίου» με ὀμιλητὰς τοὺς κ. κ. Α. Τερζάκη γιὰ τὸ θέατρο τοῦ Ἰφην, κ. Μ. Καλλιγὰ γιὰ τὴν Νεοελληνικὴ ζωγραφικὴ, κ. Ι. Μ. Παναγιωτοπούλου γιὰ τὸν Καβάφη, κ. Κακριδὴ γιὰ τὸν Ὀμηρο, καὶ ἄλλους.

Οἱ ἐγγράφες θὰ ἀρχίσουν στίς 11 Ὀκτωβρίου. Τὰ γραφεῖα τοῦ «Ἀθηναίου» λεωφόρος Ἀμαλίας 38.

ΕΚΛΕΚΤΟΙ ΞΕΝΟΙ

Ο σερ 'Αλεξάντερ Φλέμινγκ, ο περίφημος Βρεταννός δοκτηριδιολόγος και εφευρέτης της πενικιλίνης φθάει ενταύθα αεροπορικώς εκ Λονδίνου την 9ην 'Οκτωβρίου. Την 9ην 'Οκτωβρίου θα δώση διάλεξιν εις τὸ Πανεπιστήμιον 'Αθηνῶν ἐπὶ τῆς χρήσεως τῶν ἀντιβιοτικῶν.

Ο σερ 'Αλεξάντερ θα δεχθῇ τοὺς δημοσιογράφους εἰς τὴν Βρεταννικὴν Πρεσβείαν τὴν 7ην 'Οκτωβρίου καὶ ὡραν 7ην μ.μ. Προτίθεται ἐπίσης νὰ δώσῃ μίαν διάλεξιν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Θεσσαλονίκης τὴν 18ην 'Οκτωβρίου. Προσεκλήθη ἐπίσης ὅπως δώσῃ μίαν διάλεξιν εἰς τὸ Συνέδριον τῆς Διεθνούς 'Ιατρικῆς Ἑταιρείας. Τὸ θέμα τῆς ὥς ἄνω διαλέξεώς του, ἡ ὁποία θὰ δοθῇ τὴν 15ην 'Οκτωβρίου, θὰ εἴναι σχετικὸν μετὰ ἀποφειν τινὰς τῆς ἀντιβιοτικῆς θεραπείας.

ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ

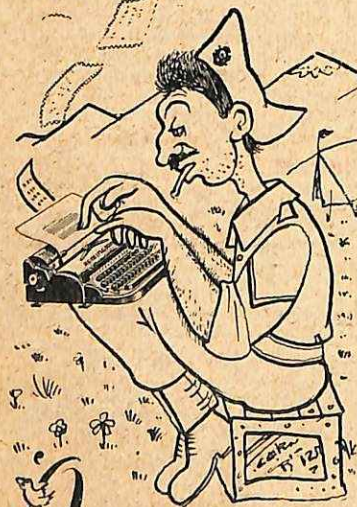
ΕΚΠΟΜΠΕΣ ΤΟΥ Β. Β. C., 'Οκτ. 1952

Μερικὰ ἀπὸ τὰ πιὸ ἐνδιαφέροντα προγράμματα (σὲ ὥρα 'Ελλάδος):

1 'Οκτ. 22.10	Συναυλία μετὰ τὴν 3η καὶ 4η Συμφωνία τοῦ Μπράμς. Διευθυντὴς ΤΟΣΚΑΝΙΝΙ
6 'Οκτ. 19.30	
7 » 24	
8 » 24.5	'Ο συνθέτης τῆς ἐβδ' μάδος ΣΟΠΕΝ
10 » 24	
11 » 24.5	
9 'Οκτ. 22.	Συναυλία μετὰ ἔργα Μόζαρτ, Χαῦδν, Σούμπερτ.
13 'Οκτ. 19.30	'Ο συνθέτης τῆς ἐβδ' μάδος ΣΙΜΠΕΛΙΟΥΣ
14 » 24	
17 » 24	
14 'Οκτ. 17.15	'Εργα Βῶν Οὐίλλιαμς. Ἑορτασμὸς τῆς 80οῦς ἐπετείου τῶν γενεθλίων του.
19 'Οκτ. 24	
20 » 19.30	
21 » 24	'Ο συνθέτης τῆς ἐβδ' μάδος ΠΟΥΤΣΙΝΙ
22 » 24	
23 » 24.	
25 » 24.5	
23 'Οκτ. 17.15	Συναυλία Συμφωνικῆς μουσικῆς

Προγράμματα κατ' ἐκλογὴν τῶν ἀκροατῶν:

Τρίτη 24.15	
Πέμπτη 19.30	'Ελαφρὰ μουσικὴ
Παρασκευὴ 18.30	
Δευτέρα 24	Σοβαρὴ μουσικὴ
Τρίτη 9.30	

Φραντάρος
στὸ κορίττι του...

Καθένας
χρειάζεται μιὰ
Remington
ΣΟΛΟΜΟΣ
ΚΟΡΑΗ 5

ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Α' ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΝ ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΚΟΝ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ: Θὰ συνέλθῃ μετὰ 2—6 'Οκτωβρίου εἰς Ἀθήνας. Ἐπικτήριος συνεδρίασις εἰς τὸν «Παρνασσόν» τὴν Πέμπτην 2 'Οκτωβρίου ὥρα 10.30 π.μ. τῇ παρουσίᾳ τῆς Α.Μ. τοῦ Βασιλέως.

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ: Θὰ συνέλθῃ στὶς 5 'Οκτωβρίου. Ἐκατὸ πενήντα ἐκπρόσωποι τῶν πενήντα τριῶν Δικηγορικῶν Συλλόγων θ' ἀντιπροσωπεύουσιν 8.500 δικηγόρους τῆς Ἑλλάδος.

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ: Θὰ συνέλθῃ στὴν Ἀθήνα ἀπὸ τῆς 10—20 'Οκτωβρίου.

ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΞΕΝΟΔΟΧΩΝ: Θὰ συνέλθῃ στὴν Ἀθήνα ἀπὸ 20—30 'Οκτωβρίου.

ΙΠΠΟΔΡΟΜΙΕΣ

Τὸ πρόγραμμα τῶν ἱπποδρομιῶν ποὺ θὰ διεξαχθοῦν εἰς τὸ Δέλτα τοῦ Φαλήρου κατὰ τὸν μῆνα 'Οκτώβριον ἔχει ὡς ἑξῆς:

ΤΕΤΑΡΤΗ 1 'Οκτωβρίου.	
ΚΥΡΙΑΚΗ 5 'Οκτωβρίου: ('Επαθλον Φθινοπώρου, 80 ἑκατομμύρια).	
ΤΕΤΑΡΤΗ 8 'Οκτωβρίου.	
ΚΥΡΙΑΚΗ 12 'Οκτωβρίου: ('Επαθλον Νείλου, 40 ἑκατομμύρια).	
ΚΥΡΙΑΚΗ 19 'Οκτωβρίου: ('Επαθλον Σκίψ, 100 ἑκατομμύρια).	
ΚΥΡΙΑΚΗ 26 'Οκτωβρίου: ('Επαθλον Πέλλης, 50 ἑκατομμύρια).	
ΤΡΙΤΗ 28 'Οκτωβρίου: ('Επαθλον 28ης 'Οκτωβρίου, 60 ἑκατομμύρια).	

ΤΙΜΕΣ ΕΙΣΟΔΟΥ ΤΟΥ ΙΠΠΟΔΡΟΜΟΥ

Α' θέσις:	22.000 (ἀνδρῶν)
	16.500 (γυναικῶν)
Β' θέσις:	11.000 (ἀνδρῶν)
	5.500 (γυναικῶν)
'Αθλητικὸ Περίπτερον (μόνον μέλη):	
	25.000 (ἀνδρῶν)
	20.000 (γυναικῶν)

ΕΚΔΡΟΜΕΣ

Ο 'Ελληνικὸς Ὀρειβατικὸς Σύνδεσμος (τμήμα Ἀθηνῶν) ὁργανώνει τὰς ἑξῆς ἀναβάσεις: Τὴν 4ην καὶ 5ην 'Οκτωβρίου εἰς Παρνασσόν, τὴν 11ην καὶ 12ην τοῦ αὐτοῦ μηνὸς εἰς Ξεροβοῦνι Ἐβόας, τὴν 25ην, 26ην, 27ην καὶ 28ην 'Οκτωβρίου εἰς Ταυγετον καὶ τὴν 1ην καὶ 2αν Νοεμβρίου ὁργανώνει ἀνάβασιν εἰς Κιθαιρώνα.

ΜΙΑ ΚΟΛΩΝΑ
ΠΑΓΟΥ

στοιχίζει

4.500

Δραχμὲς

Ε Ν Ω

ΤΟ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟ

ΨΥΓΕΙΟ ΤΗΣ

ΙΖΟΛΑ

σὰς κοστίζει

κάθε ἡμέρα:

ΜΕ Τ3 = 500 ΔΡΧ.

ΜΕ Τ1 = 1200 ΔΡΧ.

ΙΖΟΛΑ

Ο ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ

ΚΟΥΒΑΡΙΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ

ΤΩΡΑ ΤΟ ΦΘΙΝΟΠΩΡΟ

ΜΗ ΞΕΧΝΑΤΕ :

"Ενα όνομα...

ΜΑΛΛΙΑ ΣΑΚΑΛΑΚ

...και μιὰ διεύθυνσι

ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ 63

ΑΘΗΝΑΙ—ΤΗΛ. 27.492

Αποθήκη Μαλλονημάτων
Χονδρικώς— Λιανικώς
(κοντά στην όδον Αιόλου)

ΜΟΥΣΕΙΑ

ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ (τηλ. 31.246): Καθημερινές και Κυριακές από τις 7.30 π.μ. έως την δύσι του ήλιου. Είσοδος δρχ. 3.000. Κατά την πανσέληνο ή άνοδος επιτρέπεται και κατά τις νυκτερινές ώρες: 9—12. (Κυριακή και Πέμπτη είσοδος ελεύθερα). Το Μουσείον της Ακροπόλεως παραμένει κλειστόν.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ (Τοσίτσα—Μπουμπουλίνας, τηλ. 663.395): Καθημερινές 8 π.μ.—2 μ.μ. Κυριακές 9 π.μ.—1 μ.μ. Δευτέρα κλειστό. Είσοδος δρχ. 3.000. (Πέμπτη και Κυριακή είσοδος ελεύθερα).

ΒΥΖΑΝΤΙΝΟ (Βασ. Σοφίας 22, τηλ. 71.027): Καθημερινές (πλην Σαββάτου) 8½ π.μ.—1½ μ.μ. Κυριακές και έορτές 9 π.μ.—1 μ.μ. Είσοδος δρχ. 3.000. (Πέμπτη και Κυριακή είσοδος ελεύθερα).

ΜΠΕΝΑΚΗ (Κουμπάρη 1, τηλ. 611.617): Καθημερινές (πλην Τρίτης) 9½ π.μ.—1½ μ.μ. Είσοδος δρχ. 3.000. (Δευτέρα είσοδος ελεύθερα).

ΚΟΣΜΗΤΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ (Μοναστηράκι): Καθημερινές 9 π.μ.—1 μ.μ. Είσοδος ελεύθερα.

ΕΘΝΟΛΟΓΙΚΟ (Προσωρινώς στο Οίκημα της Στέγης των Ατόρων Γυναικών, Αμαλίας 38): Καλλιτεχνικά και ιστορικά κειμήλια του 1821. Έγκαίνια στις 28 'Οκτωβρίου.

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

Οί ώρες εργασίας για τα έμπορικά καταστήματα:

Από 1ης μέχρι 15ης 'Οκτωβρίου: 8½ π.μ.—1 μ.μ. και από 4½ μ.μ.—7½ μ.μ. Έκτος από την Τετάρτη, όπου θα εργάζονται 8½ π.μ.—2 μ.μ. Από της 15ης 'Οκτωβρίου καταργείται ή ήμισυγία της Τετάρτης.

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΕΙΤΕ

Το

«ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ
ΤΗΣ ΕΚΛΟΓΗΣ»

Είναι ένα χρήσιμο σημειωματάριο, που περιλαμβάνει όλες τις καλλιτεχνικές, κοινωνικές και άθλητικές εκδηλώσεις του μηνός.

ΕΦΗΜΕΡΕΥΟΝΤΑ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ

ΚΥΡΙΑΚΗ: Δημοτικό Νοσοκομείο, Τηλ. 612.406.

ΔΕΥΤΕΡΑ: Γενικό Κρατικό, Αμπελόκηποι, Τηλ. 662.369. Άγία Έλένη. Σούτσου, τραμ 7, στάσις Στέγη Πατρίδος, Τηλ. 662.481.

ΤΡΙΤΗ: Ίπποκράτειον, Βασ. Σοφίας 114, Τηλ. 662.211.

ΤΕΤΑΡΤΗ: Έρυθρός Σταυρός, Τηλ. 662.332. Αρεταίειον, Βασ. Σοφίας 76, Τηλ. 71.611.

ΠΕΜΠΤΗ: Ν. Ίωνίας, γέφυρα Σαφραμπόλεως, Τηλ. 89.111.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ: Εύαγγελισμός, Τηλ. 71.631.

ΣΑΒΑΤΟΝ: Λαϊκό, Γουδί, Τηλ. 662.634.

ΧΡΗΣΙΜΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ

Σταθμός Α' Βοηθειών (Άθηνών)	55.555
» » » (Π. Φαλήρου)	99.324
Πυροσβεστική Υπηρεσία (Άθην.)	71.441
» » » (Πειρ.)	43.173
Άστυνομική Περιπόλος	612.846
	και 612.775

ΥΠΟΥΡΓΕΙΑ

(Ημέρες και ώρες ελεύθερας εισόδου)
ΑΝΟΙΚΟΔΟΜΗΣΕΩΣ: Δευτέρα — Πέμπτη 12—2 μ.μ.

ΓΕΩΡΓΙΑΣ: Τρίτη — Τετάρτη — Παρασκευή 12 - 2 μ.μ.

ΔΗΜ. ΤΑΞΕΩΣ: Καθ' εκάστην 12 - 2 μ.μ.

ΔΗΜ. ΕΡΓΩΝ: Δευτέρα—Τετάρτη—Παρασκευή 12 - 2 μ.μ.

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ: Τρίτη—Πέμπτη—Σάββατον 12 - 2 μ.μ.

ΕΜΠΟΡΙΟΥ: Καθ' εκάστην πλην Δευτέρας από 12 - 2 μ.μ.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ: Καθ' εκάστην 12½ - 1½ μ.μ.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ: Δευτέρα—Τετάρτη—Παρασκευή από 12 μ.

ΕΡΓΑΣΙΑΣ: Καθ' εκάστην από 1-2 μ.μ.

ΕΜΠ. ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ: Δευτέρα—Τετάρτη—Παρασκευή 12 - 2 μ.μ.

ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ: Τρίτη—Πέμπτη—Σάββατον 12 - 2 μ.μ.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ: Τρίτη—Τετάρτη—Πέμπτη Παρασκευή 1 - 2 μ.μ.

ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ: Δευτέρα Τετάρτη—Παρασκευή από 12 μ.

ΚΟΙΝ. ΠΡΟΝΟΙΑΣ: Καθ' εκάστην 12 - 2 μ.μ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ: Καθ' εκάστην 1-2 μ.μ.

ΤΥΠΟΥ & ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ: Δευτέρα—Τετάρτη—Παρασκευή από 12 μ.

ΥΓΙΕΙΝΗΣ: Καθ' εκάστην 12 - 2 μ.μ.

ΣΤΑΘ. Α' ΒΟΗΘΕΙΩΝ 55.555.

Όταν το απόγευμα ό
πρωϊνός πάγος μισο-
λυώση, ή θερμοκρα-
σία του ψυγείου θα
άνέβη και τά τρόφι-
μα θα χαλάσουν...

Το ηλεκτρικό ψυγείο
της ΙΖΟΛΑ κρατών-
τας σταθερώς χαμη-
λή θερμοκρασία όλο
το 24ωρο

Διατηρεί άποτελε-
σματικώς τά τρόφιμά
σας και εξασφαλίζει
άπολύτως την ΥΓΕΙΑ
σας.

Ιζολα

Ο ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ

Εύγνωμονώ τήν ΚΟΛΥΝΟΣ

Γιά τὰ γερὰ και
λευκά μου δόντια

●
ΓΕΝ. ΑΝΤΙΠΡ.

ΑΦΟΙ ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΙ

Συνάδροις Μεγάλων Όδηγών στή Γαλλία

Μέσα στο γενικό ξεσήκωμα του έφεται του καλοκαιριού ξεκίνησαν για την Γαλλία και 30 Έλληνίδες Μεγάλες Όδηγοί.

Σκοποί της Συναθροίσεως αυτής ήταν :

1. Η καλλιέργεια της Παγκοσμίου φιλίας.

2. Η ανταλλαγή απόψεων σχετικά με διάφορα προβλήματα που αντιμετωπίζει ή εργαζομένη γυναίκα και

3. Η κοινή Υπηρεσία.

Για την πραγματοποίησή του τελευταίου αυτού σκοπού ξεκίνησαν πράγματι εις τας 3 Αυγούστου από το Παρίσι 1000 Μεγάλες Όδηγοί από 26 διάφορα κράτη, διέσχισαν την Γαλλία χωρισμένες σε ομάδες, καταλήγοντες στο Μπέρκ, μία γωνιά της ύγρης αμμουδιάς της Μάγχης, όπου καταβάλλεται προσπάθεια για την θεραπεία της φυματώσεως των οστών. Αυτός ήταν άλλωστε και ο κυριώτερος σκοπός του ταξιδιού τους, να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους σε ξένη περίπου χιλιάδες ασθενείς προσπαθώντας με τη νεανική τους ζέση ναβάλουν ο' εφαρμογή το ιδιαίτερο ιατρικό κάθε Μεγάλης Όδηγου, το Υπηρετείν.

Κάθε ομάδα ανέλαβε να εκτελέσει ένα μέρος του προγράμματος.

Έλληνις Όδηγος ανταλλάσσει τριφύλλι με μία Όδηγό της Σουηδίας

τος μιάς εορτής που οργανώθηκε εκεί.

Οι Έλληνες παρουσίασαν αφ' ενός μιά μεγαλοπρεπή πομπή προσφοράς θυσίας κοριτσιών της Αρχαίας Ελλάδος στην Θεά Αθηνά, προτάτιδα της υγείας, αφ' ετέρου δε μιά αναπαράστασι της τελετής του ανάμματος και ξεκινήματος της Ολυμπιακής φλόγας.

Επιστρέφοντας στο Παρίσι εις τας 14 Αυγούστου οι Όδηγοί ώργάνωσαν μιά έκθεσι επαγγελμάτων στην Ecole de Chimie ή οποία διήρκεσε επί 3 ημέρες.

Εις τας 17 Αυγούστου έληξε ή Συναθροίς με μιά δεξίωσι στο Δημαρχείον, όπου εκπρόσωπος του Παγκοσμίου Οδηγικού Γραφείου συνέστησε τις Αρχηγούς των αντιπροσωπειών στον Δήμαρχο των Παρισίων. Ειδικά για τις Έλληνίδες ελέγχθη ότι είναι ή ομάδα που έδειξε κατά την διάρκεια της Συναθροίσεως το περισσότερο κέφι και χαρά.

ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΟΥ ΤΡΥΓΗΤΟΥ

Τὸ λέει ὁ πετροκόιτουφας στὸ δροσερὸ ἰ' αὐλάκι,
Τὸ λὲν στὰ πλάγια οἱ πέρδικες, στὴν ποταμιὰ ἰ' ἀηδόνια,
Τὸ λὲν σὶ' ἀμπέλια οἱ λυγεροί, τὸ λὲν μὲ χίλια γέλοια,
Τὸ λέει κ' ἡ Γκόλφω ἡ ὁμορφη, τὸ λέει μὲ τὸ τσαγούδι:

— Ἀμπέλι μου πλατύφυλλο καὶ καλοκλαδεμένο,
Δέσε σιαφύλια κόκκινα, νὰ μπῶ νὰ σὲ τρυγήσω,
Νὰ κάμω ἀθάνατο κρασί, μοσχοβολιὰ γιομάτο.
Μὲς στὰ κατώγεια τὰ βαθεῖα σὰν μύσχο νὰ τὸ κρύψω,
Νὰ τὸ φυλάξω ὀλόκερες χρονιές, ἀκέρηους μῆνες,
Ὡς πὺν νάρθῃ μιὰν ἄνοιξη, νάρθῃ ἓνα καλοκαίρι,
Νὰ γύρῃ ἀπὸ τὴ μακρινὴ τὴν ξενητεῖα ὁ καλὸς μου.
Νὰ κατεβῶ μὲς στὴν αὐλή, νὰ πιᾶνω ἰ' ἄλογό του,
Νὰ τὸν φιλήσω ἀγκαλιασιὰ, σὶὰ μάτια καὶ σὶὰ στόμα,
Νὰ τὸν κερᾶσω, ἀμπέλι μου, ἰ' ἀθάνατο κρασί σου.
Τῆς ξενητεῖας τὰ βάσανα νὰ πᾶν, νὰ τὰ ξεχάσῃ.

(Ἀπὸ τ' «Ἀγροτικά»)

Ο Κώστας Κρυστάλλης γεννήθηκε στὸ Συρράκο τῆς Ἠπείρου τὸ 1868 καὶ πέθανε στὴν Ἄρτα στὰ 1894, ἀφοῦ ἦρθε καὶ ἐργάστηκε στὴν Ἀθήνα ὡς τυπογράφος, ὅπου καὶ ἀρρώστησε ἀπὸ φυματίωση. Προαισθανόμενος τὸ τέλος του, πῆγε στὴν Ἄρτα, φλεγόμενος ἀπὸ τὸν πόθο ν' ἀντικρύξῃ, τὴν ὥρα τοῦ θανάτου του, τὰ θουνὰ τῆς ὑπόδουλης ἀκόμη τότε πατρίδας του. Ἡ ποίησή του εἶναι εἰδυλλιακὴ καὶ ποιμενικὴ. Τὰ «Ἀγροτικά» του (1891) καὶ «Ὁ τραγουδιστὴς τοῦ χωριοῦ καὶ τῆς στάνης» (1893) εἶναι οἱ δύο συλλογές πού τὸν καθιέρωσαν καὶ σ' αὐτὲς βρίσκεται ἡ πιὸ εἰλικρινὴς ἀγροτικὴ ποίησις στὸν νεοελληνικὸ Παρνασσό. Τὰ ἔργα του ἔχουν συγκρατηθῇ, μετὰ τὸ θάνατό του, σὲ δύο τόμους, στὰ 1913. Τὴν πρώτην αὐτῆς ἐκδοσὴ ἀκολούθησαν καὶ ἄλλες, ἐντελῶς δὲ πρόσφατα ἐξεδόθησαν τὰ «Ἀπαντὰ» του μὲ τὰ πεζογραφήματά του καὶ μὲ ἄλλα δημοσιεύματά του, μὲ τὴν ἐπιμέλεια τοῦ κ. Μ. Περάνθη.

ΕΚΚΛΟΥΗ

Ἀπὸ τὰ καλύτερα δημοσιεύματα ὅλου τοῦ κόσμου

«Οἱ στρατιῶτες τοῦ μέλλοντος θὰ ἐκπαιδεύονται
στὰ ἐπιστημονικὰ ἐργαστήρια»

ΤΑ ΑΤΟΜΙΚΑ ΟΠΛΑ
ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

Τοῦ

RATMOND CARTIER

Ὁ Ραϋμόν Καρτιέ, ἓνας ἀπὸ τοὺς καλύτερους Γάλλους δημοσιογράφους, μιλεῖ γιὰ τὰ νέα ἀτομικὰ ὅπλα πού θὰ χρησιμοποιηθοῦν σὲ περὶ τῶσι νέου πολέμου

Βρισκόμαστε στὴν ἐποχὴ πού ὁ στρατηγὸς Αἰζενχάουερ μόνις εἶχε ἐπιστρέψει ἀπὸ τὴν Εὐρώπη, μετὰ τὴν ὀριστικὴ συνθηκολόγησι τῆς Γερμανίας καὶ τὴ λήξει τοῦ πολέμου. Πρὶν ἀπὸ λίγες μέρες εἶχε ἀναλάβει τὴ διεύθυνσι τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου Στρατοῦ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν. Εἶχε ἀναγγεῖλαι ὅτι θὰ δεχθῇ τοὺς δημοσιογράφους μὲ τὴν εὐκαιρίαν τῆς ἀναλήψεως τῶν νέων καθηκόντων του. Πραγματικὰ, ἡ ἀναγγελία αὐτῆ προσεῖλκυσε σὸ Πεντάγωνο τοὺς κορυφαίους δημοσιογράφους

τῆς Οὐάσιγκτων καὶ τοὺς κυριωτέρους εἰδικούς στὰ στρατιωτικὰ ζητήματα. Χαμογελώντας, ξεκούραστος, μὲ τὴν εὐδιαθεσίαν τοῦ ἀκτινοβολοῦσε τὸ πρὸς ὅπου του, ὁ Αἰκ ἀνέπτυξε στοὺς δημοσιογράφους τὰ σχέδια γιὰ τὴν ἀποστράτευσι τῆς Ἀμερικῆς «Ἡ Ἀμερικὴ σχεδίαζε νὰ διατηρήσῃ ἓνα καλὰ ὀργανωμένο μικρὸ στρατό, μία ἀεροπορία ὀλιγάριθμη, ἀλλὰ μὲ γερὰς βάσεις καὶ ἓνα σχετικὰ σημαντικὸ ναυτικόν. Ἐλάχιστες πιθανότητες ὅτι πῆρχαν νὰ χρειαστοῦν πάλι οἱ δυνάμεις αὐτές, ἀλλὰ ἡ Ἀμερικὴ

δέν έπρεπε νά έπαναλάθη τó σφάλμα τού πρώτου παγκοσμίου πολέμου καί νά άφήση νά σκουριάσουν τά άμυντικά μέσα της. Θά διατηρούσε λίγα, άλλα τά λίγα αυτά θά ήταν έξαιρετικά».

Ένας δημοσιογράφος ρώτησε ποιά θά ήταν ή επίδρασι τής άτομικής θόμβας στην εξέλιξι των στρατιωτικων δυνάμεων τής Άμερικης καί στή στρατηγική τού μέλλοντος. Τó πρόσωπο τού Άϊκ συνοφρυώθηκε καί δύο ρυτίδες σχηματίστηκαν στό μέτωπό του. Η θόμβα τής Χιροσίμα ήταν τó γεγονός πού δημιούργησε αίσθησι, πού έλαμψε, πού γέμισε μέ τήν έκτυφλωτική του λάμψι τó στερέωμα καί φώτισε τó τελευταίο σκηνικό τού πολέμου. Ήταν όμως φανερό ότι οί στρατιωτικοί δέν συμπάθησαν καί πολύ αυτό τó μεγάλο «μπούμ». Οί στρατιωτικοί δέν άγαπούσαν ποτέ τούς στρατιωτικούς νεωτερισμούς. Τούς βλέπουν πάντα σαν μία άπειλή κατά τού επαγγέλματός τους: καταπολέμησαν τήν πυρίτιδα, όπως είναι θέβαιο ότι θά έναντιώθηκαν στην καθιέρωσι τής λόγχης όταν αυτή ήρθε ν' αντικαταστήσῃ τó ξίφος.

Ο στρατηγός Άϊζενχάουερ όμως, έχοντας συναίσθησι τής έποχής πού ζούμε καί των μεταβολων πού συνεχώς φέρνει μαζί της, έδωσε τήν εξής άπάντησι:

«Άς στραφούμε τώρα στους έπιστήμονες πού μάς καθοδηγούν, στις έφευρέσεις τους καί στή στρατιωτική χρησιμοποίησι των έφευρέσεων αυτών. Σύντομα θά κληθούν νά αναλάβουν τή διεύθυνσι τής άμυνας μας. Τώρα, όμως, βρίσκομαστε στή μεταβατική έποχή, πού θά διαρκέσῃ τó λιγώτερο δέκα χρόνια».

'Ο πόλεμος μέ κουμπιά ένταφιάζεται στα χαρακώματα τής Κορέας

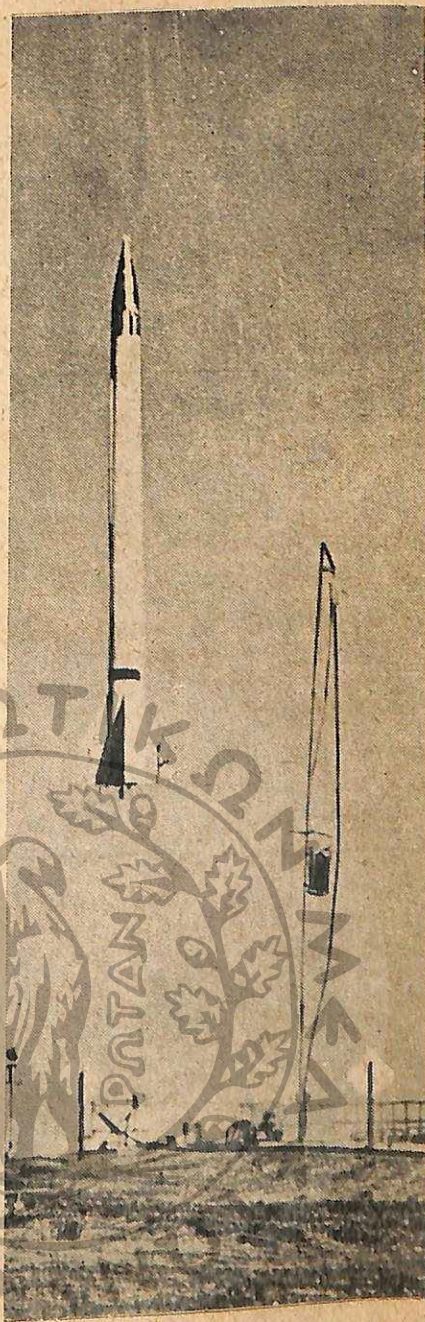
Τήν έπομένη, μερικές έφημερίδες δημοσίευσαν μέ κτυπητους τίτλους τις δηλώσεις αυτές τού Άϊκ: «Οί έπιστήμονες θά διοικούν κάποτε τόν στρατό των Ήνωμένων Πολιτειων». Αυτό όμως δέν έμοιαζε παρά σαν μία σκέψι πολύ μακρινή. Λογική θέβαια, άλλα κάπως άόριστα άκατόρθωτη όπως καί τά ταξίδια στους πλανήτες. Ακόμη περισσότερο, οί έπιστήμονες δέν έδειχναν καί μεγάλη διάθεσι νά κολλήσουν στις μπλουζες τους τά άστέρια τού αρχιστρατήγου. Αποστρατεύονταν μέ ρυθμό ταχύτερο από τούς στρατιώτες. Μερικούς μάλιστα άπ' αυτούς τούς άκολουθοΰσαν τά φαντάσματα τής Χιροσίμα. Πρώτος ό Άοπενχάϊμερ άποτραβιόταν στην ιδιωτική ζωή. Δημοσίευαν τά ουσιαστικώτερα σημεία σχετικά μέ τήν άτομική τεχνική καί σταματοΰσαν τις έρευνες γιά τή θόμβα τού ύδρογόνου, τής όποιας είχαν ήδη κατορθώσει νά παραγάγουν τó κυριώτερο συστατικό, τó τρίτιον. Τό Λός Άλάμος ξαναγινόταν μία έρημος. Δημιουργήθηκε ζήτημα κλεισίματος τού Ήκ Ριτζ καί, ή Άμερική, μέ άποφασιστικά μέτρα, φρόντιζε νά χάσῃ τά πέντε χρόνια πού θά έπρεπε νά καταστήσουν άκίνδυνο τόν Στάλιν.

Δύομισι χρόνια άργότερα ό Άϊζενχάουερ έγκατέλειπε τή θέση τού αρχηγού τού Γενικού Έπιτελείου καί φορούσε τήν τήβεννο τού πρυτάνεως τού Πανεπιστημίου τής Κολούμπια. Η άμερική όμως είχε ήδη περάσει καί ή κυνική προσάρτησις τής Τσεχοσλοβακίας από τά Σοβιέτ.

δημιουργούσε τήν πρώτη σοβαρή μεταπολεμική κρίσι στην Εύρώπη. Ο Άϊζενχάουερ συνέταξε αυτό πού ένόμισε ότι θ' άποτελούσε τή στρατιωτική του διαθήκη: «Είναι πιθανόν, έλεγε, μερικά τρομακτικά κτυπήματα πού θά δεχθῇ από τήν αρχή ό έχθρός, νά τόν οδηγήσουν στην κατάρρευσι καί νά τόν αναγκάσουν νά συνθηκολογήσῃ. Κανείς όμως δέν μπορεί νά άπάντησῃ θετικά. Γι' αυτό οί Ήνωμένες Πολιτείες πρέπει, στα χρόνια πού έρχονται, νά διατηρήσουν όλα τά υπάρχοντα ισχυρά στρατιωτικά μέσα».

Τό χρονικό διάστημα πού ό στρατηγός Άϊζενχάουερ καθώρισε ότι πρέπει νά διαρρεύσῃ ώσπου νά αναλάβουν οί έπιστήμονες τή διεύθυνσι τής άμυνας των Ήνωμένων Πολιτειων τελειώνει τó 1955, δηλαδή σέ λιγώτερο άπό τριάντα μήνες από σήμερα. Έν τούτοις, στις οδηγίες πού τελευταία κοινοποιήθηκαν στον άμερικανικό στρατό, περιλαμβάνονται καί έγχειρίδια πού έξηγούν τή σημασία τής χρησιμοποίησης τής ξιφολόγχης καί τις άσκήσεις πού πρέπει νά γίνονται γιά τή σκλήρυνσι τού πέλματος των φαντάρων. Ακόμη πύ ζωντανή παρουσιάζεται ή αντίφασις στην τελευταία δεύτατη διαμάχη γιά τó άπλό τουφέκι καί ένας άπό τούς τελευταίους νεωτερισμούς είναι ή χρησιμοποίησις στην Κορέα τού θωρακισμένου γιλέκου γιά τούς στρατιώτες, πού κατασκευάζεται από νάυλον καί χρησιμεύει γιά νά τούς προστατεύῃ από τά θραύσματα των όβιδων. Επίσης στην Κορέα, ό πόλεμος ξαναγύρισε στή μορφή πού

Η ρουκέττα ξεκινάει μ' έναν τρομερό ποτό, αφήνοντας πίσω της άσπροκόκκινες φλόγες. Στην αρχή ανεβαίνει άργα, μετά όμως αναπτύσσει τήν καταπληκτική της ταχύτητα.

είχε στα 1916, με το συνεχές μέτωπο, την κλιμάκωσι εις βάθος, την συγκεντρωτική διεύθυνσι του πυροβολικού, τὰ δρύγματα καὶ τὰ συρματοπλέγματα. Ἀπὸ τὰ κράτη τοῦ Ν.Α.Τ.Ο. οἱ Ἀμερικανοὶ ὑπεύθυνοι ζητοῦν νὰ ὀρίσουν τὴ στρατιωτικὴ θητεία σὲ δύο χρόνια, ἐνῶ ὁ ἐπιστημονικὸς πόλεμος, ὁ πόλεμος μετὰ τὴν πίεσι ἐνὸς κουμποῦ, ἔδειχνε ὅτι θὰ ἔθα-
βε γιὰ πάντα τοὺς στρατοὺς ποὺ ἔχουν ὡς βάσι τοὺς τὴν ὑποχρεω-
τικὴ στρατολογία ὀλόκληρου τοῦ πληθυσμοῦ. Ἡ στρατηγικὴ καὶ ἡ στρατιωτικὴ τέχνη φαίνονται νὰ ὑποχωροῦν μᾶλλον παρὰ νὰ προ-
δεύουν μετὰ τὰ τεράστια ἔκείνα θή-
ματα ποὺ προέλεγε ὁ κόσμος τῶν
εἰδικῶν πρὶν ἀπὸ ἐλάχιστα ἀκό-
μη χρόνια, καὶ συγκεκριμένως ἀ-
μέσως μετὰ τὸ τέλος τοῦ δευτέ-
ρου παγκοσμίου πολέμου.

Οἱ ναυτίλοι θὰ ἀχρηστεύ- σουν τοὺς πολεμικοὺς στόλους

Εν τούτοις στὴν Ἀμερική, ὁ
στρατιωτικὸς ρόλος τῶν ἐπι-
στημόνων ἔγινε πάλι σημαντικὸς.
Μία ἀπὸ τίς θεμελιώδεις ὁργα-
νώσεις τῆς ἀμύνης τῆς Δύσεως
εἶναι ἡ ἐπιτροπὴ ἀξιοποιήσεως
τῶν ὄπλων, ποὺ περιλαμβάνει
στὴν οὐσίαν ὅλες τίς ἐπιστημονικὲς
τεχνικὲς ἐφαρμογές. Ἀπὸ τὴν ἐ-
ποχὴ τῆς λήξεως τοῦ πολέμου ἡ
ἐπιτροπὴ αὐτὴ ἔχει μελετήσῃ χι-
λιάδες σχέδια καὶ πρότυπα ὄπλων
καὶ ἑκατοντάδες ἀπὸ αὐτὰ ἔχουν
κρατηθῇ γιὰ νὰ μελετηθοῦν λε-
πτομερέστερα καὶ γιὰ νὰ γίνουν
οἱ σχετικοὶ πειραματισμοί. Ἀρ-
χὴ τῆς ἐπιτροπῆς εἶναι τίποτε νὰ
μὴν ἀπορρίπτεται ἀνεξέταστα, ὅ-
σο ἀπίθανο καὶ φαντασιώδεις καὶ
ἀν φαίνεται. Δεύτερη ἀρχὴ τῆς
ἐπιτροπῆς εἶναι ἡ μυστικότης.

Μέχρι καὶ τὰ τελευταῖα προπο-
λεμικὰ χρόνια ἡ Ἀμερικὴ οὔτε
μποροῦσε καὶ νὰ ὑποφιασθῇ ὅτι
ἐν καιρῷ εἰρήνης θὰ ἦταν δυνατό
νὰ ὑπάρξῃ αὐτὸ ποὺ θὰ λεγόταν
στρατιωτικὸ μυστικόν. Τὴν ἀνάγκη
τῆς ὑπάρξεώς του τὴν διδά-
χθηκε ὕστερα ἀπὸ σκληρὸ μά-
θημα.

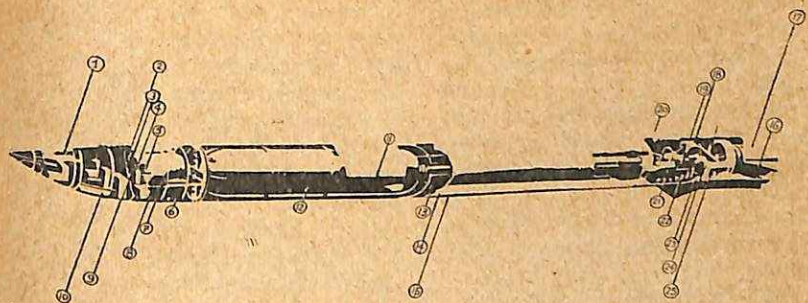
*

Τὰ ὄπλα τοῦ μέλλοντος χωρί-
ζονται σὲ τρεῖς κατηγορίες. Ἡ
διαχωριστικὴ γραμμὴ μεταξὺ
τῶν κατηγοριῶν δὲν εἶναι πάντο-
τε σαφὴς καὶ εὐδιάκριτη, γιὰτὶ ἡ
πρόοδος δὲν συμβαδίζει σὲ ὅλες
τίς κατηγορίες, δίνει ὅμως μία
ιδέα γιὰ τὴν ἀναστάτῳσι ποὺ θὰ
ἐπιφέρῃ, ἀργὰ ἢ γρήγορα, στὰ
στρατιωτικὰ ὄλων τῶν ἐθνῶν.

Στὴν πρώτη κατηγορίᾳ περι-
λαμβάνονται ὄπλα ποὺ ἔχουν ἤ-
δη κατασκευασθῇ, δοκιμασθῇ καὶ
γίνῃ ἀποδεκτὰ ἀπὸ τὰ διάφορα
κράτη (κυρίως τὴν Ἀμερική),
ἀλλὰ γιὰ τὰ ὁποῖα δὲν ὑπάρχει
καμμία ἐπίσημη πληροφορία. Καὶ
αὕτῃ ἀκόμη ἡ ὑπαρξὶς τοὺς δὲν
ὁμολογεῖται ἐπισήμως. Στὴν κα-
τηγορίᾳ αὐτῇ περιλαμβάνονται τὸ
νέο μοντέλο τοῦ «κλασικοῦ» κι-
νητήρος τοῦ ἄρματος μάχης
Κράϊσλερ τῶν 56 τόννων, ἀντι-
στοίχου πρὸς τὸ ἄρμα Στάλιν
III τῶν Σοβιετ, τὸ βομβαρδιστι-
κὸ B-52 με δκτῶ κινητήρες δι-
ἀντιδράσεως —διάδοχος τοῦ B-
29— κ.ά. Κατ' ἀρχὴν τὸ νέο αὐ-
τὸ ὄλικὸ δὲν πρέπει νὰ χρησιμο-
ποιηθῇ στὴν Κορέα, γιὰ νὰ μὴν ἀ-
ποκαλυφθοῦν στοὺς Ρώσους οἱ
τελευταῖες πρόοδοι τῆς Ἀμερικῆς
στὸ πεδίο τῶν ἐξοπλισμῶν «κλασ-
σικοῦ» τύπου.

Στὴν ἰδίᾳ κατηγορίᾳ περιλαμ-
βάνονται ἐπίσης:

Ἀτομικὲς βόμβες μεγαλύτερης
ἐκρηκτικῆς δυνάμεως ἀπὸ τίς

Tomή τοῦ πυραύλου «Βαίικιν». 1. Θυρεὶς ἐπιθεωρήσεως. 2. Κάθετο γυροσκό-
πιο. 3. Ὁριζόντιο γυροσκόπιο. 4. Συστοιχία. 5. Κιβώτιο συνδέσεων ταχυ-
τήτων. 6. Σφαῖρα Ἡλίου. 7. Θυρεὶς ἐπιθεωρήσεως διαμερίσματος ἐλέγχου.
8. Ἀναστροφεὺς. 9. Παροχὴ οὐραίου. 10. Θυρεὶς ἐπιθεωρήσεως. 11. Στρό-
φιγξ. 12. Φιάλη ὀξυγόνου. 13. Οὐράνιο. 14. Δεξαμενὴ ὀξυγόνου. 15. Τιγ-
μα πυρηνίας δεξαμενῆς. 16. Κύλινδρος προώσεως πυραύλου. 17. Στρόφιγξ.
18. Ἀτμοκίνητη γεννήτρια. 19. Στροβιλοκίνητες ἐλικοφόρες ἀντλίες. 20. Τιγ-
μα οὐράς. 21. Δεξαμενὴ ὕδατος. 22. Φιάλη ὑπεροξειδίου ὕδρογόνου. 23. Ὑ-
δραυλικὸς ἐνισχυτής. 24. Ὑδραυλικὸ ὑπηρετικὸν μηχανήμα. 25. Ὑδραυλικὴ
ἀντλία (πετρελαιοκίνητη).

βόμβες τῆς Χιροσίμα καὶ τοῦ
Ναγκασάκι.

Ἀτομικὲς βόμβες μικρότερης
ἐκρηκτικῆς δυνάμεως, ποὺ «με-
ταφέρονται» ἀπὸ καταδιωκτικὰ
βομβαρδιστικὰ καὶ ποὺ μποροῦν
νὰ χρησιμοποιηθοῦν γιὰ τακτι-
κοὺς πολεμικοὺς σκοποὺς ἐναντί-
ον συγκεντρώσεων στρατευμάτων,
συγκοινωνιακῶν κόμβων, μετόπι-
σθεν κ.λ.π.

Βλήματα πυροβολικοῦ με ἀτο-
μικὴ γόμωσι γιὰ πυροβόλα τῶν
0,40 περίπου.

Ραδιοκατευθυνόμενοι πύραυλοι
μεγάλου βεληνεκοῦς με ἀτομικὴ
ἢ με κοινὴ ἐκρηκτικὴ γόμωσι.

Ἀντιαεροπορικοὶ πύραυλοι κα-
τευθυνόμενοι διὰ τοῦ ραντάρ, ποὺ
στοιχίζου ἐκατὸ χιλιάδες δολλά-
ρια ὁ καθένας, ἀλλὰ μποροῦν νὰ
καταρρίψουν σὲ ἀναλογία ἐνὸς
πρὸς δύο, ἓνα βομβαρδιστικὸ ποὺ
στοιχίζει ἓνα ἑκατομμύριο δολ-
λάρια. (Στὶς δοκιμὲς τοῦ πυραύ-
λου αὐτοῦ ἓνα ραδιοκατευθυνό-
μενο βομβαρδιστικὸ B-17, ἱπτά-
μενο σὲ ὕψος 8.000 μέτρων, ἔπε-

σε μετὰ τὴν πρώτη βολή). Τὸ βλή-
μα αὐτὸ φαίνεται ὅτι σύντομα θὰ
ἀντικαταστήσῃ τὸ ἀεριοθούμενο
καταδιωκτικόν, ποὺ σὲ λίγον θὰ θε-
ωρῆται ἀπηρχαϊσμένο.

Βόμβες στερεοποιημένης ἐμ-
πρηστικῆς ὕλης (ναπάλμ), πολὺ
ἰσχυρότερες ἀπὸ τοὺς διάφορους
τύπους ποὺ χρησιμοποιήθηκαν
στὴν Κορέα καὶ τὴν Ἰνδοκίνα.

Καλλιεργημένα μικρόβια γνω-
στῶν ἀσθενειῶν καὶ παράσιτα
ζωῦφια, ποὺ θὰ καταστρέφουν τὴ
γεωργικὴ παραγωγὴ γιὰ δύο
χρόνια.

*

Στὴ δευτέρῃ κατηγορίᾳ τῶν
ὄπλων τοῦ μέλλοντος περιλαμ-
βάνονται συσκευὲς ποὺ βρίσκον-
ται ἀκόμη στὸ στάδιο τῆς κατα-
σκευῆς καὶ ποὺ θὰ εἶναι ἐτοιμὲς
γιὰ χρησιμοποίησιν σὲ διάστημα
ἐνὸς μέχρι πέντε ἐτῶν. Συγκε-
κρίμενως:

Ἡ βόμβα ὕδρογόνου (βόμβα
H), ποὺ θὰ εἶναι δεκάδες φορές
ἰσχυρότερη ἀπὸ τὴ συνηθισμένη
ἀτομικὴ βόμβα. Ὅλα τὰ στοι-

χεϊά έχουν συγκεντρωθή και πως να έχουν ήδη γίνει δοκιμές της στη λιμνοθάλασσα του Ένι-βέτοκ.

Το άτομικό υποβρύχιο (Ναυτίλος) που κοντεύει να τελειώσει και το άτομικό αεροπλανοφόρο (Τζαίμς Φόρεσταλ). Αυτά τα δύο θα εκτοπίσουν όλα τα πολεμικά πλοία που χρησιμοποιούνται σήμερα.

Τα άτομικά αεροπλάνα, των οποίων ήδη κατασκευάζονται συγχρόνως οι κινητήρες και τα σκάφη. Κατασκευασμένα από αδιαπέραστα υλικά, για να προστατεύουν τα πληρώματά τους από την ραδιενέργεια, θα έχουν ταχύτητα το δλιγώτερο 1.500 χλμ. την ώρα και αυτονομία πτήσεως αρκετών εβδομάδων.

Οι υπερηπειρωτικοί πύραυλοι, των οποίων η κατασκευή συναντά πολλές δυσκολίες.

Ο τεχνητός δορυφόρος θα κάνει το γύρο της γης σε δύο ώρες

Με την τρίτη κατηγορία των όπλων μπαίνουμε στο βασίλειο του μύθου. Ήδη όμως το φανταστικό και το απίθανο έχει αρχίσει να παίρνει μορφή. Από το 1948 ο Τζαίμς Φόρεσταλ, υπουργός της Αμύνης των Ήνωμένων Πολιτειών, απέκάλυψε ότι η Αμερική προετοίμαζε ένα τεχνητό «δορυφόρο της γης». Σε δεκαπέντε χρόνια από σήμερα, υποσχεται ο καθηγητής Βέρνχερφον Μπράουν, ο δορυφόρος αυτός θα περιστρέφεται γύρω από τη γη. (Ο καθηγητής Μπράουν είναι διευθυντής του πειραματικού σταθμού πυραύλων). Η ταχύτητα του θα είναι 1.500 χλμ. περίπου και μπορεί έτσι να συμπληρώνη την τροχιά του γύρω α-

πό τη γη, στο διάστημα, μέσα σε δύο ώρες. Έπάνω του θα υπάρχει μία φρουρά που δεν θα αντιλαμβάνεται τίποτα από την καταπληκτική ταχύτητα της περιστροφής του και που θα υποδέχεται και θα επισκευάζει και θα ανεφοδιάζει τα άτομικά πλοία που θα ξεκινούν από τη μελλοντική θάσι τους για την εξερεύνηση του Σύμπαντος. Αλλά ο δορυφόρος αυτός θα χρησιμεύει και σαν πεδίο εφαρμογής τόσων και τόσων πολεμικών σχεδίων. Ο πιο άσημαντος ρόλος του θα είναι να καθοδηγή με αλάνθαστη ακρίβεια τους ατομικούς πυραύλους προς το στόχο τους.

Ο καθρέφτης του διαστήματος

Ενα άλλο όπλο της τρίτης κατηγορίας είναι ο καθρέφτης του διαστήματος. Ο άνθρωπος που συνέλαβε την ιδέα αυτή, ο Γερμανός Χέρμαν Όμπερθ, ένας καταπληκτικός προφήτης, πρόέβλεπε ότι θα κατώρθωνε με μία τεράστια συγκέντρωση θερμότητας, «να μεταβάλλει τις κλιματολογικές συνθήκες, να σκορπίζει θύελλες, να διαλύει παγόβουνα». Στις αρχές του 1945, οι βρετανικές υπηρεσίες πληροφοριών έμαθαν ότι ο Όμπερθ πειραματιζόταν με ένα υλικό, το οποίο, σε συνδυασμό με το σύστημα των πυραύλων, θα μπορούσε να αντήκη στο Λονδίνο τεράστιες πυρκαϊές. Στην πραγματικότητα, Όμπερθ προέβλεπε. Δεν υπήρχαν τα τεχνικά μέσα για την εφαρμογή της ιδέας του και εν πάση περιπτώσει δεν ήταν δυνατό να τα συγκεντρώσει μία Γερμανία που κατέρρεε. Ίσως όμως νομική άρνηση να έρθει η στιγμή που τα μέσα αυτά θα βρίσκονται

στη διάθεση της Αμερικής. Σε συνδυασμό με τον τεχνητό δορυφόρο, το άτομικό αεροπλάνο ή οποιαδήποτε άλλη ανάλογη συσκευή, ο καθρέφτης του Όμπερθ θα μπορεί, κατά την έκφραση του ίδιου, να «ξεροψήσει» οποιαδήποτε πόλη.

Τα στελέχη του στρατού του μέλλοντος εκπαιδεύονται στα εργαστήρια

Στα επιστημονικά εργαστήρια και τα κέντρα έρευνών εκπρέφονται και ωριμάζουν και άλλα σχέδια διεξαγωγής του πολέμου. Σχέδια που μοιάζουν να ανήκουν στον κόσμο των ονείρων — όπως το αέριο που θα αναισθητή τους στρατιώτες του έχθρου. Η ώθησι που έδωσαν στη στρατιωτική επιστήμη οι μεγάλες ανακαλύψεις της τελευταίας πεντηκονταετίας και οι τελευταίες επαναστατικές θεωρίες, δεν έχει σταματήσει. Αντίθετα. Παρ' όλα αυτά, η Αμερική, λίκνο της ατομικής βόμβας, ιδιοκτήτης των μεγαλύτερων επιστημονικών εγκαταστάσεων του κόσμου και των πλουσιωτέρων βιομηχανιών, εξακολουθεί κάθε χρόνο να καλή υπό τα όπλα τους νέους της τωδεκαενέα έτών, για να τους μεταβάλλει, τους περισσότερους από αυτούς, σε στρατιώτες του πεζι της Κορέας, στρατολογήθηκαν περισσότερο από ένα εκατομμύριο άνθρωποι και δύο εκατομμύρια οκτακόσιες εξήντα μία χιλιάδες κληρωτοί υπηρετούν υπό τα όπλα και το Πεντάγωνο γνωστοποιεί ότι δεν προβλέπει ότι θα σταματήσει το πρόγραμμα έτησης στρατολογίας, σύμφωνα με το οποίο άνω των εξακοσίων χιλιάδων ατόμων καλούνται να υπηρε-

τήσουν. Ποτέ άλλοτε εν καιρώ ειρήνης οι Ήνωμένες Πολιτείες δεν είχαν γνωρίσει την ευρωπαϊκή αυτή μάστιγα της υποχρεωτικής στρατιωτικής θητείας, που για κάμποσο καιρό την θεωρούσαν μία ανωμαλία μισό γελοία και μισό θάρβαρα, όπως και το «άνδρες 40, ίπποι 8» των φορητών σιδηροδρομικών βαγονιών.

Μερικοί Αμερικανοί ξεγεγέρθηκαν. Ένας απ' αυτούς, που πέθανε τελευταίως από καρκίνο σε ηλικία 48 ετών, ήταν ο περίφημος γεροστρατής της Κοννέκτικατ Μπράιεν Μάκ Μαόν. Άνθρωπος με πλούσια φαντασία, λαμπρός ρήτωρ και ιδεολόγος, εξέλεγε για πρώτη φορά γεροστρατής το 1944 και με μεγάλη ταραχή ανακάλυψε ότι θρισκόμαστε στον αιώνα του ατόμου. Για να σταθή στο ύψος της νέας αυτής εποχής, ο Μάκ Μαόν ξαναγύρισε στα σχολικά θρανία και έμαθε για τον ατομικό κόσμο όλα όσα μπορεί να μάθει ένας δικηγόρος που τα πιο ανώτερα μαθηματικά που άκουσε ποτέ δεν ξεπέρασαν τη δευτεροβάθμια εξέισωσι. Έξελέγη πρόεδρος της επιτροπής ατομικής ενέργειας του Κογκρέσσου, συνεδέθη με όλους τους σημαίνοντες επιστήμονες καθώς και με όλους τους μεγάλους στρατιωτικούς ηγέτες και κατέληξε τελικά στο συμπέρασμα ότι η πολιτική της εθνικής αμύνης των Ήνωμένων Πολιτειών ήταν καταστρεπτική και άπληρωτη μένη.

Ο Μάκ Μαόν μελετούσε τον προϋπολογισμό, τον κολοσσιαίο στρατιωτικό προϋπολογισμό των Ήνωμένων Πολιτειών: έζητα δις εκατομμύρια δολάρια. Υποστήριζε ότι ήταν δυνατόν να τον περιορίσουν σχεδόν στα μισά, διπλασιάζοντας συγχρόνως την α-

σφάλεια της 'Αμερικής και των δημοκρατιών. Για να γίνη αυτό δεν χρειάζοταν παρά να πολλαπλασιασθούν επί δύο ή τρία τα κονδύλια της ατομικής βιομηχανίας, να αυξηθούν σημαντικά οι πιστώσεις για τη στρατηγική αεροπορία και τα υπόλοιπα να μειωθούν σχεδόν στο μηδέν. Με τις οικονομίες που θα έπραγματοποιούντο ο Μάκ Μακόν έπρότεινε ένα υπερχρέδιο Μάρσαλ για όλοκληρο τον κόσμο, προσκαλώντας και τη Ρωσία να συμμετάσχει σ' αυτό.

Όταν ο Μάκ Μακόν υποστήριζε το σχέδιό του με χειρονομίες και ρητορικά σχήματα, όλες οι δυσκολίες φαινόταν να χάνονται. 'Η άλληθρία είναι ότι παρουσιάζει επιχειρήματα, στα όποια οι άλλοι συνάδελφοί του ελάχιστα είχαν ν' αντιτάξουν και τα όποια και ο ίδιος δεν είχε το δικαίωμα να απαντήσει από ένα έντυπωσιακό ήμψος που τ' ατύλιγε. Αναφερόταν στα νέα πολεμικά μέσα, παράδοξα και καταστρεπτικά, που έβλεπαν το φως της δημιουργίας μέσα στα ατομικά εργαστήρια. Τα καταδρομικά που έπλεαν ασκοπα πάνω στα κύματα, άρματα μάχης που κυλούσαν μέσα στη λάσπη και προπαντός οι άθλιοι φαντάροι, όπλισμένοι με τα μπαζούκας τους, φαινόταν σαν άθλια όντα μικρά και άσημαντα μπροστά στις υπερκόσμιες δυνάμεις που έπεκαλείτο ο Μάκ Μακόν. Δεν ήταν το άποστολο του έπιστημονικού πολέμου, αλλά ο συνήγορος της ένοπλης φουτουριστικής ειρήνης, στη σκιά της όποιας ο έπιστήμων αποκτούσε πολύ μεγαλύτερη σημασία από τον στρατιώτη.

'Η άποψις του Μάκ Μακόν ήταν μέχρις ενός όρισμένου σημείου μετριοτική. Τελευταία το Κογκρέ-

σο έψήφισε συμπληρωματικές πιστώσεις τριών δισεκατομμυρίων δολλαρίων για ατομικές έρευνες και εξοπλισμούς, μέχρι το 1954. 'Η βιομηχανία του ατόμου, που ήδη είναι τετραπλάσια της κινηματογραφικής βιομηχανίας, άναπτύσσεται συνεχώς. Το βιομηχανικό συγκρότημα Ντυπών ντέ Νεμύρ κατασκευάζει ήδη ένα τεράστιο έργοστάσιο στην κοιλάδα του Σαβαννά, που προορίζεται να παράγει το βαρύ ύδρογόνο για τη βόμβα Η. Στο 'Οχάϊο γεννιέται ήδη ένας νέος ατομικός γίγας που θα στοιχίσει 1.200.000.000 δολάρια. Οι παληές εγκαταστάσεις του 'Ωκ Ρίτζ, του Λόρ 'Αλάμος και του Χάντφορντ έχουν επεκταθή και καταλαμβάνουν ήδη δολόκληρες περιοχές. Και τα μεγάλα Πανεπιστήμια θγάζουν τώρα κατά εκατοντάδες κάθε χρόνο τους τεχνικούς του ατόμου, που πρόκειται ν' άποτελέσουν τα στελέχη μιας στρατιάς που μερικοί εξαίρετοι έπιστήμονες άποτελούν τους μεγάλους στρατηγούς της.

Ο Μάκ Μακόν επέτυχε να πάρη με το μέρος του, έν μέρος τουλάχιστον, και μερικούς Ισχυρούς. Ένας άπ' αυτούς είναι ο Ρόμπερτ Λόβεττ, ύπουργός 'Εθνικής 'Αμύνης, παλαίμαχος όπαδός του Δημοκρατικού Κόμματος, που όπηρετήσε πολλά χρόνια σε διάφορες διοικητικές θέσεις, πρόσωπο πάντα λιγάκι αίνιγματικό, πάντα λιγάκι έρασιτέχνης, θαυμαστής των νέων ιδεών και των πρωτοτύπων ανθρώπων. 'Επίσης κατά γενικό κανόνα οι αεροπόροι είναι όπαδοί του ατόμου. Οι τελευταίοι όμως αυτοί δεν βλέπουν παρά την «μεταφορά» της βόμβας και θέλουν να είναι οι άποκλειστικοί μεταφορείς της. Το ατομικό πυροβολικό τους

κανε έντύπωση, αλλά ή τόλμη των ναυτικών, που ήδη εξαπολύουν τις βόμβες από τα καταστρώματα των αεροπλανοφόρων, τους προκαλεί έπελπισία. 'Εκείνο που είναι άπόλυτα ένθαρρυντικό μέσα στην ταραχή και την άνασφάλεια της ανθρώπινης φύσης. Και στην Ουάσιγκτων σήμερα εξακολουθεί να ύφίσταται άμετάβλητος ο άνταγωνισμός άνάμεσα στους σωματοφύλακες του βασιλέως και στους φρουρούς του καρδινάλιου.

Οι μάγοι του ατόμου παλεύουν μεταξύ συνειδήσεως και πατριωτισμού

Ανάμεσα σ' αυτούς που καταβάλλουν κάθε προσπάθεια για να έμποδίσουν την 'Αμερική να διαθέσει πολλά δισεκατομμύρια δολάρια για τους ατομικούς εξοπλισμούς, είναι και έπιστήμονες και κυρίως οι βετεράνοι της πειραματικής θόμβας του 'Αλαμογκόρντο. Είδαν την αύγή της Ιδης 'Ιουλίου 1945 τον «πράσινο ήλιο» να άναδύεται από τα θυνά του Νέου Μεξικού και μ' όλο που «χοροπηδοσαν από χαρά», το κυρίως το συναισθήμα των δυνατοτήτων που είχαν στα χέρια τους, δεν έπαψε να τους βασανίζει. 'Αργότερα ξανάρχισαν τις ατομικές έρευνες, όταν συνειδητοποίησαν τον κίνδυνο που διέτρεξε ή 'Αμερική και όταν ο πλατύς έπιστημονικός κολλεκτιβισμός τους έμεινε κατάπληκτος μπροστά στη ρωσική άπειλή. Ψάχνουν όμως να βρούν μία δύσκολη ίσορροπία άνάμεσα στην έπιστημονική τους ίκανότητα και στις άμφιβολίες της καρδιάς τους.

Αντιπροσωπευτικός τύπος αυτών είναι ο ίδιος ο 'Οπενχάϊμ.

Το έξωτερικό του δεν δίνει την έντύπωση ανθρώπου που θασανίζεται μέσα του. Είναι άψογα ντυμένος. Κατά τον πόλεμο έπαιξε κύριο ρόλο στα πειράματα του Λόρ 'Αλάμος, αλλά ήταν ένας από τους πρώτους που άπάντησαν με περιφρόνησι στις παρακλήσεις εκείνων που ήθελαν να τον κρατήσουν. «Είμαι καθηγητής και όχι έπιχειρηματίας όπλων», έιπε. Δεν κρύβει ότι στη νεότητά του είχε έξτρεμιστικές άντιλήψεις, αλλά διαδηλώνει ότι αυτά ήταν μία φάσις της νεότητός του. Και τόσο όριστικά ξεκόλλησε από την πολιτική, ώστε χρειάστηκε να φθάση το 1936 και να γίνη 32 χρόνων για να ψηφίση για πρώτη φορά. Ξαναγυρίζοντας στο Πανεπιστήμιο του Πρίνσετον, το 1946, άρχισε μία έκστρατεία για την άπαγόρευσι των ατομικών εξοπλισμών. 'Η άρνησις όμως της Ρωσίας να δεχθή όποιοδήποτε έλεγχο τον φώτισε. Ξαναγύρισε επί κεφαλής της συμβουλευτικής έπιτροπής της 'Επιτροπής 'Ατομικής 'Ενεργείας. Τώρα λέει: «Να όπλισθούμε». 'Εξακολουθεί όμως να λέη: «Μην όπλιζόμαστε πολύ».

Άλλοι ξαναγύρισαν από πολυ μακρότερα, όπως ο καθηγητής Γιούρ, του Πανεπιστημίου του Σικάγου, που ήθελε να ρίξη στη θάλασσα όλα τα ατομικά υλικά και κατηγορούσε την 'Αμερική ότι πήρε πρώτη το θλιβερό δρόμο των έξοπλιστικών άνταγωνισμών με την κατασκευή των πρώτων ατομικών βομβών. Ο Γιούρ σήμερα είναι μέλος της Συμβουλευτικής 'Επιτροπής και συνεργάζεται με τον 'Οπενχάϊμ. 'Η ιδεολογική του τοποθέτησις είναι ή ίδια με του 'Οπενχάϊμ. Είναι άπόλυτη άνάγκη ή 'Αμερική να εξακολουθήση να παράγει τα πιο σύγχρονα όπλα και να κρατήσει

τήν υπεροχή της απέναντι στη Ρωσία, δεν πρέπει όμως να ρίξει όλο το βάρος της σ' αυτό τον συναγωνισμό, στον οποίο τόσο υπερέχει, και όλη την έπιτηδειότητά της, που επίσης είναι πολύ ανώτερη. Τον περασμένο χρόνο ο Γιούρι και άλλοι έπιστήμονες παρακαλούσαν να μην έκραγη ποτέ η θόμβια του ύδρογόνου. Τώρα σωμαίνουν. Δεν μπορούν να εϋχρηθούν να μην έκραγη ποτέ η θόμβια Η, όταν ξέρουν ότι οι Ρώσοι προσδεύουν με μεγάλα θήματα ύστερα από τις πληροφορίες που τους έδωσαν οι προδότες Φούκς και Ποντεκόρβο.

*

Ήδη η συναίσθησις των άτομικών και γενικά των έπιστημονικών δυνατοτήτων καθορίζει την παγκόσμια στρατηγική των Ήνωμένων Πολιτειών. Η Αμερική βοηθάει την Εϋρώπη να ξαναφτιάξει ένα στρατό, αλλά η διάρθρωσις και η σύστασις του στρατού αυτού θα διαφέρη ανάλογα με το είδος του άγώνος — αν θα έμπλακη δηλαδή σέ άγώνα χαρακωμάτων μεταξύ Έλθα και Ρήνου ή αν θα άμύνεται κατά των όπλων της Αποκαλύψεως. Το μεγάλο ζήτημα δεν είναι τόσο ο χρόνος της στρατιωτικής ηγτείας που θα έπιβληθή σέ όλη τη Δυτική Εϋρώπη, όσο το να ξέρη κανείς αν με το Ν.Α.Τ.Ο. όργανώνεται ένας στρατός ήδη άπληχαιωμένος πριν γεννηθή, ένας καλός στρατός με τά κριτήρια της 7ης Μαΐου 1945 (ήμερομηνίας της άνακωχής), ένψ ο αΐών των καινούργιων πολέμων άρχισε (άφίνοντας κατά μέρος την Κορέα) στις 6 Αυγούστου 1945 (ήμερομηνία ρίψεως της θόμβας στη Χιροσίμα).

Το Πεντάγωνο άπαντά: Δεν

πρόκειται να γίνη συζήτησις για την άνόητη θεωρία ότι η Αμερική έν γνώσει της προετοιμάζει στην Εϋρώπη ένα στρατό άνεπαρκή και άπληχαιωμένο, άφου τις ίδιες άρχές έφαρμόζει και για το στρατό των Ήνωμένων Πολιτειών. Οι λόγοι είναι λόγοι γενικής τάξεως και, σωστοί ή όχι, φθάνουν στις ρίζες του προβλήματος. Η στιγμή για την όποία μιλούσε ο στρατηγός Αϊζενχάουερ το 1945 φθάνει, έέβασι, αλλά δεν έφθασε άκόμη. Τά έπαναστατικά όπλα είναι πολυάριθμα, πανίσχυρα και ίκανά να άνατρέψουν τά πάντα, από το σχολεία έκπαιδεύσεως, από στρατιώτου μέχρι τη διαπλανητική στρατηγική. Έκτός όμως από τις άτομικές βόμβες που ήδη θεωρούνται «συνήθη» όπλα, δεν υπάρχει στη διάθεσι των κρατών τίποτε άλλο. Άλλα από τά τρομερά αυτά όπλα υπάρχουν ως δείγματα, άλλα στο στάδιο του προτύπου και άλλα, της τρίτης κατηγορίας, ως σκέψεις λογικές και έφαρμόσιμες. Μέχρις ότου όλα αυτά φθάσουν στο στάδιο του ύπαρκτου και του διαθεσίμου σέ έπαρκείς ποσότητες, η Αμερική και η Εϋρώπη πρέπει να βασίζονται στα ύπαρχοντα όπλα.

Το άτομικό πυροόλο λ.χ. δεν είναι μύθος. Υπάρχει και λειτουργεί. Μπορεί να έπιτύχη σημαντικά άποτελέσματα χρησιμοποιούμενο κατά των μετόπισθεν του έχθρικού μετώπου. Αν ξεσπούσε ο πόλεμος, θα μπορούσαν να χρησιμοποιήσουν τά ύποδείγματα που θα ήταν έτοιμα, διαθέτοντάς τα στους στρατηγούς διοικήτάς μεραρχιών για να αύξήσουν τη δύναμι του πυρός των. Για να μετατρέψη όμως το άτομικό πυροόλο το πεδίο της μάχης και να έκτοπίση τά σημερινά όπλα

πρέπει να ύπάρχουν έκατοντάδες από αυτά. Και οι έκατοντάδες των πυροόλων χρειάζονται χιλιάδες όβιδες. Κάποτε θα ύπάρχουν. Η πιθανή ήμερομηνία (που συμπίπτει με τις προβλέψεις του Αϊζενχάουερ) είναι: 1955—1956. Άνάλογη είναι και η περίπτωση των ραδιοκατευθυνόμενων πυροόλων και των άτομικών βομβών τακτικής χρησιμοποίησεως. Δεν ύπάρχει άμφιβολία ότι θα δημιουργήσουν στο πεδίο της μάχης συνθήκες τελείως νέες, ιδιαίτερα δε θα άχρηστεύσουν τις ανθρώπινες μάζες που άποτελούν το μεγάλο τακτικό πλεονέκτημα της Ε.Σ.Σ.Δ. Χρειάζονται όμως πολλές χιλιάδες άπ' αυτές και η μεταφορά τους στο χώρο της χρησιμοποίησεως τους, όπως λένε οι στρατιωτικοί. Πιθανή ήμερομηνία: 1955—1956.

Το άτομικό όπλο δεν θα γίνη ο Βασιλεύς του πεδίου της μάχης προ το 1956

Επίσης, κατά πάσαν πιθανότητα, το 1956 είναι ο χρόνος που θα πετάξει το πρώτο άτομικό άεροπλάνο και θα σχηματισθούν οι πρώτοι στολίσκοι άτομικών ύποβρυχίων και άεροπλανοφόρων και θα έχη άρχισει η βιομηχανική παραγωγή της θόμβας ύδρογόνου. Όλα συμφωνούν με την ήμερομηνία που ο στρατηγός Αϊζενχάουερ έταξε τον Νοέμβριο του 1945 σαν σημείο καμπής στη στρατιωτική ιστορία. Βρισκόμαστε άκόμη στη μεταβατική περίοδο που προανήγγειλε και θα έξακολουθήσωμε να έρισκώμαστε στο στάδιο αυτό για τρία χρόνια το λιγώτερο. Από εκεί και πέρα είναι βέβαιο ότι θα έχουμε άνα-

τροπές στην τακτική, τη στρατηγική και την όργάνωσι των στρατών. Δεν ύπάρχει καμμία άμφιβολία ότι το άτομο θα καταστή τότε ο βασιλεύς του πεδίου της μάχης.

Σήμερα όμως; Σήμερα το Πεντάγωνο είναι άπόλυτα κατηγορηματικό. Τίποτε δεν δικαιολογεί τη στιγμή αυτή μία οϊαδήποτε μεταβολή στο πρόγραμμα του Ν.Α.Τ.Ο. Έκείνο που πάντα μπορεί να κάνη κανείς είναι να άρνηται τη θεωρία ότι η Εϋρώπη δεν πρέπει να έπανεξοπλισθή, αλλά να ύποστη τη ρωσική επίθεση και τη ρωσική καταχή που θα έπακολουθήση με όλες τις φρικαλέες συνέπειές της, περιμένοντας την «άπελευθέρωσι» από την άτομική ισχύ των Ήνωμένων Πολιτειών. Ο δημοκράτης Μάκ Μαόν δεχόταν τη θεωρία αυτή και συμφωνούσε με τους άπομωωτικούς του άμερικανικού Γεβραλτάρ, όταν ύποστήριζε την ύποταγή των πάντων στην άτομική βιομηχανία και στον διηπειρωτικό βομβαρδισμό.

Σήμερα όμως κανείς από εκείνους που κατέχουν ύπεύθυνες θέσεις δεν άκολουθεί την καταστροφική αυτή θεωρία. Σκοπός του Ν.Α.Τ.Ο. είναι να προστατευθή γρήγορα η Εϋρώπη από ένα πραϊκόπημα ρωσικό και δεν είναι δυνατόν να έπανεξοπλισθή παρά με τά όπλα που ύπάρχουν σήμερα. Τά σημερινά σχέδια π.χ. ύπολογίζουν στην χρησιμοποίησι της άτομικής θόμβας και άτομικές θόμβες η Αμερική διαθέτει περισσότερες από δύο χιλιάδες. Όταν και τά άλλα νέα όπλα ύπάρξουν σέ άνάλογη άφθονία, τότε τά στρατιωτικά προβλήματα της Δύσεως πιθανώς να αλλάξουν τελείως.

ΓΙΑ ΝΑ ΠΕΡΝΑ Η ΩΡΑ

Ο Σκωτσέζος Μόφερσον έκάλεσε για λόγους τιμής τόν πατριώτη του Ο' Μπράϊαν σέ μονομαχία μέχρι θανάτου. 'Η μονομαχία θα γινόταν σέ ένα δάσος κοντά στο 'Αμπερντίν. Τήν ώρισμένη ήμέρα συναντήθηκαν οί αντίπαλοι στόν σιδηροδρομικό σταθμό για νά πάνε στο πεδίο τής τιμής. 'Ο Μόφερσον έβγαλε είσιτήριο μέ έπιστροφή ενώ ο 'Ο' Μπράϊαν μόνο για μετάδاسι.

—Βλέπω δέν έχετε μεγάλες έλπίδες νά γυρίσετε ζωντανός, είπε ο Μόφερσον στόν αντίπαλό του για νά τόν πειράξη.

—Κάθε άλλο, απήντησε ο 'Ο' Μπράϊαν. 'Αλλά συνηθίζω νά επιστρέφω από τις μονομαχίες μου πάντοτε μέ τó είσιτήριο τού αντίπαλου μου.

☆

Tatler

Ποιός είναι σοφός ;
Αυτός που μαθαίνει από όλους.
Ποιός είναι ισχυρός ;
Αυτός που κυβερνάει τά πάθη του.
Ποιός είναι πλούσιος ;
Αυτός που έχει όσα θέλει.
Ποιός έχει όσα θέλει ;
Κανείς.

Βενιαμίν Φραγκλίνος

☆

Μιά μέρα σ' ένα δάσος τής Ρωσίας ένας κυνηγός περίφημος για τήν... έξυπνάδα του, βρίσκει στο δρόμο του μιá άρκούδα.

—Τί ζητάς έσύ έδώ ; τόν ρωτάει ή άρκούδα.

—Μιά γούνα για νά ζεσταίνουμαι, τής άπαντά ο κυνηγός.

—'Α ! ώραία λέει ή άρκούδα. 'Εγώ ζητάω φαί. 'Ελα στη φωλιά μου και θα τά δοίψουμε.

Ύστερα από καμμιá ώρα ή άρκούδα δγαίνει από τη φωλιά της ά-

φού έπεισε τόν κυνηγό νά δεχτή τή συμφωνία.

Αυτή πήρε τó φαί που ζητούσε και ο κυνηγός τή γούνα του.

Constellation

☆

Κάποιος έλεγε κάποτε για τήν κόρη ενός γνωστού ζευγαριού :
—Είναι μιá ώραία φωτογραφία τού πατέρα της και ένας τέλειος φωτογράφος τής μαμάς της.

Bob de Haven

Ο άστυφύλακας πιάνει δυό αλήτες.

—Πού κατοικείς, ρωτάει τόν πρώτο ;

—Πουθενά.

—Και σύ ;

—Δίπλα του.

Up

☆

Δέν καταλαβαίνω πώς μπορείς και διαβάξεις στα μισοσκότεινα.
—'Εχω πάει σέ νυκτερινή σχολή.

Pourquois pas

☆

Εσύ είπες Γιαννάκη ότι είμαι ήλίθιος ;
—'Εγώ ; Ποτέ. Θα τó κατάλαβε μόνος του.

Up

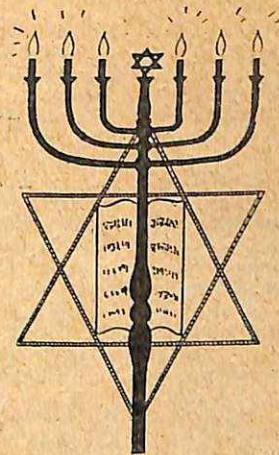
☆

Λοιπόν ο πνευματισμός κάνει θαύματα. Προχθές σέ μιá πνευματιστική συγκέντρωσι μέ έβαλαν και μίλησα μέ τó πνεύμα τής αδελφής μου.

—'Απίστευτο !

—Και νά λάβης ύπ' όψι σου ότι δέν είχα ποτέ μου αδελφή.

Up

ΕΒΡΑΙΟΙ ΚΑΙ ΕΒΡΑΪΣΜΟΣ

Τού

Ραββίνου Μ. KERTZER

Διακεκριμένη προσωπικότης, ο Ραββίνος Κέρτσο, άπαντά σέ μερικά βασικά έρωτήματα, σχετικά μέ τούς Έβραίους και τόν Έβραϊσμό.

Δύσκολο είναι νά βρῇ κανείς έναν άπλό όρισμό. 'Από θρησκευτική άποψι Έβραϊός είναι ο όπαδός του 'Ιουδαϊσμού. 'Από άποψι πνευματική γενικά 'Ιουδαϊός είναι εκείνος που έστω και χωρίς τυπικούς, θρησκευτικούς δεσμούς ασπάζεται τά διδάγματα τού 'Ιουδαϊσμού — τήν ήθική του, τά έθιμα, τή φιλολογία του. Έβραϊός είναι εκείνος που θεωρεί τόν εαυτό του Έβραίο ή θεωρείται έτσι άπό τήν κοινωνία. Αυτός είναι ο πρακτικός όρισμός τού Έβραίου. 'Ο καθηγητής Μορντε-

και Κάπλαν θεωρεί τόν 'Ιουδαϊσμό σαν έναν «πολιτισμό». Οί Έβραίοι έχουν κοινή Ιστορία, κοινές προσευχές, μεγάλη φιλολογία και πάνω άπ' όλα κοινές ήθικές και πνευματικές επιδιώξεις. 'Ο 'Ιουδαϊσμός είναι πραγματικά ένας τρόπος ζωής.

Οί βασικές αρχές τής εβραϊκής θρησκείας

Η Έβραϊκή θρησκεία πρεσβεύει πως ο άνθρωπος μπορεί νά λατρεύη πιό γνήσια τó Θεό άν

Στην 'Αμερική οι 'Εβραίοι κατέχουν σημαντικές θέσεις. Χωρίς να υπερέβη κανείς, μπορεί να πη ότι ο Τύπος, το Θέατρο, ο Κινηματογράφος, οι μεγάλες Τράπεζες, τα μεγάλα εμπορικά καταστήματα, ανήκουν, κατά 70%, σε 'Εβραίους. 'Ιδιοκτήτες των «Γάιμς της Νέας 'Εθνικής» είναι τα μέλη της οικογενείας Σουλτσμπεργκερ, το μεγαλύτερο κατάστημα της γής, το περίφημο «Μαϊνους» της Νέας 'Εθνικής, όχι μόνον ανήκει σε 'Εβραίους, αλλά και οι υπάλληλοί του είναι αποκλειστικά 'Εβραίοι. Ο Γκόλ-τουίν, ο Σέλτανιζ, ο Κούκορ, οι δικτάτορες του Χόλλυγουντ, είναι 'Εβραίοι. Έχουν τεράστιες περιουσίες και τεράστια δύναμι.

'Αλλά με όλα αυτά τα χρήματα και με όλη αυτή τη δύναμι, οι 'Εβραίοι της 'Αμερικής δεν κατώρθωσαν ακόμη να αποκτήσουν κοινωνική ισότητα. Οι παλαιοί

'Αμερικανοί, οι απόγονοι των ευρωπαϊκών οικογενειών, δεν τους αναγνωρίζουν κανένα κοινωνικό δικαίωμα. Σε όλες τις εκλεκτές Δέσμες, τα καλά Ξενοδοχεία, οι 'Εβραίοι δεν γίνονται δεκτοί. Μία πολυκατοικία χάνει αυτομάτως το ήμισυ της αξίας της εάν γνωσθή ότι έχει έστω και ένα ένοικο 'Εβραίο. Τα παιδιά και των πλουσιωτέρων 'Εβραίων δεν μπορούν να φοιτήσουν παρά σε όρισμένα σχολεία. Και οι πόρτες των «δημοκρατικών» σπιτιών της 'Αμερικής μένουν επιμόνως κλειστές και για την πλουσιώτερη 'Εβραιοπούλα. Και επειδή οι άνθρωποι ποθούν κατ' αρχήν αυτό που δεν έχουν, οι 'Εβραίοι της 'Αμερικής, πάμπλουτοι, παντοδύναμοι, αισθάνονται ακόμη στο περιθώριο, γιατί είναι κοινωνικώς απαράδεκτοι και ύφιστανται ταπεινώσεις από την πρώτη τυχαία κυρία Σμίθ.

μιμηθή τις ιδιότητες του Θεού. Όπως ο Θεός είναι ελεήμων έτσι και μες πρέπει να είμαστε ευσπλαχνικοί. Όπως ο Θεός είναι δίκαιος έτσι πρέπει να φερόμαστε δίκαια στον πλησίον μας. Όπως ο Θεός δεν όργιζεται έτσι και μες πρέπει να είμαστε ανεκτικοί.

Πριν από 1800 χρόνια περίπου ένας από τους σοφούς των 'Εβραίων διδασκε: «Αυτόν που τον αγαπούν οι συνάνθρωποί του τον αγαπά και ο Θεός».

Στο 'Ιουδαϊκό βιβλίο των προσευχών αναφέρονται τρεις θαιικές αρχές πίστεως:

1. 'Η αγάπη της γνώσεως. — Πριν από πολλά χρόνια, τον πρώτο αιώνα, οι 'Ιουδαίοι είχαν ένα σύστημα υποχρεωτικής παιδείας. Για την εκπαίδευση των φτωχών και των όρφανών ήταν υπεύθυνη η κοινότητα όσο και η οικογένεια. Και οι παλιοί Ραββί-

νοι κάτι ήξεραν από την ψυχολογία της μαθήσεως. Την πρώτη μέρα που πήγαιναν στο σχολείο τα παιδάκια, τους έδιναν γλυκά που είχαν τα σχήματα των γραμμάτων του αλφαβήτου, ώστε να συνδέουν τη μάθησι με το γλυκό.

2. 'Η λατρεία του Θεού. — Από τα πρώτα παιδικά τους χρόνια οι 'Εβραίοι μαθαίνουν πως πρέπει να λατρεύουν το Θεό από αγάπη και όχι από φόβο.

3. Οι καλές πράξεις. — Οι πράξεις που πηγάζουν από την καρδιά. Στην 'Εβραϊκή γλώσσα ή λέξι «έλεημοσύνη» δεν υπάρχει, γιατί για τον πιστό 'Εβραίο δεν υπάρχει ή έννοια «έλεημοσύνης». Σύμφωνα με τα λόγια των παλιών Ραββίνων «Έχουμε χρέος να τρέφουμε τους φτωχούς των αλλοθρήσων όσο και τους αδελφούς μας...» Κανένας δεν απαλλάσσεται από τις υποχρεώσεις

του προς τους συνανθρώπους του. Το Ταλμούδ μας λέει πως: «Ακόμη και κείνος που συντηρείται από την κοινότητά του πρέπει να δίνει στους φτωχούς». Αξίζει να πούμε ότι σύμφωνα με την 'Ιουδαϊκή παράδοσι, η καλωσύνη απέναντι στα ζώα είναι η αγνότερη μορφή της καλωσύνης, γιατί προσφέρεται χωρίς έλπίδα ανταμοιβής.

Πιστεύουν οι 'Εβραίοι στον παράδεισο και την κόλασι;

Οι 'Ιουδαίοι πιστεύουν στην άθανασία της ψυχής, και της άθανασίας αυτής τη φύσι μόνο ο Θεός γνωρίζει. Δεν πιστεύουν όμως πια στην κόλασι και στον παράδεισο. Η 'Ιουδαϊκή θεολογία τα δεχόταν αυτά, σπάνια όμως σαν φυσικές ολότητες. Η ψυχή που την βασάνιζαν οι τύψεις ήταν στην «κόλασι». Η ψυχή που απολάμβανε την ευτυχία μιας δίκαιης ζωής ήταν στον «παράδεισο». Ο Μαιμωνίδης, φιλόσοφος του 12ου αιώνα, άντέκρουε την ιδέα της άμοιβής και της τιμωρίας για ζητήματα συμπεριφοράς. Η ανταμοιβή μιας έναρετης ζωής, είπε, είναι, απλούστατα, η ίδια ή ευτυχία της ζωής αυτής.

Πιστεύουν οι 'Εβραίοι ότι η θρησκεία τους είναι η μόνη αληθινή;

Οι 'Εβραίοι δεν κρίνουν κανένα να ελίκρινη οπαδό οποιασδήποτε θρησκείας. Το βιβλίο των προσευχών μας λέει: «οι δίκαιοι όλων των έθνων αξίζουν την άθανασία.»

Εμείς οι 'Εβραίοι ξέρουμε πως υπάρχουν πολλές βουνοκορ-

φές και όλες ζητάνε να φθάσουν στον ούρανό.

Συμφωνεί σε τίποτε ο Χριστιανισμός με τον 'Ιουδαϊσμό;

Οι Χριστιανοί και οι 'Εβραίοι έχουν κοινή την πλούσια κληρονομιά της Παλαιάς Διαθήκης με τις αιώνιες αλήθειες της και τις σταθερές αξίες της. Έχουν κοινή την πίστι πως πατέρας τους είναι ένας Θεός παντογνώστης, πανοικτίρμων, παντοδύναμος, ο Θεός του 'Αβραάμ, του 'Ισαάκ και του 'Ιακώβ. Έχουν κοινή την πίστι στην ιερότητα των Δέκα 'Εντολών, στη σοφία των προφητών και στην αδελφωσύνη των ανθρώπων. Πυρήνας και των δύο θρησκειών είναι η σταθερή πίστι στο πνεύμα του ανθρώπου, στην επιδίωξι της ειρήνης και στο μίσος του πολέμου, στο δημοκρατικό ιδεώδες και πάνω απ' όλα στην άφθαρτη φύσι της ανθρώπινης ψυχής. Αυτά είναι τα κοινά σημεία, ή πλατεία κοινή θάσι που αποτελεί την 'Ιουδαιοχριστιανική κληρονομιά.

Οι κυριώτερες διαφορές είναι αυτές: οι 'Εβραίοι δεν δέχονται τη θεότητα του 'Ιησού ως «μονογενοῦς υἱοῦ» του Θεού. Αναγνωρίζουν τον 'Ιησού σαν ένα παιδί του Θεού όπως είμαστε όλοι. Οι παλιοί Ραββίνοι διδασκαν πως το μεγαλύτερο δώρο του Θεού είναι η γνώσι ότι έχουμε γίνει κατ' εικόνα και όμοιωσι Του. Οι 'Εβραίοι δεν πιστεύουν έπίσης στην ένσάρκωσι, στο ότι δηλαδή ο Θεός γίνεται σάρκα. Βασικό δόγμα της έβραϊκής θρησκείας είναι ότι ο Θεός είναι καθαρό πνεύμα. Ακόμη είναι απαράδεκτη η «διά του 'Ιησού Χριστού» σωτηρία. Πιστεύουμε πως κάθε

άνθρωπος είναι υπεύθυνος για τη σωτηρία του, πώς κανείς δεν μπορεί να μεσολαβήσει ανάμεσα στο Θεό και στον άνθρωπο, ακόμη και συμβολικά. Πλησιάζουμε το Θεό καθέννας με το δικό του τρόπο, χωρίς μεσολαβητή.

Ο 'Ιουδαϊσμός δεν δέχεται το προπατορικό αμάρτημα. 'Η ιστορία του 'Αδάμ και της Εύας δεν εκφράζει για τον 'Εβραίο την πτώσι του ανθρώπου από τη θεία χάρι. Οί απαιτήσεις του σώματος δεν θεωρούνται αμαρτωλές. Είναι φυσικές λειτουργίες της ίδιας της ζωής, γιατί και αυτές τις δημιούργησε ο Θεός.

Είναι ο 'Ιουδαϊσμός αντίθετος στο γάμο μεταξύ άλλων θρησκειών ;

Καμιά θρησκεία δεν ευνοεί το γάμο των πιστών της με άλλων θρησκειών. Το ίδιο συμβαίνει και με τον 'Ιουδαϊσμό. Όταν ο άντρας και η γυναίκα διαφωνούν σε ένα θέμα τόσο θασικό όσο η θρησκευτική πίστι, τότε δεν υπάρχουν πολλές ελπίδες ότι οι σχέσεις τους θα είναι διαρκείς και αρμονικές.

Υπάρχουν διάφορα δόγματα ανάμεσα στους 'Εβραίους ;

Στην 'Αμερική υπάρχουν τρεις 'Εβραϊκές θρησκευτικές ομάδες: η ὀρθόδοξη, η συντηρητική και η μεταρρυθμιστική (που λέγεται και φιλελεύθερη).

Ο «ὀρθόδοξος» 'Ιουδαϊσμός βλέπει τη θρησκεία του σαν το κύριο ρεύμα μιᾶς παραδόσεως που ἔμεινε ἀμετάβλητη ἐπὶ τρεῖς χιλιάδες χρόνια. Δέχεται τη Βίβλο σαν ἀποκάλυψη τῆς θελήσεως τοῦ Θεοῦ. Ἡ ζωὴ του δὲν ἐπηρεά-

ζεται οὔτε ἀπὸ τὴν ἀνάγκη οὔτε ἀπὸ τὴν οἰκονομικὴ ἄνεσι. Οἱ ὀρθόδοξοι 'Εβραῖοι τηροῦν ἀσπληρὰ τὸ Σάββατο, (δὲν δουλεύουν, δὲν ταξιδεύουν, δὲν γράφουν, δὲν συναλλάσσονται). Κρατοῦνε μὲ αὐστηρότητα τὴ διαίτα ποὺ τοὺς ὀρίζει ἡ θρησκεία τους, ἔχουν χωριστὰ καθίσματα γιὰ τὶς γυναῖκες στὴ συναγωγὴ καὶ στὶς προσευχὲς καὶ τὶς θρησκευτικὲς τοὺς τελετὲς χρησιμοποιοῦν μόνον τὰ 'Εβραϊκά.

Ο «μεταρρυθμιστικός» 'Ιουδαϊσμός διαφέρει ἀπὸ τὸν ὀρθόδοξο. Οἱ ὁπαδοὶ του δέχονται μόνο τοὺς ἠθικοὺς νόμους τῆς Βίβλου καὶ τὶς τελετὲς ἐκεῖνες ποὺ «ἐξυψώνουν καὶ καθαγιαίνουν τὴ ζωὴ». Δὲν τηροῦν τὶς συνήθειες ποὺ κατὰ τὴ γνώμη τους «δὲν ἔχουν προσαρμοστῇ στὸν σύγχρονο πολιτισμό». Πιστεύουν πὼς ἡ θρησκεία πρέπει νὰ εἶναι ὀρθολογιστικὴ καὶ ἄξια νὰ ἀντιμετωπίζῃ τὴ λογικὴ καὶ τὴν ἐπιστήμη. Ο μεταρρυθμιστικὸς 'Ιουδαϊσμός ξεκινᾷ ἀπὸ τὴν Παράδοσι, δέχεται τὴν ἀπόλυτη ἰσότητα τῶν δύο φύλων καὶ οἱ προσευχὲς γίνονται ἀγγλικά καὶ ἐπιτρέπεται ἡ χρῆσι μουσικῶν ὀργάνων στὸ ναό.

Ο «συντηρητικός» 'Ιουδαϊσμός ἀκολουθεῖ τὸν πατρὸς παράδοτο 'Ιουδαϊσμό ἀλλὰ τὸν θεωρεῖ σὰν μιὰ θρησκεία ποὺ ὀλοένα ἐξελίσσεται καὶ διευρύνεται. Οἱ ὁπαδοὶ του τηροῦν τὸ Σάββατο καὶ τὶς γιορτὲς σύμφωνα μὲ τὴν Παράδοσι, ἀλλὰ ἔχουν δανειστῇ πολλὰ ἀπὸ τὸν μεταρρυθμιστικὸ 'Ιουδαϊσμό, ὅπως τὰ ἀγγλικά στὶς προσευχὲς.

'Απαγορεύεται ἡ ἀνάγνωσι τῆς Καινῆς Διαθήκης ;

Οχι. Γιὰ τὸν 'Εβραῖο εἶναι ἀσύλληπτο ὅτι μπορεῖ νὰ τοῦ

«ἀπαγορευθῇ» νὰ διαβάσῃ κάτι. Ποτὲ δὲν ἀπαγορεύτηκε νὰ διαβάσῃ ἡ Καινὴ Διαθήκη ἢ ἄλλα χριστιανικὰ κείμενα. Ἐχῶ δὴ εὐλαβικοὺς 'Εβραίους νὰ διαβάζουν ἱεραποστολικά κείμενα καὶ πολλοὶ σοφοὶ ξέρουν τὰ Εὐαγγέλια τόσο καλὰ, ὅσο καὶ τὴν Παλαιὰ Διαθήκη.

Ποιὸς εἶναι ὁ Ραββίνος καὶ ποιά τὰ καθήκοντά του ;

«Ραββίνος» στὴν κυριολεξία σημαίνει δάσκαλος. Ἡ ἐξουσία τοῦ ραββίνου δὲν βασίζεται στὴ θέσι του ἀλλὰ στὴ μόρφωσί του. Δὲν ἔχει προνόμια, δὲν εἶναι «μεσάζων» ἀνάμεσα στὸ Θεὸ καὶ στοὺς ἀνθρώπους. Πολλὲς φορές δὲν διευθύνει τὴ θρησκευτικὴ τελετὴ. Αὐτὸ μπορεῖ νὰ τὸ κἀν ὅποιοσδήποτε πολίτης ποὺ ξέρει τὶς προσευχὲς. Στὴν 'Ιουδαϊκὴ πίστι δὲν ὑπάρχει θρησκευτικὴ ἱεραρχία. Ἡ ἐπιρροή ἑνὸς ραββίνου καθορίζεται μόνο ἀπὸ τὴν ἱκανότητά του νὰ διατηρήσῃ τὸν σεβασμὸ τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν συναδέλφων του σὰν ἐρμηνευτῆς τοῦ 'Ιουδαϊκοῦ νόμου. Ο σύγχρονος ραββίνος εἶναι υπεύθυνος γιὰ τὴ θρησκευτικὴ ἀγωγή τῶν πιστῶν, γιὰ τὴ λατρεία τοῦ Θεοῦ στὴ συναγωγὴ, γιὰ τὶς τελετὲς τῆς γεννήσεως, τῆς «ὑποδοχῆς» στὴ θρησκεία, τοῦ γάμου καὶ τοῦ θανάτου.

Φοροῦν καπέλλο οἱ 'Εβραῖοι ὅταν προσεύχονται ;

Οχι ὅλοι. Οἱ ὀρθόδοξοι φοροῦν ὅχι πάντα καπέλλο ἢ σκούφο, καὶ μόνον ὅταν προσεύχονται. Οἱ συντηρητικοὶ φοροῦν ἕνα κάλυμμα στὸ κεφάλι μόνο τὴν ὥρα τῆς λατρείας. Οἱ μεταρρυθμισταὶ συ-

νήθως προσεύχονται μὲ τὸ κεφάλι ἀκάλυπτο. Στὰ παλιὰ χρόνια οἱ 'Εβραῖοι σκέπαζαν ὀλόκληρο τὸ κεφάλι μὲ τὸ «σάλι» τῆς προσευχῆς. Ἐτσι τίποτε δὲν ἀποσποῦσε τὴν προσοχὴ τους καὶμποροῦσαν νὰ συγκεντρωθοῦν στὴν προσευχή.

Τί εἶναι οἱ νόμοι «Κόσερ» ;

Ἡ Παλαιὰ Διαθήκη (στὸ Λευϊτικὸ) καθορίζει ὀρισμένους περιορισμοὺς στὸ φαγητό. 1) Ἀπαγορεύεται στοὺς 'Εβραίους νὰ τρῶνε τὸ κρέας ὀρισμένων ζώων (ὅπως τοῦ χοίρου καὶ τοῦ ἀλόγου) καὶ ὀρισμένα θαλασσινὰ (γαρίδες, ἀστακοὺς, καβούρια, στρείδια). 2) Τὰ ζῶα ποὺ προσρίζονται γιὰ τροφή πρέπει νὰ σκοτώνονται μὲ ὀρισμένη ἱεροτελεστία. 3) Ἀπαγορεύεται νὰ τρῶνε μαζὺ κρέας καὶ γαλατερά. Ἡ Βίβλος λέει ὅτι τὸ κρέας δὲν πρέπει νὰ θράζεται μέσα σὲ γάλα. Αὐτὸ εἶναι πρὸ-Βιβλικὸ εἰδωλολατρικὸ ἔθιμο.

Ο Μαιμωνίδης, μεγάλος φιλόσοφος καὶ γιάτρος, εἶπε πὼς τὰ «κόσερ», οἱ περιορισμοὶ τοῦ φαγητοῦ, ἦταν μέτρα ὑγιεινῆς —κυρίως γιὰ τὸ χοιρινὸ ποὺ ἀλλοιώνεται εὐκόλως στὰ θερμὰ κλίματα. Πιστεύεται ἀκόμη πὼς οἱ περιορισμοὶ στὸ φαγητὸ εἶχαν καὶ ἠθικὴ ἀξία γιατί ἔτσι ἀσκούσαν τὴν αὐτοκυριαρχία μπροστὰ στοὺς πειρασμοὺς τῆς ζωῆς. Πολλοὶ ἀπὸ τοὺς νόμους αὐτοὺς ὀρίζουν πὼς πρέπει νὰ σκοτώνονται τὰ ζῶα, χωρὶς νὰ βασανίζονται καὶ μὲ τὸν ταχύτερο τρόπο. Ἀκόμη ἀπαγορεύεται στοὺς 'Εβραίους νὰ πηγαίνουν κυνήγι.

Οἱ 'Εβραῖοι δὲν αἰσθάνονται πὼς στεροῦνται τίποτε κρατώντας τοὺς νόμους αὐτοὺς. Τοὺς θεωροῦν σύμβολο τῆς κληρονομιάς

τους, καθημερινό μάθημα αυτοπειθαρχίας και συνεχή υπενθυμίσι ότι ο άνθρωπος πρέπει να αισθάνεται οίκτο για όλα τα όντα του Θεού. Κανείς δεν μπορεί να πη πόσοι Έβραίοι τηρούν σήμερα αυτούς τους νόμους. Πάντως είναι βέβαιο πως στην Αμερική τουλάχιστον, ένα 20% ακολουθούν αυστηρά τα κόσερ.

Τί είναι το Ταλμούδ ;

Το Ταλμούδ αποτελείται από 63 βιβλία με νομικά, ηθικά και ιστορικά κείμενα αρχαίων ραββίνων. Τα κείμενα αυτά συγκεντρώθηκαν πέντε αιώνες μετά τη γέννησι του Χριστού. Είναι ξινός συνδυασμός νόμων και εθίμων, ο νομικός κώδικας που δίνει τη βάση του Έβραϊκού θρησκευτικού νόμου και χρησιμοποιείται στην εκπαίδευσι των ραββίνων. Κοντά στις νομικές συζητήσεις των σοφών υπάρχουν πληθος παραβολές, βιογραφίες, ιστορικές σημειώσεις, ανέκδοτα και επιγράμματα. Πολλά από τα γνωμικά του Ταλμούδ έχουν μπει στην καθημερινή ομιλία.

Τί είναι το «Τοράχ»;

Η λέξι Τοράχ στη γενική της έννοια σημαίνει γνώσι, σοφία, αγάπη του Θεού. Χωρίς αυτό ή ζωή δεν έχει ούτε νόημα ούτε αξία.

Τοράχ ακόμη ονομάζεται ο κύλινδρος με τα Πέντε Βιβλία του Μωϋσή που φυλάγεται στην Κιβωτό της Συναγωγής. Κάθε Σάββατο την ώρα της λατρείας διαβάζεται ένα κομμάτι από το Τοράχ, που είναι το ιερώτερο πράγμα σε όλη την Ιουδαϊκή λατρεία.

Τι σημαίνει Γιόμ Κιππούρ;

Οι λέξεις αυτές σημαίνουν την Ημέρα της τιμωρίας, την τελευταία από τις Δέκα Ημέρες της Μετάνοιας. Την ημέρα αυτή ο πιστός περνά 24 ώρες σε νηστεία και προσευχή και απαριθμεί τα ανθρώπινα πάθη, την υπερηφάνεια, την απληστία, το φθόνο, τη ματαιοδοξία κ. ά. Ο Ιουδαϊσμός πρεσβεύει πως ή προσευχή μόνη δεν οδηγεί στην χάρι του Θεού. Για το Θεό την ίδια σημασία έχουν και τα έργα της αγάπης και της συμπόνοιας.

Τί είναι το «Ρός Χασανάχ»

Ρός Χασανάχ σημαίνει Νέο Έτος και εισάγει στις 10 ημέρες της Μετάνοιας. Είναι ή εποχή που οι Έβραίοι κρίνουν τον εαυτό τους και συγκρίνουν τις επιθυμίες τους με τις πράξεις τους κατά το χρόνο που πέρασε. Το 1953 θα είναι για τους Έβραίους το 5713.

Η γυναίκα μου είναι αληθινά χρυσοχέρα, έλεγε κάποιος σ' ένα φίλο του. Πριν από λίγα χρόνια, από ένα παλιό μαγιά που είχε, μου έπλεξε ένα ζευγάρι κάλτσες. Τώρα πλέκει ένα μαγιά της με το μαλλί που έβγαλε από μια από τις παλιές μου κάλτσες.

Τί ακριβώς έννοεΐλε όλαν γέλε:

Δέν είναι πάντα εύκολο να γνωρίζουμε κατά βάθος τη σημασία των λέξεων που μεταχειριζόμαστε στην καθημερινή μας ομιλία ή διαβάζουμε σε βιβλία κι' εφημερίδες. Συνενοούμεστε βέβαια καλά μεταξύ μας και καταλαβαίνουμε το περιεχόμενο των εντύπων, μάς ξεφεύγει όμως ή κυριολεξία. Πολλές φορές μάλιστα ανάλογα με το βαθμό της μόρφωσής μας συμβαίνει να χρησιμοποιούμε άλλη άντ' άλλης. Στην σελίδα αυτή ή μάθησις συνδυάζεται με το παιχνίδι.

Για κάθε μία από τις παρακάτω λέξεις διαλέξετε άνάμεσα στους 3 όρισμούς εκείνον που νομίζετε ότι άποδίδει την άκριβή σημασία της.

1) ΑΛΧΗΜΕΙΑ — Α: Ταχυδακτυλουργία. Β: Χημεία του Μεσαίωvος. Γ: Μετατροπή μετάλλου σε χρυσό.

2) ΑΡΧΙΕΠΙΣΤΟΛΕΥΣ — Α: Άρχηγός ναυτικής άποστολής. Β: Προϊστάμενος στόλου. Γ: Προϊστάμενος ταχυδρομικού γραφείου.

3) ΒΑΛΣΑΜΟ — Α: Είδος άσπιρίνης. Β: Άρωματική ρετσίνα. Γ: Παρηγορία.

4) ΓΑΒΡΙΑΣ — Α: Είδος ψαριού. Β: Φωνάκλας. Γ: Έξυπνο άλητόπαιδο.

5) ΔΕΛΤΟΣ — Α: Σελίδα βιβλίου. Β: Βιβλίο. Γ: Ηρώον.

6) ΕΓΓΕΙΟΣ — Α: Πού έγκυμονεί. Β: Πού άφορά τους ντόπιους κατοίκους ενός μέρους. Γ: Πού αναφέρεται στη γή.

7) ΕΡΜΑΙΟΝ — Α: Παιγνίδι της τύχης. Β: Ναός του Έρμού. Γ: Έρημο μέρος.

8) ΖΩΦΟΡΟΣ — Α: Έκείνος που μεταφέρει ζωά. Β: Το επάνω άνάγλυφο μέρος ναού. Γ: Πού δίνει ζωή και άνακούφισι.

9) ΗΜΕΡΑΡΓΙΑ — Α: Άργία μιάς ήμέρας. Β: Άπεργία. Γ: Άναγκαστική άργία.

10) ΘΑΛΑΣΣΟΔΑΝΕΙΟ — Α: Δάνειο που δέν έξοφλείται. Β: Δάνειο για άγορά θαλασσιών. Γ: Δάνειο ναυτικών.

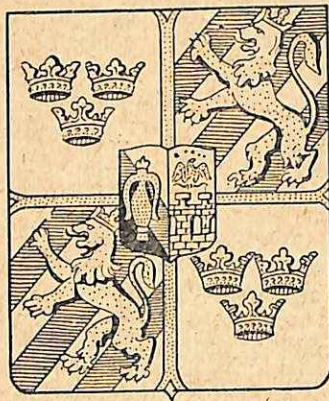
11) ΚΑΜΠΑΝΙΑ — Α: Χρονογράφημα. Β: Δημοσιογραφική έρευνα. Γ: Άστυνομικό ρεπορτάζ.

12) ΛΕΒΑΝΤΙΝΟΣ — Α: Ευρωπαίος που γεννήθηκε στην Άνατολή. Β: Άνατολής της με ευρωπαϊκή μόρφωσι. Γ: Άνατολής κατάσκοπος.

13) ΦΕΤΙΧΙΣΜΟΣ — Α: Ζωγραφική των αγρίων. Β: Λατρεία άψύχων αντικειμένων. Γ: Δεισιδαιμονία.

14) ΦΕΤΦΑΣ — Α: Αύθαίρετη διαταγή. Β: Άνέκκλητη άπόφασι δικαστηρίου. Γ: Διαταγμα άπολύσεως.

ΝΤΕΖΙΡΕ ΚΛΑΡΥ

Ἡ μνησὶν τοῦ Ναπολέοντος

Τοῦ

ANDRE BONDU

Μιά ἄγνωστη πλευρὰ τῆς ἱστορίας τοῦ Βοναπάρτη

Ὅπως ὅλοι οἱ Βασιλιάδες τοῦ κόσμου, ἔτσι καὶ οἱ Βασιλιάδες τῆς Γαλλίας πῆραν τὶς περισσότερες φορές τὴ θέσι τους στὴ μνήμη τῶν λαῶν, ὄχι τόσο χάρις στὰ ἔργα τους ἢ στὰ γεγονότα ποὺ συνέβησαν κατὰ τὸ διάστημα τῆς βασιλείας τους, ὅσο χάρις στὶς ἐρωτικές τους περιπέτειες. Ἔτσι τὸ ὄνομα τοῦ Φραγκίσκου τοῦ Ι εἶναι ἀναπόσπαστα συνδεδεμένο μετὰ τὴν «Belle Ferronière», τοῦ Ἑρρίκου ΙΙ μετὰ τὴν «Diane de Poitiers», τοῦ Ἑρρίκου τοῦ ΙV μετὰ τὴν «Ὠραία Γαβριέλλα», τοῦ Λουδοβίκου ΧΙV

μετὰ τὴν «Μαντάμ ντε Μοντεσπάν» τοῦ Λουδοβίκου ΧV μετὰ τὴν «Μαντάμ ντε Πομπαντούρ», τὴν «Μαντάμ ντὺ Μπαρρὺ» κ.λ.π.

Μὲ τὸν Ναπολέοντα ὁμως τὰ πράγματα εἶναι κάπως διαφορετικά. Ἡ στρατιωτικὴ του δόξα ἦταν τόσο μεγάλη, ὥστε ἡ λάμψη τῆς ἐπισκίαζε τὴν ἰδιωτικὴ του ζωὴ. Ὅλοι ξέρουν ὅτι παντρεύτηκε τὴν Ἰωσηφίνα ντε Μπωαρναί, ὅτι τὴν χώρισε γιὰ νὰ πάρῃ τὴ Μαρία Λουίζα τῆς Αὐστρίας καὶ ὅτι ἡ γυναίκα ποὺ ἀγάπησε περισσότερο ἦταν ἡ Πολωνίδα Μαρία Βαλέσκα. Ὁ Ναπολέον

ὁμως εἶχε πολλές καὶ σοβαρὲς ἀσχολίες καὶ ἔτσι ὁ χρόνος ποὺ τοῦ ἔμενε γιὰ νὰ ἀσχοληθῇ μετὰ τὴν καρδιά του δὲν ἦταν πολὺς.

Παρ' ὅλα αὐτά, ὅταν ἀκόμη δὲν ἦταν παρὰ ὁ «Στρατηγὸς Βοναπάρτης», εἶχε ἓνα μεγάλο ἔρωτα, εἶχε φθάσει μάλιστα νὰ ἀρραβωνιαστῇ τὴν κόρη τῶν ὁνείρων του. Ἡ περιπέτεια ὁμως αὐτὴ δὲν ἦταν γραφτὸ νὰ ὀλοκληρωθῇ.

☆

Ἡ ἱστορία ἄρχισε τὸ 1794. Ἡ Γαλλία ἦταν ἐπαναστατημένη. Ἡ «Μεγάλὴ Τρομοκρατία» βρισκόταν στὴν ἀκμὴ τῆς. Ὁ Ροβεσπιέρος, ἐπὶ κεφαλῆς τῆς «Ἐπιτροπῆς Λαϊκῆς Σωτηρίας», ἔστειλε στὴ λαϊμητόμο ὅποιον θεωροῦσε ὅτι ἔδειχνε ἀντιεπαναστατικές διαθέσεις: βασιλόφρονες, εὐγενεῖς, κληρικούς, ἀστούς, σοφοὺς, σὰν τὸν Λαβουαζιέ, ποιητὰς, σὰν τὸν Ἀντρέ Σενιέ... Ἡ βασιλεία του ὁμως δὲν κράτησε πολὺ καὶ ὁ ἴδιος ἔχασε μετὰ τὸν ἴδιο τρόπο τὸ κεφάλι του, τὸν Ἰούλιο τῆς ἴδιας χρονιάς. Ἡ Τρομοκρατία σταμάτησε καὶ σύντομα τὴν διαδέχτηκαν οἱ «μετριοπαθεῖς».

Ἐν τῷ μεταξύ, ὁ νεαρὸς Κορσικανὸς εὐγενὴς Ναπολέων ντε Μπονναπάρτε, ἀφὸ μετὰ τὶς σπουδὲς του στὴ Στρατιωτικὴ Σχολὴ τῆς Μπριέν ἐγίνε ἀξιωματικὸς τοῦ Βασιλικοῦ Στρατοῦ τοῦ Λουδοβίκου ΧVI, προσχώρησε στὶς καινούργιες ἰδέες στὴν ἀρχὴ τῆς ἐπαναστάσεως, τὸ 1789. Στὶς 17 Δεκεμβρίου 1793 δοξάστηκε μετὰ τὴν ἐπιτυχία του ἐναντίον τῶν Ἀγγλῶν στὴν Τουλὼν καὶ προήχθη σὲ Ταξίαρχο. Τώρα, τὸ 1794, ποὺ ἀρχίζει ἡ ἱστορία μας, βρισκόταν μᾶλλον σὲ δυσμένεια, στὴ Μασσαλία, μαζὶ μετὰ τὴν οἰκογένειά του, ποὺ εἶχε ζητήσει

ἐκεῖ καταφύγιο ἀπὸ τὴν Κορσική.

Ὁ μεγαλύτερος ἀδελφὸς του Ἰωσήφ τὸν εἶχε συστήσει στὴν οἰκογένεια Κλαρύ, ποὺ, κατὰ τὰ ὑποστηριζόμενα ἀπὸ μερικοὺς συγγραφεῖς, ἐρχόταν ἀπὸ τὴν Ἱρλανδία. Ὅπως καὶ ἂν ἔχη τὸ ζήτημα, ὁ πατέρας, Φρανσουά Κλαρύ, ἔκανε τὸν ἔμπορο, τὸν τραπεζίτη, τὸν ναυτομεσίτη καὶ ἦταν δημοτικὸς σύμβουλος στὴν πόλι. Εἶχε παντρευτῇ δυὸ φορές καὶ εἶχε ἀποκτήσει δεκατρία παιδιά. Πέθανε τὸν Ἰανουάριο τοῦ 1794 σὲ ἡλικία 69 ἐτῶν. Αὐτὸ φαίνεται πὼς δὲν ἐπηρεάσε τὶς σχέσεις τῶν Κλαρύ μετὰ τοὺς Βοναπάρτη, γιατί οἱ δυὸ ἀδελφὲς τοῦ Ναπολέοντος, ἡ Ἐλιζα καὶ ἡ Καρολίνα, ἔγιναν στενὲς φίλες μετὰ τὶς δυὸ νεώτερες κόρες τοῦ Κλαρύ, τὴν Ἰουλίττα καὶ τὴν Ντεζιρέ.

Υπῆρχε μάλιστα κάτι περισσότερο: Ὁ Ἰωσήφ Βοναπάρτης ἦταν ἐρωτευμένος μετὰ τὴν Ντεζιρέ καὶ σὲ λίγο ἐπρόκειτο νὰ ἀναγγελοῦν οἱ ἀρραβῶνες τους. Ὁ Ναπολέων ὁμως εἶχε ἄλλους σκοποὺς καὶ δήλωσε στὸν ἀδελφὸ του ξεκομμένα:

— Ὅχι. Ἰωσήφ. Γιὰ νὰ εἶναι εὐτυχισμένος ἓνας γάμος πρέπει ὁ ἓνας ἀπὸ τοὺς δυὸ συζύγους νὰ ὑποταχθῇ στὸν ἄλλον. Ἐσὺ δὲν ἔχεις ἰσχυρὸ χαρακτήρα, ὁπὼς δὲν ἔχει καὶ ἡ Ντεζιρέ. Ἀπὸ τὴν ἄλλῃ μεριά, τόσο ἐγώ, ὅσο καὶ ἡ Ἰουλίττα, ξέρουμε τί ζητᾶμε ἀπὸ τὴ ζωὴ. Γι' αὐτὸ εἶναι καλύτερο νὰ παντρευτῇς ἐσὺ τὴν Ἰουλίττα καὶ ἐγὼ τὴν Ντεζιρέ.

Αὐτὴ ἦταν 17 καὶ αὐτὸς 25 ἐτῶν. Στὴν ἀρχὴ ὁμως τοῦλάχιστον ὁ Ναπολέων δὲν ἔκανε καὶ μεγάλη ἐντύπωση στὴ Ντεζιρέ, γιατί οἱ σημειώσεις τῆς διαβάζουμε: «Τὸ κολλάρου τοῦ ἦταν τόσο τριμμένο καὶ ἔδειχνε τόσο

συνεσταλμένος, πού δύσκολα μπορούσαν να πιστέψω ότι ήταν πραγματικά στρατηγός».

Έτσι την 1 Αυγούστου 1794 ο 'Ιωσήφ Βοναπάρτης παντρεύτηκε την 'Ιουλία και όλοι περίμεναν ότι σύντομα θ' ακολουθούσε ο γάμος της Ντεζιρέ με τον Ναπολέοντα. Ξαφνικά όμως ο νεαρός στρατηγός πήρε διαταγή να πάει στο Παρίσι και ο γάμος αναβλήθηκε.

Στην αρχή η άλληλογραφία των δύο μνηστευμένων ήταν πολύ συχνή και θερμή.

Άλλοίμονο! 'Ο χωρισμός ωστόσο επρόκειτο ν' αποδειχθεί πολύ μεγαλύτερο κακό απ' ότι φοβόταν η Ντεζιρέ. Τα γράμματα άρχισαν να γίνονται αραιότερα, ίσως και γιατί η σταδιοδρομία του νεαρού στρατηγού δεν φαινόταν να εξελίσσεται στο Παρίσι με τό ρυθμό που περίμεναν όλοι και η οικογένεια Κλαρβό δεν έδειχνε πιά τόση προθυμία για τό γάμο αυτό. 'Ο Βοναπάρτης στο Παρίσι άρχισε ν' άνησυχά. Έστειλε ένα γράμμα στον άδελφό του: «'Η Ντεζιρέ μου ζήτησε ξανά πορτραίτο μου. Παρήγγειλα ένα και όταν έτοιμασθί θά τό στείλω. Μπορείς να της τό δώσης, αν εξακολουθή να τό θέλη. Άλλοιώς, κράτησέ το για τόν έαυτό σου... 'Η ζωή είναι ένα όνειρο αιθέριο πού χάνεται σαν καπνός...»

'Η Ντεζιρέ εξακολουθούσε να τόν αγαπά. 'Η απόστασι όμως πού τη χώριζε από τόν μνηστήρα της, οι υποχρεώσεις της κοινωνικής ζωής της, ή έπιφυλακτικότητα της μητέρας της, τού μεγαλύτερου άδελφού της και άκόμη και τού γαμπρού της, τού 'Ιωσήφ, συντελούσαν στην παράτασι της σιωπής της.

Όλο και πιό άνησυχος ό Βο-

ναπάρτης έγραφε τό ένα γράμμα μετά τό άλλο στον 'Ιωσήφ.

Έν τώ μεταξύ, ένω περνούσαν οι μέρες στο Παρίσι και προσπαθούσε να πάρη μιá νέα θέσι πού δέν φαινόταν και τόσο σίγουρη, έσύχναζε στά διάφορα νέα κοσμικά «σαλόνια». Μιά μέρα, στό σπίτι της Μαντάμ Ταλλιέν συνήνησε μιá νεαρή και πολύ έλκυστική χήρα, πολύ «Παριζιάνα», την 'Ιωσηφίνα ντε Μπωαρναί, με τούς χαριτωμένους τρόπους και την έξωτική όμορφιά της κρεολής. Γοητευμένος ό νεαρός έπαρχιώτης συνθηκολόγησε άμέσως. 'Ο Βοναπάρτης παντρεύτηκε την 'Ιωσηφίνα.

☆

Όταν ή Ντεζιρέ τό έμαθε, τού έγραψε ένα συντετριμμένο τελευταίο γράμμα: «Μέ πλήγωσες βαθειά και ποτέ δέν θά ανάλαβω... Παντρεύτηκες! Και ή φτωχή Ντεζιρέ δέν θά μπορή πιά να σ' αγαπά, ούτε να σέ σκέπτεται. Μοναδική μου παρηγοριά θά είναι τό ότι σέ έπεισα για τή σταθερότητά μου. Κατά τά άλλα, δέν θά ποθώ παρά μόνο τό θάνατο. Στην εύτυχία σου να θυμάσαι την Ντεζιρέ και να λυπάσαι για τη μοίρα της».

Γεμάτος τύψεις ό Βοναπάρτης θάλθηκε να της βρή έναν άνθρωπο κατάλληλο και πρώτα ένας πλούσιος Σουηδός, ό «Άρφεντσον». ύστερα ό Στρατηγός Ντυφό, παρήλασαν από την Ντεζιρέ. 'Η απόθεσις με τό Στρατηγό πήγαινε αρκετά καλά, όταν συνέβη μιá άλλη άτυχία. 'Ο Στρατηγός έτυχε να σκοτωθή σέ μιá εξέγερσι στη Ρώμη. 'Υστερα έκανε την εμφάνισί του ό Στρατηγός Ζυνό. 'Ο Ζυνό όμως ήταν τόσο συνεσταλμένος, πού παρεκάλεσε τόν

Στρατηγό Μαρμόν να μεσολαβήσει για λογαριασμό του. Άργότερα ή Ντεζιρέ έλεγε πως ήταν κρίμα πού ό Στρατηγός Μαρμόν δέν μίλησε για λογαριασμό του. «Ποιος ξέρει, έλεγε, ίσως να έλεγα ναί. Ήταν τόσο γοητευτικός».

Τώρα όμως ήταν ή σειρά ενός άλλου νέου Στρατηγού. 'Ο Μπερναρντόττε, όπως και ό Βοναπάρτης, φαινόταν να έχη μέλλον. 'Ο Ναπολέων, αντιπαθούσε τόν Μπερναρντόττε, χωρίς άμφιβολία, έπειδή έβλεπε σ' αυτόν ένα πιθανόν πώς παντρεύοντάς τον με την Ντεζιρέ και κάνοντάς τον σύγγαμτρο τού άδελφού του 'Ιωσήφ, θά τόν υποχρέωνε να γίνη και σύμμαχος του.

Την εποχή εκείνη ή Ντεζιρέ ήταν 21 έτών και ό Μπερναρντόττε 35. Είχε μεγάλο μέλλον. Ήταν έξαιρετικά φιλόδοξος. Ήταν επίσης ένας από τούς λίγους Στρατηγούς πού γέννησε ή Έπαναστασι. 'Η Ντεζιρέ δέχθηκε να τόν παντρευτή. 'Ισως όμως και κάτι άλλο να την έπηρεάσε στην απόφασί της, γιατί άργότερα έλεγε: «Τόν γνώριζα έλάχιστα, μά όταν κάποιος μου είπε ότι ήταν άνθρωπος πού μπορούσε να σταθί αντιμετώπος στο Ναπολέοντα, δέχθηκα να τόν παντρευτώ».

'Η ζωή της δέν ήταν άσχημη. Στο Παρίσι είχε φίλους και ή άδελφή της 'Ιουλία, πού έγινε πρώτα Βασίλισσα της Νεαπόλεως και άργότερα Βασίλισσα της 'Ισπανίας, έμενε κι αυτή στο Παρίσι.

☆

Ό Μπερναρντόττε, ένω φαινόταν ότι υπηρετούσε πιστά τόν Ναπολέοντα, κατά θάθος τόν έχθρευόνταν. 'Ο Ναπολέων τό ή-

ξερε αυτό και έψαχνε να βρή τρόπο για να τόν εξουδετερώσει.

Εκείνη την εποχή ό γέρος και άκληρος Βασιλιάς της Σουηδίας, ό Κάρολος ό ΧΙΙΙ, αποφάσισε να αναθέσει στο Σουηδικό Κοινοβούλιο την έκλογή τού διαδόχου του.

Ό Μπερναρντόττε θρискόταν τότε στη Σουηδία και είχε την εύφυιά να εισηγηθή την υποψηφιότητά του με τρόπο πολύ τεχνικό. Τό Σουηδικό Κοινοβούλιο τόν εξέλεξε διάδοχο τού θρόνου. 'Ο Ναπολέων δέν τό είδε αυτό με καλό μάτι. Οι άλλοι Στρατάρχαι του χρωστούσαν τούς θρόνους τούς άποκλειστικά σ' αυτόν. 'Ωστόσο τελικά έδωσε τη συγκατάθεσί του.

Ό Μπερναρντόττε έφθασε στην Σουηδία τόν 'Ιανουάριο τού 1811 και οι μέλλοντικοί ύπηκοοί του τόν υποδέχτηκαν πολύ θερμά.

Λίγες εβδομάδες άργότερα, ή Ντεζιρέ πήγε στη Στοκχόλμη για να βρή τόν άντρα της, μαζί με τό γιό τους 'Όσκαρ, πού τόν είχε βαπτίσει ό Ναπολέων και πού τό όνομά του ήταν μιá εύχάριστη έκπληξι για τούς Σουηδούς. 'Ωστόσο ή Ντεζιρέ δέν έμελλε να μείνη πολύ καιρό στην Σουηδία. 'Ο σουηδικός χειμώνας ήταν πολύ σκληρός γι' αυτήν πού είχε ανατραφή στο ήπιο μεσογειακό κλίμα. Άρρώστησε και μετά τρείς μήνες γύρισε στη Γαλλία, αφήνοντας στη Σουηδία τόν άντρα της και τό γιό της, πού θά τόν ξανάβλεπε μετά δώδεκα χρόνια. Με μεγάλη της χαρά ή Ντεζιρέ ξαναβρέθηκε στο Παρίσι ανάμεσα στους φίλους της.

☆

Φθάνομε τώρα στην εποχή πού ή τύχη τού Ναπολέοντος άρχισε να αλλάζει. Όλοι εκείνοι πού τόν

ἀκολουθοῦσαν ὡς τὴν ἐποχὴ ἐκείνη, ἄρχισαν νὰ τὸν ἐγκαταλείπουν ὁ ἕνας μετὰ τὸν ἄλλον. "Ὅσο γιὰ τὸν Μπερναρντόττε, φροντίζοντας ἀποκλειστικά γιὰ τὰ συμφέροντα τῆς νέας του Πατριδος, ἀνέλαβε τὴ διοίκησι τῆς Στρατιᾶς τοῦ Βορρᾶ καὶ ὁ ρόλος ποῦ ἐπαιξε στὴ Μάχη τῶν Ἐθνῶν, στὴ Λειψία, ἔκανε τὴν πλάστιγγα νὰ γείρῃ πρὸς τὸ μέρος τῶν Συμμάχων.

Τὸ 1814 ὁ Ναπολέων συνθηκολογεῖ. Ὁ Μπερναρντόττε, βλέποντας ὅτι ἡ γυναίκα του δὲν εἶχε μεγάλῃ διάθεσι νὰ ξαναγυρίσῃ στὴ Στοκχόλμη, ἄρχισε νὰ σκέπτεται νὰ δοκιμάσῃ τὴν τύχην του στὴ Γαλλία. Ἐκεῖνο ποῦ εἶχε στὸ νοῦ του ἦταν νὰ διαδεχθῇ τὸν Ναπολέοντα. Οἱ Γάλλοι, σκεπτόταν, εἶχαν ξεχάσει τοὺς Βουρβόνους. Αὐτὸς μετὰ τὴ στρατιωτικὴ αἰγλή του, γιατί νὰ μὴν ἀνέβῃ στὸ θρόνον τῆς Γαλλίας;

Ὁ Μπερναρντόττε ὅμως δὲν εἶχε συμπάθειες στὴ Γαλλία ἀπὸ τὸν καιρὸ τῆς «προδοσίας» του καὶ ἔτσι Βασιλιάς ἔγινε ὁ Κόμης τῆς Προβηγγίας, ἀδελφὸς τοῦ Λουδοβίκου ΧVΙου.

Ἀπογοητευμένος πιά ὁ Μπερναρντόττε συγκέντρωσε τὸ ἐνδιαφέρον του στὴ θετὴ του πατρίδα. "Ὑστερα ἀπὸ σύντομο πόλεμον νίκησε τοὺς Δανούς, πῆρε τὴ Νορβηγία, διπλασιάζοντας τὴν ἔκτασι τοῦ μελλοντικοῦ βασιλείου του.

Τὸ 1818 ὁ γέρος μονάρχης Κάρολος ὁ ΧΙΙΙ πέθανε καὶ Βασιλεὺς τῆς Σουηδίας ἀνακηρύχθηκε ὁ Μπερναρντόττε.

Ὑπῆρχαν καὶ τὰ δυσάρεστα. Ἡ Ντεζιρέ δὲν εἶχε διάθεσι ν' ἀφήσῃ τὸ Παρίσι, ὅπου ζοῦσε μετὰ τὸ ὄνομα «Κόμισσα τοῦ Γκότλαντ». Κυκλοφοροῦσε ἐλεύθερα στὴν Αὐλὴ τοῦ Λουδοβίκου τοῦ

XVIII, παρ' ὅλο ποῦ ποτὲ δὲν κατάρθωσε νὰ πάρῃ ἀδεια γιὰ τὴν ἀγαπημένη ἀδελφή τῆς Ἰουλίας, ἄλλοτε Βασίλισσα τῆς Ἰσπανίας, νὰ ξαναγυρίσῃ στὸ Παρίσι. Εἶχε περάσει ἤδη τὰ σαράντα καὶ ξαφνικά, τὴν κατέλαβε ἕνα δυνατό, ἂν καὶ πλατωνικό, πάθος γιὰ τὸν Πρωθυπουργό, τὸν Δοῦκα τοῦ Ρισελιέ, ποῦ παρ' ὅλα τὰ ἐξήντα τοῦ διατηροῦσε τὴ γοητεία του.

Τὰ αἰσθήματά της ὅμως δὲν εὕρισκαν ἀνταπόκρισι. Ἀντίθετα, ὁ Δοῦξ προσπαθοῦσε νὰ κρατηθῇ μακριὰ ἀπὸ τὸ «μικρὸ Σουηδὸ ἀστυνομικὸ πράκτορα», ὅπως τὴν ἀποκαλοῦσε.

Ἡ Ντεζιρέ ἐν τῷ μεταξύ εἶχε γίνῃ ἡ σκιά του, τόσο, ὥστε ὁ Ρισελιέ ἀναγκάστηκε νὰ εἰδοποιήσῃ στὴ Στοκχόλμη ὅτι ἡ Βασίλισσα τῆς Σουηδίας θὰ ἦταν καλύτερα ἂν ἔμενε μετὰ τοὺς ὑπηκόους της. "Ὅλα ὅμως ἦταν μάταια. Ἡ Ντεζιρέ ἔβγαλε ἱατρικὰ πιστοποιητικά ποῦ δικαιολογοῦσαν τὴν ἄρνησί της νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴ Γαλλία.

Τελικά, μόνο ὁ θάνατος ἀπῆλaxe τὸ Δοῦκα τοῦ Ρισελιέ ἀπὸ τὸ πάθος τῆς Ντεζιρέ. Ἡ ἀπελπισία τῆς Βασίλισσας τῆς Σουηδίας δὲν ἦταν λιγώτερο σφοδρὴ ἀπὸ ὅ,τι τὸ πάθος της τὸν καιρὸ ποῦ ζοῦσε ὁ Δοῦξ.

☆

Τὸ 1823 ἡ Ντεζιρέ ἀναγκάστηκε νὰ γυρίσῃ στὴ Σουηδία γιὰ νὰ παρευρεθῇ στοὺς γάμους τοῦ γιοῦ της μετὰ τὴν Ἰωσηφίνα ντὲ Μπωαρναί, κόρη τοῦ γιοῦ τῆς ἄλλοτε Αὐτοκράτειρας Εὐγενίας. Τί εἰρωνεῖα τῆς τύχης, ἀλήθεια, νύφη τῆς Ντεζιρέ νὰ εἶναι ἡ ἐγγονὴ τῆς γυναίκας ποῦ τῆς ἔκλεψε τὴν πρώτη της ἀγάπην.

Ἡ Ντεζιρέ δυσκολεύτηκε καὶ

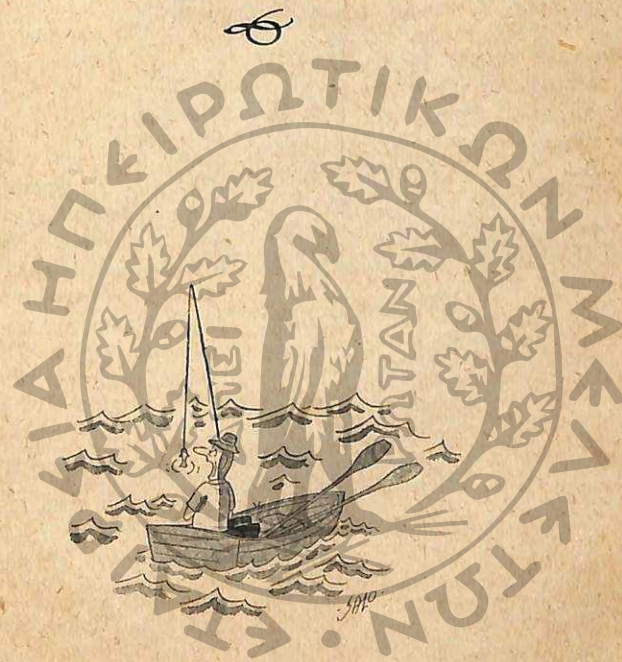
πάλι νὰ προσαρμοστῇ. Τὴ φορὰ αὐτὴ ὅμως κατάρθωσε νὰ ὑπερνικήσῃ τὴς δυσκολίες καὶ τὸ 1829 ἔπεισε τὸ σύζυγό της νὰ τὴν στέψῃ Βασίλισσα. Ἀφοῦ ἔγινε «Βασίλισσα Desideria» ἄρχισε μιὰ ὀμαλὴ ζωὴ. Ἀπέκτησε πέντε ἐγγόνια, ἔλαβε μέρος στὸ ἰωζιλαῖον τοῦ συζύγου της τὸ 1843 καὶ τὸν ἐπόμενο χρόνον τὸν ἔθαψε μετὰ βασιλεία 26 ἐτῶν.

Ἐζησε πολλὰ χρόνια. Εἶδε νὰ γεννιέται ὁ διαεγγονός της Δοῦξ τῆς Φάρμλαντ, ὁ μετέπειτα Γουσταῦος V, καὶ νὰ πεθαινῇ ὁ γιὸς της "Ὁσκαρ, τὸ 1852.

Τὰ χρόνια περνοῦσαν. Αὐτοκράτωρ στὴ Γαλλία ἦταν πῶρα ἕνας ἀνεπιὸς τοῦ Ναπολέοντος, ὁ Ναπολέων ὁ ΙΙΙ. Καὶ κάποια μέρα ἦρθε ἕνα μῆνυμα ἀπὸ τὸν

Αὐτοκράτορα ποῦ τῆς πρότεινε νὰ ἐπιστρέψῃ στὴ χώρα ὅπου γεννήθηκε. "Ὑστερα ἀπὸ πολλοὺς διαταγμοὺς ἡ Ντεζιρέ ἀποφάσισε νὰ ταξιδέψῃ. Μὰ στὸ δρόμον ἄλλαξε γνώμη καὶ ἔδωσε διαταγὴ νὰ ἐπιστρέψῃ τὸ πλοῖο στὴ Σουηδία. «Ἄν πατήσω ποτὲ τὸ πόδι μου στὸ χῶμα τῆς Γαλλίας, δὲν θὰ μπορέσω ποτὲ νὰ ξεναφύγω», εἶπε τότε.

Ἔτσι, τὸ 1860, δεκαεξί χρόνια μετὰ τὸν ἄντρα της, ἡ Ντεζιρέ Κλαρὺ, ἡ μικρὴ ἀστὴ τῆς Μασσαλίας, μνηστὴ τοῦ Ναπολέοντος Βοναπάρτου, σύζυγος τοῦ Στρατάρχου Μπερναρντόττε, Πριγκίπισσα τοῦ Πόντε Κόρβο, Κόμισσα τοῦ Γκότλαντ καὶ τελικὰ Βασίλισσα τῆς Σουηδίας, ἄφησε τὸν κόσμον αὐτὸ σὲ ἡλικία 83 ἐτῶν.

— Ἄτιμε! πάλι ἐσὺ!

Για τούς φιλοτελιστάς

ΤΟ ΣΚΑΚΙ ΣΤΑ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΑ

Του

ΔΗΜ. Ι. ΚΟΤΜΟΤΝΑΔΟΥΤΟΥ

Έφθору της Έλληνικής Φιλοτελικής Έταιρίας

Ολοι μας λίγο-πολύ παρακολουθήσαμε τούς αγώνες της 15ης Όλυμπιάδος που έγιναν στο Έλσίνκι της Φινλανδίας. Μά λίγοι από μās, και μάλιστα εκείνοι που αποκλειστικά ασχολούνται με το Σκάκι, γνωρίζουνε πώς σάν συνέχεια των Όλυμπιακών αγώνων έγιναν και αγώνες για το παγκόσμιο πρωτάθλημα του σκακιού (10η Όλυμπιάς) από 10 έως 31 Αυγούστου στο Έλσίνκι.

Στο διαγώνισμα αυτό πήρανε μέρος οί ας-σοι σκακιστάι όλου του κόσμου και άναμεσα σ' αυτούς και οί δικοί μας που έπαξίως αντιπροσωπεύσανε τά ελληνικά χρώματα. Η Φινλανδία για νά γιορτάση με περισσότερη μεγαλοπρέπεια το γεγονός έθεσε σέ κυκλοφορία ένα ωραιότατο γραμματόσημο, αξίας 25 μάρκων, που την πρώτη μέρα των αγώνων πουλήθηκε από το ειδικό ταχυδρομικό γραφείο που είχαν εγκαταστήσει μέσα στο μέγαρο, όπου έγινε το άγώνισμα, και σφραγίσθηκε με ειδικό ταχυδρομικό σήμαντρο.

Δέν είναι ή πρώτη φορά που ο φιλοτελισμός έπαιξε τόν προπαγανδιστικό και άναμνηστικό

ρόλο του σέ σκακιστικούς αγώνες.

Και σέ προηγούμενα χρόνια όπου έγιναν ξανά σκακιστικοί αγώνες, όπως τó 1950 στη Γιουγκοσλαβία, ο φιλοτελισμός ήρθε νά τούς άπαθανάτιση με μιά έξαιρετικά όμορφη σειρά γραμματοσήμων με ωραίους συνδυασμούς χρωμάτων και παραστάσεις άνάλογες, σέ θαυτοτυπική έκτύπωση.

Φινλανδικό.

Η σειρά άπετελείτο από πέντε γραμματόσημα των 2 δηναρίων σέ χρώματα λιλά σκούρο και λιλά άνοιχτό, των 3 δηναρίων σέ καστανόμαυρο, μπέζ και κίτρινο, των 5 δηναρίων σέ πράσινο, κίτρινο και ούρανή, των 10 δηναρίων σέ βιολέ, ούρανή και πορτοκαλί και των 20 δηναρίων σέ μπλε σκούρο και κίτρινο.

☆

Μά και ή Κούβα τó 1951 έκυκλοφόρησε μιά σειρά από τρία γραμματόσημα: Τών 5 σαντίμ πράσινο και κίτρινο, των 8 σαντίμ θαλασσί και λιλά ρόζ και των 25 σαντίμ κόκκινο και σέπια, με διάφορες σκακιστικές παραστάσεις εις τó καθένα.

Η σειρά κυκλοφόρησε κατά

τόν έορτασμό της έπετείου του σκακιστικού πρωταθλήματος τó 1951.

☆

Άλλά και ή χώρα του σιδηρού παραπετάσματος, ή όποία τελευταία άλλαξε τακτική στις εκδόσεις των γραμματοσήμων, παύοντας νά είναι τόσο φειδωλή όσο τά παλαιότερα χρόνια, δέν άφινει κανένα γεγονός που νά μή τó περιλάβη στα γραμματόσημά της.

Τύπωσε, λοιπόν, ή Ρωσία μιά σειρά από τρία γραμματόσημα τά όποία κυκλοφόρησε τó 1948

Γιουγκοσλαβικό.

κατά την 5η Όλυμπιάδα του σκακιού

Τελευταίο θα άναφέρωμε ένα βουλγαρικό γραμματόσημο που έξεδόθη τó 1947 με την ευκαιρία της τελέσεως των βαλκανικών αγώνων. Στα άγωνίσματα που περιέλαβαν οί άγώνες ήταν και τó σκάκι. Όλη ή σειρά άπε-

τελείτο από πέντε γραμματόσημα διαφόρων αξιών και χρωματισμών, με παραστάσεις ποδηλατοδρομίας, ποδοσφαίρου και άλλες. Τó γραμματόσημο των 9 λέβα ήταν άφιερωμένο στο σκάκι, είχε χρώμα καστανό και κίτρινο και παρίστανε ένα άλλογο τó 0 σκακιού.

Τά γιουγκοσλαβικά γραμματόσημα.

Άλλοτε, όταν ένας φωτορεπόρτερ ήθελε νά πείση κάποια διάσημη προσωπικότητα νά φωτογραφηθή, του έλεγε : «Άν δέν κατορθώσω νά σάς πάρω φωτογραφία, τó άφεντικό μου θα με άπολύση». Σήμερα φαίνεται ότι τά πράγματα άλλαξαν. Στη Νέα Υόρκη κάποια προσωπικότης δέν ήθελε νά φωτογραφηθή. Ό φωτορεπόρτερ λοιπόν με άδιάφορο τόνο άπαντά : — Δέν πειράζει, κύριε. Έχω την έντύπωση ότι στο άρχείο μας ύπάρχει μιά φωτογραφία σας σέ κάποια πλάζ με μιά ξανθή κυρία. Και ό διάσημος κύριος δέχθηκε με προθυμία νά φωτογραφηθή.

Sidney Tennant

Οἱ Λεονγγαράδες

Τού

ΑΝΔΡ. ΚΑΡΚΑΒΙΤΣΑ

(Ἀπὸ τῆ συλλογῆ «Λόγια τῆς Πλώρης»)

Ποτέ δὲ ζήλεψα τὴν τέχνη τοῦ σφουγγαρά· ποτέ στὴ ζωὴ μου. Ἀγάπησα τὴ θάλασσα, τοὺς κόρφοις, τὰ νησιά, τοὺς θυμούς καὶ τὴ γαλήνη της, μὰ τοὺς θησαυροὺς της ὄχι, ποτέ ! Ἀπὸ μικρὸς αἰσθανόμουν

κουρέλια τῆς ζωῆς, καὶ πόσοι ἀπο-
μειναν στὸ Ἀσπρονήσι, τῶν ἀραπά-
δων βρώση καὶ μπαίγνιο.

Μιά χρονιά όμως λίγο ἔλειψε νὰ
τοὺς ἀκολουθήσω καὶ γώ. Οἱ συνο-
μήλικοί μου πῆγαν ἄλλοι καὶ πῆγαν

Ὁ Ἄνδρέας Κακαβίτσας γεννήθηκε τὸ 1866 σὲν Δεξαυὰ τῆς Ἡλείας. Ὁταν τελείωσε τὴν ἱστορικὴ σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν μῆτρξε στὸν ἱατρικὸ κλάδο τοῦ στρατοῦ, ὅπου ἔφθασε μέχρι τοῦ βαθμοῦ τοῦ ἀρχιάτου. Πέθανε τὸ 1922 σὲν Μαρούσι.

Στα διηγήματά του
ἀξίζει νὰ ἐξαρθῇ ἡ
συγκρότησις τοῦ θέ-
ματος καὶ κυρίως
ὁ χειρισμὸς τῆς
γλώσσας, ὑποδειγ-
ματικὸς γιὰ τὰ χρό-
νια ἐκεῖνα.

Ὁ Καρκαβίτσας ἔγραψε πολλὰ διηγήματα ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἡ συλλογὴ «Λόγια τῆς Πλώρης» θεωρεῖται ἡ καλύτερη.

τα παρρησιαίῃς· καὶ οὕ-
τως ἀπάλιν τὸ κυνόπρωρον
ἐβγαίνειαν ὅλοι στὸ ἀ-
κρωτήρι νὰ χαιρετήσουν
τὸ γυρισμό τους, ἐγὼ
μὲ κακὴ περιέργεια ἔ-
τρεχα νὰ μετρήσω πό-
σοι γύριζαν παράλυτοι,

ῥᾱς, νὰ μὴ γένη κανεὶς
ἀπ' τῆς γενιάς τοῦ.

—Εὐκὴ καὶ κατὰ-
ρα !

—Ναί· τρέξε γρήγορα νὰ δώκης πίσω τὰ πλάτικα.

—Μωρὲ μάνα· δὲ βλέπεις ποὺ δὲ θρίσκω δουλειά; Πῶς θὰ ζήσουμε ὅλον τὸν καιρό; Τί θὰ φάμε;

—Τίποτα νὰ μὴ
φᾶμε· τίποτα. Νὰ πο-
φήσουμε στὴν ψάθα!
Ὁ πατέρας σου τὸ εἶ-
πε ρητά: Κάλλιο ζη-
τιάνος, παρὰ σφουγ-
γάρᾳ!

Τὴν ἄκουσα τὴ μάν-
να μου· ἔδωκα πίσω
τῇ προκαταβολή. Ὁ-
χι τάχα πῶς ἤμουν
καὶ τόσο ὑπάκουος.
Ἀλλὰ ἡ ἀντιπάθεια
ποῦ ἔτρεφα στὴν τέ-
χνη ἐξύπνησε μέσα μου
μὲ τὸν πρώτο λόγο
τῆς γριάς. Δὲν μπο-
ροῦσα νὰ μὴν ἀντι-
παθῶ τὴν ἀντιπάθεια
αὐτὴν ποὺ ἔτρεφε
ἐνὶ στήθεϊ μου τὴν
ἀντιπάθειά μου.

ούσα όμως και να ξεγλωσσώ, τί ήταν
 εκείνο που έδενε το θελήμα του πα-
 τέρα μου τόσο σφιχτά με το αί-
 σθημά μου. Τί διάβολο! κληρονο-
 μιά του είχαμε πάππου προς πάπ-
 που! Έγνωνρίζα πως ο πάππος μου
 ήταν ο καλύτερος βουτηχτής του και-
 ρού του και συχνά παραδύναμε με
 τους Καλυμνιώτες. Κι' ο πατέρας
 μου ήξερε πως έκανε την ίδια τέχνη,
 ως τη χρονιά που χάθηκε ο αδερφός
 του

—Δὲ μοῦ λές, μάνα· τῆς λέω τὸ
θράδυ πού γύρισα στὸ σπίτι, θυ-
μωμένος ἀπὸ τὰ πειράγματα τῶν
συντρόφων μου. Γιατὶ ὁ πατέρας μου
ἄφησε τέτοια εὐκὴ στὰ παιδιὰ του;

—Νά σου εἰπῶ, ἀπάντησε ἡ γριά πρόθυμη· νά σου εἰπῶ ἀμέσως. Καί τήραξε νά τὸ φυλάξεις καλὰ στὸ νοῦ σου. Ἐγὼ δὲν θὰ εἶμαι πάντα δίπλα σου νὰ σε ἐμποδίζω. Μὰ τὴ χειρότερη δύστυχια νὰ βρῆς, σφουγγαράς νὰ μὴ γένῃς.

Εὐ δὲν τοὺς πρόφτας τοὺς ἀφαιλάδες, τῆς ὕδρας, δύο στοίχεα καὶ δύο λαχτάρους τῆς θάλασσης. Καὶ ὁμῶς ὁ μικρότερος, ὁ Πέτρος Ῥαφαλῆς, ἦταν πατέρας σου ὁ μεγαλύτερος, ὁ Νικόλας, ἦταν ἀρεθρονασιτικός μου. Θὰ εἰπῇς πῶς γίνεται; Νὰ πού ἐγινε. Οἱ δύο μαζί μεγαλύτεροιοι, χερδούνοιοι, ἄτρομοι, λέγονταν οἱ καλύτεροι βουτηχτά-

Είδες τί γίνεται, όταν μισούν-
τά σφουγγαράδικα! Έτσι και κα-
λύτερα γινότανε στὸν καιρὸ μας. Ὁ-
λο τὸ νησί ἔτρεχε στὸ ἀκρωτήρι να-
τοὺς καταβोधώση. Τρομπόνια, καμ-
πάνες, βιολία, τραγούδια πλάντα-
ζαν στὸν ἀέρα. Γλέντι μαζί καὶ σύγ-
κρυο. Ἄλλος κανένας χωρισμὸς δὲν
αναγκάζει τόσο τὴν καρδιά να δει-
χναίται χαράμενη, ἐκεῖ που λείωνε
ἀπὸ τὸ φαρμακὶ της. Πού να κλάψης!

Ἔφτασαν τέλος στή Βεγγάζη. Ἔφτασαν δύο, ἔφτασαν πέντε, δέκα, εἰκοσι πνεύσιμα. Ἔφτασαν κι ἔριξαν κάτω σάν παιδιά τους τίς μηχανές, δύο καί τέσσερες τὸ καθένα. Ἡ ἔρημη θάλασσα τῆς Ἀφρικῆς βούιξε πάλι ἀπὸ γέλια καί τραγουδιὰ· οἱ κόρφοι τῆς ἀνοίχθηκαν ὡς ἀγκαλιὰς σουν πάλι τὴ λεβεντιά τῆς Ὑδρας, τῆς Αἰγίνης, τοῦ Ποροῦ καί τῆς Καλυμνος. Πᾶσα ἡμέρα, μὲ τὴν κονταυγί, νὰ πανάκια φυτρῶναν στὴ γαλανὴ ἀπλοσιὰ τριάντα μίλια, σαρὰντό, πέρα στὸ πλάγιο κι ἄρχιζε τὸ κιντυνεμένο ἔργο. Ἕνας ἀνέβαινε ὅλος κατέβαινε. Κατέβαινε φτωχὸς κι ἀνέβαινε πλούσιος.

Ὁ πατέρας σου όμως ήταν ὁ ἀτυχώτερος ἐκείνη τὴ χρονιά. Μόλις ἔφτανε κάτω, ἔφευγε τὸ σφυγγαριὸ ἀπὸ τὰ μάτια του. Καθότανε ὦρα, ἔφερνε γύρα παντοῦ, ψαχοῦλεψε καὶ τὰ θαλάμια ἀκόμη, ὥς που τὸν ἀνέ-

Ἀνδρέας Καρκαβίτσας

βαζαν με τη βία. Με όλη του όμως την επιμονή, δεν κατόρθωσαν να ρίξουν στο δίχτυ παρά καμμία κιμούχα, κανένα σφόγγο. Που και που ν' ανεβάζουν και κανένα μελάτι. Πείσμωνε τότε ο μηχανικός κι' άρχιζε το δρισολοοῦσι.

—Αμ και στον Πειραιά να βούταγες καμμένη, κάτι περισσότερο θα βγαζες. 'Η μην είδες το ψάρι και διάστηκες ν' ανεβής. Μωρέ, το παλληκάρι της φακής!

Ο Ραφαλιός φορκιζότανε: μά και τί να κάμη! Οι μηχανικοί όλου τους είναι μία πάστα. Όταν θέλουν να τσουρμάρουν, τάζουν λαγούς με πατραχήλια: γλυκομιλούν, δίνουν παράδες, κεράσματα, όσο να τους ξεγέλασουν. Μια και τους έβαλαν στο καίκι, αλλάζουν πρόσωπο και κουβέντα. Είναι αφέντες κ' είσαι δούλος τους. Ο Πέτρος Πίπιζας όμως, ο μηχανικός του πατέρα σου, είχε και δικίο περισσότερο. Δυό του βουτηχτάδες πάθανε. Τρείς λαμνοκόποι ήταν άχρηστοι από τις πληγές των Άραπάδων. 'Η τύχη, λες για ίσοζύγισμα, έφερε έτσι τα πράγματα, ώστε την εποχή που κατεβαίνουν οι ναύτες μας, να κατεβαίνουν και οι Άραπάδες από τα χειμαδιά τους. 'Η θάλασσα γεμίζει αρμενα, γεμίζει και η στεριά κουδούνια, γκλίτσες, πρόβατα και καλύδες. Ναυτες ήλιοκαμμένοι εδώ: τοσπαναρέοι εκεί χαλκοπρόσωποι. Ο Αρχιτσέλιγγας, ασπροφλόκατος, αρματοζωσμένος, με το καριοφύλι στον ώμο και το σιμπούκι στο χέρι, κάθεται σταυροπόδι στον άμμο και δεν αφήνει να γεμίσει νεροδάρελο: θα πληρωθή πρώτα.

—Μπισμάτ!... μπισμάτ!... φωνάζει αγριόθυμος, ζητώντας με λιμασμένα μάτια ψωμί από τους ναύτες μας.

Πόσα και πόσα δεν γίνονται για το νερό εκεί κάτω! Πολλές φορές, άκουός! ανοίγει πόλεμος κι' έρχονται με τις βάρκες να πάρουν την πηγή και τρέχουν οι ασπροφλόκατοι, παίζοντας τα γιαταγάνια και χτυπώντας τα σκουρονούφεκα, να τους ρίξουν πάλι στη θάλασσα. Όχι μιά, όχι δυό, μα δεκαείκοσι φορές το χρόνο, το νερό στολίζεται με το αίμα των παιδιών μας και η πύρινη άμμουδιά διαγκώνεται από τα κεφάλια των Άραπάδων και το ακρογιάλι αναστατώνεται από πατήματα και αρματα σπασμένα και κορμιά σαν να πάλαιψαν δράκοι. Έτσι έγινε και φέτος και πολλοί καπετάνιοι έκλεισαν τους ναύτες τους. Τους ναύτες

όχι: μήπως εκείνοι τους γέννησαν; Τα χαμένα χρήματά τους έκλαιγαν. Και τα περισσότερα είχε χαμένα ο Πέτρος Πίπιζας. Κάπου δεκαπέντε χιλιάδες δραχμές. Άφησε τη ζήμια: δεν είχε κι' ανθρώπους να κάμη τη δουλειά του. Δός του λοιπόν βουτιά στη βουτιά: άτμος η μηχανή! Κ' έτσι όμως δεν έμενε εύρησιστημένος: όλο γκρίνια και φωνές:

—Διαβολόπορε!... Δούλευε το σταυρό σου!... Μέσα το Θεό σου κεραταίμ-κερατά! Άμμή!... τα κατοστάρικά ήθερες να τα πετάς σαν παλιόπανα στους βιολιτζήδες.

Ο πατέρας σου έσκυβε το κεφάλι και δεν έβγαζε μιλιά. 'Ηρθε και γάτιασε από το κακό του. Πρώτη φορά ο Ραφαλιός άκουσε στ' όνομά του τέτοια γλώσσα.

—Τ' έχεις, μωρέ αδερφέ, κ' έγινες έτσι; τόν ρωτά μια Κυριακή που σμίξαμε ο δικός μου. Μπας κ' έμαθες κακό χαμπέρι από το σπίτι; Μην πέθανε η μάνα μας; μην άρρώστησε η Χρυσούλα;

—Τί να σου είπω, του απάντησε εκείνος: δε μπορείς να φανταστής το κακό μου. Διάγγυρος γίνεται το σφουγγάρι μπροστά μου! Άσε τα λόγια του μηχανικού, άσε και τη ζήμια. Μα τώχω για προσβολή. Άκούς ο Γρίτης ψεινό παιδί και να θυαίνω με το δίχτυ γεμάτο! Και τί; όλο μελάτι! Και γώ, που γέρασα στην τέχνη, να μη μπορώ να πιάσω εκατό δράμια! Μα το σταυρό! θα κατεβώ καμμία ώρα και κεί θα μείνω από το κακό μου!

—Σώμα, καυμένε! του είπε ο άφτουρος γελώντας. Έτσι είναι το σφουγγάρι θέλει τύχη.

—Μά τι τύχη και ξετύχη! Βλέπεις πολλές φορές γυρίζω άπάνου-κάτου και δε βρίσκω τίποτα. Και δξαφνα, εκεί που ξεχωρίζω κανένα και ρίχνω με να τ' αδράξω, χάπ! κι' άλλος μου τ' αρπάζει.

—Τ' αρπάζει άλλος!

—Ναι: ώστε να σκύψω, άλλος φανερώνεται και το παίρνει από τα χέρια μου.

—Και τόν αφήνεις;

—Τόν αφήνω! Μα τί να κάμη; Όχι, αδερφέ! δε μου λες έτσι παρακάθεσαι και κλαίς την τύχη σου! Τί σου φται' η τύχη σαν δεν είσαι άξιος να ζήσης;

—Μά τί, καθγά να πιάσω;

—Καθγά βέβαια! Νάρθη άλλος να πάρη το δικό μου το ήβρεμα και δε θα πιάσω καθγά! Μωρέ θα χυθώ άπάνου του σαν ψάρι. Τάχα γιατί

κινδυνεύω εκεί κάτω: για γλέντι;

—Μά πώς θα μαλώσης; επιμένει ο πατέρας σου: η θάλασσα είναι για όλους.

—Δεν ξέρω για όλους για ξόλους. Είμαι γώ εδώ: είναι δικό μου το λιβάδι. Άμα φύγω, άς έρθη άλλος να κάμη ό,τι θέλει.

—Μά πώς;

—Πάψε πιά! τόν έκοψε ο Νικολός: δεν έχεις δικίο: δε σου φται' η τύχη, μόνος φταις. Θα πάρης στο λαιμό σου τόν κακομοίρη τόν Πίπιζα!...

Έφυγε ξαναμμένος ο πατέρας σου από κοντά του. Και όλη τη νύχτα δε μπόρεσε να κλείση μάτι. Δεν έβλεπε την ώρα να βάλει σε πράξη τις συμβουλές του αδερφού. Στόν ύπνο του είδε πως ήταν κάτω στο βυθό και πάλαιβε και κονταροχτυπιόταν για ένα ψίχαλο σφουγγαριού. Το αδραχνε τέλος στα χέρια του, έβγαίνει άπάνω γελαστός και το έδινε στον καπετάνιο, έλπίζοντας ν' άκούση το γλυκό λόγο του. Μα κείνος δεν έβγαζε από τα χείλη του παρα χολή το βρισίδι.

—Κεραταίμ-κερατά!

Κι' ο πατέρας σου απελπισμένος ριχνόταν πάλι και άρχιζε νέο ψαχούλεμα, έβλεπε πάλι αίματα και ξεσκλίδια γύρω του.

Τέλος έφεξε η αύγη και τα πύμισε η μηχανή του Πίπιζα. Ο Γρίτης είδε μια θέση γεμάτη από μελάτι: καθαρό μελάτι: λιβάδι άτρύγητο. Το είπε κρυφά του μηχανικού και κείνος διάταξε να τραβήξουν άνοιχτα, για να πλανέψουν τις άλλες μηχανές. Άνοιχτηκαν κάπου είκοσι μίλια. Οι άλλοι άρχισαν να υποψιάζονται. «Κάτι σκoiνί θα μάς πλέη το Αιγινήτικο κουρούπι», έλεγαν. Ός τόσο έρριξαν τούς βουτηχτάδες και άρχισε το ψάρεμα. Παρατιμονιά τότε ο μηχανικός και βρέθηκε πάλι το καίκι στα νερά του.

—Έλα, Ραφαλιά, έτοιμάσου: λείει ο καπετάνιος. Σε φέρνω σε βλίσίδι. Άν δε βγάλης και τώρα το δίχτυ γεμάτο, καλά θα κάνης να ταχτής καλόγερος. Μη ντροπιάζεις άδικα τ' όνομά σου.

Εκείνη την ώρα πέρασε δίπλα και η μηχανή του Καλέμη με τ' δικό μου. Και κείνος καθόταν στην κουπαστή λαστιχοντμένους και σφουγγίζει με το μαντήλι το πρόσωπό του για να φορέση την περικεφαλαία.

—Το νού σου, Πέτρο! φώναξε γελώντας, καθώς είδε τόν πατέρα

σου. Άσε την τύχη να κάνη τη ρόκα της και θυμού τα λόγια μου. Σφυρί στ' άμόνι! σφυρί στ' άμόνι!... Έκείνος δεν είπε τίποτα. Δεν ήθελε πιά συμβουλές. Το πήρε απόφαση: δε θα κατανύηση άνάμπαιγμα στους σφουγγαράδες.

Ός τόσο τόν έντυσαν οι άλλοι σαν γαμπρό, μα και μαζί σαν λείψανο. Ζωντανός έμπαινε, μα ποιάς ξέρει αν θάβγαине ζωντανός; Ο βουτηχτής παίζει πασέτα τη ζωή του.

Το γνωρίζουν όλοι: το καλογνωρίζει πρώτος αυτός. Για τούτο μεταλαβάνουν πρίν φύγουν από το νησί: για τούτο οι καπετάνιοι παίρνουν σάβανα, κεριά και λιβάνι μαζί με τη γαλέτα και τ' άλλα χρειάζόμενα. Τέλος τόν έντυσαν το λάστιχο, τού φόρεσαν την άσφαλένια περικεφαλαία, τού έζωσαν τη ζώνη με τα γαντζούδια, κρέμασαν τα μολύβια στην τραχηλιά: λαστιχένια βραχιόλια στα χέρια, παπούτσια μολυβδοπάτωτα στα πόδια. Μόλις κατόρθωσαν να κινηθή από το βάρος. Πάτησε τέλος τη σκάλα, κλείσανε καλά το φεγγίτη κι' ο Πέτρος Ραφαλιός, άφωρίστος, άσούσουμος, άπλωσε άπάνω στα νερά σα ν' άπλωνε στα βαμπάκια. Άμέσως φούσκωε πρασινογλαυκες πήδηξαν μια κατόπι της άλλης, λες και νεράδια κάτω έπαιζε κρυσταλλένια πεντόβολα. Τέλος δεν τρή ψήλασε σαν κυπαρίσσι λυγρό, συμμαζωχτό, με συντεφένεις χάντρες κινουμένες από τη ρίζα ως την κορή. Ο πατέρας σου στάθηκε στον πάτο σα να μπήκε σπίτι του. Γύρισε τα μάτια ζερβόδεξα κι' αναγάλιασε. Ο γεωργός έτσι δε χαιρέται που βλέπει πολυκαρτίο το χωράφι του. Τώρα, συλλογίζεται, θα ψαρέψω για καλά. Όχι το δίχτυ μου, μα κι' άπόχη να γεμίσω! Και άρχίζει το θέρισμα.

Άπάνω μαύρο σύγνεφο του καίκιου ή καρίνα. Όλόγυρα το νερό πηχτό, σταχτοπράσινο σα χαμπό κρυσταλλο, τόν ψηλαφούσε από παντού, τόν έδενε σε μεταξένια βρόχια και σύγκαιρα τού έδειχνε χιλιόμορφο κόσμο. Άναγέλες τα ψάρια χρυσόφτερα, άσημαμένα, διάβαιναν όλόγυρά του με φουσκωμένα τα λαιμά, τα σπάραχνα κατακόκκινα, ψιλό μαργαριτάρι τα δόντια στις δυνατές σαγωνίτσες τους, τιμόνι την ψαλιδωτή ουρά τους. Πολλά έφεφταν άπάνω του, τυφλά προσόχτιζαν σαν άκυβέρνητα ξύλα στην περικεφαλαία του: άλλα

διάβαιναν σαγίτες άργυρές από τὰ σκέλια του.

Κάτω φυκοστρωμένος ο θυός, άνοιγε πλατύς και μαλακός σά βελούδο. Έδω άκαλήφες θαυγάλαζες έβγαδαν από την άμμουδιά· άλλες άνοιχτές σάν κούπες και σάν άρχαία κύπελλα· μερικές σάν κρίνα μεγάλα κι' άλλες έφευγαν ψηλά. Παρέκει τερηδόνες ντυμένες στο καστανό χνούδι τους, ανάδευαν άνυπόμονες να κολλήσουν στο πλούμενο. Άλλού της Άφροδίτης ο κροτός μακρύς, κλώθογυριστός, όλομέταξος, άπλωνε τις κορδέλλες του, σά να ζητούσε κάτω εκεί το πανόμορφο κορμί της θεάς. Και παντού περίγυρα ξανθοπράσινα μαρούλια, τρανά χρυσόμηλα, χαμόκλαδα τριχοφορτώμενα, μούσκλια σγουρά, φυτά χιλιόπλουμα κι' αισθαντικά έκαναν κήπο όνειροφάνταστο. Και κόσμος μυστικός, όστρακοφόρος και λεπιδοντυμένος και άγκυροφραχτός, γύριζε άπάνω - κάτω, μέγας και άρειμανίος σάν Γολιάθ, και άλλος ταπεινός, φοβισιάρης, τροφή ο ένας τ' άλλου. Κάπου άνοιγε σάν άντένες τη σούδια του κ' έτρεχε να συλλαβή τη σουπιιά ο άστακός, πνιγμένος στο μελάι της. Κάπου μιά καθορμονάια έπαίξε λόγους τὰ πόδια της, άνασκελμένη για να προφυλάξη τ' άβγά της. Παραπέρα ή φώκια έριχνε βρωμερό τ' άέρι τού πισινού της, για να σκάση το χταπόδι στο θαλάμι του· μα ξαφνικά της άρπαξε ο φοβερός άπλοκαμός του μουσούδι της κι' έσκαε κείνη. Και πέρα - δώθε βράχοι και άβυσσος, λαγκαδιές και όρη με κάλλη μύρια, με θησαυρούς άμάλαγους, με κατοίκους και πετρώματα άγνωστα. Άλλά για κείνα δεν φρόντιζε ο πατέρας σου. Ο σπόγγος ήταν έμπρός του κ' έρριχνε άδιάκοπα στο δίχτυ του. Τώρα σε τί θα παραπονεθής ο Πίπιζας;

Άξαφνα σηκώνει γύρω τὰ μάτια του και βλέπει μακριά του ένα βράχο ψηλό, με δύο δεντράκια μονόκλαδα στην κορφή. Φάνταζε μέσα στο νερό σάν δράκος με άνοιχτά χέρια. Και κοντά στη ρίζα του, άπάνω στην ξανθή άμμουδιά είχε μιά τούφα μελάτι διαλεχτό. Μαύριζε σάν κατακαίνουργος κατηφές. Δε χάνει καιρό και τρέχει να τὸ άδράξει. Δεν ήθελε παρά δυο βρασκέλιές άκομη. Τότε από την κόχη του βράχου πρόβαλε άλλος βουτηχτής. Έτρεχε και κείνος ίσως τὸ μελάτι. Δρασκελιά ο ένας, δρασκελιά ο άλλος, σμίξανε. Ο πατέρας σου πρόφτασε κ' έβγαλε

τὸ πόδι άπάνω του.

—Τί θές έδώ; ρωτάει τὸν άλλο με νοήματα· είναι δικό μου· έγώ τὸ πρωτόεδα.

—Μπα· κάνει ο άλλος· είναι δικό μου· τὸ φύλαγα από προχτές. Κάμε πέρα.

—Δε με κουνάς άποδώ ούτε με φουρνέω. Τράβα δρόμο σου.

Έκείνος ήθέλησε να τὸν σπρώξη. Ο πατέρας σου άναψε· τὰ λόγια τού Νικολού, διαβόλοι, τού σήκωσαν τὰ μυαλά. «Δεν τὸ παίρνεις, λείει, πού να χαλάση ο κόσμος. "Η θ' άνεβώ με τὸ μελάτι ή άφίνω τὰ κόκαλά μου!». Καθώς έκαμε να στρώξη δεύτερη ο βουτηχτής, σηκώνει γροθιά ο πατέρας σου και τού δίνει στο στομάχι. Έκείνος πέφτει στὰ γόνατα σφίγγοντας την κοιλιά του. Άξαφνα πηδά στὰ νύχια, σηκώνει τὸ καμάκι και χύνεται ξιφιδς άπάνω του.

—"Η μ' άφίνεις τὸ μελάτι ή σου έφαγα την καρδιά!

—Α! όχι· έδώ σφαζόμαστε.

Και τραβά ο Ραφαλιός τὸ λάζο από τη ζώνη του. Τσιμπάει σύγκαιρα τὸ σκοινί δυο φορές, ζητώντας άέρα.

Άπάνω ή θάλασσα άρχισε να σιγοτρέμει και να κυματίζει σκοτεινόγαλάζη, κάπου με άφρους πλατείς, κάπου με ήχους παράξενους. Σείσμα και τάραχο έδγαζε τὸ μεγαθήριο, λές κ' ήθελε να κρύψη τὸ πικρό έράμα πού άρχιζε στους κόρφους του. Τὸ σκαφίδι με την άντένα όρθόγυρτη στο κατάρτι, σάλευε ξερόδεξα και κοντυλόγραφε ξόρκια ψηλά. Και όλο τὸ τσουρμα, ο κολαουνζέρης με τὸ σκοινάκι τού βουτηχτή στὰ δάχτυλα, ο μαρκουτσέρης στο μαρκούτσι, οί ροδάδες από δυο στή μηχανή, οί λαμνοκόποι στὰ κουτιά γυμνοτράχηλοι· δυο άλλοι βουτηχτάδες εσπλωμένοι καταηλιακού με χαλκοπράσινη όψη και μάτια βουρκαωμένα άκοιλουόσαν τὸ έζυλο τὸ κύλημα. Στην πλώρη καθισμένος ο μηχανικός με τὸ τσιμπουκί άναμμένο κουνέντιαζε με τὸν Καλέμη, σά να ήταν στο τραπέζι ταβέρνας.

Ο Αιγινήτης πήγε μακριά κ' έβριζε τὸ βουτηχτή του· μα δεν έβρισκε τίποτα, και τραβώντας έσυρε τὸ καϊκι δίπλα στο καϊκι του Πίπιζα. Και άλλα πεντέξη φέρεσαν όλόγυρα και κουνέντιαζαν από μηχανή σε μηχανή, μετρούσαν οί καπετάνοι τις ζημιές τους, λογάριζαν τούς μήνες, έλεγαν για τη σοδειά της χρονιάς,

για την τιμή πού θα πουληθής στην Άγγλια και στην Άμερική.

—Τί τὰ θές; μ' έφαγαν τὰ πλατίκα φέτος· έπρεπε στεναζόντας ο Πίπιζας. Κοντεύει να μὸν πάρει ο Σεπέμβρης και γώ δεν έχω ούτε χίλιες όκάδες στὸ ντεπόζιτο.

—Μα και γώ έχω κάτι χαρμάνδες! έπρεπε ο Καλέμης· άλλη χρονιά δεν μούτυχαν τέτοιοι. Φαδούνται από τὸν ίσκιο τους. Δέκα δώδεκα όργιές, δεν βουτούν παρακάτω.

—Στις τριάντα βρίσκειται· έπρεπε ο μαρκουτσέρης κείνη τη στιγμή, βλέποντας καλά τὸ μανόμετρο.

Έκείνος έκαμε πώς δεν άκουσε και έακολούθησε με τὸν Αιγινήτη. Είπαν για τὸ κόντρα ντεπόζιτο πού μένει άραγμένο στη Βεγγάζη· για τὸ ξελιμπάρισμα τού σπόγγου και για τὸ σκυλόψαρο πού φάνηκε. Ο ήλιος, κόκκινος και γοργογυριστός, σκάλωνε στὰ μεσούρανα, χύνοντας λαύρα όλούθε. Μακριά, γραμμή κατασπρη σάν κιμαλίζια χάραμα, πρόβαινε ή άμμουδιά της Άφρικής άχνοσκέπαστη, κι' άκόμα μακρύτερα τὸ Χαψίνι έδειχνε την πυραμμένη χήτη του, σά θεριό άναμαλλιασμένο. Άπέραντο χώνευε ούρανοθέμελα τὸ πέλαγο με κάποιο τρόπο, λές κι' άνάσαινε δύσκολα. Πού και πού, σάν φελλοί παραγαδιού, μαύριζαν τὰ σφουγγαράκια, δυο και τρία μαζί, άλλα μοναχικά, και ιδρώναν τὰ δύστυχα κορμιά, νιάτα γέραζαν, κινδύνευαν ζωές για τὸ άκαρπο χάρισμα της θάλασσας. Και κοντά στὸ Πίπιζα τὸ καϊκι ένας με τὸν άλλον οί δουλευτές, γνώριμοι και φίλοι, δούλευαν μεστὰ και σύγκαιρα φρόντιζαν να μάθουν τὰ νέα της πατρίδας και πειράζονταν πολλές φορές συναμεταξύ τους. Τὸ ενός έλεγαν πὸν παντρέυτηκε ή άρρεβωνιαστική του· άλλου πὸν άγαπούσε ή Μαριωρή, άσημομύρα κι' άλαφρόμυρα στη στριγγλόγρια· τρίτου πὸν άποπαίδισε ο πατέρας του. Δυο παιδιά από τὸ Αιγινήτικο καϊκι άρχισαν να άναμπαίζουν τούς Υδραίους για τὸν εγωισμό και τη βάρβαρη προφορά τους. Άπαντήθηκαν, έλεγαν, δυο καπετάνοι στὸ πέλαγο και ρώτησε ένας τὸν άλλο πούθε έρχόταν. —Απὸ τὸ "Υδρ" από τὸ Σπέτσα, απὸ τὸ χοντρό τὸ θάλασσα, τού άποκρίθηκε ο ένας. —Και τί χαμπάρια; —Τί χαμπάρια; καλά. Άπὸ τὸν Αιγιολιά έπεσε μιά φυλλάδα· και τὸ φυλλάδα έγραφε: "Όλος ο κόσμος να χαθής τὸ "Υδρα - Σπέτσα γιόκ.—

Μαγάρι, Παναγία μου, να μείνουμε σπορήτες!...

Και σύριζε τὸ ρ ατέλειωτο, πού έσκασαν όλοι τὰ γέλια και οί καπετάνιοι έκοψαν τη σοδαρή κουβέντα τους. Άλλά τού Ξακουστή πού γύριζε τη ρόδα, δεν τού άρεσε καθόλου ή προσβολή και ρίχτηκε στην πρύμη, έτοιμος να πηδήσει στο Αιγινήτικο, έτοιμος να δείξει αὐτὸς πὸς άναμπαίζουν τούς Υδραίους. Ο άναμπαίχτης έτοιμος και κείνος, στάθηκε όλόρθος και τὸν περίμενε, να τὸν σφηνώσει στὰ δυνατὰ μπράτσα του.

—Ε, μαρὲ! φωνάζει στην ώρα ο Πίπιζας· τσιμπάει ο βουτηχτής· στη θέση σου!

Άδραξε τη λάμα ο Αιγινήτης και τὸ λάστιχο έχυσε άνεμο μέσα στην περικεφαλαία τού πατέρα σου. Άνάσανε θαθεία, πήρε δύναμη, και βαστώντας ψηλά τὸ λάζο, ρίχτηκε να ξετοπίση τὸν άλλο. Μα ο άλλος τὸν περίμενε άφοβά, τρίχα δε σάλευε από τη θέση του. Και καθὼς τὸν έίδε να πλησιάση αρκετά, μιά έδωκε με τὸ κεφάλι του στη βαλβίδα και σφεντόνισε σίφωνα νερού στὸ φεγγίτη άπάνω. Ο Ραφαλιός τὸν έχασε. Τὸ κλωθογύριστο κύμα κάθισε άπάνω του σύγγεφο και τὸν έκλεισε στὰ σκοτεινά. Ούτε βουτηχτή έβλεπε πιά ούτε τίποτα. «Πάει σκέφτηκε, τώρα θα με φάν!». Άλλά για να μη χαθής άδικα χαμήλωσε γοργά κι' έδωσε με τὸ λάζο του μπηχτή στὰ τυφλά. Στὰ τυφλά, μα δεν έσφαλε. Ένα πορτοκάλι κατακόκκινο φάνηκε στο ξανθοπράσινο νερό. Ο βουτηχτής έσφισε τὸ πλευρό του, έκλεισε τη βαλβίδα κι' ο άέρας τὸν σήκωσε μπαλόνα άπάνω.

—Α! συχτίρ! έπρεπε ο πατέρας σου· έλα τώρα να μού πάρης τὸ μελάτι.

Έσκυψε σύνταχα κι' άρχισε να ξεριζώνη τὸ σφουγγάρι. Δεν ήταν και μικρό πράμα... "Όλο τὸ γάλα του να έστιβες, να έδγαζες όλη του την πέτσα, παλι ή ζύγιζε τις δυο όκάδες. Δεν πρόφτασε όμως να τὸ ξεριζώση και σηκώθηκε όρθός, σά να τὸν κέντησε δράκαινα. Άπόμακρα έρχόταν όγκος θεότρομος, μαύρος και γυαλιστερός. Τὸ σκυλόψαρο μυρίστηκε τὸ αίμα. Σάν πλώρη κραβιό άναποδογυρισμένη σφηνωνε ή σιαγόνα του κι' άποκάτω έσκαε κατακόκκινος ο φάρυγγας του και τὰ τριγωνικά δόντια του άσπριζαν φοβερά. Στὰ πλάγια τού λαιμού πέντε γραμμές μεγάλες, κατάμαυρες, χόχλαζαν τὸ νερό σάν σι-

φούνι αδιάκοπα. Καί πίσω τὸ κορμί, μελαψό, μὲ τὰ φτερούγια του ἀνοιχτά πέρα-δῶθε, μὲ τὴν οὐρὰ γοργογύριστη σὰν ἔλικας βαπτορίου ἔφευγε μπρὸς κι' ἀφοκοποῦσαν τὰ νερά δαρτά καὶ σκοτωμένα στὸ διάβα του. Τὰ ψάρια ἔτρεχαν κοπάδι, μὲ τρελλὰ πηδημάτα, γιὰτὶ ἔνοιωθαν τὸν κίνδυνο. Ὅσα ὁμως τύχαιναν κοντά του πῆγαιναν ἴσα στὸ ἀχόρταγο στομάχι του.

Ὅταν τὸ κῆτος εἶδε τὸν πατέρα σου, ἡ παράξενη φορεσιά του φαίνεται πὼς τὸ τρόμαξε· στάθηκε δίβουλο. Ποιὸς ξέρει γιὰτὶ τὸν πῆρε; Τὰ μάτια του στηλώθηκαν ἀπάνω του ἀκίνητα. Ἐπειτ' ἄρχισε νὰ φέρνῃ βόλτες γύρω του, νὰ θέλῃ μιὰ νὰ πλησιάσῃ καὶ πάλι νὰπισωδρωμῇ. Ὁ δικός μας, σκυφτός στὰ νύχια μὲ τὸ σταλίκι στὸν ἄμμο, ἀκολουθοῦσε τὰ κλωθογυρίσματά του, γύριζε σὰν ξόανο στὴ θέση του, ἀπάνω στὸ μελάτι καὶ τὸ κοίταζε κατὰματα.

Ἀπάνω τσιμποῦσαν τὸ σκοινὶ κάθε λίγο.

—Ἐλα! τί κάνεις τόση ὥρα, καίρὸς νὰ δῆς· ἔτοιμος;

—Περιμένετε! τοὺς τσιμποῦσε κείνος.

Ποὺ νὰ δῆ; Μόλις ἔκανε νὰ τραβῇ ἀπάνω, θὰ τὸν ἔκοβε στὰ δύο.

Τέλος, σὰ νὰ κουράστηκε τὸ θηρίο, ἀργὰ πῆγε, πλάγιασε στὸ βράχο κι' ἄρχισε νὰ ξυέται. Ἐξυνη τὴν κοιλιά γιὰ νὰ κοιμήσῃ τὴν πείνα του. Ὁ βράχος μὲ τὰ δεντράκια ἔτρεμε συθέμελα, σὰ νὰ τὸν ἔπιασε σύγκρο.

—Τώρα κακὰ τὰ μπλέξαμε! σκέφτηκε ὁ πατέρας σου. Ἐδῶ θὰ μᾶς πᾶρῃ ἡ νύχτα.

Ἀλλὰ μὲ τὸ σκοτάδι θὰ κινδύνευε περισσότερο. Πῆρε τὸ θάρρος κι' ἀποφάσισε μὲ κάθε τρόπο νὰ τὸ διώξῃ ἀπὸ κοντά του.

—Τὸ ψάρι κοντά μου· τσιμπάει ἀπάνω. Ἐτοιμοί;

—Ἐτοιμοί.

Τραβά τότε κατεπάνω του μὲ τὸ καμάκι ψηλά, μὲ τὴν ξανθοκόκκινη περικεφαλαία του θυσανοσκέπαστη ἀπὸ τὸ χοχλαστὸ νερὸ τῆς βαλβίδας. Τὸ μολυβοφορτωμένο στήθος του ἀστράφει· τὰ γαντζούδια τῆς πλατείας ζωῆς τρεμολάμπουν ἀπάνω στὸ σκοτεινὸ τοῦ λάστιχο. Τὸ θηρίο σάστισε· μωρὲ τ' εἶναι τοῦτο! κουτοσυλλογίστηκε. Ἐκαμε δυὸ τρεῖς φορές νὰ σταθῇ καὶ ν' ἀντικρύσῃ τὸν ἐχθρό-του· μὰ δὲν τὸ κατάφερε. Μιὰ

ἔδωσε μὲ τὴν οὐρά του ἀφοκοπώντας τὰ νερά καὶ χάθηκε πίσω τους. Ὁ δικός μας ἔμεινε στὴ θέση του ὡς που καθάρισαν τὰ νερά. Τότε ψαχούλεψε τὸ βράχο· εἶπε πέρα-δῶθε νὰ μὴ λούφαξῃ πουθενὰ τὸ ψάρι. Τίποτα. Τ' ἀπονέμια του τοῦ ἔδειχναν ἀκόμη τὸ διάβα του.

—Πάει στὸν ἄνεμο τὸ κουτόπρμα· συλλογίστηκε γελώντας μὲ τὸ φόβο του.

Ἀδραξε εὐθύς τὸ μελάτι, μιὰ στὸ σκοινὶ κ' ἔφτασε ἀπάνω. Βρόντοι, φωνές σφυρίγματα, πέτρες καὶ ξύλα πλαταγιστὰ στὴ θάλασσα δέχτηκαν τὸ βουτηχτὴ, σὰ νὰ τὸν χαιρετοῦσαν γιὰ τὸ σφουγγάρι ποὺ ἔφερε. Δὲν ἦταν γιὰ τὸ σφουγγάρι. Ἦθελαν νὰ τρομάξουν τὸν καρχαρία, γιὰ νὰ φτάσῃ στὸ καίκι ἄβλαβος ὁ πατέρας σου. Τέλος τὸν ἄρπαξαν τὰ παιδιὰ, τοῦ βγάλανε τὴν περικεφαλαία, τὸν ξάπλωσαν στὸ κατὰστρωμα κι' ἄρχισαν νὰ τοῦ γδύνουν τὸ λάστιχο. Νόημα τότε ὁ Πίπιζας καὶ τὸ καίκι ἔβαλε πλῶρη γιὰ τὸ Ἀσπρονήσι.

—Μὴ φεύγεις, καπετάνιε· εἶπε ὁ Ραφαλιάς· ἔχει κάτω πολὺ σφουγγάρι.

—Δὲν πειράζει· μᾶς φτάνει γιὰ σήμερα· ἀπάτησε κοιτάζοντας ἀλλοῦ ἐκείνος.

Υποψιάστηκε ὁ δικός μας καὶ σήκωσε τὸ κεφάλι. Βλέπει μιὰ μὲ τὴν ἄλλῃ τὶς μηχανές νὰ τραβοῦν ὅλες κατὰ τὴ στεριά.

—Μὴν ἔπαθε κανένας; ρωτᾷ τὸν μαρκουτσέρη.

—Ναί· κάποιος ἔπαθε.

—Ἀπὸ ποιὰ;

—Δὲν ξέρω μακριὰ εἶδαμε τὴ σημαία του μετζάστρα.

Ἐφτασαν ὅλες οἱ μηχανές στὸ Ἀσπρονήσι· πήδηξαν ἐξῶ τὰ πληρώματα. Καθένας εἶχε καρδιοχτύπι, ὥστε νὰ ἰδῇ τὸ νεκρὸ. Τέλος ἔφτασε κ' ἡ μηχανὴ τοῦ Πίπιζα· πρῶτος πήδηξε στὴν ἀμμουδιά ὁ πατέρας σου. Ὠϊμέ! Ὁ Νικόλας Ραφαλιάς ἦταν νεκρὸς στὸν ἄμμο μὲ μιὰ πληγὴ ὀρθανόχιτη στὸ ἀριστερὸ πλευρὸ.

Ἀκοῦς! γιὰ τὸ μελάτι ὁ πατέρας σου σκότωσε τὸν ἀδερφό του. Τὸν ἔθαψαν ἐκεῖ στὸ ἔρημο νησί, δίπλα σὲ χιλιάδες ἄλλους ἀτυχούς σὰν αὐτὸν καὶ πανέρμους, καὶ στὸν ξύλινο σταυρὸ τοῦ ἔγραψε:

«Ἀδερφοσκοτωμένος σφουγγαράς 1876».

Ἀπὸ τότε δὲ βούτηξε πιά στὴ θάλασσα, δὲν πάτησε μηχανή. Ἐκεῖ κάθισε στὸ ἄκαρπο νησί, διώχτης

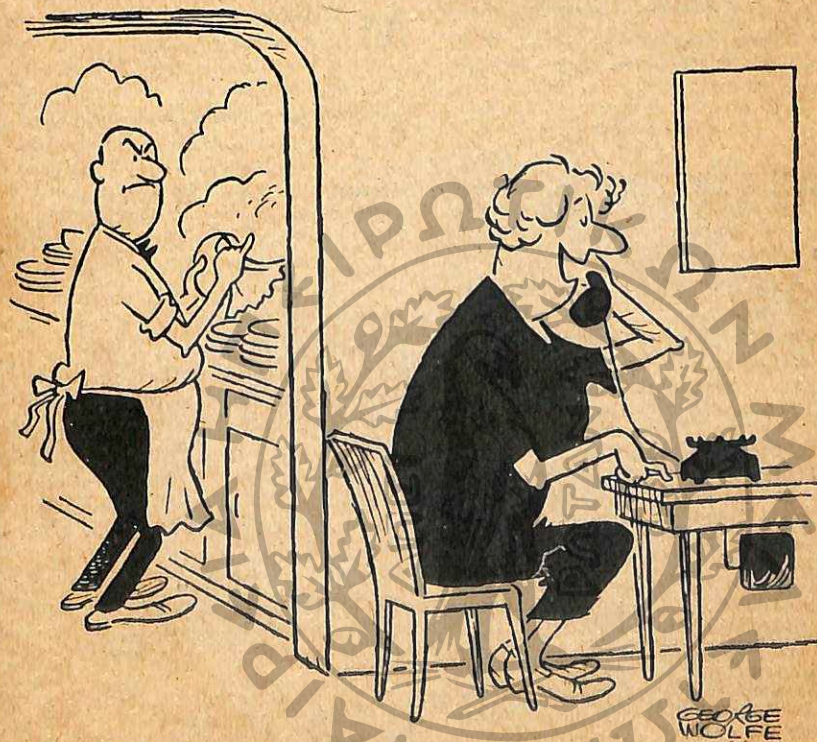
τῶν γλάρων καὶ φύλακας τοῦ νεκροῦ. Τέλος μὲ τὸ πρῶτο ντεπόζιτο γύρισε πίσω. Ἦρθε ἴσα στὸ σπιτί μου.

—Χρυσούλα, μοῦ εἶπε κλαίοντας, κι' οἱ δύο μιὰ τὴν ἔχουμε τὴν πληγὴ. Ἐσὺ ἔχασες τὸν ἀρρεβωνιαστικό σου καὶ γὰρ τὸν ἀδερφό μου. Τὸ κακὸ ποὺ ἔκανα σὲ κείνον ἦρθα νὰ τὸ πληρώσω σὲ σένα. Θὰ γίνω ἄντρας σου.

Ἔτσι ἔγινε ἄντρας μου ὁ ἀντρά-δελφος κι' ἔγινε πατέρας σου. Μὰ δὲν ἔζησε οὔτε νὰ σὲ γνωρίσῃ. Νυχτό-ἡμερα τὸν τυραννοῦσε τὸ κρίμα καὶ πέθανε μονοχρονίς. Ἀλλὰ τὴν ὥρα

ποὺ ξεψύχαε, δὲν εἶχε ἄλλῃ κληρονομιά ν' ἀφήσῃ παρὰ τὸν ἴδιο λόγο: «Νὰ μὴ σ' ἀφήσω νὰ γίνῃς σφουγγαράς!».

Φύλαξα τὴν ἐντολὴ τοῦ πατέρα μου καὶ δὲν ἔγινα σφουγγαράς. Μὰ καὶ τώρα ποὺ γέρασα σι' ἄρμενα, τὴν ἴδια αἰσθάνομαι ἀπὸ τὴν πρῶτη μιὰ μηχανή. Δὲν ξέρω πὼς μοῦ φαίνεται· μὰ ὅχι ποτὲ σὰν πλεούμενο, εὐχὴ τοῦ Θεοῦ καὶ καμάρι τῆς θάλασσας. Τοῦ Σατανᾶ χειροτέχνημα φαντάζει ἀκόμα στὰ μάτια μου.

—Μιὰ στιγμή, παρακαλῶ, νὰ τὸν φωνάξω—εἶναι στὸ ἐργαστήριό του.

Μ

Ω

Σ

Α

Ι

Κ

Ο

Τ

Η

Σ

Ζ

Ω

Η

Σ

Ο γιατρός Κορύλλος έπεσκέφθη κάποτε ένα άσθενή που είχε πυρετό. Έγραψε μιὰ συνταγή, διέταξε μιὰ δίαιτα και σηκώθηκε να φύγει.

— Συγγνώμη, γιατρέ, του λέγει: ή σύζυγος του άσθενούς. Μπορώ να του δίνω καμμιὰ λεμονάδα όταν διψά;
— Να του δίνης λεμονάδα.
— Καμμιὰ πορτοκαλάδα;
— Καί πορτοκαλάδα.
— Καμμιὰ θυσιανάδα;

Και ό Κορύλλος με άγανάκτησι:
— Βρέ, Χριστιανή μου, να του δίνης όλα τὰ εις «άδα» εκτός από σαπουνάδα.

Γ. Κ.

Μιὰ γρηούλα Χιώτισσα διηγείται: με καμάρι τὰ νεανικά της χρόνια
— Ό άνδρας μου ήταν είκοσι χρόνια πράκτωρ στην Καβάλα.

— Είκοσι χρόνια; Καλά δέν προδιδάσθηκε;
— Πώς! Στο τέλος έγινε είσπρακτωρ.

Γ. Κ.

Σ' ήλικία περίπου 5—6 χρονών ό Έλευθέριος Βενιζέλος πήγε με τη μητέρα του επίσκεψι σ' ένα φιλικό τους σπίτι. Μέσα στη σάλα ήταν άρκετοί επισκέπτες. Ό μικρός Έλευθέριος, που καθόταν δίπλα στην μητέρα του, σε μιὰ στιγμή άρχισε να την τραβάη από τὸ μανίκι και να τής λήη κάτι μεγαλοφώνως, δείχνοντας με τὸ δάχτυλό του ένα κανόνο. Η μητέρα του γύρισε, τὸν είδε και τὸν είπε κάπως θυμωμένα:

— Ότι θέλεις να μου πῆς, να μου τὸ πῆς σιγά και να μὴ δείχνης με τὸ δάχτυλό σου, γιατί δέν κάνει. Και ό μικρός Βενιζέλος μεγαλοφώνως:

— Τότε, μητέρα, γιατί τὸ λένε δείχτη αυτό τὸ δάχτυλο, αφού δέν κάνει να δείχνουμε, όπως λές εσύ;
Φίλ. Γρίντζος—Πειραιεύς

☆

Μιὰ σκηνή που άκουσα πριν από λίγες μέρες:

Σ' ένα περίπτερο τῆς οδού Πατησίων δύο δεσποινίδες στέκονται στο πλάϊ του και ξεφυλλίζουν τη «Γυναίκα» που είναι εκεί κρεμασμένη μαζί με άλλα περιοδικά. Τότε ένας λουστράκος που έχει τὸ κασελάκι του πιο κεί φωνάζει στον περιπτεριοῦχο:
— Ρέ, Γιώργο, σου πειράζουν τη γυναίκα!

Σ. Μ.

Ενώ ή μάχη βρισκόταν στην αρχή της, παρουσιάστηκε στον Κολοκοτρώνη ένας νεαρός, πολύ κοντάς, τρισπίθαμος ανθρωπάκος, και τὸν ζήτησε να πολεμήση. Στην βροντώδη φωνή του όμως δέν τὸν παράδωγαν δέκα άνδρες. Τὸν κύτταξε, τὸν άκουσε λίγα λεπτά ό Γέρος τὸν Μωρηά κι' ύστερα τὸν είπε:

— Νά! τὴν βλέπεις αὐτή τὴν πέτρα εκεί κάτω; Έι πήγαινε πίσω από αὐτήν, κρύψου. κι' άχούγιαζε!

ΣΙΜΩΝΗΣ

☆

Κάποτε, πρὸ πολλῶν ἐτῶν, δυὸ παιδάκια που παίζανε στον πρὸ

τοῦ Βασιλικοῦ κήπου χῶρο τοῦ Ζαπτείου είδαν τὴν Βασιλομήτορα Όλγα να περνάη κάνοντας τὸν τακτικό της περίπατο. Τότε τὸ ένα, τὸ όποιο προφανῶς τὴν είχε δὴ και είχε άκούσει τὸ «Βασιλομήτωρ», είπε στο άλλο:

— Κύττα, περνάει ή Βασιλομήτω. Και τὸ άλλο:

— Όχι Βασιλομήτω, βρέ, αφού είσαι θηλυκό, θά κάνη ή Βασιλομήτα.
Κ. Δ. Άλεξόπουλος

☆

Βρισκόμαστε στην κατοχή, όταν ή Διεθνής Όργάνωσις τοῦ Έρυθροῦ Σταυροῦ έκανε διανομή συσσιτίου στον πεινασμένο λαό μας. Στην άτέλειωτη ούρά, δυὸ γυναίκοι με τὰ κατσαρολάκια τους στα χέρια, περιμένουν και συζητάνε κλαίγοντας για τῆς άσχημες εκείνες ήμέρες. Σε μιὰ στιγμή ή μιὰ λέει στην άλλη:

— Δόξα τῷ Θεῷ. Άς είναι καλά κι' ό κύριος αὐτός που καταφέρνει να ζῇ εκτός απ' τὴ φάμιλία του κι' δλους ἐμὰς ἐδῶ.

— Για ποιὸν μιλάς, τῆς λέει ή άλλη.

— Καλέ, για τὸν κ. Έρυθρό.
Μ. Σ.

☆

Είχαν ρωτήσει τὸν μανάθη τοῦ χωριοῦ:

— Γιατί, καῦμένη Μήτσο, έπήρες τὸ παιδι από τὸ σχολείο;

— Γιατί θά μου τὸ χαλάσουν! Άκούς εκεί να τὸν λένε από τὸ πρωί ὡς τὸ βράδυ ὅτι ή ἀκὰ έχει τετρακόσια δράμια; Πῶς θά μπορέση τὸ

παιδί μου να γίνη μιὰ μέρα μανάθης;

Ν. Σ. Μ.

☆

Ενας πλούσιος φιλάργυρος συναντὰ μιὰ μέρα στο δρόμο τὸ γιατρό του. Έπειδὴ ήταν τὸ παιδί του άρρωστο θέλησε να έκμεταλλευθῇ τὴν ευκαιρία, χωρίς όμως να χρειασθῇ να πληρώση:

— Όταν είσθε κρυωμένος, γιατρέ μου, τι κάνετε;

Και ό γιατρός που κατάλαβε, άπάντησε:

— Όταν είμαι ἐγὼ κρυωμένος, δῆλω.

Δ. Κ.

☆

Συνέβη πρὸ διетίας, τῆς ήμέρας που ή γρίππη είχε καθλώσει τοὺς περισσότερους Άθηναίους στο κρεβάτι. Ένα λεωφορείο κατέβαινε από τὴν Κηφισιά. Ήταν από εκείνα τὰ καινούργια τότε μεγάλα λεωφορεία, που μπροστὰ είναι ὅλο τζάμι και φαίνεται ό δρόμος. Νύχτα και βροχή. Μετὰ τὴ στάσι τοῦ Κολλεγίου και πριν τὸ λεωφορείο φθάση στην Άγία Βαρβάρα, ξεπετάχτηκε στο δρόμο μιὰ γυναίκα άσχημη, τέρας, κοκκαλιάρα, στραβομουρά, με δέρμα πρασινοκίτρινο, ξεμαλλιασμένη, μουσκεμένη, που άρχισε να κάνη άπεγνωσμένα σημεία στο σφῆρ για να σταματήση. Ό σφῆρ βλέπει τὸ θέαμα και αποφασίζει να μὴ σταματήση. Τὸ βλέπει όμως και ό είσπρακτωρ και τὸν φωνάζει:

— Ρέ, Μανώλη, στάσου ρέ, δέν πειράζει. Άσε να τὴν πάρουμε τὴ Γρίππη!

Κ. Α. Ρ.—Άθήναι

ΒΑΣΙΛΙΑΔΕΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Τοῦ
BENGT BERG

Οἱ γερανοί! "Ὅσο γυρίζω στὰ παιδικὰ μου χρόνια, σὶς ἀκτές τῆς πατρίδας μου, τῆς Σουηδίας, ξαναβρίσκω τὴν ἀνάμνησι τοῦ πουλιοῦ αὐτοῦ πού οἱ μεγάλοι γύρω μου τὸ λέγανε πάντα «τὸ πουλί τοῦ κακοῦ».

—Πρόσεξε! μοῦ εἶπε μιὰ μέρα ἕνας χωρικός. "Ἄν τὸ κυτιάξεις στὸ ἀσπράδι τῶν ματιῶν του, θὰ τρελλαθῇς.

Κάθε φθινόπωρο σμῆνη ὁλόκληρα μὲ χιλιάδες πουλιά, πελαργούς καὶ ἀγριόχηνες, ψαρόνια καὶ χελιδόνια, κατεβαίνουντας ἀπὸ τὴ Φιλανδία καὶ τὴ Λαπωνία, ἀπὸ τὴν Ἀσπρὴ Θάλασσα, ἀπὸ τὴ Σιθέρια καὶ ἀπὸ πῶς μακριὰ ἀκόμη, ἀπὸ τὴ Στέγη τοῦ Κόσμου καὶ ἀπὸ τὸν Πόλο, πετοῦσαν ἀπὸ πάνω μας πηγαίνοντας πρὸς τὴ Βαλτική. Μὰ ἐγώ

δὲν ἔβλεπα παρὰ μόνο τὰ πουλιά αὐτά, τὰ μεγάλα σὰν ἀνθρώπους, πού κανεὶς δὲν μποροῦσε νὰ μοῦ πῇ οὔτε ἀπὸ ποῦ ἔρχονταν, οὔτε ποῦ πῆγαιναν.

Μιὰ μέρα ἕνας κυνηγὸς μὲ ὠδήγησε στὰ νησιά "Ααλαντ, πρῶτο σταθμὸ τῶν μεταναστευτικῶν πουλιῶν, πού κατευθυνόνταν πρὸς τὸ νοτιά. "Ὁ σκύλος σήκωσε ἀπροσδόκητα, πίσω ἀπὸ ἕνα τοῖχο, ἕνα γερανὸ καθυστερημένο καὶ τὸν κύτταξα μέσα στὸ ἀσπράδι τῶν ματιῶν του. Τὴ νύχτα ἐκεῖνη εἶχα τρομεροὺς ἐπιφάσεις: Χιλιάδες γερανοὶ ἐπεφταν ἐπάνω στὸ χωριὸ μας, γλυτροῦσαν ὡς τὸ κρεβάτι μου, ἐξακόντιζαν ἀπειλητικὰ τὰ ράμφη τους σὰν λόγχες...

— "Ἄν τὸ ξανακάνης, εἶπε ὁ πατέρας μου, θὰ τὰ χαλάσουμε.

Μὰ τὴν πίστη μου, σ' ἔχουν πραγματικὰ κατακτήσει αὐτὰ τὰ θρωμπούλια!

"Ἀπὸ χρόνον σὲ χρόνον ἡ ἐπιμονή μου μεγάλωνε. Κάθε ταξιδιωτὴ πού περνοῦσε ἀπ' τὸ χωριὸ τὸν ρωτοῦσα στερεότυπα:

— "Ἀπὸ ποῦ ἔρχονται οἱ γερανοί; Ποῦ πᾶνε;

"Ἀπὸ τίς χιλιάδες ἀντιφατικὲς καὶ μπερδεμένες ἀπαντήσεις πού πῆρα, ἔβγαλα τὸ συμπέρασμα ὅτι θὰ περνοῦσαν τὸ καλοκαίρι στὴ Λαπωνία καὶ τὸ χειμῶνα χιλιάδες χιλιόμετρα πῶς κάτω, πρὸς τὸ νοτιά, κάπου στὴν Ἀφρική. Νὰ ἐξιχνιάσω τὸ μυστήριό τους ἐπὶ τόπου, σὶ τὴ διπλὴ αὐτὴ διαμονή τους, ἔγινε πιά ὁ σκοπὸς τῆς ζωῆς μου.

Δεκαπέντε χρονῶν ξεκίνησα γιὰ τὴ Λαπωνία, στὰ βορεινὰ τῆς Σουηδίας. Τὸ πρῶτο καλοκαίρι δὲν ἤμουν τυχερός. "Ἀδίκῃ γύρισα ὅλο τὸ βουνό. Οὔτε ἵχνος γερανοῦ. Οἱ Λάπωνες μὲ θεβαίναν πὼς κούρνιαζαν στὰ τεράστια ἔλη, ὅπου ὁ ἄνθρωπος δὲν μποροῦσε νὰ πλησιάσῃ παρὰ τὸ χειμῶνα. Εἶχαν ὅλοι τοὺς δὴ γερανούς νὰ πετᾶνε κατὰ ἐκατοντάδες, ἀλλὰ ποτὲ κανεὶς δὲν τοὺς εἶχε πιάσει στὴ φωλιά τους.

Μιὰ ἀνοιξὶ καὶ ἄλλη μιὰ συνέχεια μάταια ἔψαξα τίς «τοῦνδρες» τῆς Λαπωνίας. Ἀλλὰ τὴν ἐπόμενη ἀνοιξὶ, μέσα σὶ τὴ θαυμασία γαλήνῃ τῆς πολιτικῆς νύχτας, ἄκουσα τὴ φωνὴ ἑνὸς ζευγαριοῦ καὶ ἡ καρδιά μου κόντεψε νὰ σπάσῃ ἀπὸ χαρὰ. Ἐκεῖ ψηλά, στὰ ἔλη τῆς Σώνγια, θὰ μεγάλωναν σίγουρα τὰ μικρά τους. Τὴν ἄλλην μέρα ἕνας Λάπων πού γύριζε ἀπὸ κυνήγι ταράνδων, μοῦ ἔφερε τὸ ἐξαιρετὸ νέο: Γιὰ πρώτη φορὰ σὶ τὴ ζωὴ του εἶχε δὴ αὐγὰ τοῦ «Κουόργκα», τοῦ

«πουλιοῦ πού εἶναι μεγάλο σὰν ἄνθρωπος». "Ἐπρεπε νὰ κάνω γρήγορα, γιατί ἤδη τὸ ἕνα ἀπ' τὰ μικρά εἶχε σπάσει τὸ τσόφλι τοῦ αὐγῶ τοῦ καὶ γύρευε νὰ βγῇ.

Λίγες ὥρες ἀργότερα, ἀφοῦ κινδυνέψαμε ἑκατὸ φορές νὰ θουλιάξουμε μέσα σὶ τὴ λάσπη, εἴμασταν ἐκεῖ: Θανατηφόρα ἔλη καὶ ἱτιές. "Ἐδῶ κι' ἐκεῖ μερικὲς γυμνὲς σημύδες. Πάνω στὸ χῶμα, προστατευόμενο ἀπ' ὅλες τίς μεριές ἀπὸ μιὰ ἀδιαπέραστη ζούγκλα ἀπὸ πικροδάφνες καὶ ἱτιές, εἶδα τὸ θαῦμα: Τὴ φωλιά τῶν γερανῶν. Μὰ ἦταν πραγματικὰ φωλιά αὐτὸ τὸ πράγμα; Κάτι σὰν ἀετοφωλιά, χτισμένη μὲ κλαράκια. Καὶ σὲ ἀπόστασι εἴκοσι σχεδὸν ἑκατοστῶν τὸ ἕνα ἀπὸ τὸ ἄλλο, ὅχι μαζεμένα στὸ κέντρο τῆς φωλιάς, δυὸ τεράστια αὐγά μὲ καφετιές, κόκκινες καὶ γκρίζες βούλες. "Ἀπὸ μιὰ μικρὴ σχισμὴ στὸ τσόφλι τοῦ ἑνὸς αὐγοῦ, ἕνας μικρὸς Κουόργκα θὰ ἀνοίγε γιὰ πρώτη φορὰ τὰ ζωνρά του μάτια σὶ τὸν κόσμον.

— Καὶ οἱ γονεῖς; ρώτησα τὸν ὁδηγό μου.

— Δὲν ξέρω, μοῦ ἀπάντησε.

— Δὲν τοὺς εἶδες; Δὲν πέταξαν ὅταν πλησίασες σὶ τὴ φωλιά;

— "Ὀχι.

— Πάντως, αὐτὰ τὰ αὐγά δὲν μπορεῖ νὰ ἦρθαν μόνῃ τους ἔδω! Δὲν φαντάζομαι νὰ νομίζεις ὅτι ὁ διάβολος τ' ἔφερε...

☆

Δὲν εἶχα μπροστά μου παρὰ ὀκτὼ μέρες. "Ὁ Μᾶης εἶχε μπῆ καὶ σὲ μιὰ ὁδομάδα τ' αὐγά θὰ εἶχαν σκάσει καὶ ἡ μητέρα θὰ ἔπαιρνε ἄλλοῦ τὰ μικρά της. Ἐνῶ ὁ ἰδρώτας ἔτρεχε ποτάμι, μισόγυμνοι, ὡς τὰ γόνατα μέσα σὶ τὴ λάσπη, καταπιαστήκαμε νὰ σκά-

ψουμε ένα χαντάκι δέκα μέτρα περίπου από τη φωλιά. Την τέταρτη μέρα τὸ εἶχαμε σκεπάσει μὲ κλαδιά καὶ χόρτα, ἀφίνοντας μόνο μιὰ μικρὴ σχισμὴ γιὰ τὸ φακὸ τῆς φωτογραφικῆς μηχανῆς. Δὲν δουλεύαμε παρὰ τὴν ἡμέρα, ὅταν ἔλειπαν οἱ γονεῖς, καὶ παίρναμε ἀφάνταστες προφυλάξεις γιὰ νὰ τοὺς ξεγελάσουμε.

Τὴν πέμπτη ἡμέρα ἔμεινα μόνος στὸ καταφύγιο μπρὸς στὴ μηχανή. Τὴν ὥρα ποὺ ὁ ἥλιος ἔγερνε, τὸ θηλυκὸ ἦρθε νὰ καθήσῃ στὴ φωλιά. Ἦμουν τρομερὰ συγκινημένος. Δὲν εἶχα τάχα μπροστά μου ἕνα ἀπὸ τὰ πιὸ ὁμορφα καὶ τὰ πιὸ ἐξυπνα πλάσματα τῆς γῆς; Σὲ ἡλικία 30 ἢ 40 χρονῶν ἕνας γερανός, ποὺ ἔχει διατρέξει μὲ τίς ἀποδημίες του πολλὰς φορὲς τὴν περίμετρο τῆς γῆς, ἀσφαλῶς θὰ ξέρη πολὺ περισσότερα γιὰ τὸν κόσμον ἀπὸ τοὺς σοφοὺς μας ποὺ κάθονται στὸ δωμάτιό τους καὶ φιλοσοφοῦν!

Ἦμουν τόσο ἐκνευρισμένος, ποὺ ἡ μηχανὴ μου γλύστρησε ἀπὸ τὰ χέρια μου καὶ ἔπεσε στὴ λάσπη. Πολὺ πιὸ ἡρεμὴ ἀπὸ μένα, μὲ τὸ διαπεραστικὸ καὶ ψυχρὸ τῆς θλέμματος, ἡ γερανίνα μου ἔδωσε ἀμέσως μιὰ συμπληρωματικὴ ἀπόδειξι τῆς ἐξυπνάδας τῆς. Ἀντὶ νὰ φύγῃ, ὅπως θὰ ἔκανε ἕνα κιτρινοπούλι ἢ μιὰ ἀγριόχην, σκέφτηκε ἕνα ὁλόκληρο λεπτὸ καὶ ὕστερα μὲ βῆμα μετρημένο πλησίασε στὸ σημεῖο ἀπ' ὅπου εἶχε ἀκούσει τὸν ὑπόπτο θόρυβον, τόσο κοντά, ὥστε ὁλόκληρο τὸ στενὸ ὀπτικὸ μου πεδίο σκεπάστηκε ἀπὸ τὰ πόδια τῆς. Μοῦ φάνηκε ὅτι σκαρφάλασε ὡς τὴ στέγη τοῦ καταφυγίου μου κι' ὅτι ἔδειχνε ἰδιαίτερο ἐνδιαφέρον γιὰ τὴ μικρο-

σκοπικὴ μου πολέμιστρα. Ἀλλὰ τίποτα δὲν κουνιόταν πιά καὶ ξαναγύρισε στὴ φωλιά τῆς. Διὼρθωσε μερικὲς φορὲς τ' αὐγὰ τῆς καὶ κάθησε νὰ τὰ κλωσσοῦ.

Σὲ λίγο ἦρθε νὰ τὴν συναντήσῃ τὸ ἀρσενικὸ, λίγο μικρότερο ἀπ' αὐτὴν, μὲ τὸ λαιμὸ λίγο πιὸ δύσκαμπτο. Παρ' ὅλη μου τὴν κούρασι δὲν θὰ ἔδινε τὴ θέσι μου γιὰ ἕνα βασίλειον: Σὲ δέκα μέτρα ἀπόστασι ἔβλεπα τὸ θέαμα ποὺ ὅλοι οἱ φυσιοδίφες τοῦ κόσμου μάταια εἶχαν ἀναζητήσει. Χρόνια τώρα τὸ κοκκινωπὸ χρῶμα τῶν φτερῶν ποὺ ἔχουν οἱ γερανοὶ τῆς Σουηδίας πᾶν στὴ ράχι τους, ὅμοιο μὲ τὸ χρῶμα τῆς σκουριάς, ἀποτελοῦσε θέμα ἀτελειωτῶν συζητήσεων. Ἡ Σουηδία, ὅπως εἶναι γνωστὸ, εἶναι ἕνας ὄγκος σιδήρου καὶ τὸ χρῶμα τῆς σκουριάς βρίσκεται παντοῦ, στίς ὀξειδωμένες πέτρες, στὰ θρύα καὶ στὰ φύκια τῶν θάλασσων τῆς ἢ στοὺς λειχήνες τῶν «τουνδρῶν». Τὸ χρῶμα αὐτὸ στὰ φτερά τῶν γερανῶν εἶχε ἀσφαλῶς σκοπὸ νὰ τὰ προφυλάξῃ. Ἀλλὰ ἀπὸ τί; Ἀφοῦ καὶ αὐτὸς ὁ βασιλικὸς ἀετὸς δὲν τολμᾷ νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὸ μακρὺ τους ράμφος;

Μιὰ ὥρα ἄμεσης παρατηρήσεως ἔφτασε γιὰ νὰ μοῦ δώσῃ τὴν ἀπάντησι. Ἐπίασα, πραγματικά, τὸ θηλυκὸ νὰ κυλιέται πολλὰς φορὲς στὴν κοκκινωπὴ λάσπη τῶν ἐλῶν. Γιὰ νὰ καμουφλαριστῇ αὐτὸ τὸ ἴδιο; Ὁχι, καθόλου. Ἀλλὰ ἐπειδὴ κλωσσοῦσε, ἤθελε νὰ κρύψῃ ἀπὸ τὰ κοράκια, τίς κουρούνες κι' ἀπ' ὅλους τοὺς κλεφτοφωλιάδες τῆς θέσι τῶν αὐγῶν τῆς, ποὺ ἦταν καὶ τὰ ἴδια καμουφλαρισμένα μὲ κηλίδες καφέ καὶ κόκκινες.

Ὅταν ξαναπῆρα τὴ θέσι μου στὸ παρατηρητήριον, τὴν ἐπομέ-

νη, παρατήρησα ἕνα κοκκινολαίμη, ποὺ σκάλιζε στὴ χλόη, σχεδὸν κάτω ἀπὸ τὴ μύτη τῆς θηλυκῆς ποὺ κλωσσοῦσε. Αὐτὴ δὲν φοβόταν, ὅπως ἔβλεπα, τίποτε ἀπὸ τὸ μικρὸ πουλάκι ποὺ δὲν θὰ εἶχε κανὴν τὴ δύναμι νὰ τρυπήσῃ τὸ τσόφλι τοῦ αὐγοῦ τῆς καὶ ἔπειτα εἶχε ἄλλες φροντίδες. Τὴν εἶδα ν' ἀνασηκώνεται, νὰ ξαναγυρίσῃ τ' αὐγὰ τῆς πρὸς κάθε μεριά, ὕστερα νὰ γονατίσῃ στὰ μακρὰ τῆς πόδια καὶ νὰ ξανακάθεται, τόσο νευρικὴ, σὰν ἐτοιμόγεννη γυναίκα. Ἀπ' αὐτὸ κατάλαβα ὅτι θρискόμαστε πολὺ κοντὰ στὸ ἐξαιρετικὸ γεγονός. Ὑστερα ἀπὸ λίγο τὸ τσόφλι τοῦ ἐνὸς ἀπὸ τ' αὐγὰ σχίστηκε μ' ἕνα ξερὸ κρότον κι' ἄφησε νὰ ξεπροβάλλῃ ἡ μύτη ἐνὸς πουλιοῦ ὕγρη καὶ κίτρινη. Μὲ ἄπειρες προφυλάξεις ἢ μητέρα τακτοποίησε τὸ αὐγὸ ἔτσι ποὺ τὸ μικρὸ κατάρχευε νὰ ξεπεταχτῇ σὺν ἀπὸ τὸ στενὸ ἄνοιγμα.

Ἀλλὰ ἔπρεπε νὰ κάνῃ γρήγορα, γιὰτὶ εἶχε κι' ἄλλες φροντίδες. Ἀποφάσισε νὰ ἐπισπεύσῃ τὰ πράγματα γιὰ τὸ ἄλλο αὐγὸ, σχίζοντας μόνη τῆς τὸ τσόφλι, μὲ προσεκτικὰ μικρὰ κτυπήματα μὲ τὴ μύτη τῆς. Ὅταν τὸ πουλάκι μισοβγήκε ἀπὸ τὸ αὐγὸ, ἡ μητέρα δὲν ἤξερε πᾶς σὲ ποῖο πόδι νὰ πατήσῃ. Αὐτὴ, ἡ τόσο ἐπιφυλακτικὴ συνήθως, σκιρτοῦσε ἀδιάκοπα, ἀπομάκρυνε μὲ στοργὴ τὰ κομματάκια ἀπὸ τὸ τσόφλι ποὺ θὰ μπορούσαν νὰ πληγώσουν τὸ μικρὸ τῆς. Κι' ὅταν τὸ πουλάκι θρέθηκε ἐπὶ τέλους ἀνάμεσα στὰ τεράστια πόδια τῆς, μικροσκοπικὸ καὶ κόκκινο, τόσο μικρὸ μπροστὰ σ' αὐτὴν, ὅσο ἕνας ἄνθρωπος μπροστὰ στὸν Πύργο τοῦ Ἀϊφελ, τὸ ἔσυρε κοντά τῆς μὲ πραγματικὴ μητρικὴ στοργὴ γιὰ νὰ τοῦ στε-

γνώσῃ τὸ χνουδί στὰ φτερά τοῦ στήθους του.

☆

Ὅλες οἱ μεγάλες πτήσεις εἶναι σήμερα γνωστὲς καὶ ξέρουμε ὅτι τὰ μεταναστευτικὰ πουλιὰ ἀκολουθοῦν δυὸ κύριους δρόμους: Ἀπὸ τὰ βορειοδυτικὰ καὶ τὰ δυτικὰ τῆς Εὐρώπης, μὲ κατεύθυνσι πρὸς τὴν Ἰσπανία καὶ τὸ Μαρόκο, καὶ ἀπὸ τὰ ἀνατολικὰ τῆς Ἀνατολικῆς Μεσογείου καὶ τῆς Ἑγγύς Ἀνατολῆς, μὲ κατεύθυνσι πρὸς τὴν Αἴγυπτον καὶ τὸ Σουδάν. Αὐτὸ δὲν ἦταν βέβαιον τὴν ἐποχὴ ἐκείνη, γιὰτὶ ὁ ἀνατολικὸς δρόμος δὲν εἶχε ἀναγνωριστῇ ὁλόκληρος. Ἐξ ἄλλου, στοὺς ἀγαπημένους μου γερανούς ἦταν ἀδύνατον νὰ μὴ δαχτυλίδι. Μεγάλοι, δὲν ἔπεφταν ποτὲ σχεδὸν ζωντανοὶ στὰ χέρια τῶν ἀνθρώπων καὶ στοὺς πολὺ μικροὺς ἢ γλυστροῦσε καθὼς ἀναπτύσσονταν τὰ πόδια τους ἢ ἀντίθετα τὰ ἔκανε νὰ κουτσαίνουν γιὰ πάντα.

Ἀφοῦ ἐξερεύνησα κάθε γωνία στὴ Λαπωνία, ἀποφάσισα, γιὰ ν' ἀνακαλύψω ὁλόκληρον τὸν κύκλον τῆς ζωῆς τῶν γερανῶν, νὰ συνεχίσω τὸ ταξίδι μου πρὸς τὸ νοτιὰ. Τὸ χειμῶνα, στὴν Ἰσπανία, στὰ ἔλη ποὺ περικυκλώνουν τὸν Γουαδαλκιβίρ, παρατήρησα χιλιάδες ἀγριόχηνες, θαλάσσινα χελιδόνια, γλάρους, γκριζοὺς καὶ ἄστρους ἐρωδιούς, πελαργούς. Ἀλλὰ γερανῶν οὔτε ἕνας δὲν βρῆκα, οὔτε ἐκεῖ, οὔτε στὸ Γιβραλτάρ, οὔτε στίς μαροκινὲς ἀκτές. Οὐμῆθηκα τότε κάτι σχεδὸν ξεχασμένο. Τὸ 1892, ἕνας Ρώσος βογιάρος, ποὺ διατηροῦσε χιλιάδες πουλιὰ ἐλεύθερα στὰ κτήματά του, πέρασε γύρω στὸ λαιμὸ ἐνὸς ἀπὸ τοὺς γερανούς τοῦ ἕνα μενταγιὸν μ' ἕνα σημεῖωμα, στὸ ὁποῖο παρὰκαλοῦσε ὁ-

ποιον θά έπιανε τὸ πουλί, νὰ τοῦ τὸ γνωστοποιοῦσε. Ἡ ἀπάντησι τοῦ ἦρθε ὕστερα ἀπὸ λίγα χρόνια, στὸ θιβλίο ἐνὸς Αἰγύπτου Πασᾶ. Ὁ γερανὸς εἶχε βρεθῇ στὴ Ντόγκολα, στὸ Σουδάν. Γιατὶ νὰ μὴ δοκίμαζα νὰ ξαναβρῶ τὸ μυστηριώδη αὐτὸ ἀνατολικὸ δρόμο ἀνεβαίνοντας τὸ Νεῖλο;

Ἐκεῖ, στὶς ὄχθες τοῦ Νεῖλου, ξαναβρῆκα ὅλους τοὺς φίλους μου, κάθε εἶδους καὶ ἀπὸ κάθε χώρα: Ψαροπούλια ἀπὸ τὴ Μαύρη Θάλασσα, ἐρωδιούς ἀπὸ τὰ οὐγγρικά δάση, γλάρους τῆς Βαλτικῆς καὶ τῆς Μάυρης Θάλασσας, τρυποκάρυδα ἀπὸ τὰ σουηδικὰ δάση, ἀγριόχηνες τῆς Λαπωνίας, τοῦ Δούναβι καὶ τῆς ρωσικῆς στέππας. Ὅλους, ἀκόμη καὶ τὸ πουλί μὲ τὴ μεγάλη καρδιά, τὸ ἀηδόνι μὲ τὴν κόκκινη κηλίδα πᾶνω στὸ γαλάζιο στήθος του. Μόνος ὁ γερανὸς ἔλειπε. Πολὺ περήφανος γιὰ νὰ κάνει σταθμὸ, ἀρκετὰ γερός γιὰ νὰ μπορῇ νὰ τὸν ἀποφύγῃ, ἀκολουθοῦσε τὸ πέταγμά του χωρὶς διακοπὴ ὡς τὸ Σουδάν.

Νοίκιασα, λοιπόν, ἓνα παλιὸ βαποράκι μὲ ρόδες ποὺ ἀνῆκε σὲ κάποιον χαλίφη τοῦ περασμένου αἰῶνος, μὲ πανιὰ βασιλικῆς φρεγάτας. Φόρτωσα σ' αὐτὸ μιὰ ντουζίνα φωτογραφικὲς καὶ κινηματογραφικὲς μηχανὲς μὲ 6.000 μέτρα ταινία καὶ ξεκίνησα γιὰ τὸ Ὀμντουρμάν τοῦ Σουδάν. Ἐκεῖ, στὸ σημεῖο ἀκριβῶς ποὺ τὰ καθαρά νερά τοῦ Λευκοῦ Νεῖλου χύνονται μέσα στὰ σκοτεινὰ νερά τοῦ «Κυανοῦ Νεῖλου», ἤμουνα ὁ πρῶτος ποὺ ἀνακάλυψα τὸν παράδεισο ὅπου ξεχειμωνιάζουν οἱ γερανοὶ τῶν Σκανδιναυικῶν χωρῶν.

Βρίσκονταν ἐκεῖ μαζί μὲ τοὺς συγγενεῖς τους ἀπὸ τρεῖς ἡπεί-

ρους: Τοὺς περήφανους καὶ ἄγριους γερανούς τῆς Εὐρώπης καὶ τοὺς βασιλικούς γερανούς τῆς Ἀφρικῆς μὲ τὴν ἀνοιχτοκόκινη κορῶνα καὶ τὸ ἄσπρο φτέρωμα, τοὺς γκριζοὺς γερανούς μὲ τὴν αἰγκρέττα, ὠραίους σὰν ἀγάλματα, ἀπὸ τὶς στέππες τῆς Κεντρικῆς Ἀσίας. Τὴν πρώτη μου νύχτα στὸ Σουδάν τὴν πέρασα ὁλόκληρη προσπαθώντας νὰ ἀναγνωρίσω τὶς φωνές τους. Μόλις ἔπεσε τὸ θράδυ, καθήσανε κατὰ δεκάδες χιλιάδες στὶς ὄχθες τοῦ Λευκοῦ Νεῖλου. Ἐλεγεσ πῶς ἦταν ὀρδὲς βαρβάρων καὶ ὁ ρυθμικὸς κρότος τῶν πτερῶν τους συναγωνιζόταν τὸ θόρυβο τοῦ ἀνέμου. Ἡ αὐγὴ τοὺς ἀποκάλυψε γιὰ ἓνα δευτερόλεπτο παραταγμένους, ἔτοιμους νὰ χαιρετήσουν τὸ ἄστραφτερὸ ξύπνημα τοῦ ἡλίου. Στὴν ἄκρη τοῦ νεροῦ, θουτώντας τὰ πόδια τους στὸ ποτάμι, οἱ νέοι γερανοὶ μὲ τὴν αἰγκρέττα τους ἦταν οἱ λιγώτερο φωνακλάδες. Ἀφοῦ ἔρριξαν μιὰ ματιὰ στὸ πλοῖο μου, φάνηκαν κάτι νὰ συζητᾶνε μεταξύ τους. Ἀλλὰ πῶς μποροῦσε νὰ ἔχουν μάθει νὰ τὸ φοβοῦνται, στὴ μακρινή τους χώρα, πέρα ἀπὸ τὸν Καύκασο;

Πίσω ἀπ' αὐτοὺς, στὶς λασπερὲς ἀπότομες ὄχθες, οἱ Εὐρωπαϊοὶ γερανοὶ περιμένα ἀγρυπνοὶ φρουροί. Ἀνάμεσα στὰ πόδια τους, ποὺ ἔμοιαζαν μὲ κολῶνες, ἀναρίθμητα μικρὰ σπουργίτια εἶχαν ζητήσῃ καταφύγιο. Καὶ ἐνῶ ἡ πύρινη σφαῖρα τοῦ ἡλίου εἶχε ἀγκαλιάσει ὁλόκληρο τὸν οὐρανὸ, οἱ βασιλικοὶ γερανοὶ, μονάρχες τῆς Ἀφρικῆς, ἔδωσαν τὸ σύνθημα τῆς ἀναχωρήσεως σ' ὅλο τὸ στρατό, μὲ μιὰ κλήσι ποὺ θύμιζε ἐγερτήριο σάλπισμα. Οἱ ἀτελείωτες σειρὲς ἀπὸ μύτες καὶ πόδια κυμάτισαν σὰν τὰ στάχια

στὸν ἄνεμο, κομματιάστηκαν καὶ ὑπακούοντας σὲ ἄλλες φωνές, ξαναμαζεύτηκαν σὲ σχηματισμούς κάθε εἶδους, ποὺ ἀγνοοῦσα τὴ σημασία τους. Ὑστερα, μὲ τὸν ὑπόκωφο κρότο βαρέων βομβαρδιστικῶν, οἱ γερανοὶ ὁλοῦ τοῦ κόσμου ὤρμησαν, κατὰ σμήνη, σὲ ἔφοδο ἐναντίον τοῦ ἡλίου, ποὺ τὸν σκίασαν μὲ τὰ φτερά τους.

Στὴν καθημερινὴ ζωῇ, σπάνια πετοῦν σὲ αὐστηρὰ τριγωνικοὺς σχηματισμοὺς ποὺ τοὺς ἐπιτρέπουν νὰ θρῖσκουν σὲ πτήσεις πολλὰ μακρινὲς τὸ δρόμο ὅπου ὁ ἀέρας παρουσιάζει τὴ μικρότερη ἀντίστασι. Σὲ χαλαρώτερους σχηματισμοὺς πετᾶνε γιὰ μικρότερες διαδρομὲς, γιὰ τὸ κυνήγι, τὸ ψάρεμα καὶ τὸ μπάνιο. Ἀλλὰ τὴ νύχτα ἐκείνη μὲ τὴ ὀρμὴ ρίχνονταν μέσα στὴν ἀμμοθύελλα, σαλπίζοντας τὴ χαρὰ τους ποὺ κυριαρχοῦσαν στὴν ἐξοργισμένη φύσι!

— Ὡς ποῦ θρῖσκει κανεὶς γερανούς πρὸς τὸ νοτιά; ρώτησα τὸν Μωχάμετ, τὸν ἀρχηγὸ τοῦ πληρώματος.

— Πολὺ μακριὰ, κύριε, ἀπάντησε ἀδιάφορα.

Συνηθισμένος νὰ ὀδηγῇ Ἀμερικανούς ἑκατομμυριούχους στὰ ἀφρικανικὰ τους ταξίδια, ἦταν φανερό ὅτι ὁ Μωχάμετ δὲν ἐνδιαφερόταν γιὰ ζωὰ μικρότερα ἀπὸ τὴν τίγρι, τὸν ρινόκερο ἢ τὸν ἐλέφαντα.

Ἀνακάλυψα γερανούς τῆς Εὐρώπης καὶ σὲ 13ο πλάτος. Ἀπὸ κεῖ καὶ πέρα ἄφιναν τὴ θέσι τους στοὺς Ἀσιάτες ἀδελφούς τους μὲ τὴν αἰγκρέττα καὶ ἄκόμα μακρότερα στοὺς βασιλικούς γερανούς τῆς Ἀφρικῆς ποὺ πηγαινάν νὰ θουτήσουν στὴ λίμνη Τσάντ.

Αὐτὸ ποὺ ἤθελα τώρα ἦταν νὰ τοὺς φωτογραφίσω καὶ σ' αὐτὸ ὁ Μωχάμετ μὲ βοήθησε πολὺ. Οἱ

γερανοὶ εἶχαν μάθει τὰ τελευταία χρόνια ὅτι δὲν εἶχαν νὰ περιμένουν παρὰ κακὸ ἀπὸ τοὺς λευκοὺς ἀνθρώπους ποὺ ἔφερναν τὰ πλοῖα μὲ τὸ μαῦρο καπνὸ. Οἱ καραμπίνες τῶν κυνηγῶν τοὺς εἶχαν πραγματικὰ δεκατίσει. Ἀντίθετα, τὰ πλοῖα μὲ τ' ἄσπρα πανιά καὶ μὲ τοὺς μαύρους ἀνθρώπους, ποὺ ψάρευαν ὅπως αὐτοὶ ἦσαν στὸ ποτάμι, δὲν τοὺς φόβιζαν. Ἀποφάσισα, λοιπόν, νὰ μὴ ταξιδέψω πιά παρὰ μὲ τὸ πανὶ καὶ παρακάλεσα τὸν Μωχάμετ νὰ βγάλῃ τὴ φανταχτερὴ στολή του, γιὰ τὴν ὁποία ἦταν τόσο περήφανος. Τὸν ἔβαλα μπροστὰ - μπροστὰ στὸ πλοῖο, γυμνὸ σὰν τὸ σκουλήκι, μαζί μὲ τὸ ἄλλο πλήρωμα, κι' ἐγὼ κρύφτηκα μὲ τὴ φωτογραφικὴ μου μηχανὴ πίσω ἀπὸ τὴ γέφυρα. Ἐτσι, ἀφοῦ προσαράξαμε καμμιὰ δωδεκαριά φορές, κατάρθωσα νὰ φωτογραφίσω τοὺς γερανούς καθὼς πετοῦσαν ἀπὸ ἀπόστασι 30 καὶ 40 μέτρων.

Τὶς καλύτερες φωτογραφίες μου ὅμως τις πήρα ἀπὸ κατὰ λασπονήσια τοῦ Λευκοῦ Νεῖλου. Ἐκεῖ ἄρχισα νὰ ἀλλάζω γνώμη γιὰ τὸν περίφημο «χορὸ τῶν γερανῶν». Συμβαίνει βέβαια νὰ κάνουν μικρὰ χαριτωμένα θήματα πότε - πότε, μὰ δὲν ὑπάρχει τίποτα πιά ἀγέρωχο ἀπὸ τὸ πηδηχτὸ βάδισμα τοῦ βασιλικοῦ γερανοῦ ποῦ, πάντως, δὲν ἔχει καμμιὰ σχέση μὲ τὸ βάδισμα. Ὅσο γιὰ τὸ περίφημο «πόδι τοῦ γερανοῦ», εἶναι ἀλήθεια ὅτι οἱ γερανοὶ ἰσορροποῦν ἐπὶ ὤρες στὸ ἓνα πόδι, χωρὶς ὅμως νὰ ἔχουν ἀνάγκη, ὅπως λέει ὁ μῦθος, καὶ ὅπως βλέπουμε σὲ μερικὰ οἰκόσημα, νὰ κρατοῦνε μιὰ πέτρα στὸ ἄλλο, τὸ διπλωμένο, γιὰ νὰ μὲνουν ἀγρυπνοί.

ΦΛΥΑΡΙΕΣ

Μιά τρομερά σεμνότυφη δεσποινίς προσελήφθη από ένα έργοστασιάρχη, ο οποίος της ανέθεσε να μοιράζει στους περαστικούς, δωρεάν, κάτι καινούργια ζαχαρώδη του έργοστασίου του. Το βράδυ της πρώτης ημέρας που άρχισε αυτή η δουλειά, η δεσποινίς πέρασε από το γραφείο ενός παλιού της φίλου.

- Είναι αλήθεια πως παντρεύσαι γρήγορα;
- Τόν άλλο μήνα, απαντάει η δεσποινίς.
- Θαυμάσια! λέει ο νεαρός. Καί έν τώ μεταξύ τί κάνεις;
- Πολύ ξεκούραστη δουλειά. Μοιράζω δείγματα δωρεάν.

Bennet Cerf

Ενας νεαρός δημοσιογράφος προσελήφθη σ' ένα μεγάλο άμερικανικό περιοδικό. Το ένα του παράπονο ήταν πως δεν του έδιναν αρκετή δουλειά. Το άλλο, πως κανείς δεν του μιλούσε, παρ' όλο πού είχε 15 μέρες στη δουλειά. Μιά μέρα πήρε την απόφασι να πάη επί τέλους στον ίδιο τον Διευθυντή :

- Έργάζομαι εδώ τόσες εβδομάδες, κ. Διευθυντά καί κανείς δεν μου έχει πη κουβέντα.
- Ο Διευθυντής τον κύτταξε παραξευμεμένος καί τον ρώτησε αδιάφορα :
- Καί τί ζητάς από μένα, παιδί μου;
- Να κάνετε την αρχή, κύριε!

B. C.

Ακούστε την ιστορία ενός περίφημου Έβραίου ιεροκήρυκα, του Ραββίνου Ντάμπνο.

Μιά μέρα, ο σωφέρ του Ντάμπνο, ενώ τον πήγαινε σε μιὰ συγκέντρωσι, σταματάει το αυτοκίνητο καί του λέει :

— Θέλω να σου ζητήσω μιὰ χάρη. Θα ήθελα μιὰ φορά να μου δώσης τή θέσι σου, να απολαύσω τίς τιμές καί τή σημασία πού σου δίνουν, να δώ πως αισθάνεται κανείς. "Αν θέλεις μπορούμε τώρα κι' όλας να αλλάξουμε ρούχα. Θα φορέσης έσύ τὰ δικά μου καί γώ τὰ δικά σου καί θα γίνω Ραββίνος.

— Ο Ραββίνος, καλή καρδιά, γέλασε καί είπε :

— Σύμφωνοι, αλλά μη ξεχνάς ότι τὰ ρούχα δεν κάνουν τον άνθρωπο. "Αν σου ζητήσουν να τους εξηγήσης κανένα δύσκολο κομμάτι τής Βίβλου, πρόσεξε να μη γελοιοποιηθής.

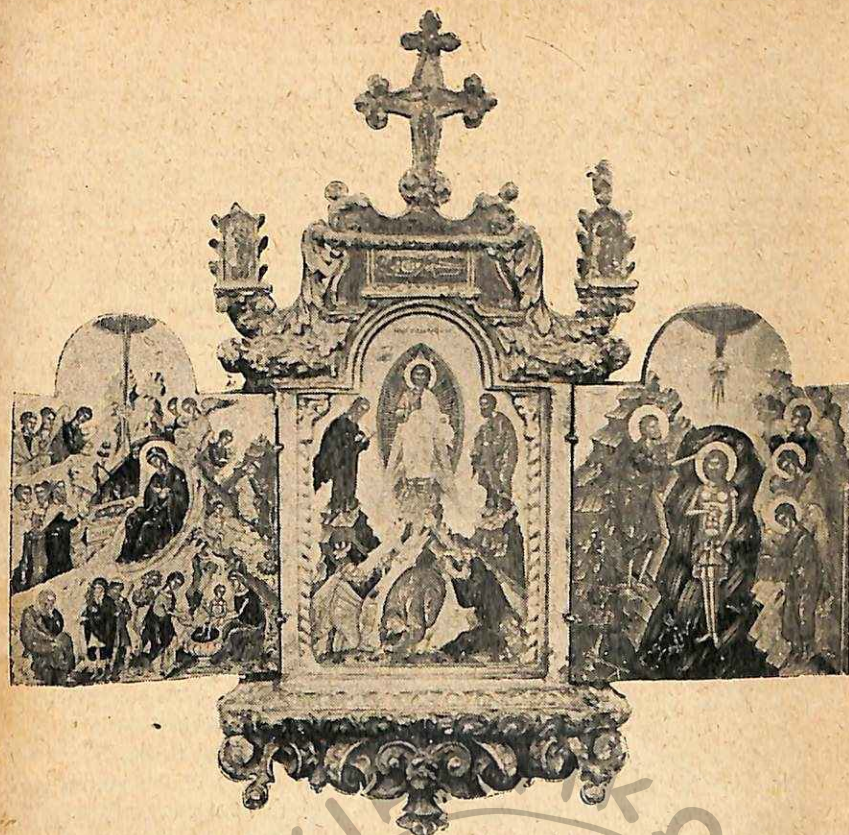
— Η αλλαγή έγινε. "Όταν φθάσανε στον προορισμό τους, ο Ραββίνος έγινε δεκτός με όλες τίς τιμές καί μ' ένθουσιασμό καί ήταν φανερό πως απολάμβανε καί τὰ δυό. "Η φοβερή στιγμή, όμως, δεν άργησε να έρθη καί κάποιος του έκανε μιὰ τρομερά δύσκολη έρώτησι.

— "Όστόσο ο σωφέρ δεν τὰ έχασε.

— Σπουδαίοι είστε, μα την αλήθεια, είπε άγριεμένος. Αυτό είναι το πιό δύσκολο πράγμα πού βρήκατε να με ρωτήσετε; Είναι τόσο άπλό, πού καί ο σωφέρ μου ακόμα θα μπορούσε να σάς απαντήσει. Πέστε του να έρθη.

— Έξηγησε, παιδί μου, του είπε με τή μεγαλύτερη ψυχραιμία, αυτό το άπλούστατο σ' αυτούς τους άνόητους!

B. C.

Τρίπτυχο του 17ου αιώνας, με σκαλιστό πλαίσιο από το ίδιο ξύλο.

Η ΝΕΑ ΑΙΘΟΥΣΑ ΤΟΥ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ

Του

Μ. ΧΑΤΖΗΔΑΚΗ

Οσο και αν υπάρχουν παράπονα για τον άργό ρυθμό πού επικρατεί στην άνασυγκρότηση των μουσείων μας, πρέπει να σημειώσωμε την εργασία πού γίνεται μέσα σε τόσο δύσκολες περιστάσεις, με τόσο λίγα οικονο-

μικά μέσα πού διαθέτομε για τὰ πνευματικά θέματα. Μπορούμε σήμερα με χαρά να μιλήσουμε για μιὰ έντελως νέα αίθουσα πού «άνηγέρθη εκ βάθρων καί έκαλλωπίσθη» στο Βυζαντινό Μουσείο.

Τώρα ή νέα αίθουσα είναι άνοι-

«τή για τὸ κοινό. Οἱ τακτικοὶ ἀναγνώστες τῆς «Ἐκλογῆς» εἶναι πληροφορημένοι γιὰ τὸ λαμπρὸ καὶ μοναδικὸ αὐτὸ μουσεῖο τοῦ μεσαιωνικοῦ Ἑλληνισμοῦ, στὴν ὁδὸ Κηφισιάς καὶ γιὰ τὸ ἔργο τοῦ ἱδρυτοῦ καὶ διευθυντοῦ του, τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ Γ. Σωτηρίου (βλ. «Ἐκλογή» τ. Ζ', 1951, σ. 63).

☆

Στὴν ἀνατολικὴ πλάγια πτέρυγα τοῦ Μουσείου, ἀνάμεσα σὲ δυὸ παλιότερες αἰθουσες, ὑψώθηκε ἡ καινούργια, ὄχι πολὺ μεγάλη. Ἔχει ὅμως τοῦτο τὸ πρωτότυπο, ὅτι δὲν ἔχει κανένα παράθυρο καὶ τὸ φῶς ἔρχεται ἀπὸ τὴν ὀροφή, μαλακὸ καὶ διάχυτο, γιὰ νὰ μὴ γυαλίζουν οἱ εἰκόνες. (Εἰκ. 6). Τὸ σύστημα αὐτὸ τοῦ φωτισμοῦ ἐφορμάζεται ἀπὸ ἀρκετὰ χρόνια σὲ ξένα μουσεῖα καὶ ἐδῶ ἡ πρώτη ἐφαρμογὴ πού μελέτησαν οἱ τεχνικὲς ὑπηρεσίες τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας — ἀρχιτεκτων κ. Δούρας — παρουσιάζει πολὺ ἐνδιαφέρον, μὲ ὅλες τὶς ἀδυναμίες πού μπορεῖ νὰ ἔχει σὰν πρώτη δοκιμὴ.

Στὴν καινούργια αὐτὴ αἴθουσα ἔγινε προσπάθεια νὰ παρουσιαθοῦν ἐκλεκτὲς φορητὲς εἰκόνες, κυρίως τοῦ 16ου—17ου αἰῶνα, ἀλλὰ καὶ μερικὰ ἐξαιρετὰ ἔργα μικροτεχνίας, τῆς ἴδιας ἐποχῆς, τοποθετημένα σὲ δυὸ προθήκες. Ἀμφία ἱερὰ, σάκκος ἀρχιερατικὸς, πετραχήλια καὶ ἐπιγονάτια, ὅλα ἔργα χρυσοκέντητα, φανερώνουν τὴν διάρκεια τῆς ἀγάπης, τῆς πολυτέλειας καὶ τῆς λαμπρότητας στὴν ἐκκλησία, στὰ χρόνια πού ὁ τόπος μας ἦταν τουρκοκρατημένος. Στὴν ἄλλη προθήκη σταυροὶ ἀσημένιοι ἢ ψιλοσκαλισμένοι σὲ ξύλο μὲ ἀσημένιο πλαίσιο, εὐαγγέλια μὲ

σmaalτωμένο δέσιμο, ποτήρια μεταλήψεως, μικρὲς εἰκονίτσες, ἔργα λεπτῆς μαστορίας μὲ πολὺτιμα ὑλικά, μᾶς θυμίζουν τὴν ἐξαιρετὴ καλσισθησία πού εἶχαν κληρονομήσει οἱ ἀπλοὶ λαϊκοὶ τεχνίτες ἀπὸ τὴ μεγάλη βυζαντινὴ παράδοση. Ἀσφαλτὴ γνώση καὶ αἰσθησιμὸς τοῦ ὑλικοῦ ὁδηγεῖ στὸ ἀρμονικὸ συνταίριασμα ἀπὸ διάφορα ὑλικά: ξύλο, ἀσήμι, κοράλλι, οὐρά, μαργαριτάρια.

☆

Τὸ Βυζαντινὸ Μουσεῖο πλουτίζεται μὲ λίγες ἀγορές καὶ μὲ πολλὰς δωρεές. Τὰ τελευταῖα χρόνια δέχθηκε δυὸ καλὲς συλλογὲς εἰκόνων ἀπὸ κληροδοσίες φιλοτέχνων: τὴ μιὰ τοῦ Χριστοῦ Λαμπρίση — τὴ συλλογὴ του ἀπὸ σπαθία καὶ ἀπὸ κινεζικὰ ἔργα τὴν ἄφησε στὸ Μουσεῖο Μπενάκη — καὶ τὴν ἄλλη τοῦ καθηγητῆ Κατσαρά. Μιὰ ἐπιλογή εἰκόνων ἀπὸ τὶς συλλογὲς αὐτές, μερικὲς ἄλλες πού καθαρίσθηκαν καὶ στερεώθηκαν τελευταῖα μαζὶ μὲ λίγες εἰκόνες, πού εἶχαν ἐκτεθῇ πρὶν σὲ ἄλλες αἰθουσες ἀποτελέσαν τὸ ὑλικὸ γιὰ τὴ νέα αἴθουσα, συγκεντρωμένο μὲ τὴν βασικὴν ἰδέαν νὰ παρουσιασθῇ ἡ τέχνη τῶν εἰκόνων στὸν 16ο καὶ 17ο αἰῶνα σὲ διάφορες τεχνολογικὲς ἐκδηλώσεις.

☆

Μιὰ ἐνδιαφέρουσα ομάδα ἀποτελοῦν εἰκόνες μὲ τὴν ὑπογραφή τοῦ μαστρο-Μιχάλη τοῦ Δαμασκηνοῦ — ὅπως ἀναφέρεται στὰ ἔγγραφα τῆς ἐποχῆς. Τὸ ἔχει ἡ μοῖρα μερικῶν λαμπρῶν ἀνθρώπων νὰ δημιουργεῖται τυχαία γύρω ἀπὸ τὸ ὄνομά τους θρύλος μὲ γεγονότα φανταστικά, ὁ ὁποῖος στὸ κάτω - κάτω δὲν ζημιώνει

τὴ φήμη τους. Ἔτσι γιὰ τοῦτον τὸν Κρητικὸ ζωγράφο ἔχουν γραφῇ τὰ πιὸ παράξενα καὶ μάλιστα ἀπὸ ἀνθρώπους σοφοῦς: ἄλλοι λένε πὼς ἔζησε τὸν 15ο αἰῶνα, ἄλλοι τὸν 17ο, μερικοὶ τὸν ἐταύτισαν μὲ ἕνα συνώνυμό του φτωχὸ καλόγερο καλλιγράφου, πού ζοῦσε στὴν Ἰταλία γύρω στὰ 1520, γράφοντας κώδικες «αἰ πενήτη συζῶν». Καλόγερο στὸ Βροντήση, τὸ κρητικὸ μοναστήρι, τὸν θέλουν ἄλλοι, δάσκαλο τοῦ Θεοτοκόπουλου τὸν εἶπαν ἀκόμη. Μιὰ στιγμή πίστεψαν πὼς δυὸ ἢ τρεῖς ζωγράφοι μὲ τὸ ἴδιο ὄνομα ζοῦσαν συγχρόνως. Κόντεψε νὰ γίνῃ μυθικὸ τὸ πρόσωπο τοῦ ἐξαίρετου αὐτοῦ ζωγράφου, πού ἔζησε τὶς τελευταῖες δεκαετίες τοῦ 16ου αἰῶνα στὴν Κρήτη καὶ στὴ Βενετία, ἴσως καὶ στὰ Ἑπτάνησα, παντρεμένος ἀνθρώπος μὲ παιδιὰ (τελευταῖα δημοσιεύθηκαν ἔγγραφα σχετικὰ μὲ τὸ διαζύγιο τῆς κόρης του). Ὁταν γύρισε στὸ Ἑράκλειο ἀπὸ τὴ Βενετία, κατὰ τὸ 1588, ζωγράφησε τὶς ξεῖς μεγάλες εἰκόνες γιὰ τὸ Βροντήση — γύρω στὰ 1591 — πού βρίσκονται τῶρα στὸν Ἅγιο Μηνᾶ στὸ Ἑράκλειο. Τότε τὸ Συμβούλιο τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας τῆς Βενετίας τὸν κάλεσε νὰ γυρίσῃ ἐκεῖ νὰ ἱστορήσῃ τὸν τροῦλο τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, ὅπως εἶχε παλιότερα ἱστορήσει τὸ ἱερὸ τῆς ἴδιας ἐκκλησίας. Ὁ μαστρο-Μιχάλης ἀρνείται νὰ ξαναπάει στὴν Ἰταλία, ἀν καὶ τοῦ ἔδωσαν ὅσα ἐξήγησε, γιατί «εἶχε οἰκογένεια καὶ δὲν μποροῦσε νὰ τὴν ἀφήσει». Πρέπει σ' αὐτὴ τὴν ἀρνήση νὰ δοῦμε περισσότερο τὴν ἀγάπη τοῦ Ἑλλήνα,

τοῦ πιστοῦ, στὴ δική του τέχνη, πού φοβᾶται τοὺς πειρασμοὺς τῆς ἰταλικῆς τέχνης. Ἦταν ἐν τούτοις, ὁ Δαμασκηνὸς ὁ πρῶτος πού κατάλαβε ὅτι ἂν δὲν γίνουν σοβαρὲς παραχωρήσεις σ' αὐτὴν τὴν τέχνη, ἡ τέχνη ἡ ὀρθόδοξη, ἡ ἑλληνική, δὲν θὰ μπορούσε πιά ν' ἀνανεωθῇ μόνο μὲ τὰ δικά της μέσα. Ὁ ἴδιος πρὶν πάει στὴν Ἰταλία εἶχε ἐκτελέσει μερικά ἀπὸ τὰ ὠραιότερα ἔργα τῆς ἐποχῆς τοῦ στὴν καθαρὰ ἑλληνικὴ τεχνολογία. Ἀπ' αὐτὰ μπορούμε νὰ δοῦμε στὴ νέα αἴθουσα τοῦ Βυζαντινοῦ Μουσείου, τὸν Ἅγιο Ἀντώνιο μὲ τὸ σαρκῶδες πρόσωπο καὶ τὸ θαθὺ βλέμμα πού τὸν ξέραμε ἀπὸ πρὶν καὶ μιὰ ἐξαιρετὴ Πεντηκοστή, μὲ κομψὲς σιλουέτες σὲ ἀπαλὸ πλάσιμο καὶ λεπτὸς χρωματικὸς τόνους, ταιριασμένες σὲ αὐστηρὰ ὑπολογισμένη σύνθεση. Στὴν τεχνολογία τοῦ αὐτῆ μοιάζουν καὶ δυὸ μικρὲς εἰκόνες μὲ τοὺς προφήτες Σολομώντα καὶ Δαβὶδ. (Εἰκ. 3). Ἕνας μεγάλος Προφήτης Ἡλίας, καθισμένος μὲ μεγαλεῖο καὶ ἀξιοπρέπεια ἀνάμεσα στοὺς θράχους τῆς ἐρήμου, περιμένει ἀπὸ τὸν κόρακα νὰ τοῦ φέρῃ τὴν τροφὴ του: Εἶναι ἐμπνευσμένο ἀπὸ περίφημο ἔργο τοῦ Δαμασκηνοῦ πού εἶδα στὸ Ἅγιο Ὅρος, μόνο τοῦτο εἶναι λίγο πιὸ ἄγριο καὶ τραχύ. (Εἰκ. 1). Μιὰ λιτὴ Σταύρωση ἀκόμη, μὲ εὐγενεῖς μορφὲς καὶ φωτεινοὺς τόνους, θυμίζει τὴν ὅμοια εἰκόνα τοῦ Δαμασκηνοῦ στὸ Μουσεῖο τῆς Ζακύνθου. Τέλος, μιὰ μικρότερη εἰκόνα μὲ τὸν Ἅγιο Ἀντώνιο καὶ γύρω - γύρω μικρὲς παραστάσεις ἀπλοῖκες μὰ ζωντανὲς ἀπὸ τὰ

θαύματά του, ἀνήκει στὸν ἴδιο κύκλο τῆς ἀριστοκρατικῆς τέχνης τῶν κρητικῶν τοῦ τέλους τοῦ 16ου, πού κυριαρχοῦσε τότε σ' ὁλόκληρο τὸν Ὀρθόδοξο κόσμο. (Εἰκ. 2).

Παράλληλα στὴν ἴδια τὴν Κρήτη ὑπῆρχαν ἄλλοι ζωγράφοι πῶς συντηρητικοί: στὸν ἴδιο βόρειο τοῖχο μιὰ μεγάλη Γλυκοφιλοῦσα μὲ ὑπογραφή ΧΕΙΡ ΑΓΓΕΛΟΥ, ἔχει φόρμες πῶς στεγνές, πῶς γραμμικές. Τὸ ἴδιο, μιὰ μεγάλη Φιλοξενία τοῦ Ἀβραάμ, συμβολικὴ παράσταση τῆς Ἀγίας Τριάδας, εἶναι συνάμα κομψὴ καὶ αὐστηρή, ἐνῶ στὴν ἴδια πλευρὰ ὁ Ἅγιος Ματθαῖος κάθεται στή- τὸς πάνω σὲ θρόνο μαρμαρίνο, λίγο μπάροκ. Αὐτὸν τὸν συνδυασμὸ τῶν διαφορετικῶν στὴν κα- ταγωγή τους στοιχείων, πού κα- θιέρωσε, μπορούμε νὰ ποῦμε, ὁ Δαμασκηνός, τὸν βλέπομε σὲ μιὰ εἰκόνα τοῦ Προδρόμου, πού ὑψώ- νει τὴν ξερακιανὴ μορφή του πρὸς τὸν οὐρανό, ἐνῶ ὁ μικρὸς ἀφιερωτὴς, κοντὰ στὰ πόδια του, «ὁ δοῦλος τοῦ Θεοῦ Βιτζέντζος Μπάρμπας», εἶναι ντυμένος φρά- γικα μὲ ὁσπρο γιὰ κά. Ἐνα ὠ- ραῖο τρίπτυχο μὲ πλούσια σκα- λίσματα καὶ ὠραίες παραστά-

σεις, ἄψογα σχεδιασμένες, δείχνει πῶς ἐπιβεβαιώνει ὁλόκληρο τὸν 17ο αἰῶνα κα' ἡ καθαρὰ ἑλληνικὴ τεχνολογία μέσα σὲ πλαίσια κά- πως ξενότροπα.

Μερικὲς εἰκόνες στὸν νότιο τοῖ- χο μᾶς πληροφοροῦν ὅτι τὴν ἴ- δια ἐποχὴ ζεῖ δίπλα στὴν κάπως ἐπίσημη αὐτὴ τέχνη μιὰ ἄλλη ζω- γραφικὴ, πῶς λαϊκὴ, πῶς ἄμεσα ἐκφραστικὴ, χωρὶς κομψότητες, ἀλλὰ εἰλικρινέστερη καὶ γι' αὐ- τὸ καμμιά φορά δυνατώτερη. Ἡ Ἀνάσταση ἔχει λίγες καὶ ζω- ρές χρωματικὲς κηλίδες πού γε- μίζουν περιγράμματα ἀπλά: συν- δυασμοὶ ὅπως στὸ ροῦχο τοῦ Χρι- στοῦ ρόδινο μὲ πτυχές γαλαζο- πράσινες, δείχνουν χρωματικὴ εὐ- αισθησία ἀσυνήθιστη, ἐνῶ οἱ μορ- φές, ἔχουν μιὰ θεληματικὴ τρα- χύτητα. Ἐκφραστικώτεροι ἀκόμη εἶναι οἱ Σαράντα Μάρτυρες, μὲ τίς ἀπότομες ἀντιθέσεις φωτὸς καὶ σκιᾶς, ὅπου τὰ γυμνὰ ἄσκη- μα σώματα τῶν μαρτύρων ἔχουν σχεδιασθῇ μὲ πολὺ αἶσθημα. (Εἰ- κὼν 4).

Ἐνα σκαλιστὸ τέμπλο, στὸ θά- θος μὲ δεσποτικὲς εἰκόνες, δυὸ ξύλινα μανουάλια, ἓνα προσκυ- νητάρι, θερμαίνουν τὴν ἀτμόσφαι- ρα.

Στὶς παρακάτω σελίδες δίνουμε μερικὲς ἀπὸ τὶς ὠραιότατες εἰκόνες πού ἐκτίθενται στὴν νέα αἴθουσα τοῦ Βυζαντινοῦ Μουσείου.

Εἰκ. 1. Ὁ Προφήτης Ἡλίας στὴν Ἐρημο, τρέφεται ἀπὸ τὸν κόρακα. Με- γάλῃ εἰκόνα τῶν ἀρχῶν τοῦ 17ου αἰῶνος, ἀκολουθεῖ τὸ αὐστηρὸ πρότυπο πού ἐδημιούργησεν ὁ Μιχαὴλ Δαμασκηνός.

Εικ. 2. 'Ο Άγιος Άντώνιος με σκηνές από τη ζωή και τὰ θαύματά του.
Εικόνα τυπωτή της καλής κοητικής ζωγραφικής γύρω στα 1600.

Εικ. 3. Φύλλο πολυτύχου με την παράτασι του Προφήτου Δαβίδ, στην κομή τεχνοτροπία του τέλους του 16ου αιώνας.

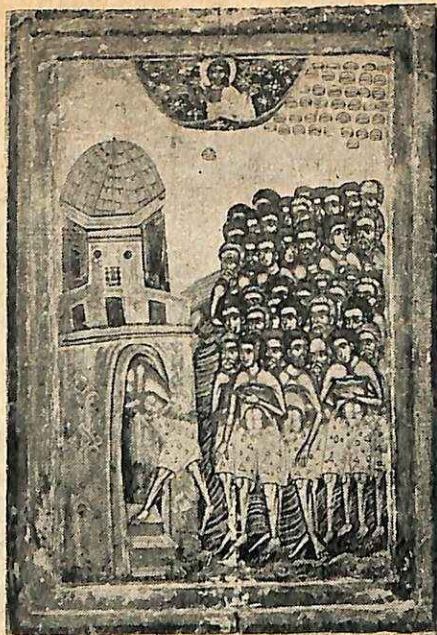
ΤΟ ΑΤΟΜΟ

στήν υπηρεσία τής ειρήνης

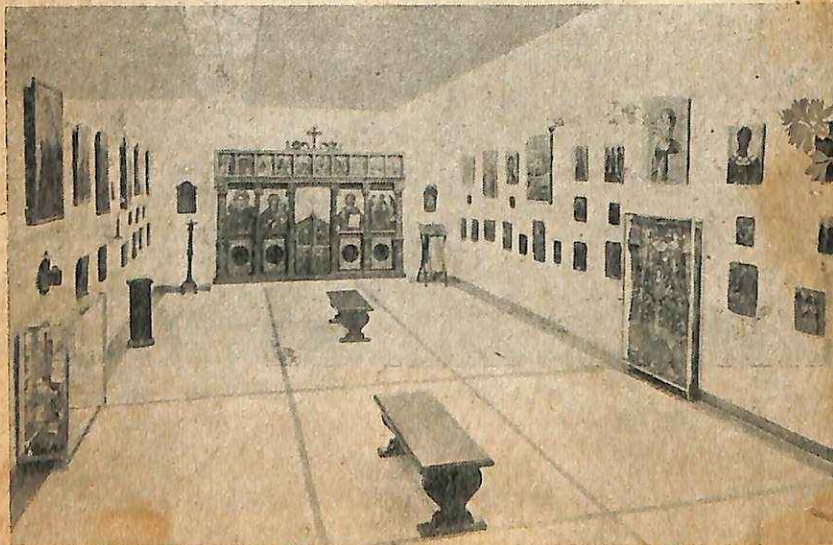
Τοῦ

SIR JOHN COCKROFT

Διευθυντοῦ τοῦ Κέντρου Ἀτομικῶν Ἑρευνῶν τοῦ Χάρουελ

Εἰκ. 4. Οἱ Σαράντα Μάρτυρες, λαϊκῆς τέχνης. Εἰκόνα τοῦ τέλους 17ου αἰ-
ῶνος — ἀρχῶν 18ου.

Εἰκ. 5. Ἡ νέα αἴθουσα τοῦ Βυζαντινοῦ Μουσείου, τὸ ἀνατολικὸ τμήμα.

Στὸ ἄρθρο αὐτὸ θὰ μᾶς ἀπα-
σχολήσουν τὰ προβλήματα
ποὺ ἔχουν νὰ λύσουν οἱ τεχνολό-
γοι προσπαθώντας νὰ παραγά-
γουν κινητήρια δύναμι καὶ θερμό-
τητα ἀπὸ τὴν πυρηνικὴ ἐνέργεια.
Δὲν νομίζω ὅτι ἡ καινούργια αὐ-
τὴ πηγὴ ἐνεργείας θὰ εἶναι φθη-
νότερη ἀπὸ τὸ κάρβουνο, τὸ πε-
τρέλαιο ἢ τὶς ὕδατοπτώσεις. Ὡ-
στόσο κάθε μέρα χρειάζομαστε
μεγαλύτερες ποσότητες ἐνεργείας
καὶ εἶναι πολὺ πιθανὸ ὅτι τὰ καύ-
σιμα ποὺ ἔχουμε τώρα στὴ διάθε-
σί μας δὲν θὰ εἶναι ἀρκετὰ γιὰ
τὶς ἀνάγκες τῆς ἀκόρεστης βιο-
μηχανίας.

Ἡ πυρηνικὴ ἢ ἀτομικὴ ἐνέρ-
γεια παράγεται ἀπὸ τοὺς πυρῆ-
νες τῶν ἀτόμων τοῦ οὐρανίου
μέσα σὲ συσκευ-
ὲς ποὺ ὀνομάζου-
με ἀτομικὲς στή-
λες. Στὸ κέντρο
ἐρευνῶν τοῦ Χάρουελ ὑπάρχουν
δύο ἀτομικὲς στή-
λες καὶ ἄλλες
δύο, πρὸ μεγά-
λες, στὸ Οὐίντς-
κελ τοῦ Κάμ-
περλαντ. Οἱ στή-

λες ἀποτελοῦνται ἀπὸ κομμάτια
γραφίτη με ράβδους ἀπὸ μέταλλο
οὐρανίου σὲ ὠρισμένα σημεῖα. Ὁ-
ταν ἡ στήλη ἀρχίσῃ νὰ λειτουργῇ
οἱ ράβδοι θερμαίνονται. Γιὰ νὰ
ἔχουμε κινητήρια δύναμι πρέπει
νὰ χρησιμοποιήσουμε αὐτὴ τὴν
θερμότητα γιὰ νὰ παράγουμε τὸν
ἀτμὸ ὁ ὁποῖος θὰ τροφοδοτήσῃ
ἕνα στρόβιλο.

Ὅλα αὐτὰ εἶναι βέβαια ἀπλοῦ-
στατα στὴ θεωρία, ἀλλὰ ἡ πυρην-
ικὴ ἐστία παρουσιάζει πολλὰ
καινούργια χαρακτηριστικά. Ἡ
καύσιμη ὕλη ποὺ χρειάζεται εἶναι
τὸ μέταλλο οὐράνιο, σὲ ράβδους
ἢ σὲ σκόνῃ, καὶ τὸ μέταλλο αὐτὸ
εἶναι πολὺ σπάνιο καὶ δαπανηρὸ,
ἔχει ὅμως τὸ πλεονέκτημα τῆς
μεγάλης διάρκειας. Μιὰ φόρτισις

τῆς στήλης μπο-
ρεῖ νὰ διατηρή-
σῃ τὴν ἐστία δέ-
κα χρόνια καὶ
περισσότερο. Τὸ
οὐράνιο ὑπάρχει
ὑπὸ δύο μορφές:
ἐλαφρὸ καὶ βα-
ρὺ. Τὸ ἐλαφρὸ
οὐράνιο, γνωστὸ
ὡς οὐράνιο 235,
εἶναι ἡ πραγμα-

Ὁ Σερ Τζῶν Κόκροφτ, ἀπὸ τοὺς
διακεκριμένους ἀτομικοὺς ἐπιστή-
μονας τῆς Ἀγγλίας, εἶναι ὁ πρῶ-
τος ὁ ὁποῖος —μαζὶ με τὸν Δρα
Οὐώλτον— ἐπέτυχε τὸ 1932 τὴ
διάσπασι τοῦ ἀτόμου τοῦ Λιθίου.
Σήμερα ὁ Σερ Κόκροφτ θοίσκε-
ται στὴν Αὐστραλία, ὅπου θὰ πα-
ρακολουθήσῃ τὰ πειράματα ἐκ-
σήμεως ἀγγλικῶν ἀτομικῶν βομ-
βῶν.

τική καύσιμη ύλη και αυτή άποτελει τὸ 1) 140 τοῦ συνόλου του. Τὸ θερμὸ οὐράνιο εἶναι ἀδρανές. "Αν φανταστοῦμε τὸ κάρθουνο ἀποτελούμενο ἀπὸ ἓνα μέρος κάρθουνο καὶ ἀπὸ 140 μέρη σχιστόλιθο, θὰ καταλάβουμε τὴ σχέση τῶν δύο μορφῶν τοῦ οὐρανίου. Τὸ δεύτερο σημαντικό χαρακτηριστικό μῆς ἀτομικῆς στήλης εἶναι ὅτι μὲ τὴν κατανάλωσί του τὸ οὐράνιο 235 παράγει μιά ραδιενεργὴ στάχτη. Πρέπει λοιπὸν νὰ κλείσουμε τὴν ἐστία μέσα σὲ χόνδρους τοίχους ἀπὸ μπετὸν ὥστε νὰ περιορίσουμε τὴ ραδιενέργεια στὸ ἐσωτερικὸ τῆς στήλης καὶ νὰ προφυλαχτοῦμε ἀπὸ τὴ θλαθερὴ ἐπίδρασί της τὴ στιγμή πού θὰ ἀφαιρῆται ἡ στάχτη τοῦ καμμένου μετάλλου.

Τεσσάρων εἰδῶν στήλες

Υπάρχουν τουλάχιστον τέσσερων εἰδῶν ἀτομικῆς στήλης πὺς μποροῦν νὰ χρησιμοποιηθοῦν ὡς πυρηνικὲς ἐστίες. Ἡ πρώτη εἶναι τελειοποίησις τῆς πῶ μεγάλης στήλης τοῦ Χάρουελ. Ἡ θερμότητα πὺς ἐξαπολύεται ἀπὸ τὴ στήλη αὐτὴ χρησιμεύει γιὰ τὴ θέρμανσις ὠρισμένων κτιρίων τοῦ ιδρύματος καὶ γιὰ τὴ θέρμανσις τοῦ νεροῦ. Γιὰ τὴν οἰκονομικώτερη παραγωγὴ ἐνεργείας σχεδιάζεται μιά τελειοποιημένη στήλη πὺς θὰ λειτουργῇ σὲ πολὺ ὑψηλότερη θερμοκρασία. Οἱ ράβδοι τοῦ οὐρανίου στὴ νέα στήλη θὰ λειτουργοῦν σὲ 350 βαθμοὺς Κελσίου καὶ περισσότερο. Τὸ οὐράνιο εἶναι ἓνα μέταλλο παράξενο καὶ δύσκολο. Ἐχει τὴν τάσι νὰ στραβῶν καὶ νὰ παραμορφώνεται ἂν ἡ ἐπεξεργασία του δὲν γίνε μὲ τὴ μεγαλύτερη προσοχή. Οἱ ράβδοι τοῦ οὐρανίου πρέπει νὰ ἔχουν ἓνα περίβλημα ἀπὸ μαγνήσιο ἢ ζιρ-

κόνιο ἢ κάποιον ἄλλο μέταλλο τὸ ὁποῖο νὰ μὴν ἀφήνῃ τὴ ραδιενεργὴ στάχτη νὰ σκορπίζεται. Τὰ περιβλήματα αὐτὰ πρέπει νὰ ἀποκλείουν κάθε δυνατότητα διαφυγῆς, ὥστε νὰ μπορῇ ὁ ἐρευνητὴς νὰ στηρίζεται σ' αὐτά.

Προβλήματα οἰκονομικὰ

Οἱ μεταλλουργοὶ τοῦ Χάρουελ δούλεψαν πολὺ γιὰ νὰ ἐτοιμάσουν τὰ κατάλληλα καύσιμα. Οἱ μηχανικοὶ ἔχουν ἀναλάβει νὰ ἐτοιμάσουν τὰ σχέδια τῆς στήλης καὶ τοῦ λέβητος πὺς θὰ ἐπιτρέψῃ τὴν οἰκονομικώτερη μετατροπὴ τῆς θερμότητος τῆς στήλης σὲ ἄτμῳ. Καὶ ἐδῶ ὅμως παρουσιάζονται καινούργια προβλήματα. Ἡ μεταφορά τῆς θερμότητος μπορεῖ νὰ γίνῃ μὲ τὴν κυκλοφορία κάποιου συμπιεσμένου ἀερίου ἢ μὲ τὴ χρησιμοποίησι νεροῦ ὑπὸ ὑψηλὴ πίεσι. Ὑστερα ἔρχονται τὰ οἰκονομικὰ ζητήματα. Τί θὰ στοιχίσῃ μιά τέτοια πυρηνικὴ συσκευή; Τί θὰ κοστίζῃ ἡ καύσιμη ὕλη κατὰ μονάδα ἡλεκτρικοῦ ρεύματος; Ἡ βιομηχανικὴ πείρα μᾶς διδάσκει πὺς δὲν μποροῦμε νὰ ἐλπίζουμε οὔτε σὲ κατὰ προσέγγισι ἀκριβὴ ὑπολογισμό τῆς δαπάνης ἂν δὲν κατασκευάσουμε μιά μικρὴ δοκιμαστικὴ συσκευή ὑπὸ κλίμακα. Ὅποιοσδήποτε ἄλλος ὑπολογισμὸς θὰ ἦταν ἀβάσιμος. Τὸ μόνον πὺς μποροῦμε νὰ ποῦμε γιὰ τὴν ὥρα εἶναι ὅτι ἓνα κέντρο παραγωγῆς πυρηνικῆς ἐνεργείας θὰ κοστίσῃ πιθανῶς τὰ διπλάσια ἀπὸ ἓνα κέντρο παραγωγῆς κοινῆς ἡλεκτρικῆς ἐνεργείας ἀλλὰ ὅτι ἡ καύσιμη ὕλη πὺς θὰ χρησιμοποιηθῇ θὰ στοιχίζῃ λίγο φθινότερη.

"Ὅπως φαίνεται, πολὺ γρήγορα στὴν Ἀγγλία ἡ παραγωγὴ ἡλεκτρισμοῦ θὰ ἔχῃ τὴν εὐκαιρία νὰ

ἐκμεταλλεῦθῃ τὴν πυρηνικὴ ἐνέργεια.

Οἱ ἀτομικῆς στήλες ὥστόσο παρουσιάζουν τὸ μειονέκτημα ὅτι δὲν καταναλώνουν παρὰ ἓνα μέρος μόνον τοῦ ἐλαφροῦ οὐρανίου. Καὶ γιὰ νὰ παραχθῇ ἓνα σημαντικό ποσοστὸ κινητήριας δυνάμεως πὺς χρειάζεται ὁ τόπος, ἀπαιτοῦνται κάπου χίλιοι τόννοι οὐράνιο τὸ χρόνο, ποσότητα δηλαδὴ πολὺ μεγάλη.

Ἡ γεννήτρια στήλη

Πρέπει λοιπὸν νὰ μάθουμε νὰ χρησιμοποιοῦμε πληρέστερα τὸ οὐράνιο, δηλαδὴ νὰ ἐπιτύχουμε τὴν καύσι τοῦ οὐρανίου 238. Αὐτὸ μπορεῖ νὰ πραγματοποιηθῇ μὲ τὴν κατασκευὴ μῆς στήλης ἄλλου τύπου πὺς θὰ ὀνομαστῇ γεννήτρια στήλη, καὶ δουλεῖα τῆς θὰ εἶναι νὰ μετατρέπῃ τὸ θερμὸ οὐράνιο σὲ μιά καινούργια καύσιμη ὕλη.

Ἡ ἀτομικὴ στήλη ἔχει πολλὰ ἀπὸ τὰ προσόντα τῆς Φιλοσοφικῆς Λίθου. Ἐχει τὴν δυνατότητα νὰ μεταλλάξῃ θαυμασιὰ τὸ θερμὸ οὐράνιο σὲ ἓνα καινούργιο μέταλλο, τὸ πλουτώνιο, πὺς δὲν ὑπῆρχε ὡς τώρα στὸν πλανήτη μας. Τὸ πλουτώνιο εἶναι καλύτερο πυρηνικὸ καύσιμο ἀπὸ τὸ ἐλαφρὸ οὐράνιο. Ἡ ἀτομικὴ στήλη μπορεῖ ἀκόμη νὰ μεταβάλλῃ τὸ θῆριο, ἓνα ἄλλο θερμὸ μέταλλο, σὲ ἓνα πολύτιμο πυρηνικὸ καύσιμο, σὲ οὐράνιο 233.

Ἡ μελλοντικὴ μας γεννήτρια στήλη θὰ ἀποτελεῖται ἀπὸ ἓναν κυλινδρικό πυρῆνα οὐρανίου 235 (τὸ ἐλαφρὸ οὐράνιο) ἢ ἀπὸ πλουτώνιο μὲ ἓνα περίβλημα ἀπὸ βαρὺ οὐράνιο ἢ θόριο. Γύρω ἀπὸ τὸ κέντρο θὰ ὑπάρχῃ ἓνα εἶδος ἀσπίδας ἀπὸ μπετὸν μὲ ὠρισμένα ἀνοίγματα γιὰ νὰ γίνεται ἡ εἰ-

σαγωγὴ τῆς καύσιμης ὕλης καὶ γιὰ νὰ καθίσταται εὐκολότερος ὁ χειρισμὸς τῆς στήλης. Ἡ γεννήτρια στήλη στὸν κεντρικὸ τῆς πυρῆνα θὰ καίῃ καύσιμη ὕλη, ἀλλὰ συγχρόνως, στὸ περίβλημά της θὰ παράγῃ περισσότερη καύσιμη ὕλη ἀπὸ ὅση θὰ καταναλῶνῃ στὸν πυρῆνα τῆς. Ἡ παραγόμενη θερμότητα θὰ μεταβιβάζεται ἀπὸ τὸν πυρῆνα σὲ ἓνα ἀτμολέβητα μὲ τὴν κυκλοφορία ἑνὸς ρευστοποιημένου μετάλλου ὅπως εἶναι τὸ σόδιο.

☆

Αὐτὴ εἶναι μὲ λίγα λόγια ἡ περιγραφή τῆς γεννήτριας στήλης ἀπὸ τὴν ὁποία ἐξαρτᾶται τὸ μέλλον τῆς κινητήριας δυνάμεως πὺς θὰ παράγεται ἀπὸ τὴν πυρηνικὴ ἐνέργεια. Τὸ πρῶτο καὶ σημαντικώτερο βῆμα γιὰ νὰ μεταφερθῇ ἡ θεωρία στὴν πράξι εἶναι νὰ ἐξασφαλισθῇ ἡ παραγωγὴ τῆς βασικῆς καύσιμης ὕλης, τοῦ οὐρανίου 235 ἢ ἀκόμη τοῦ πλουτονίου. Ὁ ἀποχωρισμὸς τοῦ οὐρανίου 235 ἀπὸ τὸ θερμὸ οὐράνιο γίνεται σὲ μεγάλες εἰδικὲς ἐγκαταστάσεις πὺς κοστίζουν ἀκριβὰ. Τὸ πλουτώνιο παράγεται σὲ ἀτομικῆς στήλης σὰν τοῦ Χάρουελ καὶ τοῦ Οὐίντσκελ. Τὰ πρῶτα πέντε χρόνια τοῦ Βρεταννικοῦ προγράμματος ἀτομικῶν ἐρευνῶν ἀφιερώθηκαν κατὰ μεγάλο μέρος στὴ δημιουργία ἀποθεμάτων πυρηνικῶν καυσίμων.

Ἀπειρα τεχνικὰ προβλήματα

Ἡ ἐπόμενη φάσι ἀφορᾷ τὸ σχεδιασμὸ τῶν ἀντιδραστήρων-ἀτμολεβήτων καὶ τὴν κατασκευή τους. Ὁ πρῶτος ἀντιδραστήρ αὐτοῦ τοῦ εἶδους πὺς κατασκευάζεται τῶρα καὶ πὺς θὰ λειτουργήσῃ

μέ πολύ χαμηλή ενέργεια θά μᾶς βοηθήσῃ νά ἐπαληθεύσουμε ἀρκετούς δύσκολους ὑπολογισμούς ἀπαραίτητους γιὰ τὴν συνέχισι τῆς ἐργασίας. Συγχρόνως ἄλλα συνεργεῖα ἐπιστημόνων μελετοῦν τὰ προβλήματα τοῦ ἀντιδραστήρος — ἀτμολέβητος ὑψηλῆς τάσεως. Οἱ μεταλλουργοὶ θά ἐτοιμάσουν τὶς ράβδους τῆς καυσίμου ὕλης ἀπὸ οὐράνιο 235 ἢ πλουτώνιο πού θά ὑποστοῦν ἔντονο πυρηνικὸ βομβαρδισμό. Ἄλλοι ἐπιστήμονες μελετοῦν τὸ ζήτημα τῆς κυκλοφορίας τοῦ ρευστοποιημένου μετάλλου πού θά μεταφέρῃ τὴν παραγομένη θερμότητα ἀπὸ τὴ στήλη στὸν ἀτμολέβητα. Γιὰ τὸν σκοπὸ αὐτὸ γίνονται μελέτες καὶ ἐτοιμάζονται καινούργια συστήματα ἀντλίων καταλλήλων γιὰ ρευστοποιημένα μέταλλα. Παράλληλα πρέπει νά μελετηθοῦν τὰ προβλήματα τῆς διαβρώσεως καὶ νά δοκιμασθῇ ἡ καταλληλότητα τοῦ ρευστοποιημένου μετάλλου πού θά μετακιβιάζῃ τὴ θερμότητα. Οἱ χημικοὶ ἀντιμετωπίζουν τὰ ζητήματα πού δημιουργεῖ ὁ ἀποχωρισμὸς τῆς καινούργιας καύσιμης ὕλης πού παράγεται μέσα στὴ στήλη, ἀπὸ τὸ θόριο ἢ τὸ οὐράνιο 238 πού ἔχουν χημικὴ συγγένεια μαζί της!

Ἡ τιμὴ τοῦ ἡλεκτρισμοῦ πού θά μᾶς δώσῃ ἡ πυρηνικὴ ἐνέργεια θά ἐξαρτηθῇ σχεδὸν ἐντελῶς ἀπὸ τὸ κόστος τῆς χημικῆς ἐπεξεργασίας. Γι' αὐτὸ εἶναι πολὺ σημαντικό νά βρεθοῦν τὰ μέσα ὥστε τὸ χημικὸ μέρος νά γίνεται ὅσο μπορεῖ οἰκονομικώτερα. Ἀνάμεσα στὰ τόσα προβλήματα πού ἀντιμετωπίζουν οἱ μηχανικοὶ

ὑπὸ τὴν καθοδήγησι τοῦ Σέρ Κρίστοφερ Χίντον θά ἀρχίσουν νά μελετοῦν τὰ σχέδια τῆς πρώτης ἐγκαταστάσεως κανονικῆς κλίμακος.

Ἡ δευτέρη φάσι τῆς ἐργασίας γιὰ τὴν πυρηνικὴ κινητήρια δύναμι θά ἀρχίσῃ μετὰ τὴν κατασκευὴ μιᾶς καὶ ἀργότερα περισσότερων γεννητριῶν στηλῶν πού θά τροφοδοτοῦνται μετὰ δαπανηρὴ πυρηνικὴ ὕλη, μετὰ οὐράνιο 235 ἢ πλουτώνιο. Ἀφοῦ λειτουργήσουν ἔτσι ἓνα ἢ δύο χρόνια, τότε τὴν καύσιμη αὐτὴ ὕλη θά τὴν ἀντικαταστήσουμε μετὰ καινούργια. Ἡ παλιὰ καύσιμη ὕλη θά πάῃ στὸ ἐργαστήριον γιὰ ἐπεξεργασία, ἢ ὁποῖα — ἂν ὅλα πᾶνε καλά — θά ἀποδώσῃ περισσότερὴ καύσιμη ὕλη ἀπ' αὐτὴν πού καταναλώθηκε στὸν πρῶτο κύκλο. Τὰ ἀποθέματα θά αὐξηθοῦν βαθμιαίᾳ καὶ ἔτσι σὲ λίγο καιρὸ θά μπορούμε νά ἰδρύσουμε νέα κέντρα παραγωγῆς πυρηνικῆς ἐνεργείας. Ἡ πυρηνικὴ κινητήρια δύναμι δὲν θά ἀντικαταστήσῃ τὸ κάρβουνο, θά βοηθήσῃ ὅμως σιγά-σιγά τὰ ἐργοστάσια πού τὸ χρησιμοποιοῦν νά ἀντιμετωπίσουν τὶς αὐξανόμενες ἀνάγκες τους.

Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία πὼς χρειάζεται ἀκόμη δουλειὰ γιὰ νά λυθοῦν πολλὰ προβλήματα. Ὡστόσο δὲν πρέπει νά ξεχνοῦμε πὼς ἡ πρώτη γεννήτρια στήλη χαμηλῆς τάσεως λειτουργεῖ στίς Ἡνωμένες Πολιτεῖες καὶ παρήγαγε ἄρκετὸ ἡλεκτρικὸ ρεῖμα γιὰ ἓκατὸ περίπου θερμάστρες καὶ ἀρκετοὺς λαμπτήρες. Γι' αὐτὸ πιστεύω ὅτι οἱ προσπάθειες θά ἐπιτύχουν.

Τύπος τῆς παλιᾶς Ἀθήνας

Ο ΘΕΟΔΟΣΙΟΥ

Τοῦ

ΚΩΣΤΑ ΚΑΙΡΟΦΤΛΑ

Μποέμ, ζωγράφος, δημοσιογράφος

Εἶναι πάνω ἀπὸ εἴκοσι χρόνια ἀπὸ τὴν ἡμέρα πού ξεκίνησε ἀπὸ τὰ Πετράλωνα μιὰ φτωχικὴ πομπή. Λίγοι ἄνθρωποι συνώδευσαν στὴν τελευταία του κατοικία ἐκεῖνον πού γιὰ πολλὰ χρόνια ἔκανε τοὺς Ἀθηναίους νά γελάσουν μετὰ τὴν καρδιά τους — τὸν Θεοδοσίου. Οἱ σημερινοὶ Ἀθηναῖοι τὸν ἀγνοοῦν, μὰ ἂν ρωτήσετε ἐκείνους πού ἔχουν περάσει τὸν κάθο τῆς πεντηκονταετίας θά σᾶς διηγηθοῦν περίφημα ἀνέκδοτα μετὰ ἥρωα τὸν Θεοδοσίου.

Πότε γεννήθηκε καὶ τοῦ, δὲν εἶναι γνωστὸ. Δυστυχῶς κανένας ἱστορικὸς δὲ φρόντισε νά διασώσῃ τέτοιες λεπτομέρειες. Ὁ ἱδιὸς μᾶς πληροφορεῖ μετὰ τοὺς ἀκόλουθους στίχους τοῦ ὅτι:

Νησιώτης ἐγεννήθηκα,
Γκάγκαρης θά πεθάνω,
τῆς τρέλλας πληρεξουσίου
στὸ κάρρο μου ἐπάνω.

Τίποτε δὲν ξέρουμε γιὰ τὴ μόρφωσί του καὶ γιὰ τὰ πρῶτα χρόνια τῆς ζωῆς του. Ὅπως δὲν γινώσκουμε ὅτι τὸ βασικὸ του ἐπάγγελμα ἦταν ζωγράφος, δηλαδή ἐφτιαχνε ἐπιγραφές σὲ μαγαζιά, καὶ ποιητής, δημοσίευε δηλαδή στίχους τοῦ στὴ μικροσκοπικὴ ἡμερησίᾳ του «Μικρὸς Ρω-

μῆος» πού ἔγραφε καὶ πουλοῦσε μόνος του ἢ τοὺς ἀπήγγελλε στὸ Καρναβάλι ἀπὸ τὸ κάρρο του.

☆

Γιὰ τὴ ζωγραφικὴ του ἔχουμε ἓνα ὠραῖο ἀνέκδοτο. Ἕνας ταβερνιάρης τὸν κάλεσε μιὰ μέρα νὰ τοῦ ζωγραφίσῃ ἕξω ἀπὸ τὴν ταβέρνα του ἓνα λιοντάρι.

— Δεμένον τὸ θεὸς ἢ λυτὸ; τὸν ρώτησε σοβαρὰ ὁ Θεοδοσίου. Ἄν τὸ θεὸς δεμένον, κοστίζει δέκα δραχμές, ἂν τὸ θεὸς λυτὸ μόνο πέντε.

— Τότες κάνε το λυτὸ! τοῦ ἀποκρίθηκε ὁ ταβερνιάρης.

Ὁ Θεοδοσίου ζωγράφισε μετὰ νερομπογιὰ ἓνα λιοντάρι. Φυσικά, μετὰ τὴν πρώτη βροχὴ τὸ χρῶμα διαλύθηκε καί... τὸ λιοντάρι χάθηκε. Ὁ ταβερνιάρης κάλεσε τὸ Θεοδοσίου καὶ τοῦ παραπονέθηκε πὼς τὸν γέλασε. Ὁ ζωγράφος μετὰ σοβαρότητα τοῦ ἀποκρίθηκε:

— Δὲν μοῦ εἶπες νὰ τὸ ζωγραφίσω λυτὸ;... Δὲν καταλαβαίνει λοιπὸν ὅτι λυτὸ λιοντάρι δὲν κάθεται; Ἐφυγε, χριστιανέ μου!

☆

Πρῶτος ὁ Θεοδοσίου εἰσήγαγε τὸ σύστημα τῶν διαφημίσεων στοὺς τοίχους, μετὰ περιέργως ζω-

γραφίες και ρεκλάμες στις οποίες μαζί με την τέχνη έγρονθοκοπείτο και η όρθογραφία. Άλλα εκείνο που τον αποθανάτισε ήταν η «Καμήλα του Καρναβαλιού», της οποίας έφευρέτης, χορηγός, οργανωτής και κύριος πρωτομάστορας ήταν ο ίδιος. Όταν άρχιζε το Καρναβάλι οι γειτονιές, και ιδίως η Πλάκα, δέχονταν την έπισκεψη του Θεοδοσίου, που έσερνε μια πελώρια καμήλα... ψεύτικη. Κάτω από όγκο κουρελιών ήταν κρυμμένοι δύο σύντροφοί του. Τα δύο ζευγάρια πόδια τους αποτελούσαν το τετράποδο. 'Ο μπροστινός κομπαίρ του αποτελούσε το κεφάλι και μια πελώρια μάσκα ανοιγόκλειε το στόμα, όπου παιδιά και μεγάλοι έρριχναν γι' άστειο πορτοκάλια, τα όποια ο σύντροφος του Θεοδοσίου που ήταν από κάτω κρυμμένος μάζεψε κι' έχωνε σέ ένα σακούλι. Τις Κυριακές και τις γιορτές του Καρναβαλιού η Καμήλα παρουσιάζονταν έπισημότερα, δηλαδή... τη συνοδεία όρχήστρας, αποτελούμενης από μερικά θλιβερά χάλκινα όργανα, που έξεχιζαν τ' αυτιά των άκροατών. Ένας τέταρτος σύντροφος, με δίσκο στο χέρι, καλούσε τους διαβάτες και τις νοικοκυράδες που πρόβαιναν στα παραθύρα να ρίξουν τον όβολό τους.

Όταν γινόταν Κομιτάτο για πανηγυρισμό του Καρνάβαλου, ο Θεοδοσίου ήταν πρώτος και καλύτερος. Πράγματι έκανε διάφορες μασκαράτες. Περιφημότερη ήταν εκείνη που έκανε τα τελευταία χρόνια του περασμένου αιώνα. Πάνω σ' ένα κάρρο έστησε ένα φούρνο, από τον όποιο εργάτες έβγαζαν ψημένα... τουβλά. Κάτω από το φούρνο ήταν η ά-

κόλουθη μονόλεξη έπεξήγησι: «Πανεπιστήμιο».

"Άλλη πετυχημένη μασκαράτα ήταν «ή τράτα». Μέσα σέ μια θάρκα με ρόδες, που την έσερναν γαϊδουράκια, καθόταν ο Θεοδοσίος με την παρέα του και λάμοντας τραγουδούσαν.

"Έγια μόλα, έγια λέσα
όλοι είμαστε γιά μέσα...

Και πίσω στη θάρκα ήταν η έπιγραφή «Δρομοκαίτειον». Οι έπιβάτες ύλοι της θάρκας φορούσαν προσωπίδες, που παράσταναν καθεμιά κι' έναν έπίσημο πολιτικό ή πρόσωπο της άριστοκρατίας.

★

"Η έφημεριδούλα του «Μικρός Ρωμηός» έβγαине όποτε είχε ο εκδότης της κέφι και λεπτά και κυκλοφορούσε, στις συνοικίες κυρίως, μεταξύ των δουλικών και των μπακαλόγατων. Ήταν φυσικά έμμετρη και κάποτε οι στίχοι του δεν ήταν γιά πέταγμα. "Ένα δείγμα:

Τι να σου πώ, άγαπητέ φίλε μου Κωνσταντίνε,
διασκεδάξει ο Πειραιεύς, γλεντούν και
Παρατηρώ κάθε πρωί εις τις έφημε-
ριδες
πως δίδονται παντού σουπέ και χο-
ροεσπερίδες
και μ' όλη την ακρίβεια, φίλε μου,
διασκεδάξει το πολύ κοινόν και το
ήνοήμον.

"Ο Θεοδοσίου δεν χώνευε τους θεσιθήρες και τους διεφθαρμένους δημοσίους υπαλλήλους. "Ακούστε ένα διάλογο μεταξύ θεσιθήρα και πολιτευόμενου:

"Άλλά προσόντα, φίλε μου, χρειάζον-
ται πολλά.
Δέν πρέπει νάσαι τίμιος, μόν' πρέ-
πει νά σουφρώνεις.
κι' ούτε πειράζει στα ψιλά το χέρι
σου αν άπλώνεις.
Τούλάχιστο σαν έλεγκτής νά γίνω της
Ισταφίδος.

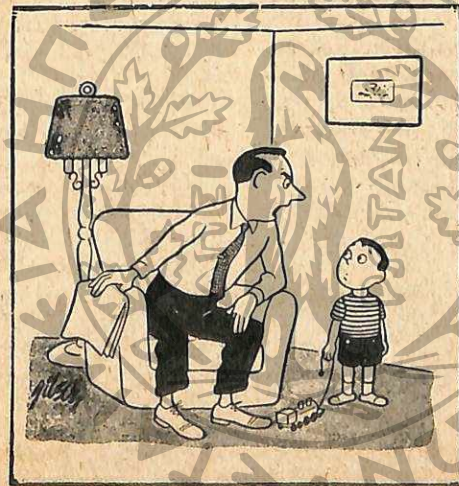
Πρέπει να τρώγης κι' άπ' αυτήν προς
Ιχάριν της πατρίδος.
Τούλάχιστο διανομείς εις το τηλε-
γραφείο.
Ξέρεις ν' ανοίγης γράμματα, δέματα
ινά σουφρώνεις;
"Αλλέως τον διορισμό ποτέ δεν κα-
ταποδύνεις!

"Όταν τον έσφιγγε η φτώχεια
—κι' αυτό ήταν συνηθισμένο κα-
κό— έφεύρισκε διάφορα τερτίπια
για να καταπολεμήση τη θεά πεί-
να. Μιά μέρα δεν είχε δεκάρα.
Πήγε λοιπόν και πήρε επί πιστώ-
σει από φίλο του χαρτοπώλη με-
ρικά φάκελλα και χαρτί. Στα
φύλλα το χαρτί έγραψε: «Τό μό-
νο φάρμακο είναι να πάτε να πα-

ραγγείλετε πλατιά παπούτσια».
"Εκλείσε τη συμβουλή αυτή σέ
κάμποσα φάκελλα και τοποθετή-
θηκε έξω από το Δημαρχείο μα-
ζύ με το σύντροφό του Κουμάντο,
ο όποιος με φωνή Τελαμώνιου
Αϊαντα άρχισε να φωνάζη:

—Μ' ένα φράγκο άποκτάτε το
σπουδαίο φάρμακο για να ξεφορ-
τωθήτε τους κάλους.

Οι διαβάτες της όδοϋ Αιόλου
γρήγορα άπόκτησαν τα φάκελλα
με τη θαυματουργή συνταγή. Κι'
έτσι ο Θεοδοσίος εξασφάλισε τα
προς το ζήν για κάμποσες ήμέ-
ρες.

— Τώρα που έμαθες να μιλάς, καιρός είναι να πάψης !!

Τὸ ἀνεξερευνήτο πεδίο τῆς ψυχῆς

ΤΙ ΕΙΝΑΙ Η

ΤΗΛΕΠΑΘΕΙΑ

Τῶν

NORMAN & MADELYN CARLISLE

Ποιά είναι ἡ καταπληκτικὴ αὐτὴ δύναμις τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος ποὺ κατορθώνει νὰ γεφυρώσῃ τὸ χρόνο καὶ τὸ χωρὸς; Ἡ ἐπιστήμη ἔχει πραγματοποιήσει προόδους στὴν ἀναζήτησι μιᾶς λύσεως στὸ πρόβλημα αὐτό.

Τὶ ἦταν ἐκεῖνο ποὺ συνέβη στὴ Λάουρα "Εντμαντς; Μιὰ ἀπάντησι στὸ ἐρώτημα αὐτὸ ἴσως δώσῃ τὴ λύσι σὲ ἕνα ἀπὸ τὰ σκοτεινότερα μυστήρια τοῦ κόσμου.

Ἡ Λάουρα "Εντμαντς, μιὰ ἐλκυστικὴ κοπέλλα περίπου 25 ἐτῶν, φλυαροῦσε στὸ σαλόνι τοῦ σπιτιοῦ τῆς μὲ τοὺς γονεῖς τῆς τὴν ὥρα ποὺ ἕνας "Ελλην μὲ τὸ ὄνομα Ε... μπήκε μέσα κρατώντας ἕνα συστατικό γράμμα πρὸς τὸν πατέρα τῆς.

Καθὼς ὁ ξένος μπήκε στὸ δωμάτιο, ἡ Λάουρα τὴν κύτταξε παράξενα γιὰ μερικά λεπτά. Ξαφνικά, ἄρχισε νὰ μιλάσῃ στὸν ἀνθρώπο αὐτό, ποὺ τῆς ἦταν τελείως ἀγνωστος, ἑλληνικὰ ποὺ τῆς ἦταν ἐπίσης τελείως ἀγνωστα. "Ολοὶ γύρω κυττοῦσαν κατάπληκτοι.

Στὴν ἀρχὴ ὁ ξένος ἐνθουσιάζ-

στηκε. Σιγά-σιγά ὅμως, καθὼς οἱ λέξεις ἐξγιναν σὰν χεῖμαρρος ἀπὸ τὰ χεῖλη τῆς Λάουρας, ἐξέσπασε σὲ κλάματα. Ἡ νεαρὴ κοπέλλα τοῦ εἶχε ἀφηγηθῇ ὅτι ὁ γιός του, χιλιάδες μίλλια μακριά, στὴν Ἑλλάδα, εἶχε πεθάνει.

Τὸ γεγονὸς αὐτὸ ἐπιβεβαιώθηκε ἀργότερα. Πῶς ὅμως τὸ ἔξερε ἡ Λάουρα "Εντμαντς; Καὶ πῶς, ξαφνικά, στάθηκε ἱκανὴ νὰ τὸ ἀφηγηθῇ στὸν πατέρα του στὴ γλῶσσα του; Ἡ ἴδια δὲν ἰσχυρίστηκε ποτὲ ὅτι εἶχε καμμιά ἐξαιρετικὴ ψυχικὴ δύναμι. Ποτὲ πρὶν δὲν τῆς ἔτυχε τίποτε παρόμοιο. Ἐν τούτοις δὲν ὑπάρχει καμμιά ἀμφιβολία ὅτι αὐτὸ συνέβη πραγματικά.

Ποιά εἶναι ἡ καταπληκτικὴ ἐκείνη δύναμι ποὺ βοήθησε ὥστε ἡ διάνοια τῆς κοπέλλας αὐτῆς νὰ ἐξουδετερώσῃ τὸ χωρὸ καὶ

τὸ χρόνο, ἀλλὰ καὶ νὰ ξεπεράσῃ τὶς δυνατότητες ἀκόμη καὶ τοῦ ἴδιου τοῦ μυαλοῦ τῆς;

Δύναμις τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῶν ζώων

Ἡ ἐπιστήμη, παρ' ὅλο ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ δώσῃ μιὰ ὀριστικὴ ἀπάντησι σὲ ὅλα αὐτά, ἔχει κάμει μερικά θήματα στὸν ἀγνωστο καὶ ἀνεξερευνήτο ὡς τώρα χωρὸ τῆς τηλεπάθειας. Γιὰ πρώτη φορὰ οἱ ἐπιστήμονες ἰσχυρίζονται ὅτι ἡ τηλεπάθεια ἴσως νὰ εἶναι μιὰ δύναμι τῆς ψυχῆς ποὺ ὁ ἀνθρώπος ξέχασε νὰ χρησιμοποιοῖ.

Ἴσως, ἰσχυρίζονται ἀκόμη οἱ ἐπιστήμονες, ἡ δύναμι αὐτὴ νὰ μὴν περιορίζεται μόνον στὰ ἀνθρώπινα ὄντα, ἀλλὰ νὰ ἀποτελεῖ κτήμα καὶ τῶν ζώων. Τὸ καταπληκτικώτερο εἶναι ὅτι οἱ ἐπιστήμονες παραδέχονται πῶς ἡ τηλεπάθεια ἢ κάποια ἀνάλογη δύναμι βοηθᾷ τὸ πνεῦμα νὰ ἐξουσιάζῃ τὴν ὕλη.

Τελευταία στὴν Ἀγγλία, ὁ διάσημος βιολόγος Α. Χάρντυ ὑποστήριξε τὴν ἐπαναστατικὴ θεωρίαν ὅτι ἴσως ἡ τηλεπάθεια νὰ εἶναι ὁ παράγων ἐκείνος ποὺ συνετέλεσε στὴ διαμόρφωσι τῆς ζωῆς στὸν πλανήτη μας.

Ἐκεῖνο ποὺ πάντα ἔφερνε σὲ ἀμηχανία τοὺς ἐπιστήμονες ἦταν ἡ ταχύτης μὲ τὴν ὁποία τὰ ζῶα συνήθιζαν καὶ υἱοθετοῦσαν κάθε βελτίωσι στὴ ζωὴ τους. Ἡ θεωρία τοῦ καθηγητοῦ Χάρντυ εἶναι ὅτι μόλις ἕνα ὄν ἀνακαλύψει κάποιο καλύτερο τρόπο γιὰ νὰ κάνῃ κάτι, ἡ γνῶσι τοῦ αὐτοῦ μεταδίδεται τηλεπαθητικὰ στὰ ἄλλα ζῶα τοῦ εἶδους του.

Ἴσως αὐτὸ νὰ ἐξηγῇ τὴν καταπληκτικὴ ἰδιότητα μερικῶν πουλιῶν τῆς Ἀγγλίας ποὺ μὲ τὸ

ράμφος τοὺς ἀνοίγουν τὶς μποτίλιες: Πρὶν ἀπὸ τριάντα χρόνια, μερικά πουλιά τῆς οἰκογενείας τῶν «ἀγροδρόμων» ἀνεκάλυψαν ὅτιμποροῦσαν μὲ τὸ ράμφος τοὺς νὰ θγάξουν τὸ πῶμα ἀπὸ τὶς μπουκάλες μὲ τὸ γάλα ποὺ ἀφιναν οἱ γαλατάδες ἔξω ἀπὸ τὶς πόρτες τῶν σπιτιῶν καὶ νὰ ρουφούν τὸ περιεχόμενο. Τώρα πιά οἱ σπουργίτες, οἱ κάργιες καὶ ἕνα σωρὸ ἄλλα πουλιά, ἔμαθαν στὴν Ἀγγλία καὶ κάνουν τὸ ἴδιο. Πῶς τὸ ἔμαθαν ὅμως;

☆

Ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποὺ οἱ ἐπιστήμονες θὰ παραδεχθοῦν ὅτι ὑπάρχει τηλεπάθεια στὰ κατώτερα ὄντα τοῦ ζωϊκοῦ βασιλείου, ἀμέσως ἀντιμετωπίζουν τὸ ἐπόμενο φυσικὸ ἐρώτημα: Μπορεῖ νὰ ὑπάρξῃ τηλεπαθητικὴ ἐπικοινωνία ἀνάμεσα στοὺς ἀνθρώπους καὶ στὰ ζῶα; Πραγματικά, μόνον ἕνα εἶδος πνευματικῆς ἐπικοινωνίας μπορεῖ νὰ ἐξηγήσῃ τὸ φαινόμενο τῶν ἀλόγων τοῦ "Ελμπερφελντ. Ἀλλοιῶς τὸ πρᾶγμα μένει μυστήριο.

Τὰ ἄλογα τοῦ "Ελμπερφελντ"

Στὶς ἀρχές τοῦ 20οῦ αἰῶνος, στὸ "Ελμπερφελντ τῆς Γερμανίας, κάποιοι Κάρλ Κράλλ ἀνήγγειλε ὅτι εἶχε διδάξῃ δύο ἄλογα νὰ διαβάξουν καὶ νὰ λύνουν μαθηματικὰ προβλήματα. Γιὰ νὰ κατορθώσῃ νὰ συνενοηθῇ μὲ τὰ ἄλογα του, ὁ Κράλλ εἶχε ἐπινόησει ἕνα σύστημα χτυπημάτων μὲ τὸ πόδι. Τὰ χτυπήματα τοῦ δεξιοῦ ποδιοῦ ἀντιπροσώπευαν μονάδες καὶ τὰ χτυπήματα τοῦ ἀριστεροῦ δεκάδες. Μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ ὁ ἀριθμὸς 33 σχηματιζόταν ἀπὸ τὸ ἄλογο μὲ τρία χτυπήματα τοῦ ἀριστεροῦ καὶ τρία χτυπήματα τοῦ δεξιοῦ ποδιοῦ. Γιὰ τὸν

σχηματισμό των λέξεων, τὰ γράμματα τοῦ ἀλφαριθμητοῦ εἶχαν τοποθετηθῇ μέσα σὲ ἀριθμημένα τετραγώνια καὶ τὸ ἄλλοιο ὑποδείκνυε τὸ κατάλληλο γράμμα χτυπώντας μὲ τὸ πόδι τοῦ τὸν ἀριθμὸ τοῦ τετραγώνου...

Ἐνα ἀριθμητικὸ πρόβλημα γραφόταν στὸν πίνακα. Τὸ ἄλλοιο τοῦ μελετοῦσε προσεχτικὰ γιὰ λίγα λεπτά καὶ ὕστερα ἔδινε τὴ λύσι μὲ χτυπήματα τοῦ ποδιοῦ. Ἐνας μαθηματικὸς ἔγραψε τὸν ἀριθμὸ 7.890.481 καὶ ρώτησε τὸν Μωχάμετ, τὸ ἕνα ἀπὸ τὰ ἄλλοια, νὰ τοῦ δώσῃ τὴν τετάρτη ρίζα τοῦ ἀριθμοῦ. Σχεδὸν ἀμέσως τὸ ἄλλοιο, μὲ τὰ χτυπήματα τοῦ ποδιοῦ, ἔδωσε τὴ σωστὴ ἀπάντησι: 53.

Τὸ ζῶο δὲν ἦταν δυνατόν θέλαια νὰ εἶχε διδαχθῇ εἰδικὰ γιὰ νὰ ἀπαντήσῃ στὸ συγκεκριμένο αὐτὸ πρόβλημα πού κανεὶς ἄλλος ἐκτὸς ἀπὸ τὸν μαθηματικὸ δὲν τὸ εἶχε ὑπ' ὄψιν του. Ὁ κύριος τοῦ ἀλόγου δὲν ἦταν κὰν παρὼν στὴ δοκιμὴ. Ἐπομένως, ἢ τὸ ἄλλοιο ἔκανε 18 πολλαπλασιασμούς, 10 ἀφαιρέσεις καὶ 3 διαιρέσεις σὲ διάστημα ἀκριβῶς πέντε δευτερολέπτων, ἢ, τηλεπαθητικὰ, τὸ μυαλό του δέχτηκε τὴν ἀπάντησι. Ἡ περίπτωση αὐτὴ δὲν ἦταν παρὰ μιὰ μέσα σὲ ἑκατοντάδες ἄλλες, σὲ ὅσους καὶ οἱ πρὸ δύσπιστοι ἀκόμη δὲν κατάρθωσαν νὰ ἀνακαλύψουν ὅτε τὸ ἐλάχιστο ἴχνος ἀπάτης.

Δησμονημένο δῶρο

Ἡ ἀντίληψι ὅτι ἡ τηλεπάθεια εἶναι μιὰ φυσικὴ ἰκανότης πού ὁ ἄνθρωπος ἔχει ξεχάσει πᾶς πῶς νὰ τὴν χρησιμοποιήσῃ, διαπιστώνεται καὶ ἀπὸ ἐπιστημονικὲς ἔρευνες πού ἔγιναν σὲ διάφορες πρωτόγονες φυλές. Ὁ διάσημος κα-

θηγητὴς τῆς ψυχιατρικῆς καὶ ἀνθρωπολογίας Λάουμποσερ ἔμεινε τόσο κατάπληκτος ἀπὸ αὐτὰ πού ἀντελήφθη κατὰ τὸ διάστημα τῆς παραμονῆς του σὲ διάφορες φυλές τῆς Νοτίου Ἀφρικῆς, ὥστε ζήτησε ἀπὸ τὸ γιατρὸ—μάγο μιᾶς φυλῆς, τὸν Σολομὼν Ντάμπα, νὰ δεχθῇ νὰ λάβῃ μέρος σὲ ἕνα πείραμα.

Ὁ γιατρὸς—μάγος δέχτηκε καὶ ὁ καθηγητὴς, σὲ ἕνα ταξίδι τοῦ ἀπὸ τὴν Κουήνσταουν ὡς τὴν καλύθα τοῦ μάγου πού θρικόταν 60 μίλια μακριὰ, ἀγόρασε ἕνα μικρὸ πορτοφόλι καὶ τὸ ἔχωσε στὴ μέση τοῦ δρόμου σκεπάζοντάς το μὲ δύο πέτρες, μιὰ καφετιά καὶ μιὰ γκριζὰ. Ἀπὸ τὸ σημεῖο αὐτό, μὲ 60 χιλιόμετρα τὴν ὥρα, ἔφθασε στὸ χωριὸ τοῦ Ντάμπα.

Κανεὶς δὲν ἤξερε ὅτι ὁ Λάουμποσερ εἶχε ἀγοράσει τὸ πορτοφόλι καὶ κανεὶς δὲν τὸν εἶχε δῆ νὰ τὸ κρύβῃ κάτω ἀπὸ τὶς πέτρες. Ἐν τούτοις ὁ Σολομὼν περιέγραψε μὲ κάθε λεπτομέρεια τὴν ἀγορὰ τοῦ πορτοφολιοῦ, τὸ σημεῖο ὅπου ἐθαφτικὴ καὶ ἀκόμη καὶ τὸ χρῶμα πού εἶχαν οἱ πέτρες πού τοποθετήθηκαν ἀπὸ πάνω.

★

Τὰ ἀρχεῖα τῶν διαφόρων ἱατρικῶν ἐταιρειῶν εἶναι γεμάτα ἀπὸ περιπτώσεις ἀνθρώπων πού, ἐνῶ δὲν εἶχαν οὔτε κὰν τὴ συνηθισμένη εὐφυΐα, ἐν τούτοις παρουσίαζαν ἀξιοσημείωτες τηλεπαθητικὲς ἰκανότητες. Ἀς πάρουμε τὴν περίπτωση τῆς Ἰλγκα Κ. τοῦ καθυστερημένου αὐτοῦ κοριτοῦ τῆς Λιθουανίας πού πρὶν ἀπὸ 20 χρόνια κατέπληξε τὸν ἐπιστημονικὸ κόσμον.

Σὲ ἡλικία ὀκτῶ ἐτῶν, ὅταν πρωτοπῆγε στὸ σχολεῖο, τὸ λεξιλόγιό της ἦταν τόσο φτωχὸ σὰν παιδιοῦ ἡλικίας δύο ἐτῶν. Ἡ δα-

σκάλα τῆς ὅμως ἔμεινε κατάπληκτη ὅταν μιὰ μέρα ἡ Ἰλγκα ἀρχίσει νὰ διαβάξῃ μὲ μεγάλη εὐκολία ἕνα βιβλίο. Λίγα λεπτά ἀργότερα ξαναγύρισε στὴν παλιά της κατάσταση.

Κατάπληκτη ἡ δασκάλα θρήκε τὴν ἐξήγησι καὶ ἔσπευσε νὰ συμβουλευθῇ τοὺς γιατροὺς. Ὁταν ἡ δασκάλα κυττοῦσε ἕνα κείμενο καὶ τὸ διάβαζε ἀπὸ μέσα της, ἡ Ἰλγκα τὸ ἐπανελάμβανε λέξι πρὸς λέξι.

Ὁ Φερνινάντ φὸν Νώρρητερ, καθηγητὴς στὴν ἱατρικὴ σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Ρίγας, ἀνεκάλυψε ὅτι οἱ δυνατότητες τῆς Ἰλγκα ξεπερνοῦσαν πολὺ αὐτὰ πού εἶχε παρατηρήσει ἡ δασκάλα της. Ὁταν ἡ μητέρα της θρικόταν σὲ ἄλλο δωμάτιο καὶ ἔλεγε ἀπὸ μέσα της λέξεις ἀγγλικές, γερμανικές, γαλλικές ἢ λατινικές ἀκόμη, τελειῶς ἀγνωστες στὸ παιδί, ἡ Ἰλγκα ἐπαναλάμβανε τὰ κείμενα κάνοντας τὰ ἴδια ἀκριβῶς σφάλματα πού ἦταν φυσικὸ νὰ κάνῃ καὶ ἡ μητέρα της διαβάζοντας ἀγνωστες λέξεις.

Ἐκτὴ αἰσθήσις

Ἀπὸ τὰ περίεργα ἀποτελέσματα πού ἔχουν ὀρισμένα ὄργανικὰ τραύματα, οἱ ἐπιστήμονες ὁδηγοῦνται στὸ συμπέρασμα ὅτι ἡ τηλεπαθητικὴ ἰκανότης εἶναι μιὰ μυστηριώδης «ἐκτὴ αἰσθήσις» πού ἀπλῶς περιμένει νὰ τὴν χρησιμοποιήσουμε. Ἀς πάρουμε π.χ. τὴν περίπτωση τοῦ Δρ. Φράντζ Πόλγκαρ πού μελετήθηκε ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές. Ὁ Πόλγκαρ κατὰ τὸν πρῶτο παγκόσμιον πόλεμον ἔμεινε θαμμένος ζωντανὸς τρεῖς μέρες. Ὁταν συνῆλθε, ἔκανε μιὰ ἐκπληκτικὴ ἀνακάλυψι.

Μποροῦσε νὰ συλλαμβάνῃ τὶς σκέψεις τῶν ἄλλων:

Κάθε ἀμφιβολία γιὰ τὶς ἰκανότητες τοῦ Πόλγκαρ διαλύθηκε τὸ 1936, ὅταν κυριολεκτικὰ κατέπληξε μιὰ ὁμάδα ἀπὸ ἐπιστήμονες. Σὲ ἕνα πείραμα οἱ ἐπιστήμονες ἦταν συγκεντρωμένοι σ' ἕνα δωμάτιο καὶ ἕνας ἀπὸ αὐτοὺς σκέφτηκε κάτι πού ἤθελε νὰ ἐκτελέσῃ ὁ Πόλγκαρ. Ὁταν ὁ Πόλγκαρ μπῆκε στὸ δωμάτιο πῆγε κατ' εὐθείαν στὴν ἀρχειοθήκη πού ὑπῆρχε μέσα καὶ πήρε ἕνα ὀρισμένο φάκελλο.

Οἱ ἐπιστήμονες δὲν ἔλεγαν τίποτε. Ὁ Πόλγκαρ ἔβαζε τὸν φάκελλο στὴ θέσι του, τὸν ἔπαιρνε, τὸν ξανάβαζε. Αὐτὸ ἔγινε πέντε φορές. Τελικὰ ἐκνευρισμένος εἶπε: «Δὲν μπορῶ νὰ ξεφύγω ἀπ' αὐτὸν τὸ φάκελλο». Τότε οἱ ἐπιστήμονες τοῦ ἐξήγησαν ὅτι ἐπίτηδες, γιὰ νὰ τοῦ προκαλέσουν σύγχυσι, σκεπτόντουσαν διαρκῶς τὸ ἴδιο πρᾶγμα.

Οἱ τηλεπαθητικὲς ἰκανότητες πρόδρομοι τῶν αἰσθήσεων

Ὁ ἐπιστήμονες ὑποστηρίζουν τὴ θεωρίαν ὅτι ἡ ἀνάπτυξι τῶν «πέντε αἰσθήσεων» ἔγινε στὸν ἄνθρωπο ἀφοῦ ἤδη εἶχαν ἀναπτυχθῇ σ' αὐτὸν τηλεπαθητικὲς ἰκανότητες. Ἰσως, ὑποστηρίζουν, οἱ ἄνθρωποι νὰ ἔχασαν τὴν τηλεπαθητικὴ τους δύναμι γιατί ἐξαρτήθηκαν παρὰ πολὺ ἀπὸ τὶς ἄλλες αἰσθήσεις. Οἱ γιατροὶ ἔχουν παρατηρήσει περιπτώσεις πού δείχνουν τὴ σχέση μεταξύ τῶν ἄλλων αἰσθήσεων καὶ τῆς τηλεπαθητικῆς δυνάμεως.

Υπάρχει π.χ. ἡ ἐκπληκτικὴ περίπτωση πού ἔτυχε στὸν Ἀλέξις Καρρέλ. Ὁ διάσημος αὐτὸς ἐπιστήμων φυσικὰ ἐγέλασε ὅταν

άκουσε ότι υπήρχε άνθρωπος που μπορούσε να βλέπη με τὰ δάκτυλα. Καί όμως όταν ο Καρρέλ έδοκίμασε τόν άνθρωπο αυτό με κατάπληξι διαπίστωσε ότι πραγματικά μπορούσε να βλέπη χωρίς να χρησιμοποιή τὰ μάτια του. Με γυρισμένη τήν πλάτη καί με τὰ χέρια δεμένα πίσω ο άνθρωπος αυτός έλεγε ακριβώς τις ώρες που έδειχναν οι δείκτες του ρολογιού που διαρκώς μετακινούσε ο Καρρέλ. "Οτι δέν έβλεπε τὸ ρολόι, δέν υπήρχε καμμιὰ αμφιβολία. Πώς τὸ κατάρθωνε;

☆

Πεπεισμένοι ότι ή τηλεπάθεια είναι μιὰ εύρυτατα διαδεδομένη ψυχική δύναμις, οι έπιστήμονες κάνουν πολλά πειράματα που θά μᾶς έπιτρέψουν νά μάθουμε πῶς λειτουργεί.

"Ηδη είναι σχεδόν βέβαιοι ότι δέν πρόκειται για τή συνηθισμένη ηλεκτρική ακτινοβολία. Δέν πειθαρχεί στους νόμους τής φυσικής. "Όλα τὰ είδη ακτινοβολίας λ.χ. χάνουν τή δύναμή τους ανάλογα με τήν απόστασι. "Αντίθετα, πειράματα κατά τὰ όποια μηνύματα έστάλησαν τηλεπαθητικά από τή μιὰ άκρη τής γής στην άλλη, έφθασαν σάν νά είχαν σταλή από τή μιὰ άκρη ενός δωματίου στην άλλη.

Αγνωστα τὰ όρια του πνεύματος

Ηδη οι έρευνηταί κατευθύνουν τις προσπάθειές τους πρὸς μιὰ άλλη κατεύθυνσι: Μπορεί τὸ ανθρώπινο μυαλὸ νά πετύχη κάτι περισσότερο από τήν άποστολή μηνυμάτων; Μπορεί νά ξεασκήση κάποιο είδος φυσικής ενεργείας επάνω στην ύλη; Τὰ δεδομένα που συνεχῶς συγκεν-

τρώνονται, μᾶς έπιτρέπουν νά φθάσουμε στο συμπέρασμα ότι τὸ θαῦμα αυτό, όσο καί αν άνατρέπη πολλά έπιστημονικά δεδομένα, έν τούτοις υπάρχει.

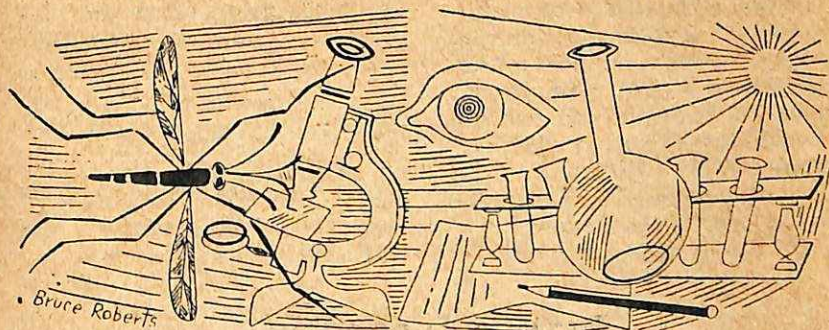
Στὸ Έθνικὸ Έργαστήριό Ψυχικῶν Έρευνῶν τής "Αγγλίας μιὰ ομάδα από έπιστήμονες συγκεντρώθηκε για νά παρακολουθήση τις παράξενες δυνάμεις μιᾶς νοσοκόμου, τής Στέλλας Κ. πού, όπως έλεγαν, μπορούσε νά προκαλή τή μετακίνησι αντικειμένων που βρίσκονταν μακριὰ της.

Στὸ αμφιθέατρο του έργαστηρίου οι διάφοροι έπιστήμονες παρακολούθησαν ένα ηλεκτρικό λαμπτήρα που ήταν συνδεδεμένος με ένα ηλεκτροφόρο σύρμα καί άναψε με τὸ γύρισμα ενός διακόπτη. Τὸν διακόπτη αυτό τὸν σκέπασαν με μιὰ σαπουνόφουσκα καί άπάντα από τή σαπουνόφουσκα έβαλαν μιὰ γυάλα. "Ηταν τελείως αδύνατο νά γύριση ὁ διακόπτης χωρίς νά μετακινηθῇ ή γυάλα καί νά σπάση ή σαπουνόφουσκα. "Η έγκατάστασις ήταν εύκολα ὁρατὴ από όλους τούς παρευρισκομένους καί άρκετὰ μακριὰ από τή νοσοκόμο.

Τότε, πρὸς γενική κατάπληξι τῶν έπιστημόνων που παρακολούθουσιν, συνέβη τὸ αδύνατον. "Η γυάλα δέν μετακινήθηκε, ή σαπουνόφουσκα δέν έσκασε καί όμως ὁ λαμπτήρας άναψε.

Σκέψι που έκμηδενίζει τὸ χῶρο; Πνεῦμα που έξουσιάζει τήν ύλη; Κάποτε οι ιδέες αυτές προκαλούσαν γέλοιο. Τώρα ή έπιστήμη αρχίζει νά τις παίρνει στα σοβαρά, καί σάν πρῶτο βήμα, παραδέχεται ήδη ταπεινά ότι δέν ξέρουμε ποιά είναι τὰ όρια στα όποια μπορεί νά φθάση τὸ πνεῦμα.

Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΣΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

Τὸ σάλιο προδίδει τὸ φύλον τοῦ έμβρύου

Στὸ Πανεπιστήμιο Λογιόλα τοῦ Σικάγου εφαρμόζεται μιὰ νέα μέθοδος για τὸν καθορισμὸ τοῦ φύλου τοῦ έμβρύου. "Η μέθοδος συνίσταται σὲ μιὰ άπλη εξέτασι τοῦ σάλιου τής μητέρας. "Ο δόκτωρ Γουσταῦος Ράπ, διευθυντὴς τοῦ βιοχημικοῦ τμήματος τοῦ Πανεπιστημίου, λέει ότι ή μέθοδος είναι μόνο 85% ακριβής, αλλά όσο αυτοί που τήν εφαρμόζουν έξοικειώνονται μαζί

της δίνει καλύτερα αποτελέσματα.

"Όταν ή εξέτασις θγῇ θετική, τὸ παιδί που θά γεννηθῇ θά εἶναι «κατὰ πᾶσαν πιθανότητα» ἀρσενικό, λέει ὁ Ράπ. "Η οὐσία που κάνει θετική τήν εξέτασι εἶναι, όπως πιστεύεται, μιὰ ἀρσενική ὁρμόνη, που προέρχεται ἀσφαλῶς ἀπὸ τὸ ἀρσενικό έμβρυο καί εισδύει στο αίμα τής μητέρας καί ἀπὸ κεί στο έκκριμα τῶν σιελογόνων αδένων της.

Τὸ «καλὸ» σας μάτι

Αν μοιάζετε με όλους τούς ανθρώπους, τότε έχετε κι' εσείς ένα μάτι-άρχηγό, λέει τὸ "Ινστιτούτο Βελτιώσεως τής "Οράσεως. Αυτό σημαίνει ότι τὸ ένα από τὰ δυὸ σας μάτια βλέπει καλύτερα.

Σὲ μιὰ έρευνα που έγινε σὲ 400 άτομα, βρέθηκε ότι τὸ δεξι μάτι υπέρχει στὰ 60% καί τὸ ἀριστερὸ στὰ 25%. Στὸ ὑπόλοιπο 15% τὰ μάτια υπερεί-

χαν έναλλάξ. "Η διαφορὰ αὐτὴ δέν εἶναι ἐκ γενετῆς. Έμφανίζεται συνήθως στην παιδική ηλικία, όταν αρχίζουν νά χρησιμοποιούνται τὰ μάτια για κοντινὴ δουλειά. Τὸ δεξι μάτι εἶναι σχεδόν πάντα ὁ ἀρχηγός, γιατί τὰ 80% τῶν ανθρώπων χρησιμοποιοῦν κυρίως τὸ δεξι χέρι καί έχουν τήν τάσι νά κάνουν τή δουλειά τους πρὸς τὰ δεξιά. "Ετσι, τὸ δεξι μάτι βλέπει καλύτερα καί

εύκολώτερα και χρησιμοποιείται περισσότερο.

Πολλοί βλέπουν ένα αντικείμενο με την όπτική γραμμή του υπερέχοντος ματιού μάλλον παρά με την όπτική γραμμή που βρίσκεται ανάμεσα στα δυο μάτια. Το μάτι - άρχηγος είναι ίκανό να διακρίνει καλύτερα κοντά, γιατί χρησιμοποιείται περισσότερο για κοντινή δουλειά.

Το άτομο που προσπαθεί να

περπατήσει κατ' ευθείαν μπροστά σε ένα σκοτεινό μέρος, προχωρεί συνήθως γύρω από ένα κύκλο και επιστρέφει στην ίδια θέση. 'Υπεύθυνη γι' αυτό ίσως να είναι η διαφορά στη διακριτική ικανότητα των δυο ματιών. Στην πραγματικότητα κυττάζει προς την πλευρά του υπερέχοντος ματιού, ενώ νομίζει ότι κυττάζει κατ' ευθείαν εμπρός.

Γυάλινα ξυραφάκια

Η αμερικανική κυβέρνηση ξδωσε τελευταία δίπλωμα ευρεσιτεχνίας στους εφευρέτες μιας νέας μεθόδου με την οποία κατασκευάζονται ξυραφάκια του ξυρίσματος από... γυαλί. 'Η κόψι της γυάλινης λεπίδας γίνεται με άκονι, αφού βουτηχτεί ή λεπίδα σε όξειδωτικό διάλυμα.

Οι γυάλινες πλάκες, από τις οποίες γίνονται οι λεπίδες, είναι ίδιες σε μέγεθος, σε πάχος και σε ποιότητα γυαλιού με τις καλύτερες πλάκες μικροσκοπίου. Οι εφευρέτες ισχυρίζονται ότι με τη μέθοδό τους μπορούν να κατασκευαστούν γυάλινα ξυραφάκια πολύ κοφτερά και ανθεκτικά και σε οικονομική τιμή.

'Η πολυδρόνα καλύτερη από τό κρεβάτι για τους καρδιακούς

Αύστηρή ανάπαυση στο κρεβάτι διέταζαν ως τώρα οι γιατροί για τους καρδιακούς. 'Αλλά οι 'Αμερικανοί γιατροί Σάμουελ Λέβιν και Μπέρναρντ Λόουν της Βοστώνης υποστηρίζουν στην 'Εφημερίδα της 'Αμερικανικής 'Ιατρικής 'Εταιρείας ότι οι καρδιακοί είναι προτιμότερο να κάθονται ήσυχα σε μια πολυδρόνα.

Με το να μένουν ακίνητοι στο κρεβάτι, λένε οι δυο γιατροί, αυξάνουν τη συρροή αίματος στο στήθος και έτσι μεγαλώνουν την εργασία που πρέπει να προσφέ-

ρη ή άρρωση καρδιά. 'Η καθιστική στάσις, αντίθετα, επιτρέπει στο αίμα να κινηθεί σε όλο το σώμα εξ αιτίας της θαρύτητος.

'Η πολυδρόνα είναι καλύτερη επίσης και για το ήθικό του άρρώστου.

Οι δυο γιατροί τονίζουν ότι ο μόνος κίνδυνος της καθιστικής ανάπαυσης των καρδιακών είναι ότι μπορεί να τους οδηγήσει στην ιδέα πως δεν έχουν τίποτα και να τους κάνη να μην πάρουν στα σοβαρά την άρρώστειά τους, ή οποία απαιτεί αρκετή προσοχή.

Τα πεύκα φέρνουν βροχή

Ενας κορυφαίος 'Αμερικανός μετεωρολόγος λέει ότι τα πεύκα και τα έλατα που σκεπάζουν τα βουνά μπορούν να αποδειχθούν εξαιρετικοί «βροχοποιοί», γιατί μαζεύουν με τις βελόνες τους ύγρασία από τα διερχόμενα σύννεφα και την όμιχλη. Αυτή είναι η γνώμη του δόκτορος Βίνσεντ Σαίφερ, του 'Εργαστηρίου 'Ερευνών της Γενικής 'Ηλεκτρικής 'Εταιρείας του Σενέκταντ της Νέας 'Υόρκης.

Σε μερικές περιπτώσεις, λέει ο κ. Σαίφερ, έχει παρατηρηθεί ότι οι πευκοβελόνες στάζουν την ύγρασία που μαζεύουν τόσο γρήγορα, ώστε έχει κανείς την εντύπωση ότι βρέχει.

Θά ήταν λοιπόν δυνατόν με την αναδάσωση απογυμνωμένων όρεινων περιοχών να έχουμε καλά αποτελέσματα στην αύξηση των βροχών, συνεχίζει ο κ. Σαίφερ.

Θά μπορούσε επίσης να εφευρεθούν τεχνητά κατασκευάσματα με τις ίδιες ύγροσυλλεκτικές ιδιότητες. 'Η όμιχλη και τα σύννε-

φα σκεπάζουν συχνά τους ψηλούς λόφους και τα βουνά, πολλές φορές μάλιστα τυλίγουν και μεγάλες περιοχές. Συνήθως η όμιχλη αυτή και τα σύννεφα κατακρατούν την ύγρασία τους, εκτός αν η περιοχή είναι φυτεμένη με αιθαλή δένδρα.

«Οι μικροσκοπικές σταγόνες του νερού που αποτελούν το σύννεφο ενεργούν σαν μικρά βλήματα, που χτυπάνε και κατόπιν κολοιούν επάνω στις βελόνες των πεύκων», λέει ο δόκτωρ Σαίφερ. Καθώς μαζεύονται πάνω σε μια βελόνα, ενώνονται και σχηματίζουν σιγά-σιγά κανονικές σταγόνες βροχής. Με τον τρόπο αυτό τα πεύκα και τα έλατα μπορούν να μαζεύουν και να ρίχνουν αδιάκοπα νερό, όσον καιρό υπάρχει σύννεφο ή ύγρασία γύρω τους.

Ο 'Αμερικανός επιστήμων λέει ότι τα σύννεφα προχωρούν συνήθως με ταχύτητα μόλις 5-10 μίλια την ώρα, πράγμα που διευκολύνει την αποτελεσματική εφαρμογή της μεθόδου του.

Βιταμίνες από βούρκο

Οπως απέδειξαν οι βιοχημικοί, ένα άηδές θρωμερό ύλικό αποτελεί μια από τις πλουσιότερες πηγές βιταμίνης Β-12 (της βιταμίνης κατά της αναιμίας). Το ύλικό αυτό είναι ο Μιλοργανίτης. Κατά τον Μπέρναρντ Γουάινακ, των 'Εργαστηρίων Μάινερ του Σικάγου, ένα κιλό Μιλοργανίτου περιέχει 4 χιλιοστόγραμμα βιταμίνης Β-12 — εκτός από διάφορες ποσότητες ριβοφλαβίνης, νιασίνης, παντοθενικού οξέος και άλλων βιοχημικών ουσιών. Μπορεί επίσης να εγκλείη

και σημαντικές ποσότητες θεραπευτικών ενζύμων και φυσικών ορμονών.

Και στο εργαστήριο και στο εργοστάσιο των εργαστηρίων Μάινερ η βιταμίνη Β-12 παρασκευάστηκε από τον Μιλοργανίτη σε στερεή κατάσταση, δηλαδή σε στερεό σώμα που περιέχει 40 χιλιοστόγραμμα βιταμίνης σε κάθε του κιλό. Το πρόβλημα που μένει να λυθεί ακόμη είναι η μετατροπή της ακατέργαστης βιταμίνης Β-12 σε καθαρή βιταμίνη.

"Όταν τὰ λεοντάρια συγκατοικοῦν μετὰ τοὺς ἀνθρώπους

ΣΤΙΓΜΕΣ ΕΥΤΥΧΙΑΣ...

Τοῦ

BERNARD WICKSTEAD

Πρὶν ἀπὸ λίγο καιρὸ στὸ Τσάβο τῆς Κένυας ἔζησα μιὰ ἀληθινὰ μοναδική περιπέτεια. Εἶχα τὴ σπάνια τύχη νὰ με δαγκώσῃ μιὰ παιγνιδιάρικα λεονταρίτσα, ἀπόγονος τῶν ἀνθρωποφάγων λεονταριῶν τῆς περιοχῆς.

"Όταν πρὶν ἀπὸ πολλὰ χρόνια γινόταν ὁ σιδηρόδρομος Μομπάσα-Οὐγκάντας, τὰ ἀνθρωποφάγα λεοντάρια τῆς περιοχῆς Τσάβο δημιούργησαν μεγάλες φασαρίες. Σκότωσαν 28 Ἰνδιάνους ὑπηρέτες καὶ πολλοὺς Ἀφρικανούς. Καὶ πρὶν νὰ τὰ ἐξολοθρεύσουν ἐγίναν αἰτία νὰ ἀπεργήσουν οἱ ἐργάτες καὶ ἡ ἀπεργία κράτησε τρεῖς ἐβδομάδες. Οἱ ἀπεργοὶ δὲν ζητοῦσαν ἀύξεισι τοῦ ἡ-

μερομισθίου, ἀλλὰ... ἐλάττωσι τῶν λεονταριῶν!

Τὰ λεοντάρια ἐκεῖνα θρίσκονται τώρα στὸ Μουσεῖο Φυσικῆς Ἱστορίας τοῦ Σικάγου καὶ δὲν τρέφονται πιά μετὰ ἀνθρώπους. "Όπως καταλαβαίνετε, λοιπόν, ἂν θέλετε νὰ δοκιμάσετε πῶς δαγκώνει ἓνα λεοντάρι, τὸ Τσάβο εἶναι ὁ ἰδεώδης τόπος. Φυσικὰ ἐγὼ δὲν πῆγα ἐκεῖ γι' αὐτὸν ἀκριβῶς τὸν λόγο. Ἀποφάσισα νὰ γνωρίσω τὸ Τσάβο γιατί σὲ λίγο καιρὸ θὰ ἀποκτήσῃ φήμη καὶ γιὰ κάτι ἄλλο. Τὸ Τσάβο θὰ εἶναι ἓνας ἀπὸ τοὺς λίγους τόπους τῆς Ἀφρικῆς, ὅπου θὰ μπορῇ κανεὶς νὰ δῇ ἐλέφαντες, ρινόκερους καὶ ἄλλα μεγάλα ζῶα, ὅχι πιά

μέσα σὲ ζωολογικοὺς κήπους καὶ σὲ τσίρκα.

Τὰ ἄγρια ζῶα τῆς Ἀφρικῆς ἐξολοθρεύονται μετὰ πολὺ γοργὸ ρυθμὸ γιὰ νὰ δώσουν τῇ θέσι τους στοὺς ἀποίκους καὶ στὴν καλλιέργεια καὶ γιὰ νὰ ἱκανοποιήσουν τὸ πάθος τῶν κυνηγῶν. Ἄν δὲν γίνῃ τίποτα γιὰ νὰ σταματήσῃ τὸ κακὸ, σὲ λίγα χρόνια ὠρισμένα εἶδη θὰ ἔχουν ἐντελῶς ἐξαφανισθῇ. Γι' αὐτὸ τὸ Τσάβο καὶ μιὰ μεγάλη περιοχὴ γύρω ἀποφασίστηκε νὰ θεωρηθῇ ἓνα εἶδος ζωολογικοῦ κήπου, ὅπου τὰ ζῶα θὰ μποροῦν νὰ ζήσουν εἰρηνικά, ἂν ὄχι μεταξύ τους, τοῦλάχιστον μετὰ τοὺς ἀνθρώπους.

Ὑπεύθυνοι γιὰ τὴν περιοχὴ αὐτὴ εἶναι τώρα δυὸ φύλακες καὶ δυὸ βοηθοὶ τους 19 χρονῶν. Ἐνας ἀπὸ τοὺς φύλακες μετὰ κάλεσε ἂν ἤθελα νὰ μείνω μαζί του στὴν κατασκήνωσι. Δέχτηκα εὐχαρίστως τὴν πρόσκλησι, χωρὶς νὰ μπορῶ νὰ φανταστῶ ὅτι τὸ ἀγαπημένο ζωάκι τῆς σκηνῆς του ἦταν ἓνας ἀπόγονος τῶν ἀνθρωποφάγων λεονταριῶν.

Ὁ φύλακας ἦρθε μετὰ τὸ αὐτοκίνητό του καὶ μετὰ πῆρε ἀπὸ τὸ τραῖνο. Τραβήξαμε γιὰ τὴν κα-

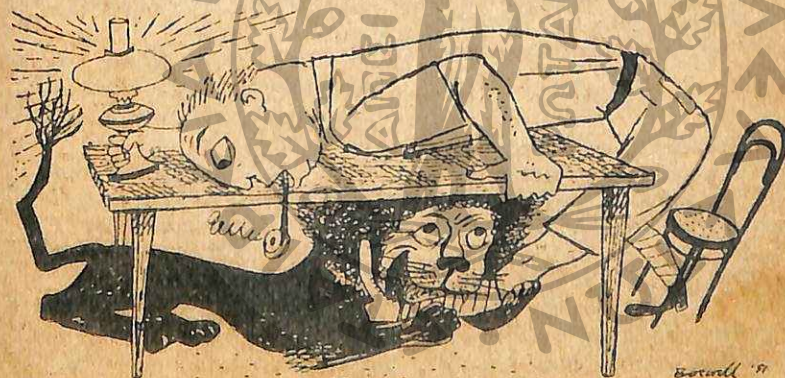
τασκήνωσι. Μόλις φθάσαμε, δυὸ σκυλιὰ καὶ ἓνα λεονταράκι ἔτρεξαν πηδώντας νὰ μᾶς προῦπαντήσουν. Δὲν ξέρω ἂν σᾶς ἔτυχε ποτὲ νὰ σᾶς καλωσορίξῃ ἓνα λεοντάρι. Εἶναι κάτι ποὺ δὲν μπορεῖτε νὰ τὸ ξεχάσετε ποτέ!

— Μὴ δίνης σημασίᾳ, μοῦ εἶπε ὁ οἰκοδεσπότης μαζεύοντας ἀπὸ χάμω τὸ καπέλλο μου καὶ ξεσκοινίζοντάς το. Αὐτὴ εἶναι ἡ Ἀϊόλα. Δὲν θὰ σὲ πειράξῃ. Κάτω, Ἀϊόλα, κάτω. Μπράβο. Τὶ καλὸ λεονταράκι.

Ἡ Ἀϊόλα εἶναι ἑννέα μηνῶν καὶ ζυγίζει κάπου 60 ὀκάδες. Τὴν μεγάλωσαν μετὰ γάλα τοῦ κουτιοῦ, μετὰ μωρουνόλαδο, μετὰ βιταμίνες καὶ μετὰ ἐνέσεις κάλτσου. Τώρα τρώει καμμιὰ δεκαριά ὀκάδες κρέας σὲ κάθε τῆς γεύμα.

— Τὰ μεγαλώνεις σὰν παιδιὰ, μοῦ εἶπε ὁ φύλακας ποὺ εἶναι παντρεμένος καὶ ἔχει ἀπ' αὐτά. "Όταν τελείωνε τὸ μπιμπερό τῆς τὴν ἔπαιρνα στὸν ὄμο μου γιὰ νὰ τὴν πιάσῃ λόξυγγας καὶ νὰ γίνῃ κανονικὰ ἡ πέψις τῆς.

"Όπως γίνεται μετὰ τὰ γατάκια, ἔτσι καὶ τὰ λεονταράκια ποὺ προορίζονται νὰ συντροφεύουν τὸν ἀνθρώπο, πρέπει νὰ συνηθί-

σουν στο σπίτι. Πώς όμως; 'Απλούστατα: ψεκάζετε γερὰ τὸ θηρίο σας μὲ ἓνα ἔντομοκτόνο ὥσπου νὰ μάρη νὰ φέρεται.

Τὴν 'Αἶδλα τὴν ἔφεραν στὴν κατασκήνωσι πέντε μερῶν. 'Ενας ἰθαγενὴς τὴ θρῆκε μόνῃ στὴ ζούγκλα νὰ κλαίῃ σὰν χαμένο παιδί.

Οἱ λέαινες εἶναι πολὺ καλὲς γειτόνισσες. 'Όταν ἡ μιὰ θέλῃ νὰ κἀνῇ ἓνα γύρο γιὰ νὰ θρῆ λίγο κρέας, οἱ ἄλλες προσέχουν τὰ μικρά της. Μὲ τὴν 'Αἶδλα ὅμως φαίνεται πὼς κάτι ἔγινε καὶ ἡ μικρὴ θρέθηκε μονάχη καὶ ἔρημη.

☆

'Όταν ἔχετε κοντά σας ἓνα ἀνεπτυγμένο ἐλεύθερο λεονταράκι ἡ ζωὴ εἶναι γεμάτη εὐχάριστες ἐκπλήξεις. Κάθεστε στὸ τραπέζι νὰ φάτε καὶ ξαφνικὰ νοιώθετε κάτι νὰ τρώῃ τὸ πόδι σας. Ξεχνώντας γιὰ μιὰ στιγμή πὼς εἶναι λεονταράκι προσπαθῆτε νὰ τὸ διώξετε μὲ μιὰ μικρὴ κλωτσιά. Αὐτὸ ὅμως ὁ φίλος τὸ παίρνει γιὰ σημάδι: πὼς εἶστε καὶ σεῖς παιχιδιάρης καὶ θὰ θέλατε νὰ χοροπηδήσετε λιγάκι. Χωρὶς λοιπὸν νὰ καταλάβετε πότε καὶ πὼς, τὸ τραπέζι θρίσκεται ἀναποδογυρισμένο καὶ σεῖς ἀνάσκελα στὸ χῶμα μὲ ἓνα λεοντάρι στὸ στήθος σας πρὸ γουργουρίζει χαρούμενα.

☆

Τὸ θραδάκι ὁ φύλακας ἔβαλε τοὺς ἰθαγενεῖς ὑπηρέτες νὰ ἀνάψουν μιὰ φωτιά μπροστὰ στὴ σκηνὴ καὶ μιὰ ἄλλη πίσω.

— 'Επρεπε νὰ ἦσουν ἐδῶ χθὲς τὸ θράδι, μοῦ εἶπε. 'Ενα γέρικο λεοντάρι ἦρθε καὶ στάθηκε πέντε μέτρα ἀπὸ τὴ σκηνὴ καὶ φώναζε. 'Απόψε ὅμως θέλω νὰ κοι-

μηθῶ. Γι' αὐτὸ εἶπα ν' ἀνάψουν τὶς φωτιές.

Πολὺ φυσικὰ ἡ κουθέντα πῆγε στὰ λεοντάρια. Καὶ νὰ μερικὰ ἀπὸ τὰ ἐνδιαφέροντα πράγματα ποὺ ἔμαθα:

— Τὰ λεοντάρια ἔχουν περισσότερα μικρόβια στὰ πόδια παρὰ στὰ δόντια. Γι' αὐτὸ εἶναι καλύτερο νὰ σὲ δαγκώσουν παρὰ νὰ σοὺ μπῆξουν τὰ νύχια τους.

— Προτιμοῦν νὰ σὲ φᾶνε ἀρχίζοντας ἀπὸ τὰ πόδια. 'Αφίνουν τὸ κεφάλι τελευταῖο ἂν καὶ δὲν ἀποκλείεται νὰ ἀρχίσουν ἀπὸ τὸ αὐτί σου, γιὰ ὀρεκτικό.

— Δὲν ἀγαποῦν τὶς φωτιές. 'Ωστόσο τὰ παλιά ἀνθρωποφάγα λεοντάρια εἶχαν τέτοιο θράσος, ὥστε ξαπλώνονταν μπροστὰ στὴ φωτιά καὶ ἔκει καταβρόχθιζαν τὰ θύματά τους.

☆

Δὲν μπορῶ νὰ καταλάβω τί εἶχαν πάθει, ἀλλὰ ἐκεῖνο τὸ θράδι δὲν μποροῦσα νὰ κοιμηθῶ ἥσυχα. Οἱ φωτιές εἶχαν μισοσβῆσει, καὶ καθὼς ὅλοι κοιμόνταν, γλύστησα ἀπ' τὸ κρεβάτι μου, ξυπόλυτος, καὶ ὀπλισμένος μὲ ἓνα σουγιά βγήκα ἔξω καὶ σκάλισα τὴ φωτιά.

Σὲ λίγο μιὰ λεοπάρδαλι πλησίασε στὶς σκηνές. Δὲν τὴν εἶδα μὰ τὰ σκυλιὰ τὴν εἶδαν καὶ μᾶς ἐύπησαν ὅλους. 'Η λεοπάρδαλι τρελλαίνεται γιὰ σκυλιὰ ἴσως καὶ γιὰ... δημοσιογράφους. Μήπως μπορῶ νὰ ξέρω; 'Ο φύλακας ἀντὶ νὰ τὴν σκοτώσῃ τὴν ἔδιωξε μὲ ἓνα θαρελότο, σὰν κι' αὐτὰ ποὺ εἶχαμε ὅταν εἴμασταν παιδιὰ καὶ παίζαμε πόλεμο.

'Επὶ τέλους πλαγιάσαμε πάλι ὅλοι νὰ κοιμηθοῦμε. 'Όταν ξημέρωσε, νόμισα πὼς τὰ θάσανά

μου εἶχαν τελειώσει. Κάθε ἄλλο! Οἱ ἰθαγενεῖς μοῦ γέμισαν μὲ νερὸ ἓνα μπάνιο πίσω ἀπὸ τὴ σκηνὴ καὶ ἐγώ, ἀνυποψίαστος πὼς ἡ παιχιδιάρη ἡ 'Αἶδλα μὲ χάζευε, ἔβγαλα τὰ ρούχα μου καὶ ἔσκυ-

ψα γιὰ νὰ δοκιμάσω τὸ νερό. 'Εκείνη τὴ στιγμή διάλεξε ἡ χρυσὴ μου ἡ λεονταρίτσα γιὰ νὰ μοῦ χυμῆξῃ. 'Όλοι ξεκαρδίστηκαν στὰ γέλια, ἐκτὸς ἀπὸ μὲνα βέβαια.

Καὶ τώρα, ποῖος ἀπὸ σᾶς, ρωτάει ὁ δάσκαλος, μπορεῖ νὰ μοῦ πῇ τί συμβαίνει ὅταν τὸ ἀνθρώπινο σῶμα μπῇ στὸ ζεστὸ νερό;

— Μάλιστα, κύριε: ἀκούγεται ἓνας μαθητὴς. Χτυπάει τὸ τηλέφωνο!

Tatler

☆

Οὐπάλληλος τῆς ἀπογραφῆς ρώτησε μιὰ κυρία πόσα παιδιά εἶχε.

— Νὰ σᾶς πῶ; ἀρχισε ἡ κυρία. 'Ο... Τζῶν, ὁ Τζίμμι... ἡ Μαίρη καί... Μὴ στενοχωρῆστε γιὰ τὰ ὀνόματα, λέει ὁ ὑπάλληλος. 'Ο ἀριθμὸς μὲ ἐνδιαφέρει.

'Ο τόνος τοῦ ἐξώργισε τὴν κυρία.

— Τὰ παιδιά μου δὲν ἔχουν ἀριθμούς, κύριε. 'Ονόματα ἔχουν.

Tatler

☆

Ενας γέρος τοιγκούνης ποὺ θρῆσκόταν στὰ τελευταῖα τοῦ ἀποφάσισε νὰ ὑπαγορεύσῃ τὶς τελευταῖες τοῦ θελήσεις καὶ τὴ διαθήκη του.

— Καὶ σὲ κάθε ἓνα ἀπὸ τοὺς ὑπᾶλλήλους μου, ὁ ὁποῖος ἔχει παραπάνω ἀπὸ πέντε χρόνια στὴ δουλειά, ἀφίνω τὸ ποσὸ τῶν 1.000 λιρῶν.

— Πολὺ γενναῖοδωρο αὐτὸ, τοῦ λέει ὁ δικηγόρος μὲ θαυμασμό.

— Καθόλου, ἀπαντᾷ ὁ γέρος. Δὲν ὑπάρχει ὑπᾶλληλος ποὺ νὰ δούλεψε μαζί μου πέντε χρόνια. Θὰ δείξῃ ὅμως καλὰ στὶς ἐφημερίδες.

Tatler

ΠΟΙΟΣ ΘΑ ΒΡΗ ΤΑ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ ;

Όπως βλέπετε παρακάτω, πρέπει να συμπληρωθούν οι άστερισκοί από τις έξι λέξεις με γράμματα, έτσι ώστε να σχηματισθούν έξι άρτιες λέξεις.

Οι πιθανότητες σχηματισμού λέξεων είναι, σε κάθε λέξη, πολλές. Έκείνο που επιδιώκει ή άσκησι αυτή, που είναι συνάμα μια διδακτική διασκέδασις για πολλά άτομα, είναι ο σχηματισμός λέξεων που δίνουν όσο το δυνατόν περισσότερους βαθμούς.

Βάσι για τη βαθμολογία θα χρησιμοποιήσετε το αλφάβητό μας, όπως το βλέπετε παρακάτω. Σε κάθε γράμμα αντιστοιχούν τόσοι βαθμοί, όσοι αναφέρονται στον παρακάτω πίνακα.

Βαθμολογούνται φυσικά μόνο τα γράμματα που λείπουν από τις λέξεις. Επιτρέπεται όμως μόνο η χρησιμοποίησης άρτίων λέξεων, ουσιαστικών, κυρίων ονομάτων, γεωγραφικών και επιστημονικών όρων κ.λ.π. Πασίγνωστες λέξεις ξενικών όρων επιτρέπονται επίσης.

Μετοχές όμως, ρήματα, επίρρηματα, άντωνυμίες, πληθυντικοί, γενικές, δοτικές κ.λ.π. δεν επιτρέπονται.

Εάν τώρα θρήτε για σύνολο παραπάνω από 200 βαθμούς, θα έχετε επιτύχει μια πολύ καλή βαθμολογία.

Στη σελίδα των λύσεων μας θα θρήτε ένα παράδειγμα με μια επίσης αξιόλογη βαθμολογία, την οποία... εύχόμεθα να έχετε περάσει.

Α	Β	Γ	Δ	Ε	Ζ	Η	Θ	Ι	Κ	Λ	Μ
1	7	6	5	2	10	8	10	7	2	6	4
Ν	Ξ	Ο	Π	Ρ	Σ	Τ	Υ	Φ	Χ	Ψ	Ω
8	9	4	3	9	3	5	8	8	9	10	10

Βαθμολογία :

1)	Ε	*	*	*	*	*	Γ	Ο	Σ	=	
2)	*	*	Λ	*	Ο	*	Ο	*	Ι	=	
3)	*	*	*	Ο	*	*	Λ	Η	Σ	=	
4)	*	Ο	*	*	Ε	*	Τ	*	Σ	=	
5)	*	*	*	Κ	*	Α	Ι	*	Α	=	
6)	*	*	Ε	*	Π	Ο	*	*	Σ	=	

Σύνολον βαθμολογίας

Για το ένα από τα έξι αυτά... σκεφθήτε την Ειρήνη Παπαί!

Ι. Χ.

(Λύσις στη σελίδα 116)

Καμουφλαρισμένες φωτογραφικές μηχανές

(Από το «Photoguide Magazine»)

Οι μυστικές φωτογραφικές μηχανές δεν υπάρχουν μόνο στα φιλμ κατασκοπείας. Η δυνατότης να φωτογραφίζουμε χωρίς να το καταλαβαίνει ο άλλος, είναι κάτι που εγώητευσε τους φωτογράφους από τις αρχές του 20ού αιώνας.

Από την εποχή που άνεκαλύφθη η στεγνή πλάκα, γύρω στα 1880, μπορούμε άνεμπόδιστα να θγάζουμε φωτογραφίες με σχετικά μικρές μηχανές. Σχεδόν άμέσως έκαναν την εμφάνισι τους στην αγορά ένα σωρό περίεργες φωτογραφικές μηχανές και ακόμη περισσότερα μοντέλα κατατέθηκαν στα διάφορα γραφεία διπλωμάτων εύρεσιτεχνίας.

Οι απλούστεροι τύποι καμουφλαρισμένων φωτογραφικών μηχανών ήταν εκείνοι στους οποίους ή ίδια ή μηχανή κρυβόταν ως τη στιγμή που θα έβγαине ή φωτογραφία. Τη στιγμή εκείνη το καμουφλάζ έφευγε και παρουσιαζόταν ή φωτογραφική μηχανή. Σκοπός των κατασκευαστών ήταν ν' απλλάξουν τους φωτογράφους από το πλήθος των περιέργων που παρακολουθούσαν όποιον έβλεπαν να κρατά ή φωτογραφική μηχανή. Α-

κόμη ή ξαφνική εμφάνισι της μηχανής δεν έδινε καιρό στον φωτογραφιζόμενο να συνέλθη και να πάρη πόζα.

Μηχανές έρασιτεχνών

Μια από τις πρώτες αυτές καμουφλαρισμένες φωτογραφικές μηχανές έμοιαζε έξωτερικά με βιβλίο και έπαιρνε πλάκες 4X4. Ο φακός ήταν στη ράχη του βιβλίου και για να φωτογραφήση κανείς έπρεπε να τραθήξη ένα κορδονάκι σαν εκείνα που έχουν συνήθως για να μαρκάρουν τη σελίδα.

Κάποιος άλλος, γύρω στα 1880, τοποθέτησε ολόκληρη τη φωτογραφική μηχανή στο ψηλό καπέλλο του. Όταν ήθελε να φωτογραφήση, έίδωνε το ψηλό καπέλλο του στο μπαστούνι του που μετατρεπόταν σε τρίποδο και φωτογράφιζε. Αν λάθουμε υπ' όψι ό τι ή φωτογραφική αυτή

μηχανή ξπαιρνε φωτογραφίες 9X12, καταλαβαίνουμε πόσο μεγάλο νόυμερο καπέλλο έπρεπε νά φορή ό ιδιοκτήτης της μηχανής.

Πιό έξυπνο ήταν τó κόλπο της φωτογραφικής μηχανής που έμοιαζε με θήκη για κυάλια. Οί φακοί ήταν στη θάσι της θήκης που άνοιγε καί άπεκάλυπτε τó πλαίσιο έπάνω στό όποιο στηριζόταν τó άρνητικό. 'Η φωτογραφική αυτή μηχανή κυκλοφόρησε στά 1893 καί έπαιρνε φωτογραφίες 9X12.

Μηχανές κατασκόπων

Είδικά για τούς κατασκόπους κατασκευάστηκε ή κομψή φωτογραφική μηχανή - γραβάτα. Οί φακοί έμοιαζαν με διακοσμητική καρφίτσα καί τó υπόλοιπο μέρος ήταν κρυμμένο πίσω από τή γραβάτα. "Ενα άθέατο ελατηριάκι άνοιγε τó φακό για τή φωτογράφησι καί ή πλάκα άλλαζε με τήν πίεσι του άέρος που προκαλούσε μιά λαστιχένια σφαίρα στην τσέπη του παντελονιού. 'Η σφαίρα αυτή συνδεόταν με τή μηχανή με ένα λαστιχένιο σωλήνα.

Πολύ συχνά χρησιμοποιήθηκαν μηχανές - ρολόγια. Πρώτη φορά τέτοιες μηχανές έφτιαξε ό Λάνγκαστερ, τó 1896. "Επαιρναν άρνητικά διαμέτρου περίπου 1½ έκατ. "Όπως λέγεται, οί ντέκτιβ του Βερολίνου χρησιμοποιούσαν τέτοιες μηχανές.

Τό 1909 ό Κέρτο κατασκεύασε μιά μηχανή που έμοιαζε μάλλον με μεγάλη γυναικεία τσάντα. Βέβαια ή εμφάνισι

της τσάντας δέν είναι καθόλου της μόδας σήμερα, αλλά ή μηχανή των 2½X3½ που έκρυβε ή τσάντα, είναι άκριβώς ό τύπος που χρησιμοποιούμε άκόμη σήμερα.

"Αν ήσαστε κατάσκοπος με γενειάδα, τότε ή φωτογραφική μηχανή - γραβάτα θά σάς ήταν φυσικά άχρηστη. Τό 1928 όμως βρέθηκε ή λύσι. Μιά περιεργη έξάρτησι επέτρεπε νά προσαρμόζεται μιά μηχανή κάτω από τó πέτο του σακακιού καί ό φακός της νά φαίνεται σάν μπουτονιέρα. "Ενα κουτάκι περιείχε άρκετό φιλμ για 15 φωτογραφίες 3X3.

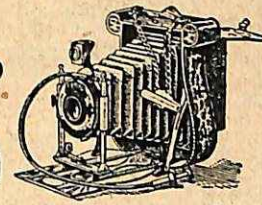
Μιά άλλη μόδα ήταν οί φωτογραφικές μηχανές - όπλα. "Ακόμη καί σήμερα μπορείτε νά βρήτε ένα είδος τουφεκιού που νά είναι μικρή φωτογραφική μηχανή. Τό 1862 έμφανίστηκε τó πρώτο περίστροφο - φωτογραφική μηχανή, που ή ευαίσθητη πλάκα του ήταν ένας κυκλικός δίσκος. "Ο δίσκος έκανε μιά στροφή ενός τετάρτου του κύκλου σέ κάθε πίεσι της σκανδάλης. Για νά φωτογραφίσετε δέν είχατε παρά νά σκοπεύσετε καί νά τραθήξετε τή σκανδάλη.

Φωτογραφικές μηχανές για πολύ μικρά άρνητικά δέν είναι τίποτε τó καινούργιο, καί τó φιλμ των 16 χιλιοστών είναι πολύ εύχρηστο. "Η φωτογραφική μηχανή μπα στούνι είχε άρκετό φιλμ των 16 χιλιοστών για 20 φωτογραφίες 15X20 χιλιοστών. "Η έστιακή απόστασις των φακών της μηχανής αυ-

της ήταν 35 χιλιοστά.

Σήμερα τó τελευταίο μοντέλο μικρής φωτογραφικής μηχανής είναι αυτό που κατασκευάζει ό Στάινμπεκ στη Γερμανία. "Εχει τήν έμφάνισι ενός ρολογιού του χεριού με τις ίδιες περίπου διαστάσεις. Αυτή ή καμουφλαρισμένη φωτογραφική μηχανή χρησιμοποιεί κυκλικά φιλμ που βγάζουν όκτώ φωτογραφίες καί δίνει πολύ άνώτερες φωτογραφίες από εκείνες που έδιναν ανάλο-

γες μηχανές πριν από 50 χρόνια. Οί φακοί της μηχανής Στάινμπεκ των 12 χιλιοστών δίνουν εικόνες με πολύ περισσότερη ακρίβεια από ό,τι θά μπορούσε νά βγάλει ή μηχανή Λάνγκαστερ.

"Εκείνο όμως που έχει άκόμη περισσότερη σημασία είναι ό,τι τά σημερινά φιλμ μπορούν νά δώσουν πολύ μεγαλύτερες μεγενθύνσεις από ό,τι θά μπορούσε κανείς νά όνειρευτεί πριν από 50 χρόνια.

Κουβεντιάζοντας με τόν Σώμερσετ Μώμ μιά κυρία του έλεγε πώς δέν μπορούσε νά καταλάβη άν ήταν πράγματι έρωτεύμένη ή όχι.
— Κυρία μου, της άπάντησε ό εύφρολόγος Μώμ, σπόν έρωτα δέν ύπάρχει παρά μιά άλάνθαστη απόδειξις: Μπορείτε νά χρησιμοποιήσετε τή βούρτσά των δοντιών του; Αυτό είναι.

L. H.

Κάποιος άστηρ του κινηματογράφου άρχισε μιά μέρα νά δανείζει χρήματα σέ πολλούς γνωστούς καί φίλους του. "Όλοι άρχισαν νά υποθέτουν ό,τι κάτι θά έπαθε τó μυαλό του. "Η αλήθεια ήταν ό,τι τά ποσά που δάνειζε δέν ήταν μεγάλα, αλλά καί τó γεγονός μόνο ό,τι έδάνειζε με τόση εύκολία καί σέ τóσους πολλούς, έφτανε για ν' άνησυχήση αυτούς που τόν ήξεραν καλά.

Άπεφάσισαν λοιπόν νά τόν πείσουν με τρόπο ό,τι έπρεπε νά πάη σέ κάποια έξοχη νά ξεκουραστή καί νά ήσυχάση τó μυαλό του.

— Μην άνησυχείτε, τούς άπάντησε αυτός. Δέν έχω δανείσει ούτε ένα δολάριο περισσότερο άπ' όσα είμαι διατεθειμένος νά ξοδέψω για νά μείνω μόνος μου. Κανείς βέβαια δέν σέ πλησιάζει όταν σου χρωστάη χρήματα.
Swing

Η ΜΑΧΗ ΤΟΥ ΧΙΟΥΜΟΡ

Τὰ ανέκδοτα που γλυστρούν κάτω από την χαραμάδα του Σιδηρού Παραπετάσματος αποτελούν την μοναδική έκδηλωση των τρομοκρατημένων κατοίκων των κάποτε ελευθέρων αυτών εθνών. Λέγονται και κυκλοφορούν ως «αστεία», αλλά στην πραγματικότητα είναι πικρά στιγμιότυπα μιάς τραγικής πραγματικότητας. Αναδημοσιεύουμε μερικά από τὰ πιο χαρακτηριστικά.

ΤΟ ΠΑΘΗΜΑ ΤΟΥ ΑΡΜΕΝΗ

Ένας Άρμένιος, κάτοικος της Λαϊκής Δημοκρατίας της Βουλγαρίας, ταξίδευε σιδηροδρομικώς από τὸ ἐσωτερικὸ τῆς χώρας σὴν πόλιν τοῦ Εὐξείνου Βάραν, ἡ ὁποία ἔχε μετονομασθῇ «Στάλιν». Ὁ Ἀρμένιος μέσῃ σὲ τὸ τραῖνο ἀποκοιμήθηκε καὶ ὅταν τὸ τραῖνο ἐπλησίαζε σὴν Βάρνα, ὁ εἰσπράκτωρ τῶν εἰσιτηρίων ἀρχισε νὰ φωνάζῃ γιὰ νὰ εἰδοποιήσῃ τοὺς ἐπιβάτες ὅτι φθάνουν σὴν πόλιν Στάλιν:

— Στάλιν, Στάλιν, Στάλιν!...

Ὁ Ἀρμένιος ἐτρόμαξε ἀπὸ τὴς φωνῆς, ἐξύπνησε καί, ἐπειδὴ δὲν εἶχε συνηθίσῃ τὴ νέα ὀνομασία τῆς Βάρνας, εἰς τὸ ἀκουσμα τῆς λέξεως «Στάλιν» ἀρχισε νὰ ζητωκραυγάζῃ καὶ νὰ χειροκροτῇ, γιὰ νὰ εἶναι ὁ ἄνθρωπος ἐν τάξει!

Η ΜΙΚΡΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

Ἀπὸ τὰ ανέκδοτα που κυκλοφοροῦν πίσω ἀπὸ τὸ Παραπέτασμα — σὴν Πολωνία:

Μιά μέρα ὁ Πρόεδρος τῆς Πολωνίας Μπιερνὺτ συζήτησε «λαϊκοδημοκρατικώτατα» μ' ἕνα ἀπλὸν ἐργάτη τῆς Πολωνίας:

— Πῶς σοὺ φαίνεται τὸ θαυμά-

σιο κομμουνιστικὸ καθεστῶς μας ἐν συγκρίσει μὲ τὸ διεφθαρμένον καπιταλιστικὸ σύστημα τῶν προπολεμικῶν ἡμερῶν; ρώτησε τὸν ἐργάτη ὁ Μπιερνὺτ.

— Τὶ νὰ σοὺ πῶ, σύντροφε Πρόεδρε, ἀπάντησε ὁ ἐργάτης. Ἐργάτης ἦμουνα τότε, ἐργάτης εἰμαι καὶ τώρα. Μονάχα που τότε εἶχαμε πῖο πολὺ φαί, πῖο ἄνετα σπίντια καί, πρὸ παντός, καλύτερα ρούχα.

— Καλύτερα ρούχα; εἶπε ἐλαφρὰ πειραγμένος ὁ Πρόεδρος. Εἶναι ντροπὴ, σύντροφε, νὰ παραπονιέσαι γιὰ τὰ ρούχα σου. Σκέψου τοὺς καταπιεζόμενους μαύρους ἀδελφούς μας τῆς Ἀφρικῆς που δὲν φοροῦν ἐπάνω τους σχεδὸν τίποτα!

— Ἀ! ἔκανε ὁ ἐργάτης μὲ συμπόνεια. Δὲν ἤξερα πῶς δὲν ἔχουν νὰ φορέσουν σχεδὸν τίποτα. Δὲν μοὺ λές, σύντροφε Πρόεδρε, πόσος καιρὸς εἶναι που ὁ Στάλιν κυβερνᾷ τὴ χώρα τους;

ΜΕΝΟΥΝ ΠΙΣΩ

Γιατὶ ἔχουμε τόσο μεγάλη ἔλλειψη κρέατος σὴν Πολωνία; ρωτᾷ ἕνας πολίτης τῆς λαϊκῆς δημοκρατίας.

— Γιατὶ προχωροῦμε μὲ τόση ταχύτητα πρὸς τὸν κομμουνισμόν, ὥ-

στε οἱ χοίροι, τ' ἄρνιά καὶ τὰ βώδια δὲν μποροῦν νὰ μᾶς προφθασουν.

ΛΕΝΙΝ ΚΑΙ ΣΤΑΛΙΝ

Κάποιος Ἀμερικανὸς, ἀπὸ κείνους που παρακολούθησαν τὴν τελευταία Οἰκονομικὴ Διάσκεψιν τῆς Μόσχας, ἀφηγεῖται τὴν ἐξῆς χαρακτηριστικὴ ἐντύπωσίν του ἀπὸ τῆς Μόσχας: Σὲ κάποια συνοικία τῆς σοβιετικῆς πρωτεύουσας ἦταν ἕνα ταπεινὸ μονόροφον σπιτάκι, σὴν πρόσοψιν τοῦ ὁποίου ὑπῆρχε μία μικροσκοπικὴ μετάλλινη πλάκα. Δίπλα σὲ τὸ σπιτάκι αὐτὸ ὑψωνόταν ἕνα πελώριο μνημεῖο. Ὁ ἐπισκέπτης ρώτησε τὸν ὁδηγὸ του τί ἦταν ἡ μικρὴ μετάλλινη πλάκα. «Λένε ὅτι ἐδῶ ἔζησε κάποτε ὁ Λένιν», εἶπε ὁ ὁδηγός. «Καὶ αὐτὸ τὸ μνημεῖο;» ρώτησε πάλι ὁ ἐπισκέπτης. «Αὐτὸ τὸ τεράστιον μνημεῖο, ἐξήγησε πάλι ὁ ὁδηγός, στήθηκε γιὰ νὰ ὑπενθυμίσῃ τοὺς Ρώσους ὅτι ὁ Στάλιν ἐπεσκέφθη τὸ μέρος αὐτὸ γιὰ νὰ κἀνῃ τὰ ἀποκαλυπτήρια τῆς μικρῆς μετάλλινης πλάκας...».

ΠΑΡΑΠΕΤΑΣΜΑΤΙΚΗ ΑΣΘΕΝΕΙΑ

Εὐνὸ ἐπιθεωροῦσε ἕνα νοσοκομεῖο ὁ Τσεχοσλοβάκος Ὑπουργὸς τῆς Ὑγιεινῆς, εἶδε μιά ὁμάδα ἀνθρώπων νὰ χτυπᾶνε τὰ κεφάλια τους στὸν τοῖχο. Φυσικὰ ἐνδιαφέρθηκε νὰ μάθῃ τὸ γιὰτί.

— Αὐτοί, τοῦ ἐξήγησε ὁ γιατρός που τὸν συνῶδευε, ἔχουν γυρίσει ἀπὸ τὸ ἐξωτερικόν.

ΜΑΚΡΥΑ ΑΠΟ ΠΡΟΠΑΓΑΝΔΑ

Ὁ σύντροφος Πετρώφ, ὑποεπίτροπος τοῦ Γραφείου Προμηθειῶν, ἐξηγώντας τὴν κατάστασιν σὲ μιά ὁμάδα ἐπισκεπτῶν που ἤθελαν νὰ γνωρίσουν τὴ Μόσχαν, ἔλεγε:

— Ὅταν στὰ χωριά ὑπάρχουν τρόφιμα καὶ στὶς πόλεις δὲν ὑπάρχουν — ὅπως σήμερα — αὐτὸ εἶναι παρέκκλισις πρὸς τὰ δεξιά. Ἄν ποτὲ φθάναμε σὲ τὸ σημεῖο ὅπου θὰ ὑπῆρχαν τρόφιμα στὶς πόλεις καὶ στὰ χωριά δὲν θὰ ὑπῆρχαν, αὐτὸ θὰ

ἦταν παρέκκλισις πρὸς τὰ ἀριστερά. Κατάπληκτος ὁ Ἰβάν, ἕνας ἀπὸ τοὺς ἐπισκέπτας, διέκοψε τὸν ὑποεπίτροπον:

— Καὶ ἂν ὑπῆρχαν τρόφιμα καὶ στὰ χωριά καὶ στὶς πόλεις;

— Αὐτό, σύντροφε, θὰ ἦταν καπιταλιστικὴ προπαγάνδα, ἀπάντησε ὁ ὑποεπίτροπος.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ...

Ὁ Βούλγαρος Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ἐδήλωσε ὅτι διὰ λόγους οἰκονομίας χαρτιοῦ, τὰ ὀνόματα τῶν συλλαβανομένων ἀνωτέρων ἀξιωματῶν δὲν θὰ δημοσιεύωνται. Ἀντὶ γι' αὐτὰ θὰ ἀναγγέλλωνται τὰ ὀνόματα τῶν μὴ συλληφθέντων ἀκόμη.

ΤΟΝ ΑΝΕΓΝΩΡΙΞΕ

Ένας νέος ἀπὸ τῆς Σοβιετικῆς Ζώνης τῆς Γερμανίας που πῆγε τελευταία σὲ Βερολίνο γιὰ μεγάλη κομμουνιστικὴ συγκέντρωσιν, ἔφερε μερικὰ ἀνέκδοτα. Ἀκούστε ἕνα:

Ὁ δάσκαλος, λέει ἡ ἱστορία, μίλουσε στοὺς μαθητὰς του γιὰ τὸν Νέρωνα, τὸν πασίγνωστο Ρωμαῖο αὐτοκράτορα. Γιὰ νὰ τοὺς ἐξάψῃ τὴν περιέργειαν, παρέλειψε τὸ ὄνομα.

— Ἦταν ἕνας ὠμὸς ἄνθρωπος, ἔλεγε, ἕνας κυβερνήτης που δὲν ἔκανε παρὰ τὸ κακόν... που κατεδίωκε τοὺς Χριστιανούς...

Ἕνας μικρός, μέλος τῆς Ἐρυθρᾶς Νεολογίας, σηκώθηκε πάνω καὶ φώναξε:

— Κύριε, ἂν συνεχίσετε, θὰ σᾶς ἀναφέρω!

ΑΠΟ ΤΗΝ 1ῃ ΣΕ ΤΗΝ 4ῃ

Διάβασες σὴν ἐφημερίδα ὅτι συνελήφθη ὁ Σλομπίνσκι ἐπειδὴ διάβαζε καπιταλιστικὴ φιλολογία; ρώτησε ὁ κομμισάριος ἕνα φίλον του.

— Ὄχι, ἀπάντησε ὁ φίλος. Διάβασα ὅμως τὴ νεκρολογία του σὴν τέταρτη σελίδα.

Τὰ ὠρῶλα βήματα ΤΗΣ ΣΚΟΤΛΑΝΤ ΓΥΑΡΝΤ

Ἀπὸ τὴν Weltwoche

*Ἡ τελευταίωρη καὶ πρὸ ἀδόρυθη ἀστυνομία τοῦ κόσμου
ξεκίνησε μὲ φράκα καὶ ψηλὰ καπέλλα*

Κατὰ τὶς μεσημεριανὲς ὥρες τῆς 7ης Σεπτεμβρίου τοῦ 1829 οἱ διαβάτες εἶδαν μιὰ παράξενη παρέλασι νὰ διασχίζη τοὺς κεντρικοὺς δρόμους τοῦ Λονδίνου. Ἦταν κάπου χίλιοι ἄνδρες, ὁ ἕνας πρὶν ψηλὸς ἀπὸ τὸν ἄλλον, καὶ φοροῦσαν ὅλοι ὁμοιόμορφα μπλε σκουρὰ φράκα καὶ ἄσπρα στενὰ λινὰ παντελόνια καὶ μαῦρα ψηλὰ καπέλλα. Καθένας τοὺς κρατοῦσε στὸ χέρι του καὶ ἓνα κοντὸ μπαστονάκι. Οἱ περίεργοι μαζεύτηκαν νὰ δοῦν τὴν παράξενη αὐτὴ πομπή καὶ ἐδῶ καὶ κεῖ ἀκουγες διάφορα:

—Νὰ οἱ Μπόμπηδες.

—Νὰ οἱ σωματοφύλακες τοῦ Πήλ.

—Ἐξω σπιοῦνοι Ἴρλανδοί.

Τὸ θέβαιο εἶναι ὅτι τὸ πλήθος κάθε ἄλλο παρὰ συμπάθεια ἐδειχνε γιὰ τοὺς πανύψηλους αὐτοὺς φρακοφόρους ποὺ προχωροῦσαν σοβαροὶ καὶ ἀτάραχοι. Καὶ ἦταν σχεδὸν ἀπαράλλαχτοι ὁ ἕνας μὲ τὸν ἄλλον.

Ἦσαν οἱ ἄνδρες τῇ νεοϊδρυθείσης ἀστυνομίας τῆς ἀγγλικῆς πρωτεύουσας.

Τὸ ἄλλο πρωτὶ οἱ ἐφημερίδες τοῦ Λονδίνου γέμισαν μὲ περιγρα-

φές καὶ σχόλια γιὰ τοὺς «σωματοφύλακες» τοῦ Μπόμπ Πήλ, τότε ὑπουργοῦ τῶν Ἑσωτερικῶν τῆς Ἀγγλίας.

Ἡ ἀστυνομία ἔγραφε μιὰ ἐφημερίδα τῆς ἀντιπολιτεύσεως—ἄλλο προορισμὸ δὲν ἔχει παρὰ νὰ ἀφαιρέσῃ καὶ τὰ τελευταῖα ἴχνη ἐλευθερίας ἀπὸ τοὺς πολῖτες. Οἱ φρακοφόροι μὲ τὰ ψηλὰ καπέλλα καὶ μὲ τὸ συμβολικὸ ραβδί στὸ χέρι, θὰ ἔχουν ὅποιαδήποτε ὥρα τὸ δικαίωμα νὰ μπαίνουν στὰ σπιτία μας, νὰ ἐπεμβαίνουν στὰ οἰκογενειακὰ μας, νὰ μᾶς συλλαμβάνουν καὶ νὰ μᾶς ξυλοκοποῦν.»

Ἄλλη ἐφημερίδα ἔγραφε ὅτι «οἱ Ἴρλανδοὶ σπιοῦνοι» (οἱ περισσότεροι ἀπὸ τοὺς πρώτους ἀστυνομικοὺς τοῦ Λονδίνου ἦταν πράγματι Ἴρλανδοί) σκοπεύουν νὰ ἱδρῦσουν κράτος ἐν κράτει καὶ νὰ διαλύσουν τὴν Ἀγγλία. Μόνον οἱ «Τάϊμς» ἐνέκριναν τὴν ἀπόφασι τῆς κυβερνήσεως καὶ ἐξέφραζαν τὴν ἀπορία τοὺς πῶς εἶχε ἀργήσει τόσο πολὺ νὰ ληφθῇ αὐτὴ ἡ ἀπόφασι.

Ἡ κυβερνήσι εἶχε ὑπολογίσει τὴν ἔντονη ἀντίδρασι μεγάλου μέρους τῆς κοινῆς γνώμης καὶ γιὰ αὐτὸ εἶχε φροντίσει νὰ δώσῃ τοὺς ἀστυνομικοὺς ὅσο τὸ δυνατόν λιγώτερο στρατιωτικὴ ἐμφάνισι. Τὸ φράκ καὶ τὸ ψηλὸ καπέλλο ἐσήμαιναν ὅτι οἱ ἀστυνομικοὶ δὲν ἦταν ἄλλο παρὰ πολιτικοὶ υπάλληλοι καὶ ἔργο τους ἡ προστασία τῆς ζωῆς, τῆς τιμῆς καὶ περιουσίας τῶν πολιτῶν ἀπὸ τὸν πληθὸς τῶν κακοποιῶν ποὺ εἶχαν κατακλύσει τὴν ἀγγλικὴ πρωτεύουσα. Κανεὶς δὲν ὑπῆρχε γιὰ νὰ τοὺς ἐμποδίσῃ. Οἱ διαρρήξεις, οἱ ληστείες καὶ οἱ φόνοι ἦταν πολὺ συχνοί. Οἱ μόνοι «ἀστυνομικοὶ» κατὰ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ἦταν μερικοὶ ἰδιωτικοὶ φύλακες ἢ νυχτοφύ-

λακες ποὺ τὶς περισσότερες φορές, ἔκαναν στοὺς κακοποιοὺς πλάτες.

Οἱ φρακοφόροι ἀστυνομικοὶ ἐγκαταστάθηκαν σὲ μιὰ πάροδο τῆς πλατείας Οὐάιτ—Χώλ, ἐκεῖ ὅπου ἦταν ἄλλοτε τὸ ἀνάκτορο στὸ ὁποῖο ἔμεναν οἱ βασιλεῖς τῆς Σκωτίας καὶ ποὺ γι' αὐτὸ ὠνομαζόταν «Αὐλὴ τῆς Σκωτίας» (ἢ Σκότλαντ—Γυάρντ). Ἀπὸ τὸ κτίριο λοιπὸν ἐπῆρε ἡ ἀγγλικὴ ἀστυνομία τὸ ὄνομα Σκότλαντ—Γυάρντ, ποὺ διατηρεῖ ὡς σήμερα.

Μέσα στὸ παλιὸ ἐκεῖνο κτίριο ἐγκαταστάθηκαν καὶ οἱ δύο πρῶτοι «ἀρχηγοὶ» τῆς ἀγγλικῆς ἀστυνομίας (Ἴρλανδοὶ καὶ αὐτοὶ) ὁ ταγματάρχης Τσάρλς Ρουάν, ποὺ εἶχε πολεμήσῃ στὴ μάχη τοῦ Βατερλώ, καὶ ὁ νεώτερός του Ρίτσαρντ Μάυν. Τὸ Λονδίνο εἶχε τότε ἤδη 1.500.000 κατοίκους καὶ πολλὰς χιλιάδες κακοποιούς, ἀπέναντι στοὺς ὁποίους οἱ χίλιοι φρακοφόροι μὲ τὰ μικρὰ μπαστούνια ἦταν τελείως ἀνίσχυροι. Ὑπῆρχαν γειτονιὲς στίς ὁποῖες οἱ ἀστυνομικοὶ δὲν ἔκαναν τὴν ἐμφάνισί τους παρὰ ἀφοῦ πέρασαν ἀρκετὰ χρόνια. Ἐφθανε νὰ ἐμφανιστῇ ἀπὸ μακριὰ ἓνα ψηλὸ καπέλλο γιὰ νὰ εἰδοποιηθοῦν ὅλοι νὰ λάβουν τὶς θέσεις τους. Ἀλλὰ τὰ ψηλὰ καπέλλα εἶχαν τὴ γνώσι νὰ μὴν προχωροῦν ποτὲ ὡς τὸ βασίλειο τῶν κακοποιῶν, ἀπὸ τὸ ὁποῖο δὲν θὰ γύριζαν ζωντανοί.

Οἱ πρῶτοι Ἀγγλοὶ ἀστυνομικοὶ ἀνέλαβαν τὸν ἀγῶνα τοὺς ἐναντίον τοῦ ἐγκλήματος μὲ μοναδικὰ ὅπλα καὶ ἐφόδια τὰ μικρὰ τους μπαστούνια. Κύρια δουλειὰ τους ἦταν νὰ περιπολοῦν στοὺς δρόμους τοῦ Λονδίνου. Ἡ ὑπηρεσία διώξεως, ἡ ὑπηρεσία σημάτων καὶ ὅλες οἱ ἄλλες πολὺπλοκες ὑπηρεσίες ποὺ συνεργάζονται σήμερα γιὰ τὴν ἐ-

ξουδετέρωσι τῶν κακοποιῶν, ἦ-
ταν τότε πράγματα τελείως ἀ-
γνωστα. Ὄταν ὅμως, ὕστερα ἀπὸ
μερικές σποραδικές ἐπιτυχίες τῶν
φρακτοφόρων ἀστυνομικῶν, ἀρχι-
σαν οἱ κακοποιοὶ νὰ ὀργανώνων-
ται γιὰ τὴν ἀντιμετώπισί τους ἔ-
γινε φανερό ὅτι ἔπρεπε καὶ ἡ
ἀστυνομία νὰ ὀργανωθῇ, ἀλλιῶς
κινδύνευε νὰ διαλυθῇ. Ἡ ὑπηρε-
σία παρακολουθήσεως τῶν ἐγκλη-
ματιῶν (οἱ ντέτεκτιβ) ἀρχισε νὰ
ὀργανώνεται ἀπὸ τὸ 1842. Στὸ
μεταξὺ εἶχε μεταστραφῇ καὶ ἡ
κοινὴ γνώμη ὑπὲρ τῆς ἀστυνομίας
καὶ οἱ ἴδιες ἐφημερίδες πού κατα-
φέρονταν ἄλλοτε ἐναντίον τῶν
«σπιούνων Ἱρλανδῶν» ἐτόνιζαν
τώρα τὴν ἀνάγκη τῆς αὐξήσεως
τοῦ ἀριθμοῦ τους καὶ τοῦ ἐφοδια-
σμοῦ τους μὲ τελειότερα μέσα.
Ὅπως δὲ τότε, ὡς τὰ 1864 οἱ ἀ-
στυνομικοὶ τοῦ Λονδίνου φοροῦ-

σαν τὰ ἴδια ψηλὰ καπέλλα μὲ τὰ
ὁποῖα εἶχαν κάνει τὴν ἐμφάνισί
τους πρὶν ἀπὸ 35 χρόνια καὶ μό-
λις ἀπὸ τὸ 1910 ἀποφασίστηκε νὰ
τοὺς ἐπιτραπῇ ἡ ὀπλοφορία, ὕ-
στερα ἀπὸ τὸ φόνο τριῶν ἀστυ-
νομικῶν τῇ νύχτᾳ τῆς 16ης Δε-
κεμβρίου 1910.

Σήμερα ἡ Σκότλαντ Γυάρντ
εἶναι ἡ πιὸ καλὰ ὀργανωμένη ἀ-
στυνομία τοῦ κόσμου, ὅπως ἀπο-
δεικνύεται ἀπὸ τὸ γεγονός ὅτι
μέσα στὴν γιγαντιαία πόλιν τοῦ
Λονδίνου, μὲ τὰ 10.000.000 κατοί-
κους της, δὲν γίνονται κάθε χρό-
νο (καὶ κατὰ μέσον ὄρον) περισ-
σότεροι ἀπὸ 35 φόνοι. Καὶ ἐκεῖ-
νο πού ἔχει περισσότερη σημασία,
εἶναι ὅτι οἱ ἐγκληματίες ἀργὰ ἢ
γρήγορα, παραδίδονται ὅπως δὲ
ποτε ἀπὸ τὴν Σκότλαντ-Γυάρντ
στὰ χέρια τῆς δικαιοσύνης.

ΤΑ ΠΑΡΑΔΟΞΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ:

- Τὸ νὰ διαβάξῃ κανεὶς τὶς «Χίλιες καὶ μία νύχτες» μέσα σὲ
μια ἡμέρα. ☆
- Τὸ νὰ ἀφίνουν οἱ βρωμοδουλειὲς καθαρὰ κέρδη. ☆
- Τὸ νὰ μὴ κατορθῶνῃ ἓνας καλὸς κολυμβητὴς νὰ ἐπιπλεύ-
σῃ στὴ ζωὴ του. ☆
- Τὸ νὰ ὑποβάλλῃ ὁ Σύλλογος τῶν Κωφαλάων εὐγλωττον
διαμαρτυρίαν. ☆
- Τὸ νὰ διαμαρτύρωνται οἱ Καθολικοί. ☆
- Τὸ νὰ ὀνομάζεσαι Παππᾶς καὶ νὰ μὴν ἔχῃς πατήσαι ποτὲ
σὲ ἐκκλησία.

Κάτι πού ἀπασχολεῖ ὅλους τοὺς γονεῖς.

Πόσο δὰ ψηλώσῃ τὸ παιδί σας

Τοῦ

ANDREW HAMILTON

Σὲ ἡλικία δύο ἐτῶν τὰ κορίτσια ἔχουν πάρει τὸ 52,2 %
τοῦ ἀναστήματός τους καὶ τ' ἀγόρια τὸ 48,6 %

Στὴν ἐποχὴ μας δὲν χρειάζον-
ται πιὰ προφητικὲς ιδιότητες
οὔτε μάγισσες τῶν παραμυθιῶν
γιὰ νὰ μάθῃ ἓνας γονεὺς ἂν τὸ
παιδί του θ' ἀποκτήσῃ κανονικὸ
ἀνάστημα, ἂν θὰ γίνῃ κοντὸ ἢ
ἂν θὰ γίνῃ πολὺ ψηλό. Χάρι στίς
ἐπιστημονικὰς ἐρευνες τῶν Πανε-
πιστημίων καὶ τῶν ἐπιστημονικῶν
ἐργαστηρίων, κυρίως στὴν Ἀμε-
ρική, μπορεῖ σήμερὰ νὰ προβλέ-
ψῃ μὲ καταπληκτικὴ ἀκρίβεια τὸ
ὀριστικὸ ἐνάστημα πού θ' ἀπο-
κτήσῃ ἓνα παιδί ὅταν θὰ ἔχῃ πιὰ
συμπληρώσει τὴν ἀνάπτυσί του.

Τὸ ἀνάστημα ἑνὸς παιδιοῦ, σχε-
τικὰ μὲ τὴν ἡλικία του, παίζει
πολὺ σπουδαῖο ρόλο, ὅχι μόνον
στὴ διαμόρφωσιν τοῦ χαρακτῆρος
τοῦ ἴδιου τοῦ παιδιοῦ, ἀλλὰ καὶ
στὴν ψυχικὴ ἡρεμία τῶν γονέων
του. Κανεὶς δὲν θέλει νὰ αἰσθάν-
νεται ὅτι τὰ βλέμματα ὅλων συγ-
κεντρώνονται ἐπάνω του, οὔτε
καὶ νὰ ὑφίσταται τὰ διάφορα πει-
ράγματα, ὅπως τό : «Τὶ καιρὸ
κάνει ἐκεῖ πάνω» ἢ τὸ «κοντοπί-
θαρε».

Πότε τελειώνει ἡ ἀνάπτυξις τοῦ σκελετοῦ

Οἱ τελευταῖες ἐρευνες τῶν Ἀ-
μερικανῶν γιατρῶν στὸ θέμα
αὐτὸ ὡδήγησαν στὸ συμπέρασμα
ὅτι ὁ χρόνος καὶ ὁ ρυθμὸς τῆς
τελικῆς ἀναπτύξεως τοῦ σκελε-
τοῦ τοῦ ἀνθρώπου καθορίζει καὶ
τὸ ρυθμὸ, ἀλλὰ καὶ τὸ χρονικὸ
ὄριο, εἰς τὸ ὁποῖο θὰ συνεχίζε-
ται ἡ ἀνάπτυξις τοῦ παιδιοῦ κα-
θὼς καὶ τὸ ἀνάστημα πού θὰ ἀ-
ποκτήσῃ τὸ παιδί ὅταν θὰ ἔχῃ
πιὰ ὠριμάσει. Ἐνὰ παιδί πού ὁ
σκελετὸς του ἀναπτύσσεται ἀργά,
θὰ ἀναπτύσσεται ἐπὶ μεγαλύτερο
χρονικὸ διάστημα. Ἀντιθέτως, τὸ
παιδί πού παρουσιάζει σκελετὸ
περισσότερο ἀνεπτυγμένον ἀπὸ τὰ
συνομήλικά του καὶ ταχύτερο ρυ-
θμὸ ἀναπτύξεως, συμπληρώνει
τὴν ἀνάπτυσί του σὲ συντομώτε-
ρο χρονικὸ διάστημα καὶ φθάνει
στὸ ὀριστικὸ του ὕψος γρηγορώ-
τερα ἀπὸ τὰ ἄλλα παιδιὰ.

Γιὰ νὰ ἐξακριβωθῇ κατὰ πόσο
ἓνα παιδί ἔχει γρήγορη ἢ καθυ-

στερημένη ανάπτυξη του σκελετού, οι γιατροί σήμερα ακτινογραφούν την παλάμη του άριστερου χεριού (του άριστερου έπειδή το παιδί χρησιμοποιεί το χέρι αυτό ολιγώτερο και έπομένως θεωρείται ως πιά φυσιολογικά άνεπτυγμένο) και τή συγκρίνουν με την ακτινογραφία του «κοινού» ή «συνήθους» χεριού της αντίστοιχης ηλικίας του παιδιού.

Στό χέρι ενός θρέφους τὰ δ-στώ των δακτύλων και της παλάμης είναι κυρίως χόνδροι και δέν διακρίνονται στην ακτινογραφική πλάκα. Τὰ «δστώ» όμως αυτά έχουν στά άκρα δστέϊνα κέντρα που ονομάζονται έπιστημονικά έπιφύσεις και που διαχωρίζονται μεταξύ τους από χόνδρο. Με την ανάπτυξη του παιδιού ο χόνδρος μετατρέπεται σε δστούν

και σιγά-σιγά οι έπιφύσεις συγκολλούνται μεταξύ τους. 'Ο ρυθμός της συγκολλήσεως αυτής εξαρτάται από διάφορους παράγοντας που έχουν κυρίως σχέση με τη λειτουργία των αδένων του οργανισμού.

☆

"Αν ή ακτινογραφία της άριστερης παλάμης δείξη ότι ή ανάπτυξις του σκελετού του παιδιού έχει προχωρήσει περισσότερο από τὸ μέσο όριο των παιδιών της ηλικίας του, σημαίνει πώς τὸ παιδί θά ἔχη συντομώτερη περίοδο ανάπτυξεως και ὅτι κατά πᾶσαν πιθανότητα θά μένῃ κοντότερο από τὸν μέσον ὄρο. "Αν ή ανάπτυξις είναι κατώτερη ἀ-

πὸ τὸν μέσον ὄρο, τότε ή περίοδος της ανάπτυξεως θά είναι μακρότερη ὑπὸ τὴν κανονική και θά πρέπει νά περιμένωμε πὼς τὸ παιδί τελικά θά ἀποκτήσῃ ἀνάστημα μεγαλύτερο ἀπ' ὅ,τι δείχνει κατά τὴν ἐποχή της μετρήσεώς του.

'Ο παλαιὸς κανόνας ὅτι «τὸ ἀνάστημα ἐνὸς παιδιοῦ θά εἶναι τὸ διπλάσιον τοῦ ἀναστήματος πού εἶχε ὅταν ἦταν δυὸ ἐτῶν» δέν εἶναι ἀπόλυτα σωστός. Σύμφωνα με τὰ ἀποτελέσματα τῶν τελευταίων παρατηρήσεων, πιδ σωστό εἶναι νά λέγεται ὅτι τὰ μὲν κορίτσια σὲ ηλικία δυὸ ἐτῶν ἔχουν φθάσει στὰ 52,2% τοῦ ὀριστικοῦ τοῦ ἀναστήματος και τ' ἀγόρια στὰ 48,6%.

'Ο πίνακας πού δημοσιεύεται δείχνει τὸ ποσοστὸ τοῦ ὀριστικοῦ ἀναστήματος ἐνὸς παιδιοῦ κανονικοῦ, ἀνάλογα με τὴν ηλικία του ἀπὸ τὴ γέννησί του ὡς τὴν ηλικία πού θά ἔχη συμπληρώσει ἐντελῶς τὴν ἀνάπτει του. "Αν ἔνα παιδί πέφτῃ μέσα στὰ ὅρια τοῦ πίνακος, δέν ὑπάρχει κανεὶς λόγος ἀνησυχίας. "Αν ὅμως οἱ διαφορὲς πού παρουσιάζει εἶναι σημαντικές, τότε μιὰ ἱατρική ἐξέταση με τὴ μέθοδο πού ἀναφέραμε τῆς ακτινογραφίας δηλαδὴ τῆς παλάμης, θά δείξῃ ὅτι τίποτε τὸ ἀνώμαλο δέν συμβαίνει και ὅτι ἀπλῶς ή περίοδος ἀνάπτξεως τοῦ παιδιοῦ θά κρατήσῃ περισσότερο ή λιγώτερο, ἀνάλογα με τὸν βαθμὸ και τὸν ρυθμὸ ὀριμάσεως τοῦ σκελετοῦ.

Οἱ Ἀμερικανοὶ γιατροὶ ἀπὸ τὶς παρατηρήσεις πού ἔχουν κάνει και τὶς περιπτώσεις πού ἔχουν παρακολουθήσει ἔχουν καταλήξει στὸ συμπέρασμα ὅτι στὰ τρία παιδιὰ, τὸ ἕνα δέν ἀκολουθεῖ τὸν κανονικὸ ρυθμὸ ἀναπτύξεως. Ἀπὸ τὰ παιδιὰ πού παρουσιάζουν

ἀντικανονική ἀνάπτει, τὰ μισὰ περίπου ὀριμάζουν πολὺ νωρίς και τὰ ἄλλα μισὰ πολὺ ἄργα. Ἡ ἀναλογία αὐτὴ εἶναι ή ἴδια και γιὰ τ' ἀγόρια και γιὰ τὰ κορίτσια. Ἐπομένως, ἐκτὸς ἀπὸ τὰ παιδιὰ πού ἀναπτύσσονται κανονικά, ἔχουμε και τέσσερες ἄλλες κατηγορίες παιδιῶν. Ἀγόρια πού ἀναπτύσσονται γρήγορα, κορίτσια πού ἀναπτύσσονται γρήγορα, ἀγόρια πού ἀναπτύσσονται ἄργα και κορίτσια πού ἀναπτύσσονται ἄργα. Σὲ κάθε μιὰ ἀπὸ τὶς κατηγορίες αὐτὲς διακρίνομε και διαφορετικές ἐνδείξεις.

1) Τὰ κορίτσια πού ἀναπτύσσονται γρήγορα (πρόωρα ὀριμασμένος σκελετὸς και ταχύς ρυθμὸς ὀριμάσεως) ἀρχίζουν νά ψηλώνουν και νά ξεπερνοῦν τὰ συνομήλικα τους σὲ ηλικία ἐννέα-δέκα ἐτῶν. Ἀποκτοῦν σχετικὰ φαρδεῖα μέση και ὀριμάζουν ὀργανικά πλὺ νωρίτερα. Στὴν περίπτωση αὐτὴ τὰ δείγματα τῆς ἐφηβίας γίνονται φανερά ἀκόμη ἀπὸ τὴν ηλικία πού τὸ κοριτσάκι παίζει με τὶς κοῦκλες. Τὰ παιδιὰ αὐτὰ πιθανὸν νά ἀποκτήσουν κάποια καχυψία και νά συναντήσουν δυσκολίες ὥσπου νά συνήθισουν στὴ συναναστροφή με τὰ συνομήλικα τους. Ἡ ἀνάπτει ὅμως αὐτὴ δέν διαρκεῖ πολὺ καιρό. Γρήγορα τὰ ἄλλα κορίτσια τῆς ηλικίας τους τὰ πρόλαμβάνουν και συνήθως, τὰ πρόωρα ἀνεπτυγμένα κορίτσια γίνονται σχετικά κοντὲς γυναῖκες.

2) Τὰ κορίτσια με καθυστερημένη ἀνάπτει σκελετοῦ, μέχρι δεκατριῶν ἐτῶν και δεκατεσσάρων, εἶναι πιδ μικρόσωμα ἀπὸ τὰ κανονικῆς ἀναπτύξεως συνομήλικα τους. Ψηλώνουν σιγά-σιγά, ἀλλὰ ή ἀνάπτει τους συνεχίζεται ἐπὶ μακρότερο χρονικὸ διάστημα. Μεταξὺ δεκατριῶν και δε-

καπέντε ἐτῶν παρουσιάζουν μιὰ σχετικὰ ἀπτόμη ἀνάπτει και τελικά γίνονται ψηλότερες ἀπὸ τὸ μέσο ὄρο.

3) Τὰ ἀγόρια με πρόωρη ἀνάπτει εἶναι ἀθλητικῆς κατασκευῆς, με φαρδεῖς ὤμους, γεροῦς μῦς και γίνονται συνήθως σχετικὰ μεγάλῳσωμοι και δυνατοὶ ἄντρες.

4) Τὰ ἀγόρια με καθυστερημένη ἀνάπτει μένουν στὴν ἀρχὴ πολὺ πῖσω. Σὲ ηλικία δεκατριῶν, δεκατεσσάρων και δεκαπέντε ἐτῶν εἶναι ἀκόμη μικρά «ἀγοράκια». "Όταν ἀρχίσουν ν' ἀναπτύσσονται, γίνονται ψηλοὶ ἄντρες, κατὰ κανόνα ὅμως οἱ ὅμοι τους εἶναι λεπτοί, τὰ πόδια μακρὰ και ή μυϊκή τους διάπλασι ὀχι εὐρωστη.

Πῶς ἀντιμετωπίζεται τὸ πρόβλημα

Ἀν ὑπάρχουν ἐνδείξεις ὅτι ἕνα παιδί θά γίνῃ ἀφύσικα κοντὸ ή ψηλό, τὸ πρόβλημα πού δημιουργεῖται ἀντιμετωπίζεται με δυὸ τρόπους. Ἱατρικὰ ή ψυχολογικά.

Μερικοὶ ἐπιστήμονες ἐπέτυχαν ἱκανοποιητικὰ ἀποτελέσματα με τὴν χρησιμοποίησι φαρμάκων πού ἔχουν γιὰ ὅσιν τὴ θυρεοειδὴ και τὶς ὁρμόνες. Οἱ σχετικὲς ἐργασίες ἐρρίσκονται ἀκόμη στὸ πειραματικὸ στάδιο και ή χρησιμοποίησι τῶν φαρμάκων αὐτῶν πρέπει νά γίνεται πάντοτε σύμφωνα με τὶς ὑποδείξεις και τὶς ὁδηγίες τοῦ ἱατροῦ. Χρησιμοποιήθηκαν ἀνδρικές ὁρμό-

'Εδῶ φαίνεται ή σχέσης ηλικίας και ἀναστήματος στὰ κορίτσια.

'Εδῶ φαίνεται ή σχέσης ηλικίας και ἀναστήματος στὰ ἀγόρια.

100%	10% ΕΤΩΝ
95.5%	12% ΕΤΩΝ
91.7%	13% ΕΤΩΝ
87.2%	14% ΕΤΩΝ
82.7%	15% ΕΤΩΝ
78.2%	16% ΕΤΩΝ
74.0%	17% ΕΤΩΝ
71.0%	18% ΕΤΩΝ
66.0%	19% ΕΤΩΝ
61.5%	20% ΕΤΩΝ
57.0%	21% ΕΤΩΝ
52.2%	22% ΕΤΩΝ
48.8%	23% ΕΤΩΝ
43.8%	24% ΕΤΩΝ
39.8%	25% ΕΤΩΝ
32.5%	26% ΕΤΩΝ

100%	10% ΕΤΩΝ
95.5%	12% ΕΤΩΝ
91.7%	13% ΕΤΩΝ
87.2%	14% ΕΤΩΝ
82.7%	15% ΕΤΩΝ
78.2%	16% ΕΤΩΝ
74.0%	17% ΕΤΩΝ
71.0%	18% ΕΤΩΝ
66.0%	19% ΕΤΩΝ
61.5%	20% ΕΤΩΝ
57.0%	21% ΕΤΩΝ
52.2%	22% ΕΤΩΝ
48.8%	23% ΕΤΩΝ
43.8%	24% ΕΤΩΝ
39.8%	25% ΕΤΩΝ
32.5%	26% ΕΤΩΝ

νες για να βοηθήσουν στην ανάπτυξη αγοριών που ή εξέτασι του σκελετού τους έδειχνε ότι θα γίνουν πολύ κοντά και γυναικείες όρμόνες για κορίτσια που έδειχναν τάσεις να γίνουν πολύ ψηλά.

Στην Ιατρική σχολή του Πανεπιστημίου της Καλιφόρνιας, στον Άγιο Φραγκίσκο, οι γιατροί Λισσερ και Γκόρνταν χρησιμοποιήσαν ανδρικές όρμόνες σε έξηντα αγόρια που δεν παρουσίαζαν κανονική ανάπτυξη. Όλα τα αγόρια αυτά έψηλωσαν και κέρδισαν σε βάρος και ή μυϊκή τους ανάπτυξεις τελειοποιήθηκε.

Η Δρ Μπαίηλυ, του Ίνστιτούτου Παιδικής Προνοίας του Πανεπιστημίου της Καλιφόρνιας, χρησιμοποίησε γυναικείες όρμόνες και πέτυχε να περιορίση το ανάστημα ενός κοριτσιού από 1 μ. 73 εκ. που θα ήταν, σύμφωνα με τις προβλέψεις, σε 1 μ. 67,5 εκ. Η χρησιμοποίησι γυναικείων όρμονων για να μη γίνονται πολύ

ψηλά τα κορίτσια είναι σχετικά καινούργια μέθοδος.

Εκτός όμως από την μέθοδο της Ιατρικής, υπάρχει και ή ψυχολογική. Στην περίπτωση αυτή οι γονείς είναι εκείνοι που θα παίξουν τον κύριο λόγο. Πρέπει οι γονείς να προπαρασκευάσουν ψυχικά και πνευματικά το παιδί τους για το μη κανονικό ανάστημα που πρόκειται να έχει, αν αντιληφθούν ότι αυτό θα προκαλέση πιθανώς ψυχικό τραύμα στο παιδί. Είναι εύνοητο ότι στην περίπτωση αυτή δεν υπάρχει καμιά συνταγή που να καθορίζη τι πρέπει να γίνει. Από χίλιους δυο παράγοντες εξαρτάται το τι θα πρέπει να λεχθί στο παιδί.

Ένα γενικό συμπέρασμα που βγαίνει από τις πολυάριθμες παρατηρήσεις των ειδικών είναι ότι γενικά το ανθρώπινο γένος όσο πάει γίνεται πιο ύψηλόσωμο. Αυτό πρέπει να αποδοθη στην πρόοδο της διαιτητικής και της υγιεινής κατά τα τελευταία χρόνια.

Κουίζ

ΠΟΣΑ ΧΡΟΝΙΑ ;

Δυο φιλικά ζευγάρια έτρωγαν μαζί :

— Πόσα χρόνια έχετε παντρεμένοι; ρωτάει ή κ. Κρόστικ την κ. Κράμ.

— Είμαστε παντρεμένοι τα δύο

τρίτα της ζωής μου. Άλλά ό άντρας μου, 12 χρόνια μεγαλύτερός μου, είναι άντρας μου κατά τα 6)11 της ηλικίας του.

Πόσα χρόνια ήταν παντρεμένοι;

ΞΕΡΕΤΕ ;

Τι πλάτος έχουν τα στενά των Δαρδανελλίων;

Ποιός έφτιαξε την πρώτη στήλη ούρανιου;

Πότε ιδρύθηκε το Πακιστάν και ποιά είναι ή πρωτεύουσά του;

Μπορεί ένας άνθρωπος να γίνη ακριβώς ό ίδιος με έναν από τους γονείς του;

Πού λένε, συνήθως τα παιδιά τα μουσικά τους; Στόν πατέρα ή στη μητέρα τους;

Ποιός είναι ό καλύτερος τρόπος για να θεραπεύσετε το σύμπλεγμα

κατωτερότητας που σας βασανίζει;

Ό άνθρωπος που διαβάζει γρήγορα πρέπει όπωσδήποτε και να σκέπτεται γρήγορα;

Είναι αλήθεια ότι οι μελαχρινές έχουν δυνατότερη μνήμη και περισσότερη λογική από τις ξανθές;

Οί άντρες ή οι γυναίκες θυμούνται περισσότερο;

Ό γραφικός μας χαρακτήρας δείχνει το φύλο μας;

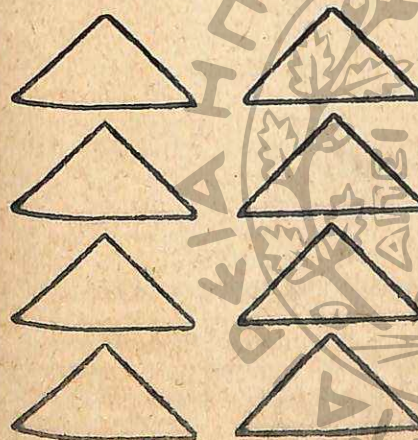
Ποιά ήταν τα έπτά θαύματα του κόσμου;

8 ΤΡΙΓΩΝΑ

6 ΤΕΤΡΑΓΩΝΑ

Τα πράγματα δεν είναι πάντα όπως φαίνονται. Με την πρώτη ματιά θα νομίσετε ασφαλώς ότι τα 8 αυτά τρίγωνα που σας δίνουμε δεν μπορούν να τοποθετηθούν έτσι ώστε να σχηματίζουν 6 τετράγωνα. Καί όμως μπορούν!

Πώς ; Γυρίστε στη σελίδα 115.

Ο Φερναντίνο ήταν ένας μικρός και φιλοπρόοδος Μεξικάνος που κατάλαβε πως για να πάη μπροστά έπρεπε να μάθη άγγλικά. Στο χωριό του δεν υπήρχε κανένας άγγλομαθής να τον διδάξη και έτσι ό μικρός φόρεσε τα καλά του ρούχα και τα παπούτσια του και από φορηγό αυτοκίνητο σε φορηγό έφθασε στη Νέα Υόρκη. Εκεί με νοήματα έπιασε δουλειά λαντσερ σ' ένα έστιατόριο, γιατί σάν πρακτικός άνθρωπος, σκέφτηκε ότι εκεί είχε εξασφαλισμένα τρία πιάτα φαί την ήμέρα και μια λαμπρή ευκαιρία να μάθη άγγλικά, άκούγοντας και προσέχοντας τους μαγειρούς και τους σερβιτόρους να κουβεντιάζουν μεταξύ τους. Έπί έξι μήνες ό Φερναντίνο έτρωγε καλά και άκουγε με προσοχή κάθε λέξι.

Τελικά αίσθανθηκε άρκετη πεποίθησι και αποφάσισε να βγη περίπατο στο Μπρόντγουαι για να δοκιμάση τις ικανότητές του στη νέα γλώσσα. Κατάπληκτος όμως ό Φερναντίνο παρατήρησε ότι κανείς δεν καταλάβαινε λέξι άπ' ό,τι τους έλεγε.

Ό φτωχός Φερναντίνο είχε κάνει ένα μεγάλο λάθος. Είχε πιάσει δουλειά σ' ένα έλληνικό έστιατόριο.

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ

Του

Π. ΜΥΛΩΦ

Ίδρυτικού μέλους της Ε. Φ. Ε.

Σέ προηγούμενα τεύχη της «Εκλογής» δημοσιεύθηκε κάθε τί σχετικό με την κίνησι που γίνεται στην Ελλάδα για την ίδρυσι της Ελληνικής Φωτογραφικής Εταιρείας ή της Ένώσεως Ελλήνων Φωτογράφων Έρασιτεχνών ή τέλος της «Ε. Φ. Ε.» όπως την αποκαλούμε συντετμημένα.

Πρόκειται για νέα προσπάθεια, για κάτι πολύ σοβαρό, που με τον καιρό μπορεί να εξελιχθή σε ολόκληρο οργανισμό με παραρτήματα σε όλες τις πόλεις της Ελλάδος και με μέλη όλους εκείνους που ξέρουν να κρατούν μια φωτογραφική μηχανή και ν' αγαπούν αυτή την τέχνη.

Τώρα που μπήκαν οι πρώτες θάσεις με τη σύνταξι του καταστατικού και την κατάθεσί του στο πρωτοδικείο για επικύρωσι, εκτίθενται από τις στήλες της «Εκλογής» με λίγα λόγια οι σκοποί της «Ε. Φ. Ε.» και οι επιδιώξεις της. Όπως είναι ευνόητο, πρόκειται για τη συμπλήρωσι ενός μεγάλου κενού, γιατί είναι δύσκολο να το πιστέψη κανείς πως στην Ελλάδα, τη χώρα του φωτός και των αρχαιολογικών θησαυρών, είναι δυνατόν να μην υπάρχει μια όργανωσι έρασιτεχνών φωτογράφων, όπως συμβαί-

νει σε όλες τις άλλες πολιτισμένες χώρες.

Πρώτος λοιπόν και κύριος σκοπός της «Ε. Φ. Ε.» είναι η διάδοσι και ανάπτυξι της φωτογραφικής τέχνης.

Με τακτικές εκθέσεις, διαγωνισμούς, θραβεύσεις, διαλέξεις, ειδικά μαθήματα και εκδρομές, με διδασκαλία δι' άλληλογραφίας και με ένα πληροφοριακό δελτίο, η «Ε. Φ. Ε.» θα παρέχη στους έρασιτέχνες κάθε δυνατότητα να δείξουν το ταλέντο τους άφ' ένος και άφ' έτέρου να μάθουν να βλέπουν, να συνθέτουν, να φωτογραφίζουν, να εμφανίζουν και να εκτυπώνουν τις φωτογραφίες.

Αργότερα, υπάρχει η έλπις ότι ή «Ε. Φ. Ε.» θα μπορεί να εκδώση ένα εικονογραφημένο περιοδικό που ν' απεικονίζει όλη τη φωτογραφική κίνησι της Ελλάδος με τη δημοσίευσι των καλύτερων φωτογραφιών των Ελλήνων έρασιτεχνών φωτογράφων. Έτσι οι έρασιτέχνες θα βλέπουν και θα μελετούν τις καλύτερες φωτογραφίες από τις εκθέσεις, με τη βοήθεια μιας σοβαρής τεχνοκριτικής. Το περιοδικό επίσης θα ενημερώνη τους έρασιτέχνες για τους διαγωνισμούς και τις εκθέσεις που γίνονται στο έξωτε-

ρικό και θα τους βοηθή να λαμβάνουν μέρος σ' αυτούς.

Σκοπός της «Ε. Φ. Ε.» είναι να δώση στους έρασιτέχνες έπιστημονικές γνώσεις για τη φωτογραφία και, μελλοντικώς, ίσως κατορθώση να καταρτίση ένα έπιστημονικό εργαστήριο όπου θα γίνονται οι δοκιμές και οι πειραματισμοί με κάθε νέο φωτογραφικό προϊόν, φιλμ, χαρτί, έμφανίσεις κ.λ.π.

Ένας από τους κυριώτερους σκοπούς της «Ε. Φ. Ε.» είναι να δώση ώθησι στη φωτογράφησι των ωραιότατων Ελληνικών τοπείων και των αρχαιολογικών θησαυρών της Ελλάδος. Γενική είναι η πεποίθησι σήμερα ότι μόνο οι έρασιτέχνες θα μπορέσουν με τις φωτογραφίες τους να εκτοπίσουν από την αγορά τα άθλια εκείνα κάρτ-ποστάλ και τις άκαλαίσθητες κακότεχνες φωτογραφίες που μόνο για δυσφήμισι της Ελλάδος χρησίμευαν ως τώρα.

Με τον τρόπο αυτό οι έρασιτέχνες θα γίνουν οι καλύτεροι διαφημιστάι της Ελλάδος στο έξωτερικό. Το ζήτημα αυτό άφορα επίσης και τον Τουρισμό, το Υπουργείο Παιδείας και το Κράτος γενικά. Δεν μπορεί παρά να θερεθούν άνθρωποι που θα εκτιμήσουν την προσπάθεια αυτή και θα της προσφέρουν κάθε δυνατή βοήθεια και ενίσχυσι και ή σημαντικώτερη που μπορεί να προσφέ-

ρη το κράτος και οι υπηρεσίες του είναι να μειώση τους τελωνειακούς δασμούς και τους κάθε είδους φόρους στα φωτογραφικά είδη ώστε και οι Έλληνες, αλλά και οι ξένοι που έρχονται στον τόπο μας, να μπορούν να βρίσκουν τα φιλμ και τα άλλα φωτογραφικά είδη σε τιμές που τα βρίσκουν και στην Τουρκία, στην Αίγυπτο και άλλοι. Η φωτογραφία πρέπει να γίνη προσιτή σε όλους.

Βέβαια όλα αυτά για να γίνουν θέλουν όργάνωσι, χρήματα και δουλειά, πολλή δουλειά, και συνεπώς προϋποθέτουν ότι την «Ελληνική Φωτογραφική Έταιρεία» θα την υποστηρίξουν χωρίς καμιά εξαίρεσι όλοι οι έρασιτέχνες φωτογράφοι της Ελλάδος και γενικά όλοι όσοι αγαπούν τη φωτογραφία. Προϋποθέτουν επίσης τη συνδρομή όλων εκείνων που έχουν συμφέροντα γύρω από τη φωτογραφική κίνησι και πρώτα απ' όλα του Οργανισμού Τουρισμού, του Υπουργείου Παιδείας και του Υπουργείου Εμπορίου, γιατί ή φωτογραφία είναι ένας σπουδαίος παράγων ενισχύσεως του ελληνικού τουρισμού και στην περίπτωσι της «Ε. Φ. Ε.» δεν πρόκειται ούτε για έξυπνρήτησι ιδιωτικών συμφερόντων ούτε για έπαγγελματική προστάσια, αλλά για ένα σοβαρό έθνικό σκοπό.

Για να χαρακτηρίση ή γλώσσα μας μια εξαίρετική προσωπικότητα στο καλό ή στο κακό, χρησιμοποιεί την ίδια εικόνα σε δυο ποιότητες. Λέει: «μορφή» για μια φωτεινή και ύψηλή, και «μούτρο» για μια σκοτεινή και χυδαία.

K. H. Μπ.

ΤΑ ΚΥΡΙΩΤΕΡΑ ΣΗΜΕΙΑ

Αυτό το μοντέλλο του Κριστιάν Ντιόρ, που πάλι έφέτος παρουσίασε μια θαυμασία συλλογή και έδωσε τις κατευθύνσεις της νέας μόδας, εικονίζει σχεδόν όλα τα κυριώτερα σημεία της σιλουέτας του 1953:

Το άπεριττο ύφος, σχεδόν αύστηρο στην απλότητά του, ξεγυμνωμένο από κάθε παιγνίδισμα, από κάθε γυρνιτούρα.

Την γραμμή την τελείως εφαρμοστή, που θυμίζει τα παλαιά φορέματα των γιαγιάδων μας και δεν επιτρέπει πια τα περιττά φάρδη στο σιτήθος και στη μέση.

Το νέο μάκρος, 28 μόνον εκατοστόμετρα από το πάτωμα, που τονίζει ακόμη περισσότερο, τη λιγνή σιλουέτα του 1953.

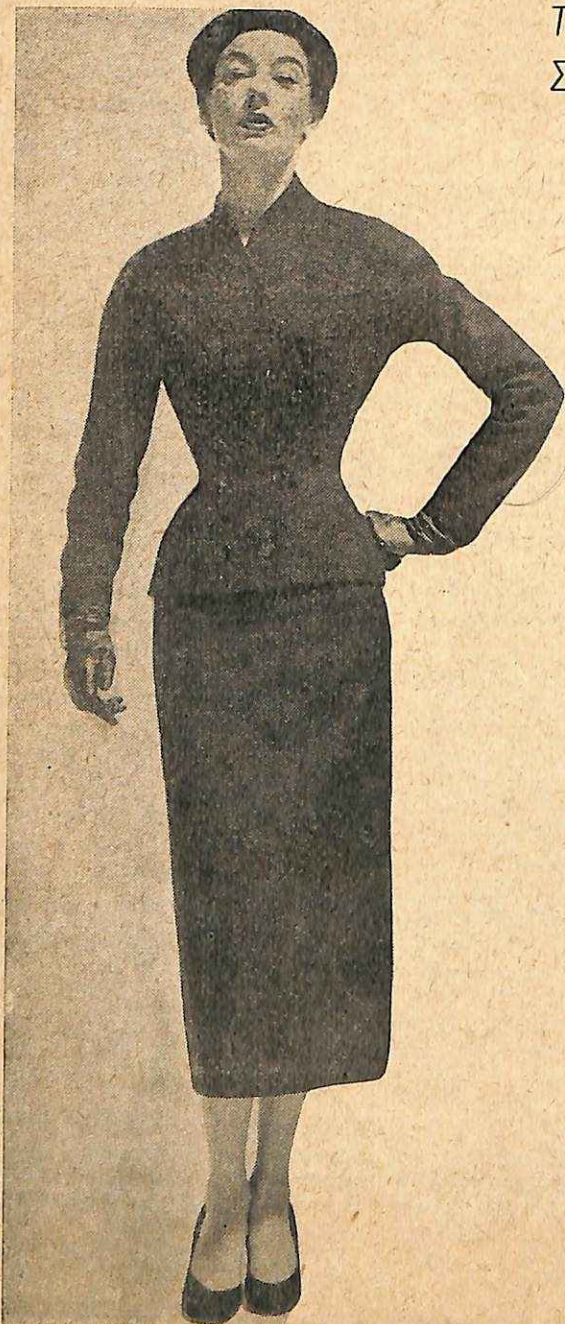
Το τελείωμα χωρίς γκαζόν και χωρίς πέτα που ανεβαίνει αρκετά υψηλά σε μια γραμμή συγχρόνως απλή και κολακευτική.

Τα μαλλιά τελείως κομμένα, ή περιορισμένα σε κτένισμα κολλητό στο κεφάλι και το καπελλάκι το μικροσκοπικό.

ΜΙΑ ΓΕΝΙΚΗ ΜΑΤΙΑ

Σπάνια οι παρισινές συλλογές παρουσίασαν μόδα τόσο καθαρά διαγεγραμμένη όσο έφέτος. Παντού κυβερνά η απλότητα. Η κομψή γυναίκα του 1953 φοράει ρούχα μάλλον σκούρα — το γκρι, το «τρώπ», το μαύρο, κυριαρχούν με μια εξαίρεση, το κοκκαρόκινο χρώμα που λανσάρεται ο φίλος μας Ζαν Ντεσσέ. Και το μέν ταγιέρ της είναι ή απολύτως εφαρμοστό σαν κορσές και μάλιστα στενός, ή τελείως χωρίς μέση, σαν ζακέττα κινέζικη, ίσια, σε τετράγωνη γραμμή. Οι φούστες δεν έχουν κοίμια προσωπικότητα, είναι τελείως ίσιες, μακρυνές και φιλώνουν την σιλουέτα. Τα παλτά είναι μάλλον ελεύθερα, σε ίσια γραμμή, βολικά, απλά, με πολυτέλεια έσωτερική στις φόδρες, που είναι συχνά από γούνα ή από «μποτελασέ». Ένα πολύ καινούργιο έπανωφόρι της Λανβέν, είναι το μόνο που αποτελεί εξαίρεση, διότι ενώ είναι ίσιο έως τα γόνατα, απ' εκεί και κάτω χάρις σε μια «μπόσση», φαρδύνει και δίνει άερα στο βάδισμα.

Τα καπέλλα, μικρά, δεν βαρύνουν καθόλου τη γυναίκα - σπαθί που δημιουργεί το Παρίσι.

ΠΟΛΥ ΤΗΣ ΜΟΔΑΣ

Τὰ ταγιέρ από χονδρό μαλλιαρό ύφασμα.

Τὸ ἐσωτερικὸ γιλέκο ἀπὸ γούνα καστόρι.

Τὰ ἀκσεσουάρ ἀπὸ τὴν ἴδια γούνα, μπερέ, γάντια καὶ τσάντα - μανσόν.

(Μοντέλλο τοῦ Ζάκ Φάθ)

Ἡ μέση πού σχηματίζεται ἀπὸ πένσες καὶ κουμπιὰ.

Τὸ «τουίντ» τὸ χονδρὸ ἐγγλέζικο ύφασμα γιὰ φθινοπωρινὰ φορέματα.

Οἱ πλεκτοὶ γιακάδες.

(Μοντέλλο τοῦ Λανδέν Καστίλλο)

Πόσοι παΐκται στὴ θέσι τῶν Λευκῶν δὲν θὰ θεωροῦσαν τὴν παρτίδα αὐτὴ γιὰ Ρεμί!

Δὲν εἶναι δὲ μόνον τὸ ἐκπληκτικὸν ὅτι τὰ Λευκὰ κερδίζουν, ἀλλὰ ὁ θαυμασμός συνδυασμὸς τῶν κινήσεων ὁ ἐπιφέρων εἰς τὴν θέσιν τῶν Μαύρων ἕναν ἔντελὼς ἀπροσδόκητον «ἐξαναγκασμὸν κινήσεως» (ZUGSZWANG).

1) Πγ5—γ7+, Πδ8—δ7 (κάθε ἄλλη κίνησις τῶν Μαύρων χάνει συντόμως).

2) Βγ1—γ5+, Ρε8—δ8 (καὶ πάλι ἡ μόνη καλὴ κίνησις) καὶ τώρα ἔρχεται μία ἐκπληκτικὴ, ἐκ πρώτης ὄψεως, ἀνεξήγητος κίνησις...

3) Ρη5—θ6!!

Τώρα τὰ Μαύρα δὲν ἔχουν καμμίαν κίνησιν νὰ παίξουν! Ὅποιαδήποτε κίνησις φέρει ἀπώλειαν τῆς παρτίδας!

Μὲ τὰ ἐλάχιστα κομμάτια ἀληθῶς ἐκπληκτικόν!

Ἀεῖζει νὰ τὸ διαπιστώσετε μόνοι σας στὴ σκακιέρα!

Ἄς ἀναφέρωμε ὅτι ἡ σύνθεσις αὐτὴ εἶναι τοῦ ἀποθανόντος ἐσχάτως «Βασιλέως τῶν Φινάλε» RINCK.

Πρόβλημα ἀρ. 97

MONTGOMERY (MA'OR)

πάντοτε καὶ ἡ πὺ σπουδαία. Στὴν παρακάτω θέσι π.χ.:

Λευκὰ (6): ΡΘ1. Αα5. Ιζ2. Σβ3. η2. Θ3.

Μαύρα (5): ΡΘ4. Βε3. Σγ5. η5. Θ5.

Ποιὸς θὰ ἐφαντάζετο ποτὲ ὅτι τὰ Λευκὰ, τῶν ὁποίων εἶναι ἡ σειρὰ νὰ παίξουν, θὰ μπορέσουν ποτὲ νὰ κερδίσουν ἐδῶ μὲ δύο ἐλαφρὲς φιγούρες ἑναντίον τῆς Ντάμας;

Μετὰ τὴν κίνησι 1) Αγ7! Βε1+ (ΒΧ ζ2, ΡΘ2! δὲν μεταβάλλουν τὴν κατάστασιν). 2) ΡΘ2, ΒΧζ2. Τὰ Λευκὰ βρίσκονται σὲ ἀπολύτως μειονεκτικὴ θέσι ἀπὸ ἀπόψεως δυνάμεων, ἀλλὰ μὲ τὴν κίνησι 3) Αδ6! ἡ μάτ ἀπειλοῦσα θέσις τοῦ μαύρου Βασιλῆα μετατρέπεται σὲ «ἐξαναγκασμὸν κινήσεως». Ἡ μαύρη Βασίλισσα δὲν μπορεῖ τώρα νὰ ἐμποδίσῃ (μετὰ τὴ μόνη κίνησι γ4 βχ γ4) ἢ τὸ μάτ Αη3 ἢ η2—η3, διότι πρέπει νὰ μετακινήθῃ ἐπειδὴ η5—η4 ἔχει πάλι μάτ γιὰ συνέπειαι: Αε7+! Ἄλλὰ καὶ 1)... η5—η4 χάνει, διότι ἀκολουθεῖ 2) η3+ Ρη5 3) Αζ4+ ΒΧζ4 4) θ4+! Ρζ5 5) ηΧζ4 καὶ τὰ Λευκὰ κερδίζουν!

I. X.

Λύσεις πτὴ σελίδα...

Τὰ βραδινὰ σὲ νέα γραμμὴ, οὔτε τελείως ἴσια, οὔτε φαρδεῖα σὰν κρινολίνα.

Οἱ φοῦστες οἱ ἀσυνμετρικὲς μὲ τὰ καλλίγραμμα ντραπέ.

Πάλι ἡ μουσελίνα, τὸ ὕφασμα πού κυριαρχεῖ στὶς συλλογές.

(Μοντέλλο τοῦ Μανγκέν)

ΠΟΛΥ ΤΗΣ ΜΟΔΑΣ

Τὰ ταγιέρ από χονδρό μαλλιαρό ύφασμα.

Τὸ ἔσωτερικὸ γιλέκο ἀπὸ γούνα καστόρι.

Τὰ ἀκσεσουάρ ἀπὸ τὴν ἴδια γούνα, μπερέ, γάντια καὶ τσάντα - μανσόν.

(Μοντέλλο τοῦ Ζάκ Φάσ)
ΦΙΝΑΛΕ

α β γ δ ε ζ η θ

ΛΕΥΚΑ (12)

Σ' αὐτὴ τῇ θέσι εἶναι ἡ σειρὰ τῶν Μαύρων νὰ παίξουν.

Ὁ δυνατὸς παίκτης θὰ ὀρῇ ἐδῶ τῇ σωστῇ κίνησι.

Ποία εἶναι ἡ κίνησι αὐτὴ καὶ τί σκοπὸ ἔχει;

Ἀρ. 94. Ἀπὸ μίαν παρτίδα. Λευκὰ (1Γ): Ρη1. Βη4. Πδ1. δ6. Αθ4. Σθ2. ε3. ε5. ζ2. η2. θ2.

Μαύρα (12): Ρθ8. Βθ7. Πγ8. ε8. Αα2. Σα3. α6. γ5. ε6. ζ7. η7. θ7.

Σ' αὐτὴ τῇ θέσι εἶναι ἡ σειρὰ τῶν Λευκῶν νὰ παίξουν.

Πῶς ἐξακολουθεῖ τὴν παρτίδα ὁ καλὸς παίκτης;

Ἀρ. 95. Ἀπὸ μίαν παρτίδα. Λευκὰ (12): Ρθ1. Βη4. Πζ1. θ3. Αθ2. δ3. Σα2. θ3. γ2. ε5. η2. θ2.

Μαύρα (12): Ρη7. Βθ7. Πγ8. ζ8. Αε7. Ιε6. Σα6. γ5. δ5. ζ7. η6. θ7.

Εἶναι ἡ σειρὰ τῶν Λευκῶν νὰ παίξουν.

Ποία εἶναι ἡ σωστὴ συνέχισις τῆς παρτίδας;

Σ' ἕνα διαγωνισμὸ «Φινάλε» τοῦ δολανδικοῦ περιοδικοῦ «TJDSCHRIFT» ἔλαβε τὸ τρίτο βραβεῖο ἡ παρακάτω σύνθεσις:

Λευκὰ (4): Ρη8. Πε8. Αδ7. Σδ6.

Μαύρα (4): Ρθ7. Πθ8. Αθ2. Σγ5.

Τὰ Λευκὰ παίζουν καὶ κερδίζουν.

Ἴδου τώρα με ποῖο ὠραῖον συνδυασμὸ κινήσεων ἐπιτυγχάνεται ἡ μετατροπὴ τοῦ πιονιοῦ καὶ τὸ κέρδος τῆς παρτίδας:

1) Αδ7—γ8+, Πθ8Xγ8. 2) δ6—δ7. Πγ8—δ8. 3) Πε8Xδ8. Ρδ7—γ7. 4) Πδ8—θ8! Αθ2—ζ6! 5) Ρη8—ζ7, Αζ6—δ8. 6) Ρζ7—ε8 καὶ τὰ Λευκὰ κερδίζουν ἔδω 1)... Ργ6, τότε 2) δ7, Αζ6. 3) Πε6+ Ργ7. 4) ΠXζ6, Πδ1. 5) Πε6. γ4. 6) Ρζ8, γ3. 7) Ρε8, Πδ1. 8) Πε7! κ.λ.π.

ΦΙΝΑΛΕ

Λευκὰ (3): Ρη5. Βγ1. Πγ5.

Μαύρα (3): Ρε7. Βθ8. Πδ8.

Ἴδου ἕνα ἀριστουργηματικὸ φινάλε, μὴ θέσις ποὺ κάλλιστα μπορεῖ νὰ παρουσιασθῇ στὴν πρακτικὴ παρτίδα.

Τὰ Λευκὰ παίζουν καὶ κερδίζουν!

Πόσοι παίζονται στὴ θέσι τῶν Λευκῶν δὲν θὰ θεωροῦσαν τὴν παρτίδα αὐτὴ γιὰ Ρεμί!

Δὲν εἶναι δὲ μόνον τὸ ἐκπληκτικὸν ὅτι τὰ Λευκὰ κερδίζουν, ἀλλὰ ὁ θαυμαστικὸς συνδυασμὸς τῶν κινήσεων ὁ ἐπιφέρων εἰς τὴν θέσιν τῶν Μαύρων ἕναν ἐντελῶς ἀπροσδόκητον «ἐξαναγκασμὸν κινήσεως» (ZUGSZWANG).

1) Πγ5—γ7+, Πδ8—δ7 (κάθε ἄλλη κίνησις τῶν Μαύρων χάνει συντόμως). 2) Βγ1—γ5+, Ρε8—δ8 (καὶ πάλι ἡ μόνη καλὴ κίνησις) καὶ τώρα ἔρχεται μία ἐκπληκτικὴ, ἐκ πρώτης ὄψεως, ἀνεξήγητος κίνησις...

3) Ρη5—θ6!!

Τώρα τὰ Μαύρα δὲν ἔχουν καμμίαν κίνησιν νὰ παίξουν! Ὅποιαδήποτε κίνησις φέρει ἀπώλειαν τῆς παρτίδας!

Μὲ τὰ ἐλάχιστα κομμάτια ἀληθῶς ἐκπληκτικόν!

Ἀεῖζει νὰ τὸ διαπιστώσετε μόνοι σας στὴ σκακιέρα!

Ἄς ἀναφέρωμε ὅτι ἡ σύνθεσις αὐτὴ εἶναι τοῦ ἀποθανόντος ἐσχάτως «Βασιλέως τῶν Φινάλε» RINCK.

Πρόβλημα ἀρ. 97

C. MONTGOMERY (MAJOR)

Λευκὰ (10): Ρθ1. Βζ7. Πθ2. η1. Αη4. Ιε1. θ4. Σδ2. ε3. ε6.

Μαύρα (4): Ρζ2. Βζ6. Πδ6. Ση7.

Τὰ Λευκὰ παίζουν καὶ κάνουν μὰτ σὲ δύο κινήσεις.

Πρόβλημα ἀρ. 98

A. STUBBS and J. STEWART

Λευκὰ (8): Ρδ3. Βη4. Πη5. Αγ1. η2. Ιδ2. θ5. Σζ4.

Μαύρα (11): Ρε4. Βθ1. Πζ3. Αδ1. Ιε7. η6. Σθ4. γ2. ε3. ζ7. θ7.

Τὰ Λευκὰ παίζουν καὶ κάνουν μὰτ σὲ δύο κινήσεις.

Πρόβλημα ἀρ. 99

C. STANLEY (NOTTINGHAM)

Λευκὰ (9): Ρδ1. Βη8. Πη7. Αθ7. θ8. Ιε4. Σε3. ε7. η5.

Μαύρα (6): Ρθ2. Πα1. α7. Αγ1. Σα3. δ2.

Τὰ Λευκὰ παίζουν καὶ κάνουν μὰτ σὲ δύο κινήσεις.

ΑΔΥΝΑΜΙΑ ΤΗΣ ΝΤΑΜΑΣ

Ἡ Βασίλισσα εἶναι θέσια ἢ πῶς δυνατὴ φιγούρα στὸ σκάκι, ἀλλὰ δὲν

πάντοτε καὶ ἡ πιὸ σπουδαία. Στὴν παρακάτω θέσι π.χ.:

Λευκὰ (6): Ρθ1. Αα5. Ιζ2. Σθ3. η2. θ3.

Μαύρα (5): Ρθ4. Βε3. Σγ5. η5. θ5.

Ποῖος θὰ ἐφантаζετο ποτὲ ὅτι τὰ Λευκὰ, τῶν ὁποίων εἶναι ἡ σειρὰ νὰ παίξουν, θὰ μποροῦσαν ποτὲ νὰ κερδίσουν ἐδῶ μὲ δύο ἐλαφρὲς φιγούρες ἐναντίον τῆς Ντάμας;

Μετὰ τὴν κίνησι 1) Αγ7! Βε1+ (ΒX ζ2, Ρθ2! δὲν μεταβάλλουν τὴν κατάστασιν). 2) Ρθ2, ΒXζ2. Τὰ Λευκὰ βρίσκονται σὲ ἀπολύτως μειονεκτικὴ θέσι ἀπὸ ἀπόψεως δυνάμεων, ἀλλὰ μὲ τὴν κίνησι 3) Αδ6! ἡ μὰτ ἀπειλοῦσθ θέσις τοῦ μαύρου Βασιλῆα μετατρέπεται σὲ «ἐξαναγκασμὸ κινήσεως». Ἡ μούρη Βασίλισσα δὲν μπορεῖ τώρα νὰ ἐμποδίσῃ (μετὰ τὴ μόνη κίνησι γ4 θX γ4) ἢ τὸ μὰτ Αη3 ἢ η2—η3, διότι πρέπει νὰ μετακινήθῃ ἐπειδὴ η5—η4 ἔχει πάλι μὰτ γιὰ συνέπεια: Αε7+! Ἀλλὰ καὶ 1)... η5—η4 χάνει, διότι ἀκολουθεῖ 2) η3+ Ρη5 3) Αζ4+ ΒXζ4 4) θ4+! Ρζ5 5) ηXζ4 καὶ τὰ Λευκὰ κερδίζουν!

Ι. Χ.

Λύσεις στὴ σελίδα:::

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Δ. Ι. Κραβαρτόγιαννην, Ἀμφισσα. Εὐχαριστοῦμεν διὰ καλὰ λόγια. Ἀπὸ τὰ τρία νέα τὸ Ιον εἶναι ἐσφαλμένον, εἰς τὸ 2ον ὑπάρχει θέσις ἀπαράδεκτος (Σζ3. ζ4. ζ5. ζ7.) καὶ εἰς τὸ 3ον ἡ λύσις δὲν ἀνταποκρίνεται πρὸς τὴν θέσιν τῶν πεσσῶν.

Τ. Ἀλεξανδρόπουλον. Τὸ πρῶτο ἐδημοσιεύθῃ εἰς τὴν «Καθημερινήν». Ἡ θέσις τοῦ φινάλε ἀρ. 2 εἶναι ἐσφαλμένη.

Α. Τσότσον, Θεσσαλονίκη. Εἶναι λανθασμένον διότι ἔχει καὶ ἄλλον τρόπον λύσεως.

Ε. Παπαδόπουλον. Τὸ συμμετρικὸ τῶν 2 κινήσεων ἔχει κακὸ κλειδί, παίρνει δύο τετράγωνα. Τὸ φινάλε μὲ τὴν βούλα πολὺ ἀπλό. Τῶν πέντε κινήσεων καθόλου καλὸ τὸ πρόβλημα τῶν τεσσάρων ὅμως δημοσιεύεται εἰς τὸ 89ον τεύχος τῆς «Ἐκλογῆς».

Α. Ἀργυρίου. Ἡ Ἀξία ἐνὸς προβλήματος ἀνεβαίνει πάντοτε ὅταν δὲν ὑπάρχει κανένα λευκὸ πιόνι!

Γράμματα

τῶν ἀναγνωστῶν μας

ΤΟ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟ ΤΩΝ ΚΥΜΑ- ΤΩΝ

Ἀγαπητὴ «Ἐκλογή»,

Σχετικῶς μὲ τὸ ἄρθρο σου «Τὸ ταχυδρομεῖο τῶν κυμάτων» σοῦ γράφω τὰ ἑξῆς: Μία φιάλη ἀλιευθεῖσα εἰς τὸν Σαρωνικὸν ὑπὸ τινος πλοιαρίου τὸν παρελθόντα Ἰούλιον, παρεδόθη εἰς τὸν ἐκ Κάσου Κων. Μαρίνον ὅστις ἦλθε πρὸς προσκύνησιν τῆς Θαυματουργοῦ Εἰκόνας, τελέσας λειτουργίαν (ἀριθ. Γραμμ. 50 τῆς 12) 7/52).

Ἡ φιάλη φέρουσα ἐπιγραφήν «Ναὸν Εὐαγγελιστρίας Τήνων», περιεῖχε 2 μικρὰ κηρία, ὀλίγο λιβάνι, δύο χιλιόδραχμα καὶ τὴν ἀκόλουθον σημείωσιν. «30—1—1952

Στέλνω αὐτὸ τὸ κεράκι διὰ θαλάσσης νὰ τὸ ἀνάψετε στὴν Εἰκόνα τῆς Παναγίας μας καὶ νὰ κάψετε καὶ τὸ λιβάνι διότι ἐκεῖνη εἶναι μονάχα πού μπορεῖ μὲ τὴ μεσιτεία τῆς νὰ σώσῃ ὅλον τὸν κόσμον. Μόλις τὸ λάβετε νὰ μοῦ ἀπαντήσετε.

Γεώργιος Ε. Λαζαράκης.

Ἐλῆα Πεδιάδος — Ἡρακλείου Κρήτης

ΕΚ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ

ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑΣ

ΠΟΛΕΜΟΣ:

Ἀγαπητὴ «Ἐκλογή»,

Στὸ τεύχος τοῦ Αὐγούστου 1952 εἶχες ἓνα σύντομο σημεῖωμα μὲ τὸν τίτλον: «Τὰ μάλλινα προκαλοῦν δερματίτιδες». Ἦδη ὁ τόσο κατηγορηματικὸς τίτλος ἦταν φανερό πὼς ζητοῦσε μάλλον νὰ προκαλέσῃ ἐντύπωσιν παρὰ νὰ διερευνήσῃ μετ' ἐπιστήμης, καὶ ἐξέπληξε πολλοὺς ἀπὸ τοὺς ἀναμυδρῶν τοιαύτου ὑπερβολικὸ, γιὰ τὸ μάλλι, σὰν ζωϊκὴ οὐσία πού εἶναι, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἐξασκῇ τέτοιες ἐπιδράσεις. Νὰ σοῦ ἀναφέρω ἓ-

να μόνο παράδειγμα, τὴ «Λανολίνη», πού εἶναι τόσο γνωστὴ γιὰ τὴν εὐεργετικὴ τῆς ἐπίδρασιν πάνω στὸ κουρασμένο ἀνθρώπινο δέρμα. Λοιπόν, ἡ λανολίνη εἶναι ὑποπροϊὸν τῆς κατεργασίας τοῦ μαλλιῦ, γνωστὸ δὲ εἶναι πόσο περιζήτητα εἶναι σαποῦνια ξυρίσματος, χειρὸς καὶ καλλυντικὰ ἐν γένει πού ἔχουν γιὰ βάσι τὴ λανολίνη.

Ὡς πρὸς τὴ σχέσιν τῶν μαλλιῦ καὶ ἀνθρώπινου δερμάτος, θέλω νὰ θέσω ὑπ' ὅψιν σου ὅτι μόνον τὸ μάλλι μπορεῖ νὰ ἀπορροφήσῃ σὲ πᾶσα 30% τὸν ἰδρώτα τοῦ σώματος καὶ νὰ τὸν διατηρῇ στὸ ἐσωτερικὸ τῆς ἱνας του, μέχρις ὅτου ἀποδοθῇ βαθμίδων στὴν ἐξωτερικὴ ἀτμόσφαιρα σὰν ὑδρατμός, προλαμβάνοντας ἔτσι τὸ «πούν-τισμα». Τοῦτο φαίνεται καὶ ἀπὸ τὴν καθημερινὴν ζωὴ καὶ πείρα. Παρατήρησε τοὺς ἐργάτες τῆς βαρεῖας βιομηχανίας. Συνεπῶς, τὸ μάλλιον ἐσώρρου-χο εἶναι πολὺ ζεστὸ καὶ εὐεργετικὸ ὅταν κάνει κρύο, ἀλλὰ καὶ στὴν ζέστη ποτὲ δὲν μουσκεύει, οὔτε γίνεται γλοι-ῶδες, προστατεύει δὲ καλύτερα ἀπὸ ὅ,τιδήποτε ἄλλο τὸ σῶμα καὶ τὸ δέρμα τοῦ ἀνθρώπου.

Ὡστε ἡ περίπτωσις πού ἀναφέρει ὁ DR HILL πρέπει νὰ ἔχῃ ἄλλη αἰτία. Ὁχι, δηλαδή, ὅτι «τὸ μάλλι προκαλεῖ δερματίτιδες», ἀλλ' ὅτι, μὲ τὴν κακὴ χρησιμοποίησιν τοῦ μαλλιῦ (δ-ταν ἐπὶ παραδείγματι ντύσσουμε ἓνα παιδάκι πού τὸ δέρμα του εἶναι λεπτὸ καὶ ἀπαλό, μὲ ἀδρια, τραχειὰ κατσι-κόμαλλα), τότε δημιουργοῦνται ἀλλεργίαι καὶ ψευδοαλλεργίαι, πού ὅταν δὲν προσεχθοῦν, μπορεῖ νὰ καταλήξουν σὲ ἐρεθισμό τοῦ δερμάτος.

Ὁ ἴδιος ὁ DR HILL δὲν λέγει ὅτι τὰ παιδιὰ πρέπει δῆθεν νὰ πάθουν νὰ φοροῦν μάλλινα, ἀλλὰ ὅτι, σὲ σοβαρὰς περιπτώσεις ἐκ-ζέματος, θὰ πρέπει νὰ ἀπο-εὐ-αίσθητοποιηθοῦν ὡς πρὸς τὸ μάλλι.

Δικός σου

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΑΚΑΛΑΚ

Ὡς γνωστόν, ὁ κ. Σακαλάκ εἶναι ἔμπορος μαλλιῶν καὶ ἀσφαλῶς θὰ ξέ-ρῃ τὰ πράγματα. Ὡστόσο ὅπως δια-πίστωσε καὶ ὁ ἴδιος οὔτε ὁ HILL, οὔ-τε ἡ «Ἐκλογή» εἶναι προκατειλημέ-νοι ἐναντίον τοῦ μαλλιῦ.

ΙΔΕΕΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

... νὰ ἀφιέρωσης ἔστω καὶ μιὰ μό-νο σελίδα γιὰ τὴν δημοσίευσιν «TESTS» κάθε εἵδους.

ΝΙΚ. ΔΙΑ...

Μαθητῆς

... δὲν θὰ μπορούσες ἄραγε νὰ δη-μοσιεύσεις μερικὲς γυμναστικὲς ἀσκή-σεις ἀπαραίτητες γιὰ τὸ πρῶτ' ὅλως σηκωθούμε;

ΜΙΜΗΣ ΣΟΥΚΗΣ

Κιόνιον — Ἰθάκης

... δὲν νομίζεις ὅτι θὰ μπορούσαμε νὰ γνωρίσουμε μαζὶ σου τὴν πατρίδα μας ἐὰν μᾶς προσέφερες τίς πιδ' ἀντι-προσωπευτικὲς φωτογραφίες κάθε μέ-ρους τῆς, μαζὶ μὲ μικρὲς περιλήψεις;

ΛΑΜΠΡΟΣ ΣΤΕΡΓΙΑΝΟΣ

... δὲν θὰ ἦταν ὁμορφα ἐὰν μιὰ ἢ δύο σελίδες σου τὸ μῆνα μᾶς πρόσφε-ραν ἀντίγραφα ἔργων κλασσικῶν ἢ καὶ σύγχρονων ζωγράφων μὲ λίγες ἐπεξη-γήσεις τῆς σχολῆς πού ἀνήκουν καὶ βιογραφικὰ στοιχεῖα τῶν καλλιτεχνῶν;

ΑΛΕΞΗΣ ΧΟΜΕΝΙΔΗΣ

... ἂν καὶ οἱ φίλοι τῆς ποιήσεως καὶ οἱ συλλέκτες γραμματοσήμων βρίσκουν στὰ τεύχη σου θέματα πού τοὺς ἐν-διαφέρουν, οἱ φίλοι τῆς ὁπερας καὶ τῆς ὁπερέτας δὲν ἔχουν βρῇ τίποτα σχετικόν...

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

... ἡ περιγραφή τῶν φιδῶν τῆς Νορ-βηγίας, τῆς ζωῆς τῶν μεγαλοπόλεων, λουτροπόλεων καὶ λοιπῶν ξένων τό-πων παραθερισμῶν, ἢ οἰκονομικὴ ζωὴ τους καὶ οἱ διασκεδάσεις τους πόσο κόσμο δὲν θὰ γοήτευε;

ΣΤΥΛ. ΓΡΑΜΜΕΝΟΣ

... νὰ δημοσιεύς ἐκτὸς ἀπὸ τὰ ἐλ-ληνικὰ τοπία καὶ τοπία ξένων χωρῶν ἄφοδ' καὶ ὁ τίτλος σου εἶναι «Ἐκ-λογή» ἀπὸ τὰ καλύτερα δημοσιεύματα ὅλου τοῦ κόσμου.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΒΕΛΛΑΣ

ΖΗΤΩ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Κορέα 30—8—52

Ἀγαπητὴ «Ἐκλογή»,

Εἴμαστε καὶ μεῖς κάποτε ἀναγνώ-στες σου, μὰ τώρα τὸ καθήκον πρὸς τὴν πατρίδα μᾶς ἔφερε στὴ μακρυ-νὴ χώρα τῆς Κορέας.

Γι' αὐτὸ καταφεύγουμε στὶς στή-λες σου ζητώντας λίγη συντροφιά, καὶ σὲ παρακαλοῦμε ὅπως δημοσιεύσεις τὰ δυνάματά μας:

Ἀνθ' οἱ Καραβάς Ἐλευθέριος, Ξη-ράκος Κων/νος, Χαρίδης Βασίλειος, Λαδόπουλος Ροβέρτος, Μπαζάνης Ἀ-γαμέμνων καὶ Ὑπολὺγος Κούτρας Χα-ράλαμπος.

Greek Expedition Forces

G.A.P.O. 5800

Σμηνίται

Ντίνος Λαδικὸς—Μίμης Μπελούμπας

13 HELLENIC FLIGHT R.H.A.F.

CAPO 5802

c/o PM BAP0 902

ATHENS GREECE

... γιὰ τὸν κινηματογράφο καὶ τὸν ἀθλητισμό.

Δ.Ε.Α. Κυριακόπουλος Β.
602 Τ.Π. 2ος λόχος Σ.Τ.Γ. 920 α'

... γιὰ δημοσιογραφία καὶ ἱστορία.

Ἀθαν. Γεωργιάδης
Γυμνάσιον Ἀμυνταίου

... γιὰ τὸν κινηματογράφο, τὴν λο-γοτεχνία καὶ τὴν ἀνθοκομία.

Μπασιούδης Παναγιώτης
Μακεδονίας 53 — Θεσσαλονίκη

... μὲ νέους καὶ νέες γιὰ κάθε θέμα.

Ἰουλιέττα Ζουλούμη
Δημητρά Δημοπούλου

Κλειτῶν 13 — Δράμα
Μαθηταί

Ἀθανασιάδης Νόβας
Γεωργαντζᾶς Μιχαὴλ

Τ.Μ.Υ. 1ος λόχος Σχ. Πεζικοῦ
Β.Σ.Τ. 902

Στρατ. Βελισσάριος Νικ.

242 Τ.Προκαταψωφ. 2ος λόχ. ΣΤΓ 917

Στρατ. Χαρ. Γ. Τσεκούρας

619 Τ.Π. 1ος λόχος Σ.Τ.Γ. 917 γ'

Ὑποσμηναί
Φρειδερίκος Ν.

Ροβέρτος Παυλῆς

13th Hellenic
Flight R.H.A.F.

G. A. P. O.
5802 c/o P. M.

BAP. O 902

Μαθηταί
Βασιλείου Κωνσταντίνος
3ος λόχος
Κορομπίλης Δημήτριος
7ος λόχος
Στρατ. Σχολή Μον. 'Υπαξιωματικών
Σ.Τ.Γ. 925

Σμηνίται
Νικόλαος Κανιός
Θεοφάνης Φετιάς
Σ.Τ.Γ. 925 ΚΕΜΠΑ Κ.Ε.Β.
'Αεροπορική Βάσις 'Αράξου
Σμην. Πανόπουλος 'Ανδρέας
Μ.Δ. Β.Σ.Τ. 904 Α.Β. Λαρίσης

Σμηνίται
Παπαστεργιόπουλος Διονύσιος
Παυλάκης Φωκίων
Καρέλης 'Ανδρέας
Τσεκούρας Γεώργιος
Σ.Τ.Γ. 925 ΚΕΜΠΑ ΚΕΒ
'Αεροπορική Βάσις 'Αράξου

'Ιωάννης Β. Τσουτσουλόπουλος
Χαρ. Τρικουπή 71 — Κηφισιά
Στρατ. Κιουφεντζής 'Αντώνιος
519 Τ.Π. 1ος λόχος
Σ.Τ.Γ. 914 γ'

Δεκαεὺς Διαβιβάσεων
Χάρης Μαργέλης
Κ.Ε.Δ.) Σ.Ο.Δ. 3ος λόχος
Β.Σ.Τ. 902

Μαίρη Μαλαμίτσα
'Αγ. Λαύρας 18 — Ξάνθη

Τάκης Καραπιτέρης
'Απολλωνιάδος 52α — Θεσσαλονίκη
Μόνιμος 'Υπαξιωματικός
'Ελευθεριάδης Θεμιστοκλής
Σχολή Πεζικού Τ.Μ.Υ. 1ος λόχος
Σ.Τ.Γ. 902

Σμην. Παπαγεωργίου Χριστ.
'Αερολιμὴν Βόλου Σ.Τ.Γ. 905

Στρατιῶται
Χυμευτὸς Σ.
Δασκαλάκης Περικλῆς
Μισαπλίδης 'Ισιδωρος
Σ.Τ.Γ. 925 Α.Β.Α. Μ.Δ.
Στρατ. 'Αντωνίου Νικόλαος
3ον Σύνταγμα Ρίμινι
502 Τ.Π. 2ος λόχος Σ.Τ.Γ. 912 α'
'Υποσμην. Παῦλος 'Ιωάννου
Β.Σ.Τ. 902 Α.Φ. Ε.Β.Α. Α.Β.Φ.

Σμηνίται
Χαλβατζόγλου Β.
Σταθάκης Κ.
Μοῖρα Διοικήσεως
Β.Σ.Τ. 904 Α.Β.Α.

Μαθ. Φασούλας 'Ιωάννης
8ος λόχος Σ.Τ.Γ. 925
Ναῦται
Δημακόπουλος 'Ιωάννης
Νικόλαος Μακρής
Α.Β.Ν.) Σ.Τ.Ε.Χ. Β.Σ.Τ. 902
'Ανθ)γὸς Πεζικοῦ
Τσαρμπόπουλος Κων)τίνος
3227 Τάγμα 'Εθν. 'Αμύνης ΣΤΓ 920
Δόκιμος 'Ανθ)γὸς Πεζικοῦ
'Αθανασιάδης Μιχαήλ
606 Τ.Π. Σ.Τ.Γ. 920 γ'
Μόνιμοι 'Υπαξιωματικοί
Ρούλιας Νικόλαος
'Αμοιρίδης 'Ιωάννης
Σ.Μ. Σ.Τ.Γ. 909
Μανωλόπουλος Κων)τίνος
Κεχαγιάς Νικόλαος
Σ.Μ.Υ. 5ος λόχος Σ.Τ.Γ. 925
Στρατ. Παπαγεωργίου Γρηγόριος
519 Τ.Π. λόχος Διοικήσεως
Σ.Τ.Γ. 914 γ'

Μαθ. Χτίστης Κωνσταντίνος
Σ.Μ.Υ. 4ος λόχος Σ.Τ.Γ. 925

Μαθηταί
Δούρβαρης 'Απόστολος
Σπυρίδωνος Δημήτριος
Σ.Ε.Α.Σ. 5ος λόχος Β.Σ.Τ. 902

Μαθ. Τάμης Μενέλαος
Σχολή Μον. 'Υπαξιωματικών
4ος λόχος Σ.Τ.Γ. 925

'Ανθ)γὸς Παπαδόπουλος Γεώργιος
593 Τάγμα Εὐζώνων
3ος λόχος Σ.Τ.Γ. 919 γ'

Sirach Saiz
'Αγίου Κωνσταντίνου 9 — Ν. Φάληρον

Νικόλαος Μαρμάρας
Μόδιον Λοκρίδος — Τιθορέα

Σμηνίται
'Αδδούλος 'Ιωάννης
Πιλατέρης Παναγιώτης
Μ.Δ. Β.Σ.Τ. 904 Α.Β.Α.

Στρατ. Τομπρούκης Χαράλαμπος
392 Σ. 'Αρμ. 'Ιλη Δ)σεως Σ.Τ.Γ. 905

Μαθηταί
Καλτσάκης Κωνσταντίνος
'Επιτρόπου 'Αθανάσιος
7ος λόχος Σ.Τ.Γ. 925

G. Pappas, A. Raftopoulos

V. Catania 5015

Roma - Italia

... γιὰ φιλολογία καὶ λογοτεχνία.

Βάσω Βάσσου

'Αρτα

Τζελέπης 'Αριστείδης
Κουντουριώτου 38 — Πειραιά

... με θέματα φυσικομαθηματικού
καὶ ηλεκτρολογικῶ περιεχομένου.

'Ασυρ)της Μπασιάς Ρίζος
1ος Λόχος 496 Τ.Δ. — Σ.Τ.Γ. 912

... γιὰ ἀλλαγὴ γραμματοσήμων.
Γεώργιος Κρικελῆς
B.P. 1304 Le Caire, Egypte

... με νέους καὶ νέες.

Νικόπουλος 'Ιωάννης
Μαντέλλος 'Ιωάννης
'Ανδρικόπουλος Γεώργιος
239 Τάγμα Προκα)ψεως Σ.Τ.Γ. 917

Στέλιος 'Αστέρης
238 Χειρουρ) 'Εκστρατ. Σ.Τ.Γ. 920

'Υπαξ)κὸς Χάντος Σπυρίδων
Τ.Μ.Υ. Σχ. Πεζ. 2ος Λόχος Β.Σ.Τ. 902

Μαλαμῆς Δημήτριος
Ζιώγας Χρυσόστομος
Τσομάκος 'Αβραάμ
Σκουλικαρίτης Γεώργιος
Σχολ. Πεζικ. 2ος Λόχος Β.Σ.Τ. 902

'Υπαξ)κὸς Τερζάκης 'Ανδρέας
Τ.Μ.Υ. Σχ. Πεζ. 1ος Λόχος Β.Σ.Τ. 902

Σμηνίται
'Ιωάννοβιτς Μηνάς
Λυμπερτάτος Γεώργιος
Καραμήτρος 'Ιωάννης
4ον Σμηνὸς Μ.Ε. Β.Σ.Τ. 902
Ε.Β.Α., Σ.Τ.Α.

Γεώργιος Χριστάκης
Καλέσσα Μαλεβυζίου
'Ηράκλειον Κρήτης
'Υποσμηνίται
Καραγιώργος Νικόλαος
Δάτσερης Γεώργιος
Δρόσος Σπυρίδων
Καριτσιώτης Τάκης
Μοῖρα Διοι)σεως Σ.Τ.Γ. 925 Α.Β.Α.

Στρατιῶται
Θανόπουλος Νικόλαος
Πάσχος Χαράλαμπος
9ον Συν. Προκα)ψεως Β.Σ.Τ. 900

Ναῦται
Βασίλειος Ζωάκος
Κυριακοῦ Χρήστος
Νικολοθανάσης Σταμάτιος
Α.Β.Ν. Σ. Τεχ. — Β.Σ.Τ. 902

'Υπαξιωματικοί
Ξένος 'Αγγελος
Παῦλος Παναγιώτης
Κ.Ε.Ν. Κορίνθου 6ος Λόχος
Σ.Τ.Γ. 909

Σπύρος Γκιωνάκης
Παῦλος Βάφφας
Σ.Σ. Πλατύ, Θεσσαλονίκη
Μαθ. Λιάκος Παντελῆς
Τεχνίτης Α.Β.Ν. Β.Σ.Τ. 902
Σχολή Τεχνιτῶν Β.Ν.

Γαλάνης Βασίλειος
'Ελαφρὸς Εὐθύμιος
Μιμίδης Σταμάτιος
Γιαννούλης 'Ιωάννης
Κ.Ε.Ν. Κορίνθου 14ος Λόχος
Σ.Τ.Γ. 909

Σμηνίτης Μουλὸς Θεόδωρος
Μ.Σ. 202 Β.Σ.Τ. 904 Α.Β.Α.

Φωτίου Σπυρίδων
'Ασκληπιεῖον Βούλας
Περίπτερον Αἰκατερίνης Β'
Λοχίας Καλούδης Νικόλαος
Στρατ. Καζαντζίδης Δημήτριος
Λ.Υ.Β. 8ης Μερ)χίας Σ.Τ.Γ. 918

Michael Voulieris
Student «The Douglas»
2 Grange Rd West Hartlepool
England

Στρατ. Χριστοφοράκης 'Ανδρέας
Στρατηγεῖον 1ης Μεραρχίας
ΓΙ Γραφεῖον Σ.Τ.Γ. 919

... με μικροῦς ἀναγνώστας ποὺ ἀ-
γαποῦν τὴ ζωγραφικὴ.

Σπύρος Λουκάς
Γερμανοῦ 2 — Πύργος 'Ηλείας

... γιὰ διάφορα κοινωνικά καὶ καλ-
λιτεχνικά θέματα εἰς τὴν ἑλληνικὴν
καὶ τὴν γαλλικὴν.

Καίτη 'Ασταμάς
Γεωργίου 'Ανδρούτσου 24 'Αθῆναι Τ4
... με μαθητὰς τοῦ 'Αμερικανικοῦ
Κολλεγίου.

Διονύσιος Χριστοδουλόπουλος
Μ. Δ)σεως Β.Σ.Τ. 904 Α.Β.

... με μαθητὲς καὶ μαθήτριες.
Κρίτων Τζανακάκης
Γερωνυμάκη 13 — 'Ηράκλειον

ΤΩΡΑ ΤΟ ΦΘΙΝΟΠΩΡΟ

συμβουλευθήτε

ΜΗ ΤΟ ΞΕΧΝΑΤΕ :

τὴν σελίδα 12

«ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ» από σελίδα 7.

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ :

1. ΣΑΡΑΝΤΑΜΕΡΟ. 2. ΑΝΕΚΤΙΜΗΤΟΣ. 3. ΡΕΜΟΥΛΑ. — ΠΟ. 4. ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΙΣ. 5. ΝΑ. — ΝΟΤΟΖΕΡΟ. 6. ΤΡΙ. — ΝΑΒΑ. — ΓΥΨ. 7. ΑΤ. — ΙΟΡΔΑΝΗ. 8. ΠΗΓΑΣΟΥ. — ΟΝΟΣ. 9. ΗΣΥΧΟΙ. — ΚΡΙΣΤ. 10. ΧΙΡΑΜ. — ΔΑΡΑ. 11. ΟΑΝ. — ΠΟΛΙΝΙΑΚ. 12. ΑΧΑΪΑΣ. — ΑΡΑ. ΚΑΘΕΤΩΣ :

1. ΣΑΡΑΝΤΑΠΗΧΟΝ. 2. ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑ. 3. ΡΕΜΙ. — ΓΥΡΝΑ. 4. ΑΚΟΩΝ. — ΤΑΧΑ. 5. ΝΤΥΜΟΝ. — ΣΟΜΠΑ. 6. ΤΙΛΑΤΑΙΟΙ. — ΟΙ. 7. ΑΜΑΤΟΒΟΥ. — ΑΛΑ. 8. ΜΗ. — ΙΖΑΡ. — ΚΡΙΣ (Κρίστοφορ Γούντχαουζ). 9. ΕΤΕΚΕ. — ΔΟΡΑΝ. 10. ΡΟ. — ΟΡΓΑΝΙΔΙΑ. 11. Ο. — ΣΥΛΙΟΥΝΟΣ. — ΑΡ. 12. ΟΣ. — ΨΗΣΤΙΚΑ.

«ΣΚΑΚΙ» από σελίδα 108.

Αρ. 93. 1) α7—α61 με την απειλήν 2) Ιε5—γ4 με κέρδος της Βασιλίσσης Έαν 1)... Βα5—β6, τότε 2) Βδ7—α4!

Αρ. 94. 1) Αθ4—ζ61 και τα Μαύρα εγκαταλείπουν, διότι εάν 1)... η7Χ ζ6, τότε 2) ε5Χζ6, Πε8—η8 3) Πδ6—δ81!

Αρ. 95. 1) Πθ3Χθ7+ και τα Μαύρα εγκαταλείπουν, διότι εάν 1)... ΡΧΠ. τότε 2) Πζ1Χζ7+, ΠΧΠ 3) ΒΧη6+ και ΒΧΠ!

Αρ. 96. 1) Πδ3—δ8+ και τα Μαύρα αναγκάζονται να εγκαταλείψουν λόγω 2) ΙΧδ7 με σάχ.

Αρ. 97. 1) Ιδ4—ζ51 απειλή. 2) δ2—δ4+ μάτ.

Αρ. 98. 1) Βη4—δ71 απειλή. 2) Βδ7—δ4+ μάτ. (Σε ε3—ε2+ ακολουθεί Βδ7—δ3+ μάτ με προστατευμένο το πόνι ζ41)

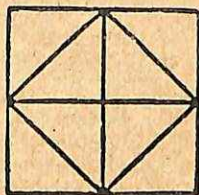
Αρ. 99. 1) Ιε4—γ5! απειλή. 2) Βη8—δ3+ μάτ.

«ΠΟΙΟΣ ΘΑ ΒΡΗ ΤΑ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ;» από σελίδα 89.

1) ΕΥΘΡΥΠΤΟΣ = 38. 2) ΧΙΛΙΟΜΟΔΙ = 32. 3) ΡΩΠΟΠΩΛΗΣ = 35. 4) ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ = 37. 5)

ΦΛΥΚΤΑΙΝΑ = 38. 6) ΖΩΜΠΟΡΟΣ = 37. ΣΥΝΟΛΟΝ = 217.

«8 ΤΡΙΓΩΝΑ 6 ΤΕΤΡΑΓΩΝΑ» από σελίδα 101.

«ΠΟΣΑ ΧΡΟΝΙΑ;» από σελίδα 101

Ήταν παντρεμένοι 36 χρόνια. Ή κυρία Κράμ ήταν 54 ετών και ο άντρας της 60.

«ΞΕΡΕΤΕ» από σελίδα 101.

Το στενό έχει μήκος 70 χλμ. και πλάτος 1200—1300 μέτρα. Ο Ιταλός φυσικός Ενρίκο Φέρμι, που γεννήθηκε στη Ρώμη το 1901. Πήρε το βραβείο Νόμπελ το 1938.

Ιδρύθηκε την 1η Αυγούστου του 1947 και έχει πρωτεύουσα το Κάρτσι.

Ούτε μία πιθανότητα στο δισεκατομμύριο.

Στη μητέρα. Τούλάχιστον έτσι απέδειξαν οι έρευνες που διεξήγαγαν διακεκριμένοι ψυχολόγοι της Αμερικής.

Να συνειδητοποιήσετε ότι 9 άνθρωποι στους έξι αίσθάνονται καλύτεροι από τους άλλους.

Κατά κανόνα, ναι, παρ' όλο ότι υπάρχουν και εξαιρέσεις.

Όχι. Η λογική δεν έρχεται από το χρώμα μας. Αυτό το δεβαίωσε και η ψυχολογική έρευνα.

Μάλλον οι γυναίκες.

Όχι με μεγάλη δεβαιότητα. Ένας ψυχολόγος έβαλε 12 φοιτήτες και 12 φοιτήτριες να γράψουν από μία φράση και έδωσε τα γραπτά σε 100 άντρες και 100 γυναίκες για να κρίνουν το φύλο του ανθρώπου που έγραψε την κάθε φράση. Μόνον 59% από τους άντρες και 64% από τις γυναίκες απάντησαν σωστά.

Ο τάφος του Μαυσώλου στην Α-

λικαρνασσό, ή Πυραμίδα του Χέοπος, ο Φάρος της Αλεξανδρείας, ο Κολοσσός της Ρόδου, οι κρεμαστοί κήποι της Βαβυλώνας, το άγαλμα του Όλυμπίου Διός και ο ναός της Αρτέμιδος στην Έφεσο.

«ΤΙ ΑΚΡΙΒΩΣ ΕΝΝΟΕΙΤΕ ΟΤΑΝ ΛΕΤΕ;» από σελίδα 35.

1) ΑΛΧΗΜΕΙΑ: Β. Είναι η χημεία του Μεσαίωνα που είχε κύριο σκοπό της την εύρεση της φιλοσοφικής λίθου και της πανάκειας — δηλαδή μιας πέτρας που θα μπορούσε να μετατρέψει σε χρυσό κάθε μέταλλο και ενός φαρμάκου για όλες τις αρρώστιες. Μεταφορικά σημαίνει την εξαπάτηση με πονηρά μέσα. Με διάφορες αλχημείες έβγαλε σωστούς τους λογαριασμούς.

2) ΑΡΧΙΕΠΙΣΤΟΛΕΥΣ: Β. Από το αρχαίο ρήμα επιστέλλω = διατάσσω έγινε το ουσιαστικό επιστολεύς (= υποναύρχος στην αρχαία Σπάρτη). Από εκεί ώνόμασαν σήμερα Αρχιεπιστολέα τον άμέσως προϊστάμενο του στόλου ή ναυτικής μοίρας που έχει την ευθύνη για την εκτέλεση των διαταγών του διοικητού, την τήρηση των θιέλων, τον έφοδιασμό των πλοίων κ.λ.π. Έχει ένα βαθμό κατώτερο από τον διοικητή.

3) ΒΑΛΣΑΜΟ: Β. Αρωματική ρετινα διαφόρων δένδρων που λέγονται βαλσαμοφόρα. Μεταφορικά κάθε τι που ανακουφίζει σωματικούς ή ψυχικούς πόνους. Αυτό το κρασί είναι βάλσαμο (ή μπάλσαμο). Τα λόγια σου είναι βάλσαμο παρηγορίας στον πόνο μου.

4) ΓΑΒΡΙΛΑΣ: Γ. Η ελληνική απόδοση του γαλλικού Gavroche, δνέματος μικρού, έξυπνου και άστειου αλητάκου ήρωος των «Αθλιών» του Βικτώρος Ουγκό.

5) ΔΕΛΤΟΣ: Β. Στους αρχαίους ήταν ένα πινακίδιο (συνήθως διπτύχο), αλειμμένο με κερί, όπου έχαραζαν γράμματα με το στυλό. Κατόπιν εσήμανε ιστορικό γραπτό μνημείο — ειδικό κ.λ.π. Αι χρυσά δέλτα της Ιστορίας.

6) ΕΓΓΕΙΟΣ: Γ. Πού αναφέρεται στα προϊόντα της γης. Είναι γνωστή ή ευγενής φορολογία.

7) ΕΡΜΑΙΟΝ: Α. Στους αρχαίους εσημειανέ απροσδόκητο εδρημα θεόπεμ-

κελεπούρι. Σήμερα, κατ' επέκτασιν, σημαίνει κάτι που είναι στη διάθεσιν της τύχης — ναύαγιο κ.λ.π. Το πλοίο είναι έρμαιον των κυμάτων. Έρμαια είναι και τα συντρίμματα, αντίκειμενα ναυαγήσαντος πλοίου.

8) ΖΩΦΟΡΟΣ: Β. Το θηλυκό του επιθέτου ζωφόρος (= εκείνος που έχει επάνω του ζωά). Σημαίνει μαρμαρίνη ζώνη με ανάγλυφες παραστάσεις που στολίζει το επάνω μέρος του τοίχου αρχαίου ναού. Περιφήμη είναι η ζωφόρος του Παρθενώνος που παριστάνει την πομπή των Παναθηναίων.

9) ΗΜΕΡΑΡΓΙΑ: Γ. Η υποχρεωτική άργία σε εργάσιμη μέρα και, συνεκδοχικά, ή άποζημίωση που καταβάλλεται από τον εργοδότη στον εργατή σε περίπτωση καταναγκαστικής άπομακρύνσεώς του από την εργασία.

10) ΘΑΛΑΣΣΟΔΑΝΕΙΟ: Γ. Δάνειο που δανείζονται οι ναυτικοί για την αγορά εμπορεύματος που, έπειδή διατρέχει κινδύνους το πλοίο, δίνεται με μεγάλο τόκο και πολλές φορές είναι δύσκολο ή αδύνατο ν' αποδοθή. Γι' αυτό λένε για κάποιον που δάνεισε δανεικά κι' αγύριστα πως έκανε θαλασσοδάνειο.

11) ΚΑΜΠΑΝΙΑ: Β. Η γαλλική λέξη campagne που σημαίνει δημόσια και έντυπιακή άνακίνηση και έρευνα ενός ζητήματος από έφημερίδα ή περιοδικό και μάλιστα σε περισσότερα κατά σειρά φύλλα.

12) ΛΕΒΑΝΤΙΝΟΣ: Α. Εύρωπαίος που γεννήθηκε κι' ανατράφηκε στην Ανατολή, άλλιώς Φραγκολεβαντίνος. Κατ' επέκτασιν, άνθρωπος χωρίς ζωνητή έθνική συνείδηση.

13) ΦΕΤΙΧΙΣΜΟΣ: Β. Η λατρεία των αγίων προς τα φετίχ—άψυχους αντίκειμενα ή είδωλα που τους αποδίδουν υπερφυσική ή μαγική δύναμη, είδη φυλακτών ή μυστηριωδών ιερών αντίκειμένων. Συνεκδοχικά, ό υπερβολικός, μέχρι δεισιδαιμονίας, σεβασμός σε κάτι.

14) ΦΕΤΦΑΣ: Α. Η λέξη άραβική. Σημαίνει αρχικά την επίσημη γνώμοδότηση ή έρμηνεία θρησκευτικού ή νομικού ζητήματος του Ιεροϋ Μουσουλμανικού δικαίου που έδινε ό μουφτής (θεολόγος έρμηνευτής των νόμων) ή ό ιμάμης (λειτούργος μουσουλμανικού τεμένους). Γενικότερα σημαίνει αόθαίρετη διαταγή ή γνώμοδότηση. Οι φετφάδες του κ. Υπουργού των...

Μιά καινούργια προσφορά τῆς «Ἐκλογῆς»

Ἀνθολογία Ξένων Διηγημάτων

Μὲ μικρὲς βιογραφίες

ὑνεχίζει ἡ «Ἐκλογὴ» τὴν Ἀνθολογία ξένων διηγημάτων. Πολλοὶ ἀναγνώστες τὴν εἶχαν ζητήσει, ἀλλὰ ὁ περιορισμένος χώρος τοῦ περιοδικοῦ ἦταν μιὰ ἀνυπέρβλητη δυσχέρεια. Ὡς μοναδικὴ λύσι κρίναμε τὴν δημοσίευσί τῆς Ἀνθολογίας ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὶς κανονικὰς σελίδες τῆς «Ἐκλογῆς».

Ἀποφασίσαμε νὰ δώσουμε σ' αὐτὴ τὴν Ἀνθολογία σχῆμα καὶ μορφὴ βιβλίου, ἔτσι ὥστε ἀργότερα νὰ μπορῇ νὰ ἀποτελέσῃ ἓνα ὀλόκληρο τόμο ξένων διηγημάτων — σὲ πρωτότυπη μετάφρασι καὶ μὲ πρωτότυπη εἰκονογράφου.

«Τὰ Γενέθλια τῆς Ἰνφάντιας», τοῦ Ὁσκαρ Ουάιλντ, εἶναι ἓνα ἀπὸ τὰ καλύτερα διηγήματα τοῦ μεγάλου Ἀγγλοῦ συγγραφέως· δεῖγμα τῆς χάρις τῆς πέννας του, τῆς λεπτότητος καὶ τῆς εὐαισθησίας του.

Ἡ Μικρὴ Ἀνθολογία ἀρχίσε ἀπὸ τὸν Αὐγουστο. Ὅσοι ἐνδιαφέρονται νὰ ἔχουν τὴ σειρὰ, μποροῦν νὰ ἀγοράσουν τὰ προηγούμενα τεύχη ἀπὸ τὰ γραφεῖα τῆς «Ἐκλογῆς», Ζήνωνος 4, 6' ὁδός.

Τύποις : Ἑλληνικῆς Ἐκδοτικῆς Ἑταιρείας Α. Ε. — Παπαδιαμαντοπούλου 44

Ἐκμετάλλευσις : Ἀλεξάνδρου Α. Φιλοπούλου

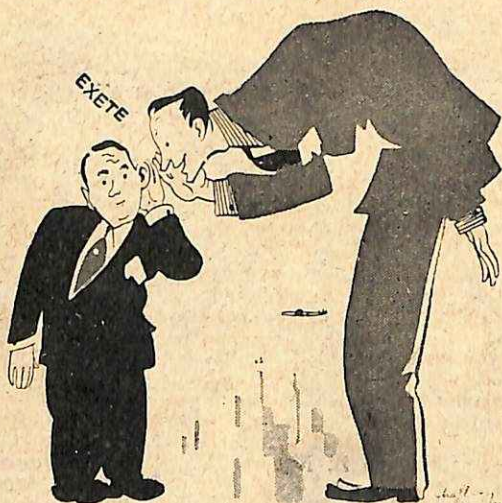
Χωρὶς συζητήσεϊ εἶναι τὰ ὠραιότερα καὶ φθηνότερα ὥς μποῦμεν ν' ἀγοράσωμε.

Στὶς Βιτρίνες μας φαίνεται μικρὸ μόνον μέρος τῆς μετὰ τὴν διακοπῆς τῶν ἐμπορευμάτων μας.

ΓΟΥΤΙΑΚΗΣ
(ΣΤΑΔΙΟΥ) ΙΣΤΟΡΤΣΙΑ 49

AIR FRANCE

— 'Αγοράζων τὸ δι' Ἀμερικὴν εἰσιτήριόν σας μετὰ τὴν
«ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΝ» θέσιν τῆς Αἰρ Φράνς...

30%

ἝΚΠΤΩΣΙΝ

Σεῖς ποὺ θέλετε νὰ μεταβῆτε εἰς Νέαν Ὑόρκην, μι-
μηθεῖτε με καὶ ταξιδεύετε μετὰ τὰ τετρακινήτρια
«Κονστελέσιον» τῆς Αἰρ Φράνς.

— Ταξιδεύετε μετὰ φημισμένο ἀεροπλάνο, τὸ «Φαβορί
τοῦ Ὠκεανοῦ».

Διὰ πᾶσαν πληροφορίαν ἀποταθεῖτε εἰς τὸ Πρακτο-
ρεῖον Ταξιδίων τῆς ἀρεσκείας σας ἢ εἰς τὴν
Πλατεῖα Συντάγματος. Τηλ. 25.750, 32.871